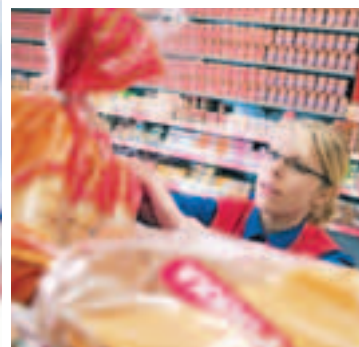

KESKO

KESKON VUOSI 2004

Keskon vuosi 2004

Kesko lyhyesti

Kesko on Suomen johtava kaupan alan palveluyritys, joka laajentaa toimintaansa myös Pohjoismaissa, Baltiassa ja Venäjällä.

Toimialamme

- Ruokakesko: päivittäistavara-kauppa
- Rautakesko: rakentamis- ja sisustustuotteiden kauppa
- Maatalouskesko: maatalous- ja konekauppa
- Keswell: käyttötavara-kauppa
- Kaukomarkkinat: kansainvälinen tekninen kauppa, merkkituote-kauppa
- VV-Auto: auto- ja varaosa-kauppa

Vahvimmat osaamisalueemme

- kaupan uusien konseptien ja toimintamallien luominen
- hankinta- ja logistiikkapalvelut sekä tukkukauppa
- vähittäiskauppaverkoston kehittäminen
- asiakkuuksien hallinta
- ketjutoiminnan johtaminen ja tukipalvelut
- markkinointi ja vähittäiskauppa

Sisältö

KONSERNIN TOIMINTA

Arvot	5
Toimitusjohtajan katsaus	6
Strategia ja taloudelliset tavoitteet	8
Visio 2015 -projekti	12
Toimialat lyhyesti	13
Brändit	14
Kansainvälinen Kesko	15
Toimintaympäristö	16
Kilpailuympäristö ja kilpailijat	20
Aineeton pääoma	21
Inhimillinen pääoma/henkilöstö	
Rakennepääoma	
Suhdepääoma	
Kesko vastuunkantajana	30
Kiinteistöt	34

TOIMIALAT

● Ruokakesko	37
● Rautakesko	41
● Maatalouskesko	44
● Keswell	47
● Kaukomarkkinat	50
● VV-Auto	52

HALLINTO JA OMISTAJAT

Riskienhallinta	55
Hallintoperiaatteet –	
Corporate Governance Statement	57
Osakkeet ja osakkeenomistajat	63
Hallitus	70
Johtoryhmä	72
Johto ja organisaatio	74

TILINPÄÄTÖS

Hallituksen toimintakertomus	76
Tuloslaskelma	83
Tase	84
Rahoituslaskelma	86
Liitetiedot	87
Keskeiset kvartaalitunnusluvut	99
Konserni numeroina	100
Tunnuslukujen laskentakaavat	101
Tilintarkastuskertomus	102
Kesko ja IFRS-tilinpäätös	103

LISÄTIETOJA

Keskeiset pörssi- ja lehdistötiedotteet	105
Sanasto	106
Yhteystiedot	108
Tietoja osakkeenomistajille	110
Tietoa Keskoista sijoituskohteena	111

KANNEN KUVAT

Iso kuva: Vuoden esimies 2004, Kodin Ykkösen myyntijohtaja Anu Pihlaja (oik.) ja Kespro Oy:n toimitusjohtaja Minna Laakkonen pohtivat tulevaisuuden visioita Keskon johdon strategiapäivillä.
Pikkukuvat:
Yläkuva: Laatujohtaja Heta Hyytiäinen, tutkimuskemisti Heini Haverinen ja toimitusjohtaja Arto Hyytiäinen.
Keskikuva: Myyntineuvottelija Teemu Ilkka ja asiakas Ulla-Maija Koppinen.
Alakuva: Neuvontapäällikkö Miia Hartikka.

Vuosi 2004 lyhyesti

Liikevaihdon ja tuloksen kasvu jatkui

Konsernin liikevaihto oli 7 517 milj. euroa. Se kasvoi 6,3 %. Voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 172,9 milj. euroa. Se kasvoi 7,0 %.

Kesko jakoi osinkoa vuoden 2003 tuloksestaan yhteensä 3,00 euroa osakkeelta.

Kansainvälistyminen jatkui voimakkaana

Konsernin liikevaihto kasvoi ulkomailla 31,9 % ja ylitti miljardin euron rajan (1 095 milj. euroa).

Rautakesko teki aiesopimuksen pietarilaisen Stroymaster rautakauppaketjun omistavan yhtiön osake-enemmistön ostamisesta. Stroymasterin markkinaosuus Pietarin alueen rautakauppaketjujen kautta tapahtuvasta myynnistä on noin 20 %. Osakekauppa on tarkoitus toteuttaa viimeistään 15.3.2005 mennessä.

Ruokakesko ja ruotsalainen ICA Baltic AB:n sopivat yhteisyrityksen perustamisesta Baltian ruokamarkkinoille. Rimi Baltic AB aloitti toimintansa vuoden 2005 alussa. Yhteisyrityksellä on yhteensä noin 160 ruokakauppaa ja sen markkinaosuus on noin 15 %. Tavoitteena on saavuttaa markkinajohtajuus Baltian maissa. Henkilöstön määrä on yhteensä noin 8 300.

Baltian maatalous- ja konekaupan myynti kehittyi hyvin. Maatalouskesko on Baltian suurin maatalouskauppaa harjoittava yritys. Liettuassa avattiin heinäkuussa maan suurin maatalouskaupan myynti- ja huoltokeskus lähellä Kaunasia.

Laajentumista myös Suomessa

Keswell Oy sopi lokakuussa Indoor Group Oy:n osakekannan ostosta. Kauppa tehtiin tammikuussa 2005. Kaupan myötä Indoor Group Oy:n ketjukonseptit sekä omat Asko- ja Sotka-huonekalukaupat Suomessa, Ruotsissa, Virossa ja Latviassa siirtyivät Keswell Oy:n omistukseen. Suomessa on vireillä valitus Kilpailuviraston hyväksyvistä päätöksistä yrityskaupalle.

Ruokakesko aloitti helmikuussa Cassa-halpahintamyymälöiden testaamisen eri puolilla Suomea. Cassa-kaupat ovat Ruokakeskon johtamia. Cassa-myymlöiden myynti on käynnistynyt odotettua paremmin.

K-ryhmän Plussa-korttien määrä ylitti kolmen miljoonan rajan. Plussa-kortti on noin 1,6 miljoonassa kotitaloudessa.

VV-Auto on laajentanut toimintaansa myös autojen vähittäiskauppaan. VV-Auto osti kesäkuussa Stockmannilta Helsingin Herttoniemen Volkswagen- ja Audi-vähittäiskaupan liike-toiminnot. Aiemman aloittanut toimintansa vähittäiskauppayhtiö Turussa.

Matti Halmesmäki valittiin toimitusjohtajaksi

Kesko Oyj:n hallitus nimitti syyskuussa Kesko Oyj:n toimitusjohtajaksi ja Kesko-konsernin pääjohtajaksi Rautakesko Oy:n ja Maatalouskesko Oy:n toimitusjohtajan, KTM, VT Matti Halmesmäen (s. 1952) 1.3.2005 alkaen. Pääjohtaja Matti Honkala jäi eläkkeelle 28.2.2005.

Vastuullisuudelle ja laatuylle huomiota

Keskon yhteiskuntavastuun raportti vuodelta 2003 arvioitiin maailmanlaajuisessa vertailussa parhaaksi kaupan alan yrityksistä. Raportteja vertailtiin YK:n ympäristöjärjestön UNEPin toimeksiannosta. Kesko Oyj palkittiin lokakuussa myös Suomen parhaana ympäristö- ja yhteiskuntavastuun kokonaisraportoijana.

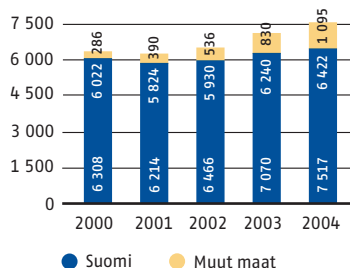
Anttila Oy voitti lokakuussa Suomen lautupalkintokilpailun. Tuomariston mukaan voitto oli osoitus liiketoimintaosaamisesta, jonka avulla Anttila on saavuttanut erinomaiset tulokset ja kestävä kilpailukyvyyn toimialallaan. Anttila Oy sai päätökseen myös kaikkien Suomen toimintonsa ISO 14001 -sertifioinnin. Anttila otti ensimmäisenä suomalaisena tavarataloketjuna käyttöönsä ISO 14001 -standardin vaatimukset täyttävän ympäristöjärjestelmän vuoden 2002 alussa.

Avainluvut

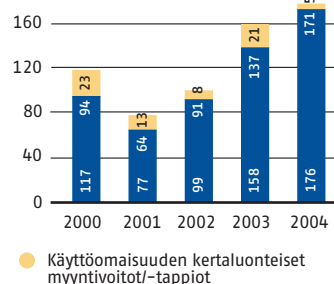
	2004	2003	Muutos-%
Liikevaihto, milj. euroa	7 517	7 070	6,3
Liikevoitto, milj. euroa	176	158	11,4
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. euroa	173	162	7,0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	11,9	10,9	8,9
Oman pääoman tuotto-%	9,3	7,4	25,9
Investoinnit, milj. euroa	170	259	-34,3
Liiketoiminnan rahavirta, milj. euroa	192	165	16,8
Omavaraisuusaste, %	45,5	51,7	-12,0
Nettovelkaantumisaste, %	28,8	16,2	78,1
Henkilökunta (keskimäärin)	17 528	15 219	15,2
Osinko/osake, euroa	1,00*	3,00	-66,7
Tulos/osake, oikaistu, euroa	1,26	1,05	20,2
Oma pääoma/osake, oikaistu, euroa	13,34	15,07	-11,5

* ehdotus yhtiökokoukselle

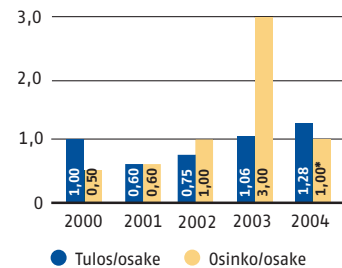
Konsernin liikevaihto, milj €

Konsernin liikevoitto, milj €

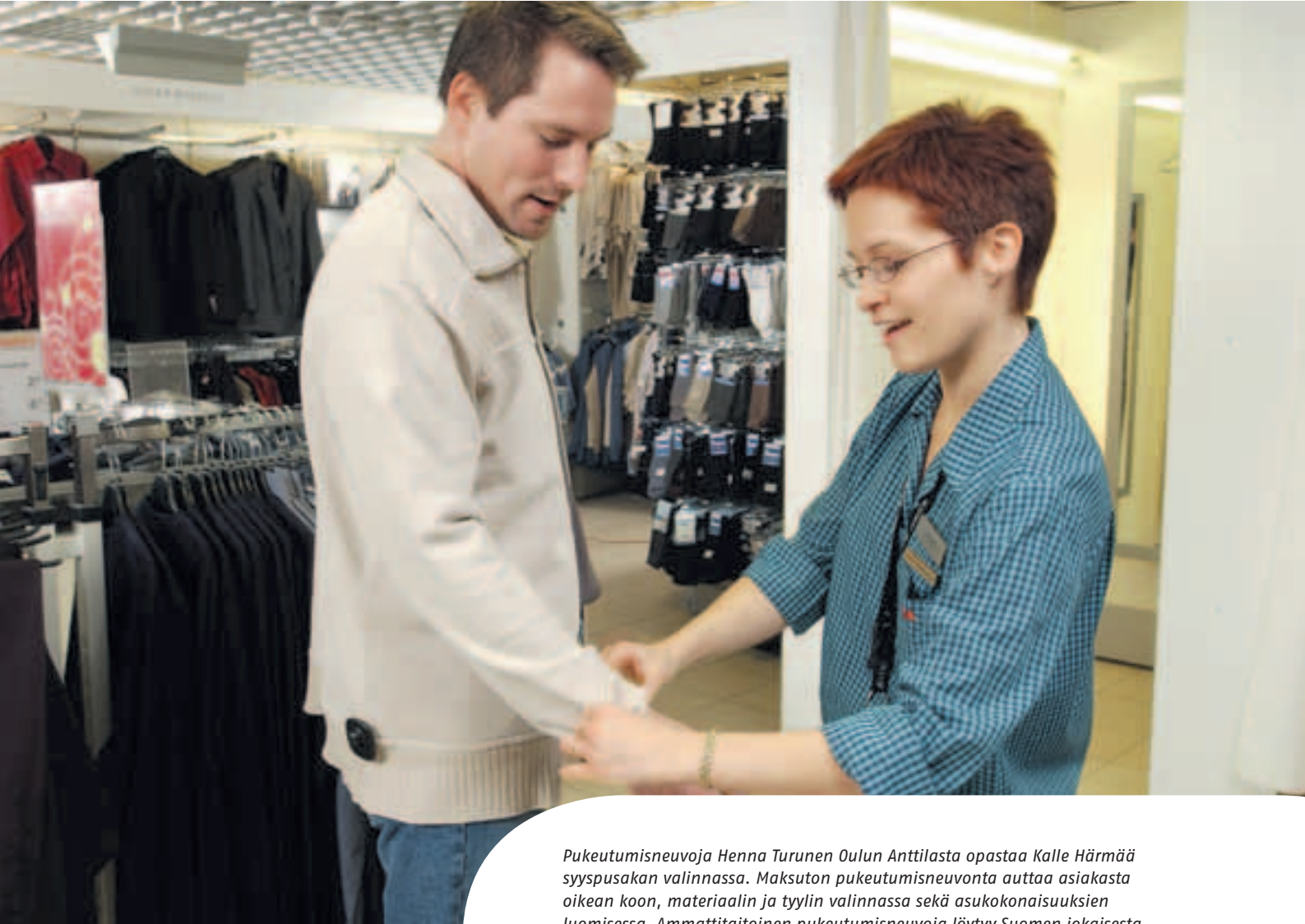

Tulos/osake ja osinko/osake, €

* ehdotus yhtiökokoukselle

Konsernin toiminta ►

Pukeutumisneuvoja Henna Turunen Oulun Anttilasta opastaa Kalle Härmää syyspusakan valinnassa. Maksuton pukeutumisneuvonta auttaa asiakasta oikean koon, materiaalin ja tyylin valinnassa sekä asukokonaisuuksien luomisessa. Ammattitaitoinen pukeutumisneuvoja löytyy Suomen jokaisesta Anttila-tavaratalosta.

KONSERNIN TOIMINTA

Arvot	5	Toimintaympäristö	16
Toimitusjohtajan katsaus	6	Kilpailuympäristö ja kilpailijat	20
Strategia ja taloudelliset tavoitteet	8	Aineeton pääoma	21
Visio 2015 -projekti	12	Inhimillinen pääoma/henkilöstö	
Toimialat lyhyesti	13	Rakennepääoma	
Brändit	14	Suhdepääoma	
Kansainvälinen Kesko	15	Kesko vastuunkantajana	30
		Kiinteistöt	34

Arvot

Keskon neljä arvoa ottavat kantaa perusasioihin: asiakkaaseen, kilpailutilanteeseen, työyhteisöön ja yhteiskunnalliseen vastuuseen.

Yhteiskunnallisen vastuun kantaminen muodostaa Keskon toiminnan kivijalan ja asiakkaan odotusten ylittäminen sen kaupallisen toiminnan kärjen. Markkinoilla Kesko haluaa olla alansa paras. Hyvä työyhteisö on tärkeä apuväline kaupallisesti ja yhteiskunnallisesti tärkeiden arvojen toteuttamisessa.

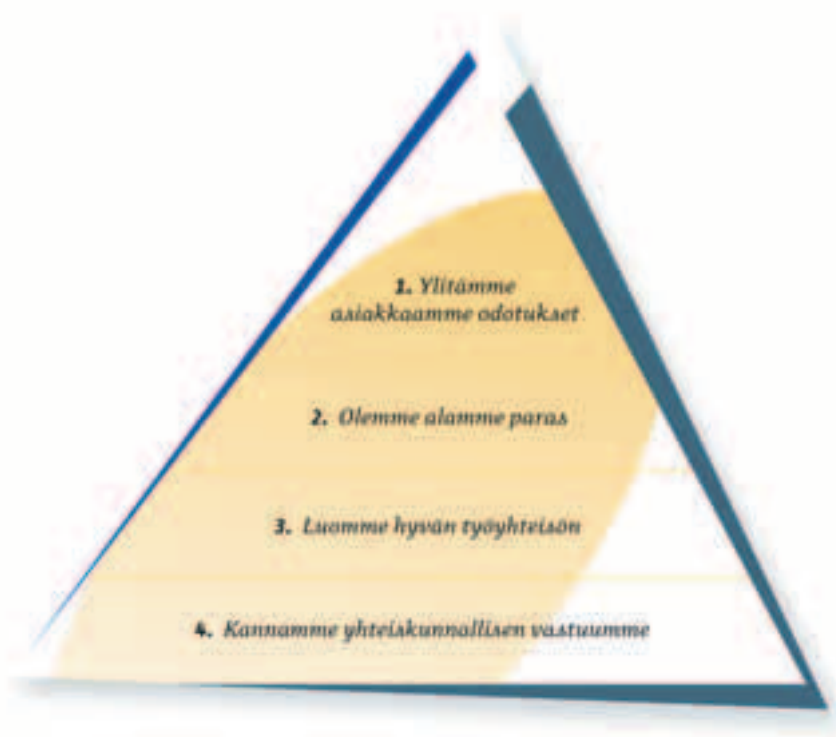
Keskon toimintaa ohjaavat arvot määriteltiin syksyllä 2001 eri henkilöstöryhmien kanssa käydyissä arvokeskusteluissa. Arvot ja eettiset periaatteet kuuluvat keskeisenä osana keskolaisten perehdyttämisohjelmaan. Niitä käsitellään jatkuvasti kaikessa keskolaisten koulutuksessa. Alusta lähtien ne on nivottu tiiviisti osaksi Keskon johtamismallia ja tapaa toimia. Arvojen koettua tärkeyttä ja toteutumista tutkitaan konserninlaajuisella arvotutkimuksella, viimeksi marras-joulukuussa 2003. Tutkimuksen tuloksista kerrottiin vuosikertomuksessa 2003.

Tapamme toimia

Kesko ja K-kauppiasliitto ovat yhdessä laatineet Tapamme toimia -kirjansen, joka kertoo tarkemmin arvoista ja siitä, miten jokainen työntekijä voi toimia arvojen mukaisesti. Tapamme toimia havainnollistaa käytännönläheisten ohjeiden avulla sellaisia toimintatapoja, joiden avulla arvojen esittämät periaatteet toteutuvat käytännössä.

Arvot ja Tapamme toimia on käännetty konsernissa käytössä oleville kielille eli suomeksi, ruotsiksi, viroksi, latviaksi, liettuaksi, venäjäksi ja englanniksi. Niiden omaksumista tukee erillinen koulutusmateriaali.

Tapamme toimia - eettiset periaatteet ovat kokonaisuudessaan luettavissa myös Keskon Internet-sivuilla osoitteessa www.kesko.fi Työpaikat-osiossa.

1. Ylitämme asiakkaamme odotukset

Tunnetta asiakkaidemme tarpeet ja odotukset. Haluamme luoda heille myönteisiä kokemuksia toimintamme jatkuvan uudistamisen ja yrittäjyyden avulla.

2. Olemme alamme paras

Tarjoamme asiakkaillemme markkinoiden parhaat tuotteet ja palvelut varmistaaksemme kilpailukykyämme ja menestyksemme.

3. Luomme hyvän työyhteisön

Toimimme avoimessa, vuorovaikutteisessa ja ihmisiä arvostavassa työyhteisössä, jossa jokainen voi toimia täysipainoisesti ja aloitteellisesti.

4. Kannamme yhteiskunnallisen vastuamme

Toimimme vastuullisesti ja noudatamme eettisesti hyväksyttäviä periaatteita kaikissa teoissamme niin työyhteisössämme kuin yhteistyökumppaneidemme kanssa.

Toimitusjohtajan katsaus

Vuosi 2004 oli Kesko-konsernille monella tavalla hyvin menestyksellinen. Liikevaihtomme kasvoi merkittävästi 7 517 milj. euroon, tuloksemme ennen veroja parani 7,0 % 173 milj. euroon ja jaoimme osakkeenomistajillemme edellisen vuoden tuloksesta osinkoa yhteensä kolme euroa osakkeelta.

Tämä kehitys on tulosta viime vuosina uudistamastamme konsernistrategiasta ja siihen perustuvista toimenpiteistä, joissa keskeistä on kasvu ja kannattavuus niin Suomessa kuin Ruotsissa ja Baltian maissakin.

Samanaikaisesti olemme kirkastaneet konsernimme arvoja ja kiinnittäneet suurta huomiota arvojen saattamiseksi osaksi konsernin johdon ja henkilökunnan jokapäiväistä toimintaa.

Olemme tehneet paljon työtä korostaaksemme henkilökunnallemme ja osakkeenomistajillemme vastuullisen toiminnan merkitystä kaikessa hankintatoiminnassamme ja markkinoinnissamme sekä raportoineet laajasti tästä työstä. Keskon yhteiskuntavastuun raportti palkittiin viime lokakuussa YK:n ympäristöjärjestön toimeksiannosta tehdyssä tutkimuksessa maailman parhaana kaupan alan raporttina ja 14. parhaana maailmassa. Aktiivinen ja avoin tiedottaminen konsernin eri osa-alueilta on oleellinen osa Keskon vastuullista suhtautumista yhteiskuntaan.

Olemme uudistaneet Suomessa toimivien kauppaketjujemme toiminnan vastataksemme kasvavaan kotimaiseen ja kansainväliseen kilpailuun. Ruokakaupassa on hintatasoa alennettu laajasti eri ketjuissa, ja Suomessa on aloitettu kokeilu ruokakaupan halpahintakonseptilla.

Keswell Oy sopi lokakuussa 2004 Indoor Group Oy:n osakkeen ostosta. Kauppa tehtiin tammikuussa 2005, kun sille oli saatu Suomen, Ruotsin, Viron ja Latvian kilpailuviranomaisilta hyväksyntä ja kun kaupan muut voimaantuloehdot olivat täyttyneet. Tätä kirjoitettaessa Suomessa on vielä vireillä valitus Kilpailuviraston hyväksyvästä päätöksestä yrityskaupalle.

Olemme lisäksi laajentaneet aktiivisesti palveluverkkoamme Baltian maissa ja Ruotsissa niin ruoka- kuin rautakaupassakin. Myös Baltian maatalouskauppaa on edelleen kehitetty. Maatalouskesko on jo nyt Baltian johtava maatalous- ja konekauppia. Baltian ruokakaupassa Ruokakesko ja ICA Baltic AB ovat yhdistäneet voimansa. Yhteisyrityksen toiminta käynnistyi tämän vuoden alussa.

Merkittävänä luottamuksenosoituksena K-ryhmää kohtaan pidän sitä, että Plussa-asiakkaiden määrä ylitti toukokuussa kolmen miljoonan rajan.

Kaupan kilpailun kiristyessä Kesko tukee pyrkimyksiä saada miedot viinit ja reseptivapaat lääkkeet vähittäiskaupan valikoimiin Suomessa. Myös kauppojen aukioloaikojen vapauttaminen tulisi vihdoin saattaa loppuun, kun kuluttajien enemmistö käyttää jo nyt laajasti kesäkuukausien pidennettyjä aukioloaikoja hyväkseen. Näistä muutoksista hyötyisivät erityisesti suomalaiset kuluttajat tarjonnan ja kilpailun lisääntyessä.

Oman työurani aloitin Keskossa runsaat 38 vuotta sitten ja jään eläkkeelle Kesko Oyj:n toimitusjohtajan ja Kesko-konsernin pääjohtajan tehtävästä helmikuun 28. päivänä 2005. Menneet Kesko-vuodet ovat olleet minulle hyvin antoisia ja työntäyteisiä. Kesko on tarjonnut monipuolisia tehtäviä, joissa olen saanut olla mukana viemässä kaupan kehitystä eteenpäin viidellä eri vuosikymmenellä.

Sain elää mukana näköalapaikalla kaupan syvällisissä muutoksissa jälleenrakennuksen säännöstelystä aina tämän päivän kansainväliseen verkkokauppaan saakka.

Kesko-konserni on hyvässä kunnossa taloudeltaan, osamiseltaan ja maineeltaan. Haluan lämpimästi kiittää kaikkia keskolaisia Suomessa ja ulkomailla sekä osakkeenomistajia ja kaikkia yhteistyötahojamme tuloksellisesta yhteistyöstä.

Kesko Oyj:n toimitusjohtajana ja Kesko-konsernin pääjohtajana aloittaa 1. maaliskuuta 2005 Matti Halmesmäki. Toivottan hänelle menestystä vaativassa tehtävässään. Olen vakuutunut, että Kesko on valitsemillaan alueilla kaupan alan johtava palveluyritys myös tulevina vuosina ja vuosikymmeninä. K on merkki paremmasta.

Helsingissä 28.2.2005

MATTI HONKALA
pääjohtaja, vuorineuvos

Strategia ja taloudelliset tavoitteet

Keskon missio ja visio

Missio

Kesko luo kumppaneidensa kanssa asiakkaiden arvostamia kauppapalveluja.

Visio

Kesko on johtava kaupan alan palveluyritys.

Strategia

Monikanavaisuuden hallinta

Kesko hyödyntää tavaroiden ja palvelujen markkinoinnissa useita eri kanavia kuluttajille ja ammattiasiakkaille. Keskeinen kanava Suomessa on K-kauppioiden muodostama vähittäiskauppaverkosto. Sitä täydentää Keskon oma kasvava vähittäiskauppa sekä myymäläverkoston että Internetin kautta. Ammattiasiakkaita palvellaan lisäksi nykyaikaisen tukkukaupan menetelmin.

Kesko toimii ja kasvaa useilla eri tavara-aloilla hyödyntäen niiden erilaisia kehittymismahdollisuuksia. Toimiminen useilla erilaisilla markkinoilla luo myös vakautta suhdannevaihteluihin ja kysyntämuutoksiin. Pienillä markkinoilla tarvitaan eri tavara-aloja suuruuden etujen saavuttamiseksi. Laaja asiakas-, tavarantoimittaja- ja muu yhteistyökumppaniverkosto on merkittävä etu ja mahdollistaa markkinoilla tapahtuvien muutosten hyödyntämisen ja joustavan reagoinnin kysynnän vaihteluihin.

Suomen vahvan aseman lisäksi Keskon tavoitteena on saavuttaa johtava asema valitsemillaan kansainvälisillä markkinoilla, joita ovat Baltian ruoka-, rauta-, maatalous- ja konekauppa sekä Pohjoismaissa ja Venäjällä rautakauppa. Baltian ruokakaupassa toiminnasta vastaa ruotsalaisen ICA AB:n kanssa omistettu yhteisyritys. Lisäkasvua haetaan tavara-aloilta, jotka nivoutuvat nykyisten toimialojen toimintaan niitä tukien ja niistä hyötyen.

Keskitettyt voimavarat

Oikein kohdennetulla toimintojen keskittämisellä saavutettavien skaala- ja synergiaetujen hankkiminen on Keskon toiminnan keskeinen lähtökohta. Nykymallissa toimialayhtiöt vastaavat liiketoiminnastaan itsenäisesti, mutta hyödyntävät myös muiden toimialojen parhaita käytäntöjä sekä konsernin keskitettyjä voimavaroja. Merkittävimpiä keskitetyksi ohjattuja toimintoja ovat kiinteistö-, kauppapaikka-, talousohjaus-, rahoitus-, tietojärjestelmä- ja johdon koulutusasiat sekä Plussa-kanta-asiakasjärjestelmä Suomessa.

Konsernin ydinosaamiset ja keskeiset kehitettävät osaamisalueet on määritelty. Tällaisiksi kehittämisalueiksi on määritelty ylivoimaisen asiakashyödyn tuottaminen, oman ja kumppaneiden osaamisen tuloksellinen yhdistäminen sekä

kannustavan kulttuurin luominen. Näitä sovelletaan käytäntöön konserninlaajuisesti eri liiketoimintojen kehittämisen ja koulutushankkeissa.

Kansainvälisellä ostoysteistyöllä hyödynnetään maailmanlaajuisia tavaramarkkinoiden tarjontaa. Keskona on merkittävät kansainväliset kumppanit usealla tavara-alalla: ruokakaupassa johtava eurooppalainen ostoliittymä AMS ja sähköinen kauppapaikka WorldWide Retail Exchange, rautakaupassa EuroMat, kodintekniikkakaupassa EP:International ja urheilukaupassa Intersport.

Kesko on ulkoistanut useita tukipalvelujaan ja keskittynyt määrätietoisesti oman ydinliiketoimintansa ja asiakkaiden arvostamien kauppapalvelujen kehittämiseen. Tämä on tehostanut toimintaa vapauttamalla resursseja ja antamalla käytäntöön erikoistuneiden yhteistyökumppanien palvelut ja osaamisen.

Vakaa pörssiyhtiö

Keskon tavoitteena on hallittu kasvuhakuisuus. Se haluaa tarjota sijoittajille tasaisesti kasvavaa tuottoa. Hallittu riskinotto ja toiminnan monimuotoisuus antavat perustan tasaiselle kasvavirralle sekä tuloksentele- ja osingonmaksukyvyille. Tärkeä tavoite on konsernin erinomaisen luottokelpoisuuden ylläpitäminen.

Keskeisenä perustekijänä näiden tulosten saavuttamisessa on vastuullisuus liiketoiminnassa. Vastuullisuus tarkoittaa erityisesti luottamusta yrityksen ja sen sidosryhmien välillä.

Kesko on tuottanut voittoa ja maksanut osinkoa lähes koko toimintansa ajan. Hyvä taloudenhoito on mahdollistanut myös vastuullisen toiminnan ympäristön ja yhteiskunnan suuntaan. Tällä alueella Kesko on toiminut ja haluaa jatkossakin toimia edelläkävijänä Suomessa.

K-kulttuuri ja arvot

Keskon yhtenäistä toimintakulttuuria ja -malleja on tarkoitus soveltaa konsernin kaikissa yksiköissä. Keskon keskitetyn toiminnan ja K-kauppiasyrittäjyyden paikallisuuden menestyvä yhdistelmä on toiminnan keskeinen piirre. Markkinoiden ja toimintaedellytysten muuttuessa Keskon oman vähittäiskauppatoiminnan avulla luodaan kilpailuetua koko verkostolle.

Kesko vastaa skaalaetujen hyödyntämisestä sekä kauppakonseptien ja toimintamallien kehittämisestä ja laajentamisesta. Tehokkaita toimintamalleja toteutetaan yhdessä kauppioiden ja muiden kumppanien kanssa paikallisiin asiakastarpeisiin mukautuen.

Kokonaisasiakkuuksien hallinta

Kesko tuottaa asiakkailleen kattavia kauppapalveluita yhdessä kumppaneidensa kanssa. Kesko vastaa Suomessa Plussa-kanta-asiakasjärjestelmän avulla kokonaisasiakkuuksien hallinnasta. Toimialat ja ketjut tukevat kanta-asiakkuutta ja ostouskollisuutta ketjukohtaisilla asiakkuusohjelmilla. Tämä tuottaa etua sekä asiakkaille että kaupalle. Jatkossa toimialayhtiöiden ja ketjujen panos asiakkuuksien hallinnassa ja ostouskollisuuden palkitsemisessa kasvaa.

Taloudelliset tavoitteet

Liikevaihto ja kasvu

- Liikevaihto kasvaa kotimaassa vähintään markkinoiden kehitystä vastaavasti.
- Kansainvälinen myynti kasvaa etenkin Baltiassa markkinoiden kasvua nopeammin.
- Kansainvälisen toiminnan osuus liikevaihdosta yli 20 %.

Tulos ja kannattavuus

- Kasvava positiivinen taloudellinen lisäarvo.
- Oman pääoman tuotto vähintään 10 %.

Osinkopolitiikka

Kesko jakaa osinkoa osakekohtaisesta tuloksesta vähintään kolmanneksen tai puolet, jos omavaraisuusaste ylittää 50 %.

Kesko – kaupan alan johtava palveluyritys

Toteutunut strategia

Keskon strategiset linjaukset ja saavutukset 2001–2004

Keskolla on vuosina 2001–2004 ollut seuraavia strategisia linjauksia:

- Kasvu ja kansainvälistyminen
- Tehokkuus
- Kannattavuus- ja tulostason parantaminen
- Monikanavaisuus
- Asiakkuus ja paikallisuus
- Vastuullisuus

Niiden toteuttaminen on edennyt seuraavasti:

Kasvu ja kansainvälistyminen

Konsernin liikevaihto on vuosina 2001–2004 kasvanut keskimäärin 7 % vuodessa. Kansainvälinen liikevaihto on samaan aikaan kasvanut 60 %, ja sen osuus konsernin liikevaihdosta on nyt noin 15 %.

Ruokakeskon markkinaosuus Suomessa on lievästi laskenut. Omien merkkituotteiden määrää (Pirkka ja Euroshopper, lukumäärä yhteensä yli 1 700) on lisätty merkittävästi Suomessa. Niiden osuus K-ruokakauppojen myynnistä on ylittänyt 10 %. Virossa Ruokakesko on saavuttanut markkinajohtajan aseman, ja kilpailuaseman vahvistamiseksi on perustettu yhteisyritys Baltiassa ruotsalaisen ICA:n kanssa. Baltian toimintojen osuus Ruokakeskon liikevaihdosta vuonna 2004 oli noin 9 %.

Rautakesko on Suomen markkinajohtaja ja saavuttanut myös Baltiassa markkinajohtajuuden sekä laajentanut toimintaansa Ruotsissa 12:een rautakauppaan. Rautakeskon liikevaihdosta vuonna 2004 noin 36 % tuli ulkomailta, josta puolet Liettuan Senukaista. Laajentuminen Venäjän markkinoille on aloitettu tekemällä aiesopimus pietarilaisen Stroymaster-rautakauppaketjun osake-enemmistön ostamisesta.

Maatalous- ja konekaupassa Kesko on noussut markkinajohtajaksi koko Baltiassa.

Kauppojen kokonaislukumäärä ulkomailla on kasvanut voimakkaasti. Vuoden 2004 lopussa kauppapaikkojen määrä oli noin 140.

Kodin sisustus- ja huonekalukaupassa Kesko on laajentunut hankkimalla Askon- ja Sotkan- ketjut osaksi Keswellin toimintaa.

Tehokkuus

Suomen K-kauppojen ketjutoimintauudistus on toteutettu määrätietoisesti. Käynnissä on uusien toiminnanohjausjärjestelmien käyttöönotto Keskossa ja kaupoissa. Ruokakeskossa on käynnissä koko toimintaketjun tehokkuuden parantamisohjelma ns. Pihvi-projekti, joka kohdistuu K-citymarket-, K-supermarket- ja K-market-ketjuihin. Hankkeen avulla hyvin toteutettuna voidaan kauppapasalla saavuttaa noin 0,5–1,0 %:n toiminnalliset säästöt liikevaihdosta laskettuna. Tämän lisäksi tulevat säästöt Keskolle.

Ydinliiketoimintaan kuulumattomien ulkoistettujen toimintojen määrä on ollut merkittävä. Tietokeskon osake-enemmistö on myyty TietoEnatorille, kahvipaahtimo Pauligille ja MK-mainos Publicis Marchelle. K-luotto-asiakasrahoitusyhtiö on myyty Nordealle, jonka kanssa on solmittu kumppanuussopimus kanta-asiakaskorttityhteistyöstä. Rautakeskon varastointi on ulkoistettu Postille ja puutavarakauppaa hoidetaan Puukeskukseen kanssa. LVI-ammattikaupan varastointi on ulkoistettu Onniselle. Lisäksi monia hallintotoimia on ulkoistettu. Kiinteistöhuolto on YIT:n hoidossa.

Keskossa on tehty järjestelmällistä työtä toiminnan laadun parantamiseksi. Niin sanotuissa Kohti Huippua-kehityshankkeissa tavoitteena on ollut nousta Suomen parhaiden laatuyritysten tasolle. Todiste onnistuneesta työstä saatiin, kun Anttila Oy voitti vuoden 2004 Suomen lautupalkinnon suurten yritysten ja liiketoimintayksiköiden sarjassa. Tämän lisäksi Kespro Oy sekä K-supermarket Länsitori Tampereelta saavuttivat Recognized for Excellence in Europe -tunnustuksen.

Cassa on Ruokakeskon testattavana oleva vähittäiskauppaketju, jonka liikeideana on edullisuus sekä käyttötavaroiden tarjonta elintarvikkeiden lisäksi. Vantaan Koivukylään avattiin Cassa-myymälä helmikuussa 2004 ja sen palvelukseen siirtyivät myös vuoro esimies Tarja Kiiveri sekä myymäläpäällikkö Henri Puromäki.

Konsernissa on käynnistetty tuottavuuden parantamishanke, jonka yhteydessä on selvitetty kaupan toimialan tuottavuutta kansainvälisesti. Selvitykset ketju- ja kauppataason tuottavuuden parantamismahdollisuuksista ovat käynnissä.

Kannattavuus- ja tulostason parantaminen

Keskon liikevoiton %-osuus liikevaihdosta vuosina 2001-2004 on kasvanut 1,2 %:sta 2,3 %:iin. Vastaavasti oman pääoman tuotto on yli kaksinkertaistunut (4,1 % ja 9,3 %). Tätä on tukenut se, että konsernin omavaraisuusastetta on alennettu hallitusti ja vastaavasti nettovelkaantumisaste on hieman noussut. Tulos/osake on kasvanut 0,60 eurosta 1,26 euroon. Keskon osakkeen kokonaistuotto on ollut erinomainen.

Monikanavaisuus

Kuluttajakauppaa harjoitetaan Suomessa edelleen pääosin kauppiaiden kanssa. Kauppiasliiketoimintaa tukee Keskon oma kasvava vähittäiskauppa ja ammattiasiakaskauppa. Keskon oma vähittäiskauppa on kasvanut etenkin ulkomaantoiminnoissa ja käyttötavarakaupassa Suomessa. Keskon oman vähittäiskaupan osuus liikevaihdosta on kasvanut 13 %:sta lähes 25 %:iin. Perinteisiä kaupankäyntitapoja täydentävät sähköiset liiketoiminnot, kuluttaja-asiakaskaupassa NetAnttila ja ammattiasiakaskaupassa usean tavara-alan omat verkkokaupat (mm. Kespro, Viljajweb).

Ulkomaisen toiminnan sekä rauta- ja käyttötavarakaupan painoarvo on kasvanut Keskon liikevaihdossa ja tuloksessa.

Toimialakohtaisesti on laadittu asiakkuuden hallinnan kehittämissuunnitelmat. Plussa-kanta-asiakasjärjestelmää on kehitetty lisäämällä toimiala-, ketju- ja kauppakohtaisia omi-

naisuuksia. Plussa-kortteja on tällä hetkellä Suomessa yli 3 miljoonaa.

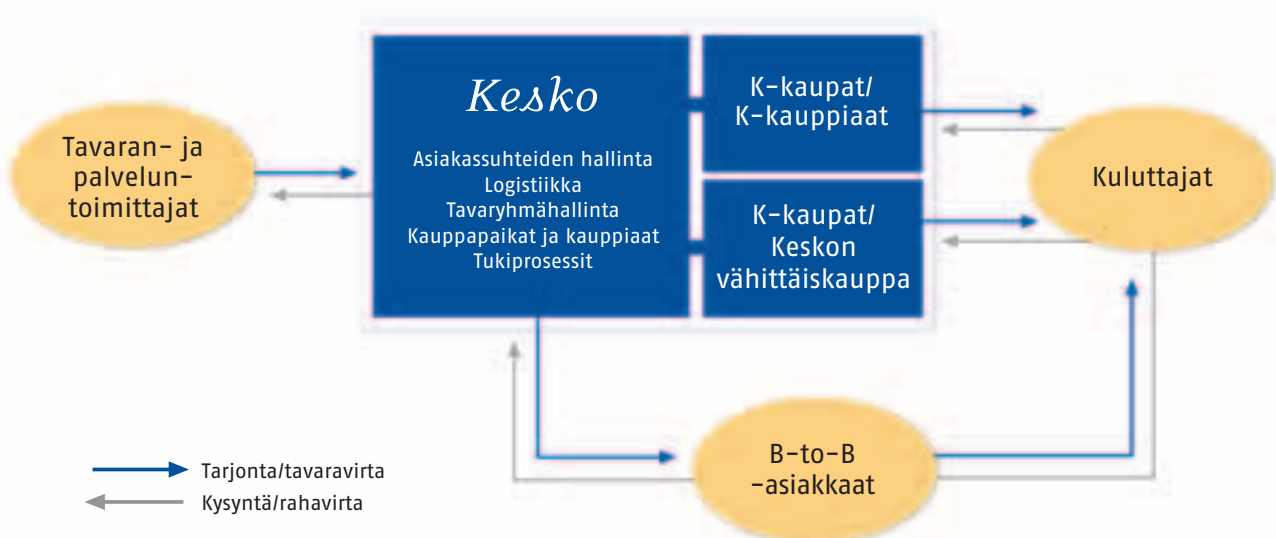
Kauppapaikkaverkostoa ja liiketyypikonsepteja on uudistettu koko Suomen alueella. Uusina ruokakaupakonsepteina on lanseerattu K-pikkolo ja testattavana olevat Cassa-kaupat. Ruokakauppojen määrän väheneminen Suomessa on pysähtynyt, ja vastaavasti määrä on kasvanut nopeasti Baltiassa.

Vastuullisuus

Kesko on määrittänyt vastuullisuutensa sisällön vuonna 2000 julkaistun kestävän kehityksen raportointisuosituksen Global Reporting Initiative (GRI) mukaisesti. Kesko on siitä lähtien vuosittain julkaissut taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristö vastuun tuloksistaan erillisen yhteiskuntavastuun raportin, jonka PricewaterhouseCoopers on vuodesta 2002 alkaen varmentanut. Tulosten mittaamistarkkuutta ja luotettavuutta on pystytty jatkuvasti parantamaan, ja vertailu muihin yrityksiin on helpottunut GRI-raportoinnin yleistyessä.

Kesko on saanut julkista tunnustusta mm. YK:n ympäristöjärjestö UNEPiltä, Kansainväliseltä Kauppakamarilta ja useista raportointi- ym. vertailuista. Suomessa Kesko on palkittu parhaana yhteiskuntavastuun raportoijana vuosina 2001, 2002 ja 2004. Kansainvälisessä raportointivertailussa (UNEP/SustainAbility Ltd) Kesko oli kaupan alan paras maailmassa sekä vuonna 2002 että 2004, jolloin kokonaissijoitus kaikkien yritysten joukossa oli 14. Vastuullisuuden tuloksista kertoo, että Kesko on arvioitu toimialansa parhaaksi yritykseksi sekä Dow Jonesin eurooppalaisessa kestävän kehityksen indeksissä että norjalaisen Storebrand SRI:n ja belgialaisen Ethibel Investment Registerin laatimissa kaupan toimialavertailuissa.

Kesko kaupan arvoketjussa

Visio 2015 -projekti

- kurkistus tulevaisuuden kauppaan

Vuonna 2004 Keskoissa toteutettiin projekti, jossa nuoret keskolaiset arvioivat Keskon ja koko kaupan alan tulevaisuutta Suomessa ja lähialueilla. Meidän Keskomme 2015 -ryhmään kuului 12 eri puolilla konsernia työskentelevää 1970-luvulla syntyntä keskolaista.

Pääjohtaja Matti Honkalan aloitteesta kootun ryhmän tehtävänä oli kuvata Kesko, jossa nuoret itse haluaisivat työskennellä 10 vuoden kuluttua. Tavoitteena oli myös hahmottaa, millainen on menestyvä Kesko tuolloisessa maailmassa ja mitä toimia menestys edellyttää. Projektin taustalla oli Sitran Suomi 2015 -hankkeen ajatusmalli.

Lennokasta ideointia

Taustatyönään ryhmä kuului eri alojen asiantuntijoita mm. tutkimuslaitoksista, yliopistoista ja kaupan alalta. Ryhmä laati arvionsa Keskon toimintaympäristön muutoksista ja arvioi, miten Keskon tulisi varautua tulevaisuuden suurten kehitysuuntausten eli megatrendien tuomiin muutoksiin. Nuoret pohivat, miten Kesko onnistuu parhaalla mahdollisella tavalla vastaamaan ympäristön haasteisiin ja mikä tekee Keskoista entistä houkuttelevamman työpaikan kaupan alan ammattilaisille.

Yli satasivuinen raportti

Aktiivisten ja lennokkaiden ideointipäivien tuloksena ryhmä kirjoitti yli satasivuisen raportin ”Meidän Keskomme 2015 -nuorten keskolaisen näkemys Keskoista vuonna 2015”. Raportissa tuodaan esiin vaihtoehtoisia menestysmalleja, mm. ”vahvasti kehittyvässä” ja ”hiljalleen hiipuvassa” toimintaympäristössä.

Sekä Keskon johto että ryhmän jäsenet ovat olleet projektin antiin tyytyväisiä. Tulokset esiteltiin Keskon johdon valmennuspäivillä. Työn tuloksia hyödynnetään konsernin strategisessa suunnittelussa sekä erilaisissa koulutus- ja ideointitilaisuuksissa.

Menestymisen lähtökohtana asiakas

Tulevaisuudessa menestyään parhaiten panostamalla entistäkin enemmän asiakaslähtöisyyteen. Olipa toimintaympäristö

”Kaupan tähti”

millainen hyvänsä, on huolehdittava siitä, että konseptit, tuotteet ja palvelut vastaavat asiakkaiden toiveita. Asiakasryhmät erottuvat toisistaan entistä selkeämmin. Ryhmien erilaiset tarpeet tulee ottaa huomioon liiketoiminnan kaikilla osa-alueilla.

Jotta asiakasryhmien tarpeisiin pystytään vastaamaan, tulee Keskon olla edelläkävijä myös tutkimus- ja kehitystoiminnassa sekä kumppanuuksien ja tilaus-toimitus -ketjun hallinnassa. Tulevaisuudessa korostuvat myös yrityksen maineeseen, viestintään ja suhdetoimintaan liittyvät kysymykset.

Henkilöstö ratkaisee

Henkilöstön rooli korostuu palvelualueilla entisestään. Ryhmän sloganiksi muodostui: ”Henkilöstö ratkaisee pelin”. Monet muut kilpailutekijät ovat markkinoilla yhteisiä ja kaikkien kilpailijoiden saatavilla, mutta motivoitunut, sitoutunut ja osaava henkilöstö voi luoda aitoa kilpailuetua ja ylittää asiakkaan odotukset yhä uudelleen.

Huippuosaajien rekrytointiin ja osaamisverkoston hallintaan tarvitaan uusia keinoja. Yrityksen maine ja vastuullisuus ovat tärkeässä asemassa, kun osaavista ihmisistä kilpaillaan. Henkilöstön halu ja kyky oppia uutta ja toimia arjen työssä ovat yritykselle ratkaisevan tärkeitä menestystekijöitä.

Luovuus ja kyvykyys ovat kriittistä aineetonta pääomaa, jonka painoarvo kasvaa. Luovuuden ylläpito edellyttää jatkuvaa ja järjestelmällistä panostusta henkilöstön hyvinvointiin. Avoin ja monikulttuurisuutta suosivan työympäristön avulla rakennetaan kannustava ja innovatiivinen yrityskulttuuri.

Edelläkävijä menestyy

Edelläkävijäisyys ja erottautuminen kilpailijoista nousevat keskeisiksi menestystekijöiksi. Keskon on sovellettava ennakoituja teknologioita, joilla helpotetaan asiakkaan arkea. Teknologioiden rooli on keskeinen myös sisäisen toiminnan hallinnassa ja kehittämisessä.

Uudet teknologiat eivät kuitenkaan itsessään tuo ratkaisevaa kilpailuetua, vaan se, miten niitä hyödynnetään tehokkaasti. Edelläkävijä kykenee muokkaamaan kilpailuympäristöään ja toimialansa pelisääntöjä haluamaansa suuntaan. Halu ja tahto menestyä tuovat ratkaisevan kilpailuedun myös tulevaisuudessa.

Visio 2015 -ryhmä analysoi Suomen ja lähialueiden toimintaympäristöä sekä kaupan kilpailutekijöitä ja sovitti sen jälkeen päätelmänsä kaupan alan näkökulmaan kehittämässään ”Kaupan tähti” -mallin avulla. Tähtimalli syntyi projektin aikana ns. Pentagon-mallin (Tigert&Ring, Babson College) pohjalta. Malliin on tiivistetty Keskon toimintaympäristön osatekijöitä ja eritelty kaupan toiminnan osa-alueita, jotka ovat tulevaisuudessa Keskon menestyksen kannalta keskeisimpiä.

Toimialat lyhyesti

● Ruokakesko

Ruokakesko toimii päivittäistavaramarkkinoilla ja tarjoaa monipuolisia palveluja kuluttajille ja yritysasiakkaille Suomessa ja Baltiassa. Ruokakeskon keskeiset liiketoiminnot ovat K-ruokakauppojen ketjutoiminta Suomessa, Kespro Oy:n suur-
talouskauppa yritysasiakkaille sekä päivittäistavaroiden vähittäiskauppa Baltiassa. Ruokakauppa on Keskon toimialoista suurin. Sen osuus Kesko-konsernin liikevaihdosta on yli puolet. Sivut 37-40.

● Rautakesko

Rautakesko toteuttaa asiakkaidensa kanssa parempaa asu-
mista Pohjoismaissa, Baltiassa ja Venäjällä. Se johtaa ja kehittää K-rauta- ja Rautia-ketjuja sekä Yrityspalvelua ja vastaa niiden markkinoinnista, hankinta- ja logistiikkapalveluista, verkostosta ja kauppiaresursseista. Rautakeskolla on vähittäiskauppaa Ruotsissa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa sekä tukkukauppaa Venäjällä. Sivut 41-43.

● Maatalouskesko

Maatalouskesko hankkii ja myy maatalouden tuotantotarvikkeita ja koneita sekä käy viljakauppaa. Maatalouskesko toimii Suomessa ja kaikissa Baltian maissa. Maatalouskeskon tytäryhtiö Konekesko Oy hankkii ja myy omalla myyntiverkostollaan raskaskoneita ja kuorma-autoja ammatti- ja hyötykäyttöön sekä jälleenmyyntiverkoston kautta moottoripyöriä, moottorikelkkoja, venemoottoreita, veneitä ja veneilytarvikkeita kuluttajille. Sivut 44-46.

● Keswell

Keswell on erikoistunut käyttötavarakauppaan. Keswell kehittää liiketoimintamalleja ja kauppaverkoston, ohjaa kauppa-
ketjuja sekä huolehtii tavaroiden hankinnasta, logistiikasta ja ketjumarkkinoinnista. Sen kaupakonseptit ovat tunnettuja, vahvan aseman Suomessa hankkineita vähittäiskauppa-
konsepteja. Keswellin tytäryhtiö Anttila Oy on Suomen suurimpia käyttötavaroiden vähittäiskauppiaita. Sivut 47-49.

● Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat on johtava suomalainen, kansainvälisesti toimiva kauppatalo, jolla on yli 20 tytäryhtiötä tai edustustoa ulkomailla. Kaukomarkkinat on erikoistunut kansainväliseen tekniseen kauppaan, merkkituotteiden maahantuontiin ja tukkukauppaan sekä korkealaatuisen optiikan maahantuontiin, valmistukseen ja markkinointiin. Sivut 50-51.

● VV-Auto

VV-Auto tuo maahan ja markkinoi Volkswagen- ja Audi-henkilöautoja sekä Volkswagen-hyötyautoja. Tytäryhtiö Auto-Span Oy vastaa Seat-henkilöautojen maahantuonnista ja markkinoinnista. VV-Auto tuo autoihin tarvittavat alkuperäisvaraosat ja lisävarusteet sekä kouluttaa huolto- ja korjaamoverkoston henkilökuntaa omassa koulutuskeskuksessaan. Sivut 52-53.

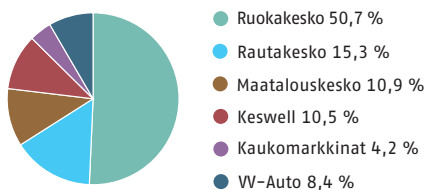
Liikevaihto toimialoittain

	2004 milj. euroa	2003 milj. euroa	Muutos, %
Ruokakesko	3 812	3 766	1,2
Rautakesko	1 150	995	15,7
Maatalouskesko	817	768	6,3
Keswell	793	726	9,2
VV-Auto	632	558	13,3
Kaukomarkkinat	317	285	11,1
Muut yksiköt - eliminoinnit	-4	-28	-
Konserni yhteensä	7 517	7 070	6,3

Liikevoitto toimialoittain

	2004 milj. euroa	2003 milj. euroa	Muutos, milj. euroa
Ruokakesko	49,8	56,3	-6,5
Rautakesko	33,7	28,0	5,7
Maatalouskesko	7,7	7,4	0,3
Keswell	16,8	3,5	13,3
VV-Auto	26,1	22,3	3,8
Kaukomarkkinat	8,4	6,0	2,4
Yhteiset toiminnot	33,1	34,1	-1,0
Konsernin liikevoitto	175,6	157,6	18,0
Rahoitusnetto	-2,9	3,7	-6,6
Osakkuusyhtiöt	0,2	0,3	-0,1
Voitto ennen satunnaisia eriä	172,9	161,6	11,3

Liikevaihdon jakauma
toimialoittain 2004

Brändit

Kesko panostaa vahvoihin brändeihin, markkinointiin sekä kaupan konseptien ja toimintamallien kehittämiseen. Vahvat brändit lisäävät kuluttajien luottamusta, auttavat erottautumaan kilpailijoista ja varmistavat kilpailukyvyyn myös tulevaisuudessa.

Tunnettuja brändejä

Osa Keskon ketjubrändeistä on Suomessa liitetty selkeästi K-merkin ja Keskon yhteyteen. Näin hyödynnetään Keskon mielikuvaa perinteisenä ja luotettavana, suomalaisena kauppana. Osaa ketjuista, esim. Intersport ja Kodin Ykkönen, puolestaan markkinoidaan itsenäisinä ja oman brändinsä voimin. Näin toimitaan etenkin erikoistavarakaupassa, jossa myymälät profiloitetaan imagoltaan tarkemmin tietyille asiakasryhmille.

Positioinnilla varmistetaan ketjujen kilpailukyky ja luodaan mahdollisimman vahvat brändit, jotka tukevat asetettuja tavoitteita. Suomessa Keskoa ja K-ryhmän ketjuja yhdistää vahva ja positiivinen mielikuva kauppiasryhtäjäydestä, hyvästä asiakaspalvelusta sekä paikallisesta toiminnasta ja asiakkaiden tarpeiden täyttämistä. Ketjut esitellään toimialojen esittelyn yhteydessä sivuilla 37-53.

Osana Keskon järjestelmällistä brändienhallintaa vuonna 2004 aloitettiin keskeisten brändien arvonmäärittäminen. Ensi vaiheessa arvonmäärittäminen koskee K- ja Kesko-brändejä. Määrittämisen tavoitteena on tunnistaa brändien arvoon vaikuttavat tekijät ja esittää perusteltu ja järjestelmällinen malli arvon mittaamiselle sekä tuottaa myös mitattava arvo brändeille. Myöhemmillä arvonmäärittämisillä voidaan mitata brändien arvon suhteellista kehitystä ja kasvattaa brändien arvoja panostamalla oikeisiin tekijöihin brändejä rakennettaessa.

Toimialatuntemuksen hyödyntäminen

Jokainen ketju hoitaa itsenäisesti oman markkinointinsa. Ketjukohtaisella markkinoinnilla pystytään parhaiten hyödyntämään kunkin toimialan asiantuntemus sekä vastaamaan nopeasti kilpailun asettamiin vaatimuksiin. Käytännön markkinointi- ja brändityössä hyödynnetään kaikkia tilanteeseen ja kohderyhmään parhaiten sopivia, nykyaikaisia kanavia ja välineitä.

Suomessa Ruokakeskolla on viisi kauppaketjubrändiä: K-citymarket, K-supermarket, K-market, K-extra ja K-pikkolo.

Tavoitteena on parantaa entisestään K-ruokakauppojen tunnistettavuutta ja vahvistaa K-merkin positiivista imagoa. K-ruokakauppakettujen kampanjoivat yhteisen tunnuslauseen ”K - Merkki paremmasta” alla. Kolmevuotisen markkinointiohjelman tavoitteena on kertoa kuluttajille Suomen laajimman ruokakauppaverkoston palvelukokonaisuudesta ja valikoimasta. Uusi tunnus kiteyttää ketjujen yhtenäistä K-brändin arvo maailmaa.

Plussa ja Pirkka

Onnistunut ja pitkäjänteinen markkinointi sekä kanta-asiakasjärjestelmän toimivuus ja monipuolisuus ovat olleet Plus-san menestyksen taustalla. Plussa on K-ryhmän tukibrändi, joka palkitsee ostosten keskittämistä ja yhdistää ryhmän ketjujen ja yhteistyökumppaneiden tuote- ja palveluntarjonnan kokonaisuudeksi. Plussa toimii yhdistävänä elementtinä koko ryhmän markkinoinnissa ja sen avulla syvennetään kauppojen ja kuluttajien välistä suhdetta.

Plussa on vuosittain suomalaisten asiakkaiden keskuudessa tehtävän tutkimuksen (Consumer Compass Kuluttajatietoy) perusteella Suomen tunnetuin kanta-asiakasohjelma. Plus-san Top of Mind on 89 % ja autettu tunnettuus 99 %.

Ketjubrändien ja Plus-san lisäksi Kesrolla on omia tuotebrändejä, joista tunnetuin on Pirkka. Pirkka-tuotteita on yli 1 300, ja niiden tarjoama asiakasohjelma perustuu hyvään hinta-laatusuhteeseen.

Pirkka-brändin tunnettuus Suomessa on noin 94 %. Brändiä kehitetään järjestelmällisesti ja uusia tuotteita sarjaan tulee vuosittain noin 200. Ruokakeskon oma tuotetutkimus varmistaa Pirkka-tuotteiden laadun. Pirkka sijoittui Kampanja-lehden markkinoinnin ammattilaisten Top of Mind -tutkimuksessa Suomen 6. tunnetuimmaksi brändiksi vuonna 2004.

Keskon asemaa merkkien tekijänä ja markkinointiyrityksenä korostaa se, että yhtiö myy, markkinoi ja tuo maahan tuhansia merkkituotteita toimialayritystensä kautta.

KESKO

Kesko on ollut merkin tekijä pitkään. Kesko ja K-merkki ovat tulleet tutuiksi Suomessa yrityksen yli 60-vuotisen historian aikana. Keskon vahvuus ja varsinaiset brändit ovat sen toimialakohtaiset kauppakettujen. Jokaisella ketjulla on oma mielikuvansa ja kohderyhmänsä. Ketjubrändejä rakennetaan pitkäjänteisesti ja ne ovat poikkeuksetta oman alansa vahvoja, arvostettuja ja tunnettuja tekijöitä.

K-merkin juuret ulottuvat yli 70 vuoden päähän. Vuoden 1947 maaliskuussa merkki laadittiin laadun tunnuksiksi yhteensä 2 500 K-kaupan ikkunaan.

Ensimmäiset Pirkka-tuotteet tulivat myyntiin kauppojen hyllyille vuonna 1986.

Plussa-kanta-asiakasjärjestelmä esiteltiin kuluttajille marraskuussa 1997.

Kansainvälinen Kesko

Keskeinen osa Keskon strategiaa viime vuosina on ollut laajeneminen Suomen lähialueiden markkinoille. Kesko on mukana Baltian ruokakaupassa, rautakaupassa sekä maatalous- ja konekaupassa. Rautakesko toimii lisäksi Ruotsissa ja Venäjällä. Kansainvälistyminen on ollut nopeaa ja Kesko on saavuttanut yli miljardin euron kasvun liikevaihtoonsa ja merkittävän aseman markkinoilla muutaman vuoden aikana. Tavoitteena on kasvattaa kansainvälisen toiminnan osuus yli 20 %:iin konsernin liikevaihdosta.

● Ruokakesko

Ruokakesko ja ruotsalaiseen ICA-konserniin kuuluva ICA Baltic AB omistavat tasaosuuksin Baltian ruokamarkkinoilla vuoden 2005 alussa aloittaneen Rimi Baltic AB:n. Yhteisyrityksellä on Virossa, Latviassa ja Liettuassa yhteensä noin 160 hypermarket-, supermarket- ja halpamyymäläkonseptilla toimivaa ruokakauppaa ja sen tavoitteena on laajentaa kauppaverkostoa kaikissa Baltian maissa.

Yhteisyrityksen markkinaosuus Baltiassa on noin 15 %. Baltian ruokamarkkinoiden kokonaisarvo on tällä hetkellä vuositasolla noin 5,2 miljardia euroa. Yrityksen tavoitteena on saavuttaa markkinajohtajuus Baltian maissa. Henkilöstön määrä on yhteensä noin 8 300.

Jatkossa kaikki yhteisyrityksen hypermarketit perustuvat Rimi-liiketyyppiin. Nykyiset Citymarketit Virossa ja Latviassa uudistetaan Rimi-hypermarketkonseptin mukaisiksi. Supermarketien liiketyypinä on Rimi Supermarket -konsepti. Halpahintamyymälät pohjautuvat puolestaan Viron Säästumarket- ja Latvian SuperNetto-konsepteihin. Suunnitelmassa on laajentaa SuperNetto-ketju myös Liettuassa, jossa osapuolilla ei aiemmin ole ollut halpahintamyymälöitä. Yhtiön logistiikan keskusyksikkö on Latvian Riiassa ja paikalliset yksiköt Viron Tallinnassa ja Liettuan Vilnan lähistöllä.

● Rautakesko

Ruotsissa on tällä hetkellä 12 K-rauta. Yksityisasiakkaiden osuus asiakkaista on noin 85 %. K-rautojen kilpailuetuna Ruotsissakin on laaja, monipuolinen tuotevalikoima ja asiakkaille tarjottavat palvelukokonaisuudet. Rautakeskon markkinaosuus on noin 4 %. Tavoitteena on Ruotsissa noin 25 K-raudan ketju, jolla saavutetaan noin 10 % markkinaosuus. Vuonna 2005 tavoitteena on avata 3 K-rauta.

Virossa Rautakeskolla on neljä myymälää sekä maanlaajuisen tukkumyöntiverkosto. Yksityisasiakkaiden osuus asiakkaista on noin 50 %. Rautakesko on Viron rautakaupan markkinajohtaja noin 20 % markkinaosuudella.

Latviassa Rautakeskolla on yksi oma K-rauta Riiassa sekä koko maan kattava tukkumyöntiverkosto. Ensimmäinen

K-rauta-partnerliike avattiin 2004 kesällä Guldigassa. Rautakeskon markkinaosuus on noin 5 %.

Liettuan suurin rautakauppayritys UAB Senuku Prekybos centras on rakennustarvike- ja DIY-kaupan markkinajohtaja noin 25 % markkinaosuudella. Rautakesko omistaa yhtiön osake-enemmistön. Senukailla on 13 omaa myymälää ja 77 partnershop-myymlää. Senukai on mukana sekä kuluttajajättä ammattiasiakaskaupassa.

Rautakeskon tavoitteena on markkinajohtajuuden vahvistaminen Baltiassa. Vuonna 2005 tavoitteena on avata 2 K-rauta Latvian. Lisäksi Liettuan Senukai laajentaa toimintaansa.

Rautakesko teki heinäkuussa aiesopimuksen pietarilaisen Stroymaster-rautakauppaketjun omistavan yhtiön osake-enemmistön ostamisesta. Stroymaster on yksi Pietarin alueen merkittävimmistä rautakaupan DIY (Do-It-Yourself) -ketjuista. Stroymaster-ketjuun kuuluu tällä hetkellä 4 rautakauppaa Pietarin kaupungin alueella ja viides on rakenteilla. Osakekauppa on tarkoitus toteuttaa viimeistään 15.3.2005 mennessä.

Lisäksi Rautakeskolla on tukkukauppa ja -varasto Moskovassa.

● Maatalous- ja konekauppa

Maatalous- ja konekauppakeskukset sijaitsevat Viron Jürissa, Latvian Riiassa sekä Liettuan Vilnassa ja Kaunasissa. Lisäksi Kesko Agron verkostoon kuuluu Virossa ja Latviassa kummasakin kaksi ja Liettuassa yksi aluekeskus sekä koko Baltiassa yhteensä noin 50 varaosa- ja tarvikekaupan jälleenmyyjää.

Virossa Maatalouskeskon markkinaosuus maatalous- ja konekaupasta on noin 30 %, Latviassa noin 23 % ja Liettuassa noin 14 %. Maatalouskesko on Baltian suurin maatalouskauppa harjoittava yritys.

● Keswell

Keswell Oy:n ostamalla Indoor Group Oy:llä on Asko- ja Sotkuhuonekalukauppoja Suomen lisäksi Ruotsissa, Virossa ja Latviassa. Ruotsissa Askolla on 2 liikettä suur-Tukholman alueella. Lisäksi Askolla on liikkeit Virossa ja Latviassa. Sotkalla on Virossa 3 liikettä ja Latviassa 1 liike. Indoor Groupilla on lisäksi logistiikkakeskus Tallinnassa.

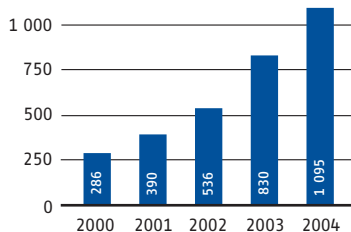
Anttilan postimyynti toimii Suomen lisäksi Virossa ja Latviassa. Lisäksi Anttilan postimyynnillä on myymälä Virossa.

● Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinoiden toiminnan strateginen painopistealue on kansainvälinen tekninen kauppa, jossa myydään tuotannolliseen ammattikäyttöön erityisesti teollisuuden tarvitsemia koneita, laitteita, raaka-aineita, tarvikkeita ja palveluja.

Kaukomarkkinoilla on toimipisteitä 12 maassa. Suomen ohella merkittävää toimintaa on Kiinassa, Venäjällä, Pohjoismaissa, Puolassa ja Baltiassa.

Konsernin liikevaihto ulkomailla (+ vienti), milj. euroa

Toimintaympäristö

Keskeisiä muutoksia kaupan toimialalla

- Kauppa keskittyy ja kaupan kansainvälistyminen jatkuu
- Hintakilpailu kovenee entisestään
- Kilpailu asiakasuskollisuudesta kiristyy
- Kaupan rooli palvelujen tuottajana vahvistuu
- Yhteiskuntavastuun ja yritysetiikan roolit korostuvat
- Uudet toiminnanohjausjärjestelmät tehostavat kaupan toimintaa

Markkina-alueet

Kesko-konsernin päämarkkina-alue on Suomi. Konserni on laajentanut toimintaansa strategiansa mukaisesti myös maamme lähialueille Ruotsiin, Viroon, Latviaan, Liettuaan ja Venäjälle. Kaukomarkkinat Oy toimii lisäksi mm. Tanskassa, Saksassa, Puolassa, Unkarissa, Kiinassa ja Vietnamissa.

Suomi ja Ruotsi ovat markkina-alueena huomattavasti suurempia kuin Viro, Latvia ja Liettua, mutta nekin ovat pieniä markkinoita eurooppalaisessa mittakaavassa. Yhteistä kaikille näille maille on melko harva asutus ja suurimpiin kaupunkeihin keskittynyt väestö.

Vahva kotimainen kysyntä on pitänyt yllä talouskasvua kaikilla Keskon markkina-alueilla viime vuosina. Kulutuksen kasvua Suomessa ovat vahvistaneet matala inflaatio, veronkevennykset ja alhainen korkotaso. Yksityisen kulutuksen ennustetaan kasvavan lähivuosina Suomessa hieman alle 3 % vuodessa. Yksityisen kulutuksen tulevaan kehitykseen Suomessa vaikuttavat kotitalouksien käytettävissä olevien reaalityulojen kasvun hidastuminen sekä ennakoitu korkojen nousu.

Ruotsissa yksityisen kulutuksen arvioidaan kasvavan runsaat 2 % ja Baltian maissa kulutuskehityksen ennakoitaan tasaantuvan noin 4 % tasolle lähivuosina. Yksityisen kulutuksen varsin ripeää kasvua Baltian maissa ovat tukeneet palkkojen nousu, matala inflaatio, työllisyyden parantuminen ja luottojen kasvu.

Kaupan kehityspiirteitä

Asiakkuus

Kuluttajien ostokäyttäytymiselle on ominaista voimakas pirstaloituminen. Kuluttajan ostokäyttäytyminen vaihtelee tilanteen ja tarpeen mukaan ja lopullisen ostopäätöksen ratkaisee monen tekijän yhdistelmä. Vähittäiskauppamarkkinoille on syntynyt erilaisia myymälätyyppejä palvelemaan entistä vaativampien asiakkaiden entistä moninaisempia tarpeita. Osa kuluttajista asioi mielellään laajan valikoiman hypermarketeissa ja osa tuntee omakseen asiantuntevaan palveluun panostavat erikoisliikkeet. Esimerkkinä kasvavasta liiketyypistä on huoltoasemien yhteydessä toimiva liikennemyymälä. Kesko on perustanut Fortumin kanssa yhteisyrityksen (Pikoil Oy), jonka tavoitteena on luoda Suomeen noin 200 liikennemyymälän ketju.

Kaupparyhmien kilpailu asiakasuskollisuudesta on kovaa. Kaupan kanta-asiakasjärjestelmät ovat kasvaneet laajoiksi kumppanuusohjelmiksi ja oheispalvelujen tarjoaminen kaupankäynnin yhteydessä on lisääntynyt. Kesko-konsernin asiakkuusstrategian keskeisenä välineenä on kanta-asiakasjärjestelmä Plussa. Plussa-kortteja on Suomessa 1,6 miljoonassa taloudessa (n. 65 % kotitalouksista) yhteensä yli 3 miljoonaa.

Myös tukkukaupan rooli muuttuu edelleen nopeasti. Asiakkaat odottavat kokonaispalvelua, jossa kauppa vastaa asiakkaan koko tavarahuollosta.

Hintakilpailu

Kansainvälistymisen myötä kilpailutilanne on muuttanut Suomen vähittäiskauppamarkkinoiden hintarakennetta. Kansainväliset, uudet tulokkaat markkinoilla keskittyvät useasti tiettyyn hyvin kapeaan toimintamalliin, yhdenmukaisiin kauppakonsepteihin ja käyttävät halpoja hintoja houkutelukseen asiakkaita.

Niin Suomessa kuin monissa muissakin maissa osa kuluttajista tekee ostopäätöksensä nimenomaan halpojen hintojen perusteella. Halpakauppojen osuus esim. päivittäistavarakaupan myynnistä vaihtelee tällä hetkellä Euroopan maissa viiden

Konekesko avasi keväällä 2004 uuden MAN Truck & Bus Centerin Espoon Niiperiin. MAN-asentaja Jarmo Liimatta on tyytyväinen uusiin työoloihin, sillä huoltokorjaamo on varustetasoltaan Suomen nykyaikaisin. Konekesko maahantuo ja myy mm. saksalaisia MAN-kuorma-autoja sekä MAN- ja Neoplan-linja-autoja.

ja lähes neljäkymmenen prosentin välillä. Ruokakesko testaa Cassa-halpahintamyymälöiden avulla uuden konseptin toimivuutta ruokakaupan halpamyymälämarkkinoilla.

Omat merkkituotteet

Kaupan omien merkkituotteiden määrä ja markkinaosuus kasvavat etenkin päivittäistavarakaupassa maailmanlaajuisesti. Omien merkkituotteiden avulla kauppaketjujen on mahdollista pienentää kustannuksia, parantaa kannattavuutta ja pitää koko toimintaprosessi tuotesuunnittelusta asiakkaaseen asti omissa käsissään. Lisäksi kuluttajien luotettavaksi ja laa-

dukkaisi havaitsemat omat merkkituotteet ovat keino lisätä asiakasuskollisuutta ja ylläpitää tehokkaasti tasavertaisuutta kansainvälisen teollisuuden kanssa.

Ruokakesko on lisännyt vahvasti omien merkkituotteidensa määrää. Keskon omat merkkituotteet, Pirkka, Euro Shopper, Costa Rica ja Rico ovat entistä paremmin esillä kaupoissa ja ne ovat saaneet myös aiempaa enemmän hyllytilaa. Esimerkkejä Keskon muista omista tuotemerkeistä ovat Menu-tuotteet Kespro Oy:n tukkuasiakkaille, Maatalouskeskon K-agro, Rautakeskon K-prof, Urheilukeskon Nopsa, Musta Pörssi Keskon Ahma sekä Anttilan Twice ja Alley.

Eri toimialojen osuus Keskon liikevaihdosta markkina-alueittain 2004, milj. euroa

	Suomi	Ruotsi	Viro	Latvia	Liettua	Venäjä	Muut
Päivittäistavarakauppa*	3 468		254	85		5	
Rautakauppa	731	92	51	22	249	5	
Maatalouskauppa	477	0	51	52	63		9
Konekauppa	146	6	0	0	0	0	12
Käyttötavarakauppa	770		10	12		1	
Autokauppa	619	0	5			4	4
Kaukomarkkinat	215	16	9	3	5	13	55
Yhteensä	6 426	114	380	174	317	28	81
Yhteensä, %	85,4	1,5	5,1	2,3	4,2	0,4	1,1

* sisältää Ruokakeskon käyttötavarakaupan

Tavarantoimittajat

Vähittäiskaupan tavarantoimittajat ovat yhä suurempia ja kansainvälisempiä toimijoita. Kilpailussa mukana pysyminen edellyttää kaupalta kumppanuuksia ja laajaa ostoyhteistyötä kotimaisten ja ulkomaisten kauppaketjujen kanssa.

Ruokakesko on mukana AMS-yhteistyössä merkittävien eurooppalaisten päivittäistavaraketjujen kanssa ja lisäksi osakkaana WorldWide Retail Exchange - kauppapaikassa (Internetissä toimiva business to business markkinapaikka). Muita esimerkkejä ostoyhteistyöstä ovat Intersport International urheilukaupassa sekä EP: International kodintekniikka-kaupassa.

Yhteiskuntavastuu

Yritysetiikka ja yritysten yhteiskuntavastuu korostuvat entistä enemmän myös kaupan alalla. Yhä useampia kuluttajia kiinnostaa, millaisissa oloissa ja millä ehdoilla tuotteita maailmalla valmistetaan ja millainen on niiden elinkaari ympäristön kannalta. Myös sijoittajat haluavat riskienhallintaansa entistä monipuolisempaa tietoa yritysten toiminnasta. Kesko jatkaa työtään yhteiskuntavastuun edelläkävijänä. Yhteiskuntavastuun periaatteet ulotetaan jatkossa koskemaan myös Baltian maita ja Ruotsia. Yhteiskuntavastuuta toteutetaan laaja-alai-

sesti taloudellisena, sosiaalisena ja ympäristövastuuna, ja se näkyy käytännössä mm. seuraavasti:

- ”Tapamme toimia” - henkilöstön eettiset periaatteet
- henkilökunnan kehittäminen ja kouluttaminen: K-instituutti on Suomen merkittävimpiä aikuiskouluttajia
- työturvallisuuteen ja ehkäisevään työterveyshuoltoon panostaminen
- sosiaalisen standardin (SA 8000) soveltaminen kehitysmaastojen laadunvalvontaan
- ympäristöasioiden monipuolinen kehittäminen kaupoissa, mm. K-ympäristökauppadiplomit
- luomutuotevalikoiman edelleen kasvattaminen
- liikerakennusten energiatehokkuuden parantaminen
- rakennuttamisessa ”kuori ja kasetti” -malli, jossa liiketilaa (kasetti) voidaan joustavasti muuttaa rakennuksen (kuori) elinkaaren aikana
- kattava ja monipuolinen kauppaverkosto

Tietotekniikan uudet sovellukset

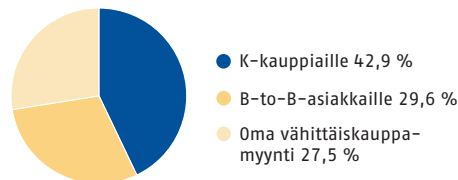
Vähittäiskaupan toimintoihin liittyvä tekniikan kehittyminen muuttaa kaupan toimintoja. Kauppaketjujen uudet toiminnanohjausjärjestelmät vastaavat tiivistyvän ketjuohjauksen tarpeita. Uudet myymälätekniiset ratkaisut ja tietojärjestelmien

Markkinanäkymät vuonna 2005

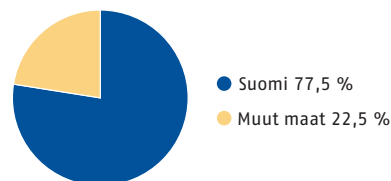
	Kokonaismarkkinat, miljardia euroa	Muutos-%, arvio
Ruokakesko	26,0	
Suomi*	21,0	+1-+2
Viro	1,0	+5-+7
Latvia	1,5	+5-+7
Liettua	2,5	+5-+7
Rautakesko	8,1	
Suomi	3,3	+2-+3
Ruotsi	3,7	+4-+5
Viro	0,4	+6-+8
Latvia	0,3	+6-+8
Liettua	0,4	+6-+8
Maatalouskesko	2,3	
Suomi	1,7	+1
Baltia	0,6	+5-+10
Konekesko	1,4	
Suomi	1,3	+/-0
Baltia	0,1	+5-+10
Keswell	7,9	+2-+3

* sisältää HoReCa-markkinat, muut päivittäistavarajakelukanavat ja Alkon

Konsernin myynnin jakautuminen 2004

Konsernin ostojen jakautuminen 2004

Kesko menestyi kestävän kehityksen vertailussa. Kesko valittiin 2004 toistamiseen Dow Jonesin eurooppalaiseen kestävän kehityksen indeksiin (STOXX Sustainability Index eli DJSI STOXX). Keskon yhteiskuntavastuun eteen tekemä työ arvioitiin toimialansa (kulutustuotteet ja -palvelut) parhaaksi. Aiempaan arvioitiin verrattuna Keskon suorituskyky on parantunut erityisesti taloudellisen vastuun alueella.

RFID-pilotti. Ruokakesko kokeilee etätunnistustekniikan (radio frequency identification) käyttöä rullakoiden tunnistamisessa vuoden 2005 aikana. Pilottihankkeessa selvitetään, miten rullakot on järkevää merkitä, millaisia lukijoita tarvitaan ja mihin ne kannattaa sijoittaa. Kuvan esimerkissä on Rafsecin tarra.

kehittyminen vaativat niin kaupalta kuin kuluttajilta uuden oppimista. Tietotekniset ratkaisut tulevat väistämättä osaksi kuluttajien ostotapahtumaa ja kuluttajat ovat tietoteknisten valmiuksiensa kehittyessä yhä valmiimpia niitä käyttämään.

Tulevaisuuden vaihtoehtoina perinteiselle kaupassa asiointille kehitetään sähköisiä tilausvälineitä ja tarpeen mukaan kotiinkuljetuspalveluja esimerkiksi ikääntyvän väestön tarpeisiin. Suuri osa suomalaisista kuluttajista suhtautuu kuitenkin vielä kielteisesti ruoan ostamiseen verkosta sekä kotiinkuljetuksiin. Palvelua pidetään kalliina ja ruoan laatua epäillään.

Pääosa Keskon verkkokaupasta on kauppaa K-kauppiaille ja muuta B-to-B-kauppaa. Tästä esimerkkeinä ovat Kespron kehittämä ruokakauppa suurtilousasiakkaille sekä Rautakeskon, Maatalouskeskon, Konekeskon ja Kodin Ykkönen -sisustustavaratalon kehittämät Internetkauppapaikat. Lisäksi NetAnttila on kuluttajille suunnatun verkkokaupan edelläkävijä Suomessa.

Lainsäädäntö

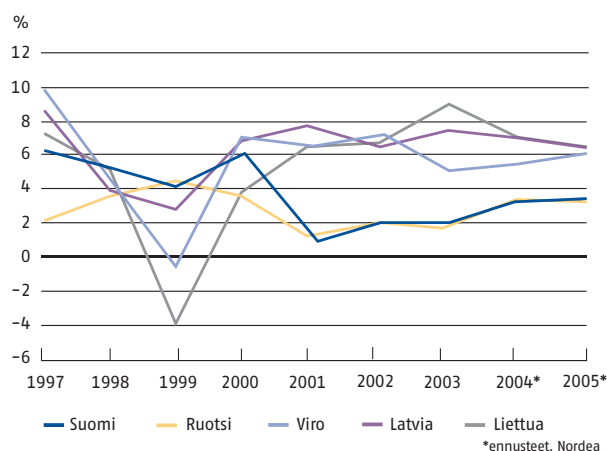
Kaupan toimialan kannalta keskeinen kilpailulainsäädäntö muuttui Suomessa 1.5.2004 mm. siten, että laista poistettiin poikkeuslupajärjestelmä. Kilpailuviranomaiset eivät enää myönnä ennakkollisia poikkeuslupia, vaan yritysten tulee itse arvioida toimintansa lainmukaisuus.

Toteutuneiden auto- ja alkoholiverojen alennusten jälkeen odotetaan Suomessa monella taholla seuraavaksi kauppojen aukioloaikoihin nykyistä sääteleyä selkeämpää käytäntöä. Myös ruoan arvonlisäveron alentamisesta käydään edelleen keskustelua.

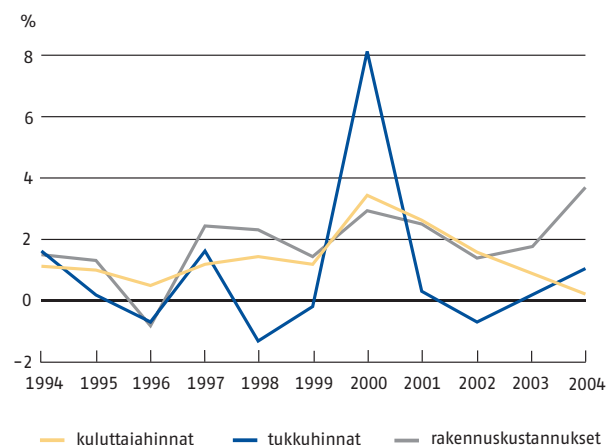
Rahoitusmarkkinat

Keskon kaikilla markkina-alueilla vallitsee yksityistä kuluusta ja investointeja elvyttävä tilanne, jossa korkotaso on merkittävän alhainen verrattuna reaaliensioiden kasvuvauhtiin. Suomen korkotaso määräytyy suurten euromaiden heikoman taloustilanteen perusteella, minkä johdosta rahoitusympäristön Suomessa odotetaan säilyvän Keskon liiketoimintoja piristävänä. Baltian maiden liittyminen EU:n jäseniksi on johtanut niiden korkojen laskuun kohti euribor-tasoa, mikä tukee lupaavia kasvunäkymiä.

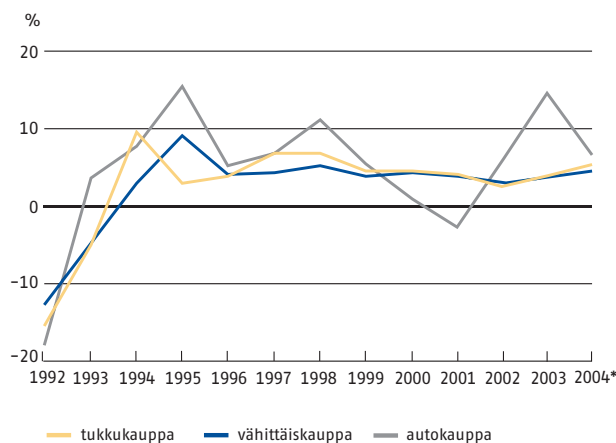
Bruttokansantuotteen vuosimuutos 1997–2005

Hintojen ja rakennuskustannusten muutoksia Suomessa 1994–2004

Kaupan tuotannon määrän muutokset Suomessa 1992–2004

Lähde: Tilastokeskus
*ennuste, ETLA

Kilpailuympäristö ja kilpailijat

Kilpailuympäristö

Kaikilla Keskon markkina-alueilla kaupan toimialalla tapahtuu merkittäviä rakenteellisia ja toiminnallisia uudistuksia. Kauppa keskittyy, ketjuuntuu ja kaupan kansainvälistyminen jatkuu. Suomen vähittäiskaupassa on ulkomaisten toimijoiden osuus vielä verraten pieni esimerkiksi Ruotsiin verrattuna. Tukkukaupassa ulkomaisten toimijoiden osuus Suomen markkinoista on suuri.

Monet kansainväliset ketjut keskittyvät tiettyyn hyvin kaapeaan toimintamalliin ja yhdenmukaisiin kauppakonsepteihin ja pyrkivät tällä kustannustehokkaalla toimintatavallaan saavuttamaan kilpailuetua.

Kansainvälistymisen myötä erityisesti päivittäistavarakaupassa on nähtävissä kilpailun suuntautuminen hintakilpai-

luun. Esimerkiksi Ruokakesko on vastannut kehitykseen kasvattamalla omien merkkituotteidensa määrää, tehostamalla toimintaansa uudella toiminnanohjausjärjestelmällä sekä mm. alentamalla tuotteiden hintoja.

Kirstyntyneessä kilpailutilanteessa korostuu koko toimintoketjun hallinta, ohjaaminen ja parantaminen. On myös tärkeää luoda kaupakohtaisia kilpailuetuja ja lisätä kauppojen mahdollisuutta sopeutua paikallisiin olosuhteisiin. Tehostettu ketjutoiminta ja kauppiasyrittäjyys yhdessä muodostavat Keskolle merkittävän kilpailuedun Suomen markkinoilla.

Baltian maissa kauppa jatkaa siirtymistä toreilta ostoskeskuksiin ja uusiin ruokakauppoihin. Siellä käynnissä oleva kaupan rakennemuutos luo uusia mahdollisuuksia niin paikallisille kuin ulkomaisillekin toimijoille.

Markkinaosuudet ja pääkilpailijat

Markkinaosuudet ovat Keskon omia vuoden 2004 arvioita K-ryhmän vähittäiskaupasta, ellei muuta lähdettä ole ilmoitettu.

Markkinat ja markkinaosuudet ovat aina määrittämisistä riippuvaisia. Ne riippuvat mm. tavara-alojen ja maantieteellisten markkina-alueiden määritelmästä sekä saatavilla olevista tiedoista. Tällä sivulla esitetyt markkinaosuusarviot perustuvat parhaisiin saatavilla oleviin lähteisiin ja käytössä olleisiin tutkimuksiin.

● Ruokakauppa

SUOMI

Markkinaosuus 35,5 %
Kilpailijat: S-ryhmä, Tradedka, Spar-ryhmä, Lidl, Stockmann, halpahintamyymälät
HoReCa-markkinaosuus 21 %
Kilpailijat: Meira Nova, Wihuri Metro, Heinon tukku, teollisuus

VIRO

Kilpailijat: ETK, Kaubamaja/Selver, S-ryhmä, torikauppa

LATVIA

Kilpailijat: VP Market, Nelda, Mego, torikauppa

Ruokakesko Oy:n ja ruotsalaiseen ICA-konserniin kuuluvan ICA Baltic AB:n puoleksi omistama yhteisyritys, Rimi Baltic AB aloitti toimintansa kaikissa Baltian maissa vuoden 2005 alussa. Yhteisyritykseen on siirretty kummankin yhtiön päivittäistavaroiminnot Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Tavoitteena on saavuttaa alueella markkinajohtajuus ja kolmessa vuodessa 25 % markkinaosuus.

● Rautakauppa

SUOMI

Markkinaosuus 35 %* (sisältää kauppa myös ammattiasiakkaille)
Kilpailijat: Starkki, Bauhaus, Puukeskus, Puumerkki, S-ryhmä, erikoisliikkeet
* Rakennus- ja sisustustarvikekauppa ry, Kehittyvä kauppa -lehti

RUOTSI

Markkinaosuus 4 %*
Kilpailijat: Bauhaus, Coop, Hornbach, paikalliset ketjut ja erikoisliikkeet

* Konjunkturiinstituti (KI), Handels Utredningsinstitut (HUI), Statistiska Centralbyrån (SCB)

VIRO

Markkinaosuus 20 %
Kilpailijat: Ehituse ABC, Esraven, Espak, Ehitus Service

LATVIA

Markkinaosuus 5 %
Kilpailijat: Tapeks, Nelss, Aile, Elektrosistemas, Max Schon

LIETTUA

Markkinaosuus 25 %
Kilpailijat: paikalliset ketjut ja erikoisliikkeet

● Maatalouskauppa ja konekauppa

SUOMI

Maatalouskauppa

Markkinaosuus 35 %*

Kilpailijat: S-ryhmä (Hankkija- Maatalous, Agrimarket), Yrittäjien maatalous Oy, Suomen Maataloustukku Oy

* Elintarviketiedon markkinatiedot ja rekisteröintitilastot

Konekauppa

Markkinaosuus 8-22 %*

Kilpailijat: Otto Brandt (Honda, Polaris), Volvo, Rocla, Mercedes-Benz-kuorma-autot

* Rekisteröintitilastot

VIRO

Maatalouskauppa

Markkinaosuus 32 %

Konekauppa

Markkinaosuus 12 %

Kilpailijat:

– maataloustarvikkeet: Kemira Grow How, Farm Plant, Agribalt
– maatalouskoneet: Mecro, Tatoli, Sampo Group, Arvi Tammel
– karjatalouskoneet: De Laval
– Konekesko: Witractor, MTC, Thomesto Machine

LATVIA

Maatalouskauppa

Markkinaosuus 25 %

Konekauppa

Markkinaosuus 10 %

Kilpailijat:

– maataloustarvikkeet: Kemira Grow How, Agribalt
– maatalouskoneet: Agribalt, Preiss
– karjatalouskoneet: De Laval
– Konekesko: Witractor, MTC, Thomesto Machine

LIETTUA

Maatalouskauppa

Markkinaosuus 15 %

Konekauppa

Markkinaosuus 11 %

Kilpailijat:

– maataloustarvikkeet: Kemira Grow How, Agrokonzernas, Lit Agra
– maatalouskoneet: Rovaltra, Olsen Baltic, LV Group, Lyt Agra
– karjatalouskoneet: De Laval
– Konekesko: Witractor, MTC, Thomesto Machine

● Käyttötavara-kauppa

SUOMI

Urheilukauppa

Markkinaosuus 36 %*

Kilpailijat: Sportia, Top Sport, Stadium, tavaratalot ja hypermarketit, muut erikoisliikkeet

Kodintekniikkakauppa

Markkinaosuus 20 %*

Kilpailijat: Expert, Tekniset, Gigantti, Markantalo, muut erikoisliikkeet

Kenkäkauppa

Markkinaosuus 19 %*

Kilpailijat: muut erikoisliikkeet, tavaratalot ja hypermarketit, urheilukaupat

Tavaratalokauppa*

Kilpailijat: S-ryhmä, Tradedka, Stockmann, Ikea, huonekalu- ja sisustusliikkeet

* Käyttötavara-kaupan markkinaosuusarvioissa on mukana vain Keswellin ketjujen kautta tapahtuva käyttötavaramyyni. Tavaratalokaupan markkinaosuus ei laskettavissa.

● Autokauppa

SUOMI

Volkswagen-henkilöautot 10,6 %*

Kilpailijat: Toyota, Ford, Opel, Nissan, Peugeot

Audi-henkilöautot 3,0 %*

Kilpailijat: Mercedes-Benz,

BMW, Volvo, Saab

Volkswagen-pakettiautot 16,7 %*

Kilpailijat: Toyota, Ford,

Mercedes-Benz, Fiat

Seat-henkilöautot 1,1%*

Kilpailijat: Alfa Romeo, Skoda

* Tilastokeskus/AKE

Aineeton pääoma

Näillä sivuilla (s. 21–29) kerrotaan Keskon aineettomasta pääomasta. Sillä tarkoitetaan sellaisia ensisijassa aineettomia tekijöitä, joiden rooli on taloudellisten tekijöiden ohella keskeinen Keskon tuloksentekevyyville ja menestykselle. Aineeton pääoma jaetaan inhimilliseen pääomaan, rakennepääomaan ja suhdempääomaan.

Keskossa on käynnistetty aineettoman pääoman jäsentelytyö. Alkuvaiheessa on tavoitteena määritellä Keskon liiketoiminnan kannalta merkityksellisimmät aineettoman pääoman osatekijät ja tunnistaa niiden nykytila. Monella osa-alueella, kuten henkilöstön osaamisen ja prosessien kehittämisen alueilla Keskona on jo saavutettu merkittäviä tuloksia, vaikka tätä tekemistä ei ole välttämättä tarkasteltu aineettoman pääoman kokonaisuuden kannalta.

Inhimillinen pääoma koostuu mm. henkilöstön ja johdon osaamisesta, tiedoista ja innovatiivisuudesta.

Rakennepääoma koostuu mm. yrityksen rakenteista, prosesseista, brändeistä, konsepteista, organisaatiokulttuurista ja tietovarastoista.

Suhdepääoma koostuu mm. asiakas-, sidosryhmä-, yhteistyö- ja toimittajasuhteista.

Inhimillinen pääoma/henkilöstö

Keskon arvojen mukaisesti haluamme ylittää asiakkaamme odotukset, olla alamme paras, luoda hyvän työyhteisön ja kantaa yhteiskunnallisen vastuun. Keskon henkilöstöperiaatteita ovat mm. strategialähtöinen osaamisen kehittäminen sekä arvoihin perustuva johtaminen. Henkilöstöperiaatteiden tavoitteena on tukea Keskon päämäärien ja vision saavuttamista. Kesko haluaa olla kaupan alan houkuttelevin ja kiinnostavin työnantaja.

Keskon työntekijämäärä on kasvanut voimakkaasti. Suurinta kasvu on ollut konsernin ulkomaisissa tytäryhtiöissä. Yhteensä keskolaisia (mukaan lukien yhteisyritys Pikoil Oy) oli vuonna 2004 keskimäärin 17 528 (15 219), joista Suomessa työskenteli 10 307 (9 859) ja muissa maissa 7 221 (5 360).

Henkilöstöä koskevista asioista kerrotaan tarkemmin keväällä 2005 ilmestyvässä vuoden 2004 yhteiskuntavastuun raportissa, jossa henkilöstöasioita jäsenellään sosiaalisen vastuun näkökulmasta. Raportista löytyy henkilökuntatilastoja toimintamaittain eriteltynä mm. työsuhteiden laadusta, sairauspoissaoloista, palkoista ja koulutuksesta.

Henkilöstöperiaatteet inhimillisen pääoman suunnannäyttäjinä

Henkilöstöperiaatteet perustuvat Keskon arvoihin ja niiden tavoitteena on tukea Keskon vision ja strategian toteuttamista sekä osoittaa henkilöstötoimintojen painopisteet. Koko Keskon toimintaa ohjaavat arvot on esitelty sivulla 5.

Henkilöstöperiaatteiden keskeiset päämäärät ja samalla inhimillisen pääoman osatekijät ovat:

- Keskona on visionsa saavuttamiseen tarvittava osaaminen
- Keskolainen johtaminen on tavoitteellista ja arvojen mukaista
- Kesko on hyvä ja kehittyvä työyhteisö

Henkilöstöperiaatteet ovat koko konsernille yhteiset. Toimialayhtiöt ovat täsmentäneet niitä omien erityispiirteidensä mukaisesti ja ne konkretisoituvat yhtiöiden henkilöstöohjelmissä.

Keskon henkilöstöammattilaiset toimivat kiinteästi liiketoiminnan tukena. Konsernijohdon ja toimialojen henkilöstöpäälliköt muodostavat tiimin, jonka tarkoituksena on edistää henkilöstöperiaatteiden toteutumista, kehittää HR-osaamista

Keräjä Heidi Suominen Keskon keskusvarastolla Vantaalla. Ruokakeskolla on palkittu ergonomian ja työturvallisuuden TOP-verkko-oppimishjelma, jonka avulla kaikki Ruokakeskon varastotyöntekijät on koulutettu välttämään työperäisiä rasitusvammoja, kuten selkä-, niska- ja hartiakipuja. Ruokakesko on verkko-opiskelun edelläkävijä Suomessa.

ja jakaa alan parhaita käytäntöjä. Vuonna 2004 panostettiin erityisesti yhteisten HR-prosessien määrittelyyn ja esimiestyön tukemiseen.

Inhimilliseen pääomaan kuuluvat mm. johtamistaidot ja niiden kehittämismenetelmät, henkilöstön koulutustaso ja osaaminen, asiantuntija- ja johtoreservit sekä operatiivisten kehittämistoimenpiteiden määrä ja laatu.

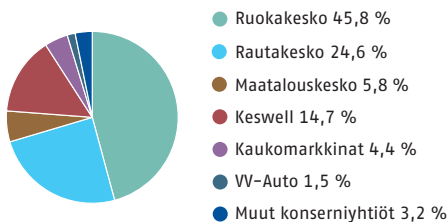
Osaaminen

Henkilöstön osaamisvaatimukset johdetaan liiketoimintastrategiasta. Niiden pohjalta määritellään, millaisia osaamisia ja osaamisten yhdistelmiä (ydin- ja kriittiset osaamiset) Keskossa tarvitaan kilpailuedun varmistamiseksi. Toimialayhtiöt vastaavat henkilöstönsä kehittämisestä ja koulutuksesta. Johtoa ja johtoreserviä kehitetään konsernitason tasoisesti.

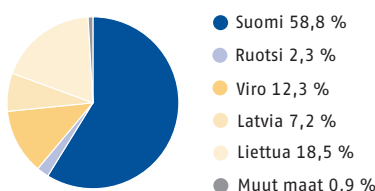
Ydin- ja kriittiset osaamiset strategian toteuttamisen tukena

Kesko-konsernissa on määritelty vuonna 2004 ydin- ja kriittiset osaamiset. Niiden avulla varmistetaan Kesko-konsernin ja toimialojen strategian menestyksellinen toteutuminen kehittämällä tulevaisuuden kannalta keskeisiä osaamisia. Ydinosaamiset ovat konsernin tulevan menestyksen kivijalka ja ne auttavat vastaamaan asiakkaan tarpeisiin kilpailijoita paremmin. Kriittiset osaamiset tukevat ydinosaamisia ja vahvistavat siten yrityksen kilpailukykyä.

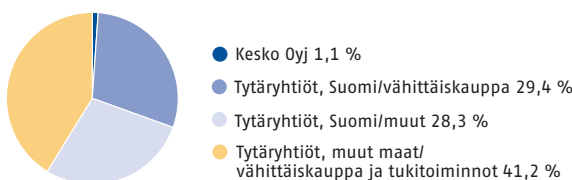
Kesko-konsernin henkilöstön jakauma toimialoittain keskimäärin vuonna 2004

Kesko-konsernin henkilöstön jakauma maittain keskimäärin vuonna 2004

Konsernin henkilöstön rakenne keskimäärin vuonna 2004

Ydin- ja kriittisten osaamisten määrittelyn lähtökohtana olivat Kesko-konsernin missio, visio, strategia ja arvot. Samalla arvioitiin osaamisten nykytila sekä tavoite ja hyöty tulevaisuudessa. Määrittelytyöhön osallistui useita henkilöitä eri puolilta konsernia. Osallistavalla prosessilla haluttiin varmistaa, että ydin- ja kriittiset osaamiset vastaavat mahdollisimman hyvin konsernin eri osien haasteisiin. Ydinosaamiset ovat koko konsernille yhteiset. Osaamisten käytäntöön vieminen tapahtuu toimialakohtaisesti.

Keskon ydinosaamiset ovat:

- ylivoimaisen asiakashyödyn tuottaminen
- oman ja kumppaneiden osaamisen tuloksellinen yhdistäminen
- kannustavan kulttuurin luominen

Henkilöstön suunnitelmallinen kehittäminen

Henkilöstön osallistuminen toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen on vahvistanut avoimuutta ja sitoutumista. Jokaisessa yksikössä laaditaan vuosittain henkilöstösuunnitelma, joka kattaa henkilöstön kehittämissuunnitelman, tiedonkulun ja palaverikäytännön määrittelyn sekä kehityskeskustelut.

Tavoite- ja kehityskeskusteluissa asetetaan tavoitteet, seurataan niiden toteutumista, annetaan palautetta ja suunnitellaan henkilökohtaista kehittämistä. Tavoitteena on kehityskeskustelujen käyminen jokaisen työntekijän kanssa vähintään kerran vuodessa. Tyytyväisyyttä niihin seurataan mm. tyytyväisyystutkimuksella.

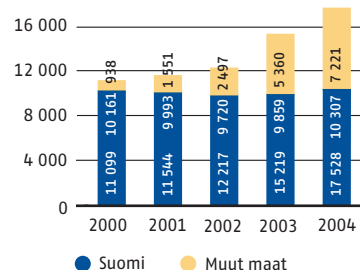
Monipuoliset työtehtävät

Henkilöstön valinnassa kriteereinä ovat tehtävän edellyttämä ammatillinen ja muu osaaminen, koulutus, kokemus ja kehityspotentiaali. Konsernin laajuus ja monipuolisuus tarjoavat monia mahdollisuuksia kehittyä ja siirtyä yhä haasteellisempiin tehtäviin. Jo pelkästään erilaisia tehtävämikkeitä on konsernissa noin 650.

Tarjolla olevien työtehtävien osalta Kesko-konserni on vahvasti kansainvälistyvä. Henkilöstöstä noin kolmasosa työskentelee ulkomailla ja monissa muissakin työtehtävissä (mm. ostotoiminta, logistiikka) kansainvälisyys on vahva osa työympäristöä.

Keskossa on toimivat sisäiset työmarkkinat, mistä osoitukseksi ovat noin 500 konsernin sisäistä rekrytointia vuosittain. Konsernin ulkopuolisista rekrytoinneista suurin osa kohdistuu vähittäiskauppa- ja logistiikkatehtäviin. Työskentely Keskosssa antaa hyvän pohjan myös K-kauppiasuralle.

Konsernin henkilökuntamäärä keskimäärin (kokoaikaisiksi muutettuna)

K-supermarket-ketjun johtaja Ari Virnes kirjaa ryhmätyön tuloksia Keskon johdon strategiapäivillä Haikossa.

K-instituutti - tieto käytännön osaamiseksi

K-instituutti on K-ryhmän kehittämisen keskus, joka edistää Keskon strategioiden toteuttamista kehittämällä organisatioiden ja henkilöstön osaamista sekä tukemalla muutosprosesseja. K-instituutti tuottaa sekä avoimia että räätälöityjä koulutuspalveluja. Toiminnassa hyödynnetään uusinta tietotekniikkaa ja verkko-opiskelu on laajalti käytössä.

K-instituutin koulutus- ja kehittämisohjelmista yli puolet suunnitellaan ja toteutetaan räätälöitynä asiakkaiden tarpeiden mukaan. Vuoden 2004 suurin yksittäinen koulutushanke oli uuden toiminnanohjausjärjestelmän ja siihen liittyvien uusien toimintatapojen käyttöönotto K-ruokakaupoissa.

Yrittäjän ammattitutkintoon johtavat kauppiasvalmennukset ovat olleet keskeinen osa K-instituutin toimintaa sen perustamisvuodesta 1952 lähtien. Valmennusten sisältöä ja pai-

notuksia on kehitetty aina muuttuneiden vaatimusten mukaan, vuonna 2004 kauppiasvalmennukset on uudistettu yhteistyössä Ruokakeskon kauppiasreservoitoiminnon kanssa. Avoimiin kehittämisohjelmiin kuuluvat lisäksi mm. Johtamisen erikoisammattitutkinto K-JET, myyjä-, esimies- ja ruokamestarivalmennukset

K-instituutissa opiskeli vuonna 2004 noin 9 000 keskolaisista, K-kauppiasta ja K-kauppojen työntekijää.

Johtaminen

Johtamista ja esimiestyötä kehitetään Keskossa järjestelmällisesti tavoitteena Keskon arvoihin perustuva johtaminen. Johtamismallin tavoitteena on toiminnan pitkäjänteinen ja menestyksellinen kehittäminen sekä yhtenäiset johtamiskäytännöt.

K-instituutin toiminta 2000–2004

	2000	2001	2002	2003	2004
Liikevaihto, milj. euroa	4,4	4,9	3,9	4,3	4,2
Henkilöstön määrä	60	63	48	42	48
Opiskelijatyöpäivien lukumäärä	22 652	22 349	19 096	20 556	18 106
Opiskelijoiden lukumäärä	6 665	9 180	6 147	8 570	5 981

Esimiestyön ja johtamisen kehittäminen

Johtamisen ja esimiestyön perusvalmiudet varmistetaan K-instituutin uralla etenemistä tukevan päällikkökoulutuksen avulla. K-instituutin tarjonta kattaa keskolaiset esimies- ja johtamisvalmennukset, kauppiasvalmennukset sekä kaupan esimiesten ja muun henkilökunnan valmennukset. Keskolaisen esimiesten perehdyttämisohjelmalla ja sitä seuraavalla kolmiportaisella valmennusohjelmalla kehitetään esimiesten osaamista ja muutosvalmiuksia, jotka ovat avainasemassa Keskon painopisteiden toteuttamisessa. Keskolaiset esimies- ja johtamisvalmennukset uudistettiin kokonaisuudessaan vuonna 2004.

Esimiesten kehitystä tuetaan myös muulla koulutuksella ja mahdollisuudella hankkia kokemusta erilaisista tehtävistä konsernin sisällä. Johdon toimintatapojen järjestelmällistä arviointia on laajennettu vähitellen muihin esimiestehtäviin.

Keskon johdon ja johtoreservien kehittämisohjelman tavoitteena on varmistaa riittävät ja laadukkaat johtoresurssit nyt ja tulevaisuudessa. Vuonna 2004 aluetta vahvistettiin nimeämällä päätoiminen johdon kehittäjä. Kehitystyössä painotetaan sekä oman johtajuuden näkökulmaa eli muun muassa erilaisuuden hyödyntämistä johtamisessa että organisaationäkökulmaa eli sitä, miten tulos saadaan aikaan.

Keskossa valitaan vuosittain Vuoden esimies. Valinnan tavoitteena on tuoda esiin Keskon arvojen mukaisia parhaita esimieskäytäntöjä. Vuonna 2004 vuoden esimieheksi valittiin myyntijohtaja Anu Pihlaja, Kodin Ykkönen, Anttila Oy.

Hyvä ja kehittyvä työyhteisö

Työilmapiirin kehittäminen

Hyvä fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen työympäristö luovat edellytykset ihmisten hyvinvoinnille ja suorituskyvylle. Tärkein ja monipuolisin henkilöstömittari on työtyytyväisyystutkimus. Tutkimuksella arvioidaan vuosittain

- tyytyväisyyttä omaan työhön
- tyytyväisyyttä esimiestyöhön
- tyytyväisyyttä oman yksikön toimintaan
- tyytyväisyyttä Keskon toimintaan

Vuonna 2004 vastausprosentti nousi hieman edellisestä vuodesta ja oli 68,3 %. Tutkimusta uudistettiin 2004 aikana mittaamaan yhä paremmin hyvään työilmapiiriin vaikuttavia tekijöitä. Tutkimus ei siten ole täysin vertailukelpoinen edellisten vuosien tutkimuksiin.

Työtyytyväisyyden kehittymistä kotimaan toiminnoissa on tarkasteltu alla olevassa taulukossa.

Eri osioita koskevat arviot ovat suunnilleen edellisvuosien tasolla. Parhaimmin toteutuvaksi nähtiin mm. yksikön ja oman

Konsernin työtyytyväisyys (asteikko 1-5)

	2001	2002	2003	2004
Oma työ	3,73	3,72	3,71	3,79
Esimiestoiminta	3,82	3,82	3,79	3,80
Yksikön toiminta	3,73	3,78	3,76	3,76
Keskon toiminta	3,60	3,71	3,70	3,68

työn tavoitteiden tunteminen ja asiakastytyväisyyden tärkeyden näkeminen. Tärkeimpinä kehittämiskohteina nähtiin mm. mahdollisuus vaihtaa konsernin sisällä uusiin tehtäviin, tiedonkulku sekä henkilöstön hyvinvointiin panostaminen.

Vuonna 2004 tutkimus suoritettiin kolmatta kertaa kaikissa Kesko-konsernin ulkomaisissa tytäryhtiöissä paitsi Liettuassa Senukaissa.

Työn vaaroja arvioitiin 2004 ensimmäistä kertaa yhtenäisesti kaikissa kotimaan toiminnoissa. Sähköisessä kyselyssä keskolaiset arvioivat työnsä fyysisiä ja psykososiaalisia haitta- ja vaaratekijöitä työturvallisuuslain mukaisesti. Näin laajaa kyselyä ei toteuteta vuosittain vaan eri yhtiöt ja yksiköt voivat käyttää kyselytyökalua omien tarpeidensa mukaisessa aikataulussa.

Arvojen mukainen toiminta

Arvojen toteutumista seurataan mm. konserninlaajuisella arvotutkimuksella, edellinen tutkimus tehtiin 2003 lopulla. Arvojen mukaiseen toimintaan kuuluu mm. Kuukauden keskolaisen valinta, tasa-arvosuunnitelmien tekeminen, asiakastytyväisyyden seuraaminen, laatujohtamisen periaatteiden toteuttaminen sekä erilaiset toimenpiteet työhyvinvoinnin varmistamiseksi.

Kesko ja K-kauppiasliito ovat yhdessä laatineet yhteisiin arvoihin perustuvat henkilöstön eettiset periaatteet. Niiden pohjalta on tehty Tapamme toimia -kirjanen, josta kerrotaan sivulla 5. Kirjanen on jaettu jokaiselle keskolaiselle ja se kuuluu osaksi perehdyttämisohjelmaa.

Kuukauden keskolaiset 2004

Vuonna 2004 jatkettiin "Kuukauden keskolaisen" valintoja. Näillä valinnoilla halutaan nostaa esiin henkilöitä, jotka omalla esimerkillään edistävät Keskon arvojen toteutumista. Vuoden aikana valinta on ulotettu koskemaan myös Suomen ulkopuolella toimivien tytäryhtiöiden henkilökuntaa.

Kuukauden keskolaisiksi vuonna 2004 valittiin:

Tammikuu: Myyntipäällikkö Timo Metsäranta, Ruokakesko Oy/Tavararyhmäjohtaminen, Vantaa

Helmikuu: Trukinkuljettaja Mikko Akonniemi, Ruokakesko Oy/Osto ja logistiikka, Vantaa

Maaliskuu: Markkinointiasistentti Riitta Warteva, Ruokakesko Oy/Lähikesko, Tampere

Huhtikuu: Postittaja, kopiointikeskuksen hoitaja Riitta Laakkonen, K-instituutti Oy, Espoo

Toukokuu: Tallentaja Kirsi Kaarnais, Kesped Oy, Turku

Kesäkuu: Tavaratalojohtaja Mikko Puhakka, Ruokakesko Oy/K-citymarket, Jyväskylä

Heinäkuu: Luottosihteeri Pirkko Lukkarila, Ruokakesko Oy/K-ketjukauppiasprosessi, Oulu

Elokuu: Projektivastaava Maarit Tornberg, Ruokakesko Oy/K-citymarket, Helsinki

Syyskuu: Myyjä David Göthage, Rautakesko Oy/K-rauta AB, Göteborg

Lokakuu: Myyntineuvottelija Antti Hämäläinen, Ruokakesko Oy /Kespro Oy, Tampere

Marraskuu: Aluepäällikkö Pertti Vartia, Ruokakesko Oy/K-supermarket, Tampere

Joulukuu: Virheselvittäjä Raija Silen, Ruokakesko Oy/Osto ja logistiikka, Turku

Keskon kerho tarjoaa henkilöstölle monipuolisia harrastusmahdollisuuksia liikunnasta kulttuuriin. Syksyllä 2004 järjestettiin kokki Sami Garamin johdolla kokkikurssi "Ruokamatka Italiaan", johon osallistui 16 keskolaista. Kurssilla kokattiin alkuruoaksi antipastopöytä, mm. friteerattua kalaa, äyriäisiä ja bruschetta-leipiä, pääruoaksi parmesaanikuorrutettua broilerinrintaa ja sahramisottoa sekä jälkiruoaksi tiramisu-tuorejuustokakkua. Kuvassa Sami Garamin kanssa Ruokakeskon assistant controller Anne Mikkola (vasemmalla) ja controller Kirsi-Marja Laulaja.

Keskolaisilla on lukuisia mahdollisuuksia antaa palautetta myös suoraan ylimmälle johdolle. Keskon intranetissa Keskonetissä on "postia pääjohtajalle" -kanava ja "suora linja", jossa voi nimellä tai nimettömänä kommentoida Keskoa koskevia asioita.

Tasa-arvosuunnitelma

Keskossa on voimassa tasa-arvosuunnitelma, joka on laadittu vuonna 1996 ja jonka toteutumista on sen jälkeen seurattu vuosittain. Sen tavoitteena on mm. edistää naisten ja miesten tasapuolista hakeutumista avoimiin tehtäviin, edistää tasa-arvoisesti mahdollisuuksia koulutukseen ja uralla etenemiseen, lisätä samanarvoisuutta palkkauksessa sekä poistaa tasa-arvon toteutumista vaikeuttavia asenteita.

Tasa-arvosuunnitelma on Keskon Internet-sivuilla osoitteessa www.kesko.fi Työpaikat-osiossa. Vuoden 2004 tilastoista kerrotaan tarkemmin keväällä 2005 julkistettavassa yhteiskuntavastuun raportissa.

Työterveyshuolto

Työterveyshuolto panostaa etenkin työkykyä ylläpitävään toimintaan. Sen osuus työterveyshuollon toiminnasta on noin 40 %. Työterveyshuolto parantaa henkilöstön työhyvinvointia vaikuttamalla yksilöön, työyhteisöön ja työympäristöön. Yhtenä painopistealueena on ikääntyneiden ja vajaakuntoisten työssä selviytymisen tukeminen. Enenevässä määrin työterveyshuolto tekee työpaikkaselvityksiä ja ohjaa työpaikoilla tapahtuvaa turvallisten, ergonomisten ja terveellisten työtapojen oppimista vahvistaen näin turvallisuuskulttuuria työyksiköissä.

Työterveyshuolto on osallistunut perehdytysohjelman tekoergonomisten työtapojen opettamiseksi uusille ja jo työssäoleville, varsinkin ruumiillisen työn tekijöille. Keskon oman työterveyshuollon aloittamaan ja valvomaan kuntoutukseen osallistuu vuosittain noin 100 keskolaista. Kuntoutuksen toteuttaa ja maksaa Kansaneläkelaitos. Konsernin esimiehiä on osallistunut Kansaneläkelaitoksen ns. työotekurssiin, jonka tavoitteena on antaa esimiehille valmiuksia käsitellä työpaikkeitä ja vahvistaa alaistensa hyvinvointia ja jaksamista. Työterveyshuolto on myös aktiivisesti mukana työsuojelu- ja ensiaputyössä. Vuoden 2004 tilastoista kerrotaan tarkemmin keväällä 2005 julkistettavassa yhteiskuntavastuun raportissa.

Eläkeasiat

Suomessa Kesko-konsernin työntekijöiden eläkevakuutukset hoidetaan Keskon Eläkekassassa ja Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmassa. Muissa maissa toimivissa tytäryhtiöissä eläkeasiat hoidetaan kunkin maan lainsäädännön ja käytännön mukaisesti.

Keskon Eläkekassassa hoidetaan yli 4 000 Kesko-konserniin kuuluvan henkilön eläkevakuutus. Näistä noin 1 100 henkilöä kuuluu Eläkekassan jo suljettuun osastoon A eli lisäedun piiriin. Eläkkeensaajia on noin 3 200. Vuosittain Eläkekassasta myönnetään 60-100 uutta eläkettä. Eläkekassassa vakuutettujen keskimääräinen eläkkeellejäänti-ikä on vuodesta 1996 lähtien vuosittain hieman noussut ja oli vuoden 2004 lopussa 56,8 vuotta. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmassa vakuutettujen keskimääräinen eläkkeellejäänti-ikä vuonna 2004 oli 57,4 vuotta.

Keskon Sairauksassa

Suomessa toimivan Keskon Sairauksassa piiriin kuuluu lähes 11 000 Kesko-konserniin työsuhteessa olevaa henkilöä. Sairauksassa hoitaa sairausvakuutuslain mukaisten etuisuuksien maksamisen.

Keskon kerho

Henkilökunnan oma-aloitteista virkistystoimintaa järjestävä Keskon kerho tekee työtä yhteishengen ja työkyvyn kehittämiseksi Suomen yksiköissä.

Keväällä järjestettiin toista kertaa koko K-ryhmälle tarkoitettu Liikutaan yhdessä kohti hyvää työyhteisöä -kuntokampanja. Samassa yhteydessä jaettiin samanniminen Keskon kerhon ja K-Teamin yhdessä tekemä vihko keskolaisille esimiehille ja K-kauppiaille.

Rakennepäätös

Keskon rakennepäätös koostuu mm. organisaatiosta, prosesseista ja menetelmistä, konsepteista, tietovarastoista, tuotemerkeistä ja markkinointitunnuksista sekä muista dokumentoiduista tiedoista ja ideoista.

Johtamismalli

Kesko-konsernin toimintaa suunnitellaan ja johdetaan johdon asettamien päämäärien saavuttamiseksi Keskon johtamismallin avulla. Malli luo yhdenmukaisen käsitteistön, jota käytetään samalla tavoin kaikkialla Kesko-konsernissa. Yhtenäinen laatujohtamisen mukainen toiminta luo edellytykset koko konsernin ohjaamiseen valitun strategian mukaisesti. Tavoitteena on toiminnan pitkäjänteinen kehittäminen, jolla varmistetaan tulevaisuuden menestys.

Johtamismallin keskeisiä painopisteitä ovat asiakaslähtöisyyden korostaminen, ihmisten johtaminen, osallistumisen ja yhteistyön vahvistaminen, toiminnan tehostaminen sekä kilpailukyvyyn ja taloudellisen lisäarvon kehittäminen. Malliin kuuluu mm. tietojen säännöllinen seuranta sekä analysointi ja johtopäätökset, jotka nivelletään suunnittelun, päätöksenteon ja toiminnan perustaksi.

Keskon strategia toteutetaan pitkän tähtäimen toimenpidesuunnittelun sekä vuositasoisen suunnittelun kautta. Keskon johtamismalli jakaantuu karkeasti vuosittaiseen toiminnan suunnitteluun sekä suunnitelmien toimeenpanoon. Keskon pitkän tähtäimen strateginen suunnittelu perustuu Keskon missioon, visioon, arvoihin ja toimintaperiaatteisiin. Se aloitetaan kaikkialla konsernissa strategisilla analyyseillä, joita ovat mm. toimintaympäristö-, asiakas-, markkina- ja resurssi-

analyysi. Strategia päivitetään vastaamaan näkemystä konsernin, toimialayhtiöiden ja niiden yksiköiden päämääristä, kilpailueduista ja muista keskeisistä toiminnan lähtökohdista.

Määrittelytyö kiteytetään ja kuvataan tuloskorttien avulla. Ne sisältävät myös mittarit strategian toteutuksen seurantaan ja toiminnan ohjausta varten. Yksiköiden toimintasuunnitelmat, henkilöstösuunnitelmat ja budjetit syntyvät vuosisuunnittelun tuloksena.

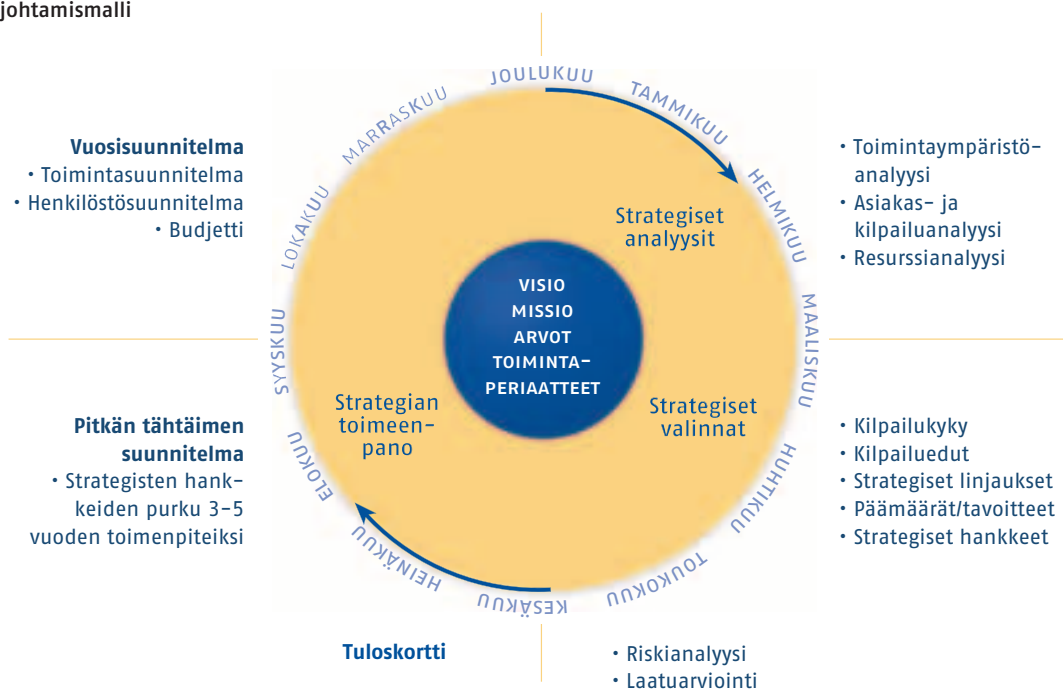
Kesko Oyj:ssä ja osassa tytäryhtiöitä on käytössä tulospalkkiojärjestelmä. Järjestelmää on kehitetty tuloskortin mittarit entistä paremmin huomioon ottavaksi. Keskeisiä palkkioon vaikuttavia tekijöitä ovat konsernin ja toimialan kokonaistulos, oman yksikön myynti ja tulos tai niiden kehittyminen sekä asiakastyytyväisyys. Lisäksi käytössä voi olla erilaisia prosessimittareita. Esimiesten tulospalkan suuruuteen vaikuttaa myös henkilökunnan työttyytyväisyys. Vuodelta 2004 maksettavat tulospalkat selviävät vuoden 2004 tulosten valmistuttua keväällä 2005. Vuodelta 2003 tulospalkkoja maksettiin noin 10 miljoonaa euroa.

Laatujohtaminen

Konsernin kaikki yksiköt tekevät säännöllisesti arvioinnin omasta toiminnastaan Suomen laatupalkintokriteeristön mukaisesti. Sisäisen laatupalkintokilpailun avulla kannustetaan henkilöstöä toiminnan parantamiseen. Keskon johto ja avainhenkilöt ovat vuorollaan toimineet kilpailuissa arvioijina, mikä valmentaa monipuolisesti laatujohtamiseen.

Vuonna 2004 Keswellin tytäryhtiö Anttila Oy voitti Suomen laatupalkintokilpailun. Tuomariston mukaan voitto oli osoitus liiketoimintaosaamisesta, jonka avulla Anttila on saavuttanut erinomaiset tulokset ja kestäväen kilpailukyvyyn toimialallaan. Anttila Oy arvioitiin kilpailussa lähes 550 pisteen organisaatioksi.

Keskon johtamismalli

Samassa Laatuokeskuksen järjestämässä kilpailussa kymmenen organisaatiota sai Recognized for Excellence in Europe -tunnustuksen. Peräti kolme tunnustusten saajista oli K-ryhmästä: Anttila Oy:n lisäksi Kespro Oy ja K-supermarket Länsitori Tampereelta osoittivat olevansa toiminnassaan hyvällä tasolla.

Brändit ja immateriaalioikeudet

Vahvoilla brändeillä ja kauppakonsepteilla on keskeinen rooli Keskon toiminnassa. Niiden avulla pyritään parantamaan asiakkaiden mielikuvia tuotteista ja palveluista sekä erottamaan Keskon tarjontaa kilpailijoiden tarjonnasta. Kaupan omilla brändeillä (private label) on myös merkitystä kannattavuuden hallinnassa. Private label brändien luominen on pitkäjänteistä ja vastuullista työtä, sillä mahdolliset tuotevirheet tai huonot palvelukokemukset heijastuvat suoraan kyseiseen brändiin ja koko Keskoon.

K, Kesko, Plussa ja Pirkka on määritelty konsernin pääbrändeiksi ja ne ovat sopimuksin toimialayhtiöiden yhteisessä käytössä. Näistä konsernitason brändeistä kerrotaan tarkemmin sivulla 14. Lisäksi toimialoilla on omia tuote- ja markkinointibrändejä.

Immateriaalioikeudet ja niiden turvaaminen ovat keskeinen osa brändihallintaa. Keskossa on laadittu tunnusmerkkiohjeisto immateriaalioikeuksien suojaamiseksi eri tasoilla. Vuonna 2004 aloitettiin brändien kartoitus sekä konsernin että toimialayhtiöiden hallinnassa olevista brändeistä, tavamerkeistä ja malleista.

K-kulttuuri ja arvot

Keskon yhtenäistä toimintakulttuuria ja -malleja sovelletaan konsernin kaikissa yksiköissä. Perustoiminnot ja työskentelevät vakioidaan.

Kesko pitää kauppiaasyrittäjyyttä keskeisenä kilpailualueena. Ketjutoimintamallissa yhdistyy yrittäjyyteen liittyvä luova itsenäisyys vahvan markkina-aseman edellytyksenä olevaan yhdenmukaiseen toimintamalliin. Kesko on aktiivisesti ja pitkäjänteisesti kehittänyt K-kauppiaa- ja muita vähittäiskauppaketjujaan rakenteellisesti niin, että Keskon ja ketjujen toiminta kytkeytyy mahdollisimman tehokkaalla tavalla yhteen.

Keskon vähittäiskauppatoiminta Suomessa perustuu tällä hetkellä keskeisiltä osiltaan rakenteeltaan ainutlaatuisiin ja yhdenmukaisiin ketjuihin, joiden avulla kauppiaasyrittäjien osaaminen kanavoitetaan Keskon ohjaamana palvelemaan kuluttaja-asiakkaita. Vähittäiskauppaketjujen toiminnalliset rakenteet ja prosessit on dokumentoitu ketjujen käsikirjoihin ja toimintaohjeisiin.

Tietohallinto-ohjaus

Keskon tietojärjestelmiä kehitetään kunkin liiketoimintalueen lähtökohdista samalla konsernilaajuisen yhteistoiminnan synergiaetuja hyödyntäen.

Kesko on muuttunut viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana kotimaisesta tukkukauppiasta kansainväliseksi vähittäiskauppiaksi. Tietohallinnolla on ollut uudistuksessa keskeinen rooli. Sovelluskehitys- ja ylläpitovastuu on hajautettu toimialayhtiöihin tavoitteena liiketoimintayksiköiden itsenäinen ohjaus. Konsernin tietohallinto-ohjaus koordinoi sovelluskehitystä mahdollistaen synergiahyödyt järjestelmien hankinnassa ja kehittämisessä.

Keskon valitsemat järjestelmät perustuvat keskeisiltä osiltaan SAP-toiminnanohjausjärjestelmään. Päävastuullisena toteuttajana on ollut Tietokesko, joka on TietoEnatorin ja Keskon yhteisyrittäjä. Vuonna 2004 saatettiin päätökseen 2001 käynnistetty toiminnanohjausjärjestelmien uudistus, joka on korvannut Keskon yhteisen yritysjärjestelmän.

Konsernin tieto- ja viestintätekniiikan infrastruktuuria kehitetään ja ylläpidetään keskitetysti konsernin tietohallinto-ohjauksessa. Infrastruktuurin kuuluvat tietoliikenne- ja työasemaratkaisut perusohjelmistoinen, tietoturvallisuus sekä sovellusintegraatiotekniikka.

Tieto- ja viestintätekniikkapalvelut hankitaan pääosin markkinoilta ja itsellä säilytetään kyky johtaa ja hallita Keskon palvelujen kehitystä.

Helsingin Itäkeskuksen Intersport-kauppiat Jari Toppinen ja Heidi Jokelainen innostavat asiakasta omalla energisyydellään. Aikaansa seuraavalta Intersportin henkilöstöltä saa tietoa urheilulajeista ja -välineistä laidasta laitaan.

Suhdepääoma

Keskon suhdepääoma koostuu mm. asiakas-, sidosryhmä-, yhteistyö- sekä tavaran- ja palvelu-toimittajasuhteista.

Keskon sidosryhmätutkimukset

Kesko mittaa toimintansa laatua monipuolisilla sidosryhmätutkimuksilla. Näitä ovat mm. kuluttaja-asiakastytyväisyys-, kaupan tyytyväisyys-, henkilöstön työtyytyväisyys- sekä konsernin sisäisten toimittaja-asiakassuhteiden tyytyväisyystutkimukset. Sidosryhmätutkimuksia käytetään toiminnan jatkuvassa kehittämisessä.

Sisäinen asiakastytyväisyys

Vuosittain tehtävää sisäistä asiakastytyväisyyskyselyä on kohdennettu erityisesti niihin yksiköihin, jotka eivät saa suoraa kuluttaja-asiakaspalautetta. Vastaajien segmentointi yhteistyön syvyyden mukaan auttaa monissa tapauksissa tulosten tulkitsemisessä ja kehitystoimien määrittelyssä.

Monipuoliset asiakasryhmät

Keskon tärkeimmät asiakasryhmät ovat K-kauppiaat, muut liiketoimintaa harjoittavat tukkuasiakkaat ja kuluttajat. Kauppiaat ovat asiakkuuden lisäksi Keskon tärkeä yhteistyöverkosto, koska heidän kanssaan Kesko harjoittaa ketjumaista vähittäiskauppaa kuluttajille. Yhteensä K-kauppiaita on yli 1 300. Keskon myynnistä K-kauppiaille suuntautuu runsaat 40 %.

Keskolla on lisäksi tukkuasiakkaina (B-to-B eli business to business) mm. ravintoloita, suurkeittiöitä, teollisuuslaitoksia, rakennusyriäisiä ja maatalousyrittäjiä. Keskon myynnistä tämä sektori kattaa noin 30 %.

Kesko harjoittaa myös itsenäisesti vähittäiskauppaa kuluttajille. Suomessa Keskon omaa vähittäiskauppaa on vaihteleva määrä toimialasta riippuen. Merkittävintä on K-citymarketien käyttötavarakauppa ja Anttila-tavaratalojen kauppa. Ulkomailla lähes kaikki vähittäiskauppa on Keskon harjoittamaa. Kuluttaja-asiakassegmentin osuus on runsaat 25 % ja se on viime vuosina ollut kasvussa varsinkin lisääntyneen ulkomaantoinnin ansiosta.

Kanta-asiakasjärjestelmät

Keskon kanta-asiakasjärjestelmä Plussa on Suomen laajin ja monipuolisin. Järjestelmä tarjoaa Plussa-etuja K-ryhmän liikkeissä sekä yhdessä lukuisten yhteistyökumppanien kanssa. Järjestelmää ylläpitää ja hallinnoi Keskon tytäryhtiö K-Plus Oy. Järjestelmässä on yli kolmen miljoonan suomalaisen asiakastiedot. Plussa-kortin haltijoiden asiakastiedoista ja 220 miljoonasta vuosittaisesta korttitapahtumasta muodostuu Keskon asiakasrekisteri, jonka ylläpito kuuluu henkilötietolain piiriin.

Plussa-asiakasrekisterin tietoja käytetään asiakkaan suostumuksella Plussa-ohjelman asiakassuhteiden hoitamiseen, asiakasyhteydenpitoon ja markkinointiin. Rekisteriin kerätään kortinhaltijoiden ostokäyttämistietoja kauppaan loppusummatasolla, ellei asiakas ole tietojen keräämistä kieltänyt.

Suomen henkilötietolain mukaisesti K-Plus Oy huolehtii siitä, että asiakastietoja käytetään vain virallisessa (plussa.com) rekisteriselosteessa ilmoitetulla tavalla. Tietojen kerää-

misen ja käsittelyn pelisäännöissä noudatetaan ehdotonta luottamuksellisuutta ja Plussan kaikilla työntekijöillä on salassapitosopimukset. Vuonna 2004 Plussan asiakastietojen hallintaprosessi sai QWEB-laatusertifikaatin.

Asiakastietojen perusteella analysoidaan ja seurataan asiakkuuksien kehittymistä Kesko-, toimiala-, ketju- ja kauppatasoisesti. Asiakkuudet ryhmitellään liiketoiminnan kannalta tarkoituksenmukaisiin segmentteihin. Plussan asiakastietoon yhdistetään lisätietoa ulkopuolisista tietolähteistä, jotta asiakkuuksista voidaan luoda riittävän monipuolinen kuva. Analysoitua tietoa käytetään liiketoimintakonseptien ja valikoiden kehittämiseen sekä markkinointiin.

Asema edunvalvontajärjestöissä

Keskon edustajat toimivat useissa kansallisissa ja kansainvälisissä järjestöissä, joista ylläpidetään listausta Keskon Internet-sivujen Vastuullisuus-osiossa. Tällä toiminnalla Kesko kantaa vastuutaan toimialan ja talouselämän kehittämisestä.

Suhteet julkiseen valtaan

Suhteet julkiseen valtaan hoidetaan pääosin toimiala- ja keskusjärjestöjen kautta yhdessä alan muiden yritysten kanssa. Omia suoria suhteita julkiseen valtaan on mm. rakentamisessa lähinnä maakunta- ja kuntatasolla sekä kilpailuasioissa toimintamaiden kilpailuviranomaisiin. Lisäksi Keskon edustajia on jäsenenä joissakin valtiollisissa toimikunnissa ja komiteoissa.

Yhteiskuntavastuu

Kesko julkaisee vuosittain erillisen yhteiskuntavastuun raportin. Kesko arvioi vastuutaan sekä välittömien että välillisten vaikutusten osalta: välittömät liittyvät omaan toimintaan ja välilliset koskevat tavarantoimittajia ja muita alihankkijoita. Vastuullisuutta mitataan tunnusluvuilla, jotka noudattavat kansainvälistä kestävä kehityksen raportointisuositusta (Global Reporting Initiative, GRI). Yhteiskuntavastuusta kerrotaan myös tämän vuosikertomuksen sivuilla 30-33.

Plussa.comille myönnettiin laatusertifikaatti. Plussa.com-kuluttaja-portaalille on myönnetty kansainvälinen luotettavuudesta ja laadukkuudesta kertova Qweb-sertifikaatti. Plussa.com sai sertifikaatin ensimmäisenä kuluttajaverkkopalveluna Suomessa. Luotettavuuden ja laadun arvioinnissa on otettu huomioon sekä tekniset että sisällölliset seikat. Tekniseltä kannalta tärkeintä on se, että palvelua on turvallista käyttää. Sisällön osalta sertifikaatin saaminen edellytti mm., ettei sivuilla ole vanhentunutta tai muuten virheellistä tietoa.

Kesko-stipendit jaettiin nuorille taiteilijoille ja urheilijoille.

Toukokuussa 2004 Kesko palkitsi 17. kerran lahjakkaita urheilijoita ja taideaineiden opiskelijoita. Stipendin sai 17 nuorta taiteilijaa ja 24 urheilijalupausta. Lisäksi annettiin lahjoitukset Tammenlehvän perinneliitolle, Kuusikoti ry:lle ja Lastentautien tutkimussäätiölle. Myönnettyjen stipendien ja lahjoitusten arvo on yhteensä noin 200 000 euroa. Kuvassa Keskon pääjohtaja Matti Honkala, hallituksen puheenjohtaja Heikki Takamäki ja tamperelainen taitoluistelija Kiira Korpi Suomen Taitoluisteluliitosta.

Kesko on listattuna useissa kestävän kehityksen indekseissä (Dow Jones STOXX Sustainability Index, Nordic Sustainability Index ja Kempen/SNS Smaller Europe SRI Index) ja on menestynyt monissa kestävän kehityksen toimialavertailuissa (Storebrand SRI ja Ethibel Investment Register).

Keskon yhteiskuntavastuun raportti vuodelta 2003 arvioitiin syksyllä 2004 maailmanlaajuisessa vertailussa parhaaksi kaupan alan yrityksestä. Keskon kokonaissijoitus kaikkien yritysten joukossa oli 14. Taloudellisen vastuun raportoinnin osalta Kesko arvioitiin koko vertailun parhaaksi yritykseksi. Kesko Oyj palkittiin myös parhaana ympäristö- ja yhteiskuntavastuun kokonaisraporttina Suomessa vuonna 2003.

Tavararyhmäjohtaminen

Tavararyhmäjohtaminen ja tavararyhmähallinta yhdistävät eri ketjujen ja tuoteryhmien asiakaslähtöisyyden tehokkaan ostamiseen ja toimiviin ketjuvalikoimiin.

Tavararyhmähallinta ja ECR (Efficient Consumer Response) toimivat työkaluina toimitusketjun kehittämisessä tavarantoimittajilta asiakkaan ”kassiin” saakka. Vakiintuneilla menetelmillä ja menettelyillä luodaan perusta jatkuvaan parantamiseen.

Tavarantoimittajat ja ostaminen

Nykyisessä Keskon ketjutoiminnassa ostaminen on merkittävässä roolissa. Tavaroiden ja palvelujen ostaminen on organisoitu toimiala- ja tytäryhtiöihin tukemaan omien kauppaketjujen asiakaslupauksista johdettuja valikoima-, hinta- ja laatutarpeita. Ostamiseen erikoistuneet ostoyksiköt työskentelevät tiiviissä yhteistyössä ketjujen markkinoinnin kanssa.

Vähittäiskaupan kansainväliset tavarantoimittajat ovat yhä suurempia ja kansainvälisempiä toimijoita. Volyymin kokoaminen on ostotoiminnan tehokkuuden tärkeä perusvaatimus. Kesko on mukana eri tavara-aloilla kansainvälisessä ostoyhteistyössä. Yhteistyöorganisaatioiden tehtävänä on ostovolyymin kerääminen, tavarantoimittajien valinta ja neuvotteluiden käyminen jäsenyritysten puolesta.

K-ryhmän vahvuutena on kuitenkin myös paikallisuus. Paikallista osto-osaamista edustaa K-kauppias. Varsinkin Suomen ruokakaupassa kauppiaan rooli paikallisten tuotteiden lisääjänä kaupan valikoimiin on merkittävä. K-kauppiaiden ostokeskitys Keskoon vuonna 2004 oli vajaa 90 %.

Vuonna 2004 Keskon ostot suomalaisilta tavarantoimittajilta olivat noin 5 miljardia euroa ja ulkomaisilta noin 1,5 mil-

jardia euroa. Yhteensä tuotteita ja palveluita hankittiin noin 100 eri maasta. Koko Kesko-konsernin palveluksessa on ostohenkilöstöä noin 500 henkeä.

Keskon eri tavara-alojen kokonaisvalikoimat käsittävät yhteensä selvästi yli miljoona tuotetta ja tavarantoimittajia on yhteensä noin 19 700.

Valikoimia kehitetään jatkuvasti läheisessä yhteistyössä tavarantoimittajien kanssa toimintoketjun tehostamiseksi ja asiakaslähtöisyyden parantamiseksi. Ostotoimintaa ja siihen läheisesti liittyvää logistiikkaa tarkastellaan kokonaisuutena aina tavarantoimittajien tuotannosta asiakkaille saakka. Keskon ja sen toimialojen uudistetut toiminnanohjausjärjestelmät tarjoavat tehokkaan työvälineen kokonaisuuden kehittämiseksi.

Tuotekehitys

Omat merkit ovat tärkeitä monella kaupan alalla - ruokakaupasta rautakauppaan. Tuotetutkimus osallistuu Keskon omien merkkituotteiden kehitystyöhön osto- ja markkinointiyksiköiden kanssa. Keskon merkkituotteet kehitetään yhteistyössä valmistavan teollisuuden kanssa. Kehitystyö tehdään aina ns. 10 kohdan ohjelman mukaisesti (ks. www.kesko.fi Vastuullisuus-osio). Ohjelma kattaa tuotteen koko elinkaaren ensi-ideaasta valmiin tuotteen seurantaan ja laadunvarmistukseen.

Ruokakeskon tuotetietojen hallinta

Ruokakeskon tuotetutkimuksella on tarkat spesifikaatiot kaikista omista merkkituotteista (LIMS = Laboratory Information Management System). Näitä laatu- ja turvallisuustietoja ylläpidetään jatkuvasti yhdessä tavarantoimittajien kanssa osana omien merkkituotteiden ns. 10 kohdan ohjelmaa. Yleisempi tuotetieto on SAP-toiminnanohjausjärjestelmän tuotetieto-osiossa, joka on Suomen osalta yhteydessä tavarantoimittajien ja kaupan valtakunnalliseen tuotetietopankkiin (Sinfos).

Kesko vastuunkantajana

Keskon vastuullisuutta arvostetaan niin Suomessa kuin maailmalla

Keskon arvoissa korostuu vastuullisen toiminnan merkitys kaikkia sidosryhmiä kohtaan. Tähän yhteiskunta- vastuuseen sisältyy mm. hyvä hallintotapa, taloudellinen vastuu, ympäristövastuu ja sosiaalinen vastuu sekä toiminta tuoteturvallisuuden ja kuluttajansuojan hyväksi. Tavoitteena on minimoida ympäristö- ja sosiaalisia riskejä, saavuttaa kilpailuetua kuluttajakaupassa, sijoittajasuhteissa ja työntekijöiden rekrytoinnissa sekä parantaa toiminnan kannattavuutta.

Tutkimusten mukaan Keskon henkilökunta kokee yhteiskuntavastuun toteutuvan käytännössä hyvin, koska sitä ohjaavat periaatteet ja toimintamallit ovat selkeitä ja konkreettisia. Työn onnistumista todistavat myös kansainväliset pörssiyritysten arvioijat, jotka pitävät Keskoa toimialansa parhaana yrityksenä. Myös maailmanlaajuisessa yhteiskuntavastuuraporttien vertailussa Kesko on luokiteltu kaupan alan ykköseksi.

Yhteiskuntavastuuta kehitetään ja ohjataan osana Keskon normaalia johtamismallia ja jokapäiväistä työtä. Tulosten mittaamisessa Kesko noudattaa kansainvälisen kestävän kehityksen raportointimallin Global Reporting Initiatiivin suosituksia. Tuloksia esitellään vuosittain erillisessä yhteiskuntavastuun raportissa. Konsernin monimuotoisuus ja tarve arvioida myös alihankkijoiden toimintaa asettaa raportoinnin kattavuudelle ja luotettavuudelle merkittäviä haasteita. Keskon raportoinnin tietosisällön on vuodesta 2002 lähtien varmentanut PricewaterhouseCoopers Oy. Puolueeton varmennus parantaa tiedon luotettavuutta ja edistää tunnuslukujen ja mittausten menetelmien jatkuvaa kehittämistä.

Toimialajohtaja kestävän kehityksen indekseissä

Vuonna 2003 Kesko teki läpimurron kestävän kehityksen indekseihin. Vuonna 2004 arviot paranivat edelleen, ja Kesko nousi oman toimialansa parhaaksi yritykseksi DJSI STOXX 'issa eli Dow Jonesin eurooppalaisessa kestävän kehityksen indeksissä. Myös belgialainen Ethibel Investment Register ja norjalainen Storebrand SRI ovat luokitelleet Keskon parhaaksi kaupan yritysten kansainvälisessä toimialaverailussa.

Indeksit ja arvioinnit helpottavat kestävän kehityksen tunnuslukujen arvioivien sijoittajien työtä. Kestävän kehityksen indekseihin listatut yritykset sisältyvät yleensä myös indeksien takana olevien sijoitusrahastojen sijoitussalkkuihin.

Mukana kehittämässä ja vaikuttamassa

Aktiivinen osallistuminen oman toimialan ja koko elinkeinoelämän kansalliseen ja kansainväliseen kehittämiseen on osa yritysten yhteiskuntavastuuta. Keskon edustajat kantoivat tätä vastuuta vuonna 2004 mm. seuraavissa järjestöissä ja yhteisöissä:

- Palvelutyöntekijät ry (puheenjohtajuus EK-fuusioon asti)
- Elinkeinoelämän Keskusliitto ry (hallituksen varapuheenjohtajuus)

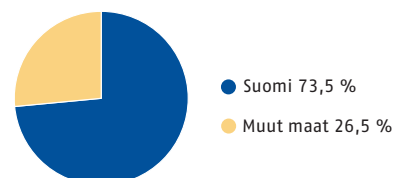
- Kaupan Keskusliitto ry (hallituksen varapuheenjohtajuus)
- Suomen Kaupan Liitto ry (puheenjohtajuus)
- Keskuskauppakamari (hallituksen varapuheenjohtajuus)
- Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVA (varapuheenjohtajuus)
- Mainostajien Liitto ry (hallituksen varapuheenjohtajuus)
- Suomalaisen Työn Liitto ry (hallitus)
- Finnish Business & Society ry (hallitus)
- Kauppiasryhmittymien EU-järjestö UGAL (hallituksen varapuheenjohtajuus)
- EU-maiden työntekijöiden keskusjärjestö UNICE (hallitus)
- EU-komission yhteiskuntavastuutyöryhmä (Multi Stakeholder Forum on CSR)
- Kaupan EU-keskusjärjestö EuroCommerce (ympäristövaliokunta ja yhteiskuntavastuun asiantuntijaryhmä)
- Kansainvälinen Kauppakamari ICC (Suomen osaston puheenjohtajuus, ympäristövaliokunta, yhteiskuntavastuun valiokunta)

Edellisten lisäksi Keskon edustajat toimivat aktiivisesti mm. eläkevakuutusyhtiöiden, toimialajärjestöjen ja kierrätysorganisaatioiden hallinnossa. Edustuksista on nähtävissä tarkempi luettelo linkkeineen Keskon Internet-sivuilla www.kesko.fi Vastuullisuus-osiossa.

Taloudellinen vastuu

Hyvä taloudellinen tulos helpottaa ympäristö- ja sosiaalisen vastuun kantamista, ja vastaavasti hyvät ympäristö- ja sosiaaliset tulokset parantavat toiminnan kannattavuutta. Kun perinteinen tulosraportointi kuvaa yrityksen taloudellista suorituskykyä, yhteiskuntavastuun raportin taloudelliset tunnusluvut erittelevät tulosta myös muiden sidosryhmien kuin omistajien kannalta. Näitä ovat mm. työntekijät, tavaroiden ja pal-

Konsernin aktiiviset tavarant- ja palvelujen toimittajat 2004

Tuotepäällikkö Liisa Myllylä Ruokakeskosta tarkastelee ruusuja Joshua Macharian kanssa Sherin ruusutilalla Keniassa. Sherillä huolehditaan esimerkiksi paitsi ruusuista myös työntekijöistä. Työolosuhteet ovat turvalliset ja asunnot, terveydenhoito ja lasten koulunkäynti ilmaisia. Myös ympäristöasiat ovat kansainvälisten sertifikaattien mukaisia. K-ruokakauppojen ruusut tulevat Sherin tilalta.

velujen toimittajat, asiakkaat, valtio ja kunnat sekä yleishyödylliset yhteisöt.

Teollisuus merkittävä kumppani

Keskolla on noin 19 700 aktiivista tavaroiden ja palvelujen toimittajaa, joista suomalaisia on noin 14 400. Keskon liikevaihdosta suurin osa, lähes 87 % eli 6,5 miljardia euroa on ostoja näiltä toimittajilta. Ostoista noin 78 % on Suomesta. Investoinnit olivat vuonna 2004 yhteensä 170 miljoonaa euroa, josta Suomeen kohdistui 126 miljoonaa euroa. Keskon tuottaman taloudellisen hyödyn jakaamaa Suomessa sekä tuonnin jakamaa maittain eritellään yhteiskuntavastuun raportissa.

Konsernin henkilökunnan määrä kasvoi vuoden 2004 aikana 2 309 hengellä, ja palkkoja maksettiin 354 miljoonaa euroa. Henkilökunnasta kerrotaan enemmän sivuilla 21-25.

Omistajille vakaa tuotto

Kesko on turvannut osakkeenomistajilleen hyvän vuosituoton myös vaikeina aikoina. Efektiivinen osinkotuotto (B-osake) on viiden viime vuoden aikana ollut keskimäärin 8,7 %. Keskon osakkeista ja osakkeenomistajista kerrotaan enemmän sivuilla 63-69.

Asiakkaalle kattava kauppaverkko

Kesko vastaa yhdessä K-kauppioiden kanssa Suomessa koko maan kattavan palveluverkoston ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Postimyynti ja verkkokauppa täydentävät kauppaverkon palveluja. Vuoden 2004 lopussa K-ruokakauppoja oli 385 kunnassa yhteensä 1 084, kun kuntia on Suomessa 444. Erikoista-

varakauppoja oli Suomessa yhteensä 629. Rautakauppoja oli Baltian maissa 18 ja Ruotsissa 12. Maatalouskauppoja oli Baltian maissa 13.

Keskon myynnistä 42,9 % oli myyntiä K-kauppiaille. Keskon omien vähittäiskauppojen osuus kokonaisymyynnistä oli 27,5 %.

Yleishyödyllinen tuki

Kesko ja sen tytäryhtiöt tukevat taloudellisesti yhteensä noin sataa yleishyödyllistä yhteisöä ja järjestöä yhteensä runsaalla 2 milj. eurolla. Tukitoiminta rakentuu Keskon arvoille, ja kohteet tukevat konsernin vision ja strategian toteutumista. Tukea suunnataan erityisesti kohteisiin, jotka koskettavat lapsiperheiden arkea. Yhteiskunnallisesti vastuullinen toiminta ja kestävä kehityksen tukeminen ovat keskeisessä asemassa yhteistyökohteita valittaessa.

Tärkeimpiä kohteita Suomessa ovat Nuori Suomi ry ja Tiedekeskus Heureka. Vuoden 2004 uusista yhteistyökumppaneista mainittakoon Suomen WWF, jonka Itämeren suojeleuhjelman Operaatio Merenneidon tukijoihin Kesko liittyi keväällä. Yleishyödyllistä tukea esitellään tarkemmin yhteiskuntavastuun raportissa.

Ympäristövastuu

Keskon omista välittömistä ympäristövaikutuksista merkittävimmät syntyvät kiinteistöjen rakennuttamisesta ja käytöstä, tavaroiden varastoinnista, käsittelystä ja kuljetuksista sekä jätehuollosta. Välillisiä vaikutuksia ovat myytävien tuotteiden

Kesko on mukana Suomen WWF:n Itämeri-kampanjassa. Itämeri on huolehdittavan huonossa kunnossa. Suomen WWF:n Operaatio Merenneito on laaja viisivuotinen (2001–2005) Itämeri-ohjelma, joka tähtää Itämeren ravinnekuormituksen vähentämiseen ja sitä kautta esimerkiksi sinilevien synnyn ehkäisemiseen ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Suomen WWF:n pääsihteeri Timo Tanninen (vasemmalla) esitteli kampanjamateriaalia markkinointijohtaja Jaakko-Pekka Vehmakselle ja kehitysjohtaja Jouko Kuismalle.

ja niiden pakkausten valmistuksesta, käytöstä ja hävittämisestä syntyvät haitat.

Ympäristöjärjestelmät

Keskolla on käytössään sertifioitu ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä kaikissa niissä kotimaan toiminnoissa, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia:

- Ruokakesko Oy:n logistiikka
- kuljetus- ja huolintayhtiö Kesped Oy
- Anttila Oy:n keskusyksikön, Postimyyntin ja NetAnttilan toiminnot
- Anttila- ja Kodin Ykkönen -tavaratalot
- kiinteistöjen huolto- ja ylläpitotoiminnot (sertifikaatti YIT Kiinteistötekniikka Oy:llä, jolle toiminnot ulkoistettu)

Kaukomarkkinat Oy:ssä on käytössä ISO 14001 -standardiin perustuva ympäristöjärjestelmä, jota ei kuitenkaan ole sertifioitu. Yhtiön Haminan terminaali on Kesko-konsernin ainoa ympäristölupavelvollinen yksikkö ja raportoi toiminnastaan viranomaisille.

Keskon päätoimitalossa Helsingin Katajanokalla ja Ruokakeskon Vantaan Hakkilan keskusvarastoilla on käytössä toimintotyön ympäristöohjelma ViherNokka/ViherHakkila, joka ohjaa keskolaista mm. jätteiden lajittelussa ja kierrätyksessä, energian ja paperin säästössä sekä toimiston hankinnoissa.

K-ympäristökaupat

Vuodesta 1997 alkaen käytössä ollut toimintamallia - K-ympäristökauppadiplomia - on vuoden 2004 aikana uudistettu. Malli on siirretty osaksi ketjukonseptia - aluksi K-citymarket-, K-supermarket- ja K-market-ketjuissa - ja diplomin edellyttämä katsastus on samalla osa ketjukonseptitestausta. Ympäristökauppojen koulutuksesta vastaa K-instituutti ja katsastuksista Bureau Veritas Quality Internationalin Suomen toimisto.

K-ympäristökauppadiplomi oli vuoden 2004 lopussa 247 K-ruokakaupalla ja 40 rauta- ja maatalouskaupalla. Toimintamallin tavoitteena on mm. vähentää energian kulutusta ja jätemääriä, edistää kiertävien kuljetuspakkausten käyttöä, parantaa ympäristötietoisuutta ja alentaa kustannuksia.

Ekotehokas rakennuttaminen

Kesko noudattaa rakennuttamisessaan ns. ”kuori ja kasetti”-periaatetta, jolla tähdätään rakennusten elinkaaren aikaiseen muuntojoustavuuteen ja ekotehokkuuteen. Rakennuttamisen periaatteita esitellään tarkemmin yhteiskuntavastuun raportissa.

Energian käyttö ja päästöt

Sähkö- ja lämpöenergian kulutus ja energian tuotannosta syntyvät päästöt ovat Keskon ympäristölaskennan keskeisimpiä mittareita.

Keskon kiinteistötoiminnoissa seurataan energiankäyttöä ns. EnerKey -ohjelmalla, joka perustuu pääsääntöisesti tunti-kohtaiseen kaukoluentaan ja mahdollistaa näin nopean puutumisen epäkohtiin. Vuonna 2004 Keskon ja sen hallinnoimissa kiinteistöissä toimivien K-kauppioiden yhteenlaskettu energiankulutus Suomessa oli 638 GWh. Se väheni edellisestä vuodesta 4,3 %. Lämpöenergiaa käytettiin 259 GWh, jossa oli vähennystä 15,2 %. Ulkomaisten yhtiöiden energiankulutuksesta kerrotaan yhteiskuntavastuun raportissa.

Kesko on sitoutunut Kiinteistö- ja rakennusalan energiansäästösovitukseen (KRESS), joka tähtää sähkön ominaiskulutuksen kasvun pysäyttämiseen ja lämmön ominaiskulutuksen alentamiseen. Vuosi 2004 oli Keskoissa energiansäästön teemavuosi, jonka aikana tehtiin useita energiakatselmoituksia ja tehostettiin kulutusseuranta.

Kesko osti vuonna 2004 K-ryhmän käyttämästä sähköstä noin 82 %. Suomessa ostot oli hajautettu kahdeksalle toimittajalle, ja ostetun sähkön ympäristöprofiili oli lähellä Suomen keskiarvoja. Energian maakohtaisia ympäristötunnuslukuja esitellään tarkemmin yhteiskuntavastuun raportissa.

Keskon ja K-kauppioiden energiankäytön aiheuttamat kasvihuonepäästöt Suomessa ovat noin 0,3 % Suomen kokonaispäästöistä.

Kuljetukset

Hankintakuljetusten, varastoinnin ja jakeluverkoston jatkuvan kehittämisen myötä Keskoissa on pystytty parantamaan kuormien täyttöastetta ja vähentämään ajokilometrejä toimitettuja kuutioita kohti. Samalla suhteelliset hiilidioksidipäästöt ovat vähentyneet sekä tonneilla että kuutioilla mitattuna. Kuljetustilastoinnissa ja päästölaskennassa ovat vuodesta 2003 alkaen olleet mukana myös Keskon käyttämät ulkoiset kuljetusyritykset sekä Ruokakeskon Viron toiminnot. Vuonna 2004 jakelukuljetuksista kertyi Suomessa yhteensä 17,4 miljoonaa ajokilometriä.

Jätehuolto ja kierrätys

Jätehuollossa on panostettu erityisesti keskusvarastoilla syntyvän sekajätteen minimoimiseen sekä K-kauppioiden ja muiden tukkuasiakkaiden kierrätystarpeita palvelemaan paluulogistiikkaan.

Sekajätteen suhteellinen määrä on viime vuosina jatkuvasti vähentynyt Keskon kaikkien toimialayhtiöiden varastoinnissa, ja jätteen hyötykäyttöaste on Ruokakeskossa ja Keswellissä saatu nousemaan 90 %:n tasolle.

Paluulogistiikan hyöty- ja uudelleenkäyttöön toimittamien pakkausten määrä on yli 28 miljoonaa. K-ruokakaupoista kerätyn aaltopahvin määrä on vakiintunut 5 000 tonnin tasolle.

Ympäristömyötävät tuotteet

Ruokakaupassa luomutuotteiden myynnin kasvu jatkui, mutta hitaampana kuin edellisvuosina. Ruokakeskon valikoimissa oli vuoden 2004 lopussa noin 450 luomutuotetta ja 200 ympäristömerkittyä tuotetta. Lisäksi K-kauppiat hankkivat paikallisia luomutuotteita ja muuta lähiruokaa asiakkaidensa toiveiden mukaisesti. Ruokakaupan ketjukonsepteja koskevaa luomu-, Reilun kaupan ja ympäristömerkittyjen tuotteiden valikoima- ja markkinointilinjausta täsmennettiin marraskuussa tavoitteena vahvistaa markkinajohtajuutta näissä tuoterhyhmissä.

Rautakeskon valikoimissa oli runsaasti ympäristö-, energia- ja päästöluokamerkittyjä tuotteita. Sertifioidun puutavaran osuus koko puutavaramyynnistä oli yli 90 %. Kestopuuta kierrätettiin K-rauta- ja Rautia-kauppojen kautta yhteensä 437 tonnia.

Sosiaalinen vastuu

Keskon sosiaalinen vastuu jakautuu **välittömään** eli omaa henkilökuntaa koskevaan ja **välilliseen** eli myytävien tuotteiden tuotantoon osallistuvaa henkilökuntaa koskevaan vastuuseen.

Oman henkilökunnan hyvinvointia ja työoloja kuvaavat mm. työtyytyväisyystutkimus, työolokysely sekä vaihtuvuus-, tapaturma-, sairaus-, koulutus- ja tasa-arvotilastot. Henkilöstöasioita esitellään sivuilla 21-25 sekä yhteiskuntavastuun raportissa.

Hankintojensa sosiaalista laatua Kesko valvoo erityisesti niissä kehitysmaissa, joissa työelämää säätelevä lainsäädäntö tai sen valvonta on riittämätöntä. Ostot näistä maista ovat viime vuosina olleet noin 2 % Keskon kaikista ostoista.

Keskon tukema Maailman tytöt kouluun! -kampanja jatkuu. Suomen UNICEF jatkaa tukeaan Nepalin lukutaidottomille tytöille. Keskon tukema Maailman tytöt kouluun! -kampanja jatkui syksyllä 2004 teemalla "Lahjoita lukutaito!". Suomalaisvarat ohjataan työhön Nepalin köyhimmässä maakunnissa. Nepalilaisista lapsista peruskoulun aloittaa 81,1 %. Koulun ulkopuolelle jäävistä 64 % on tyttöjä. UNICEFin epäviralliset koulutusohjelmat tukevat Nepalin hallituksen järjestämää virallista koulutusta. Yhteisenä tavoitteena on tarjota ilmainen peruskoulutus kaikille lapsille.

Euroopan kauppa yhteistyöhön

Keskon ostojen sosiaalinen laadunvalvonta on vuodesta 2000 alkaen perustunut Social Accountability SA 8000 -standardiin. SA 8000:n käyttö on kuitenkin edennyt liian hitaasti sekä maailmalla yleensä että Keskon tavarantoimittajien piirissä. Kehitysmaiden yrityksillä ei ole kokemusta standardien käytöstä, puolueeton sertifiointi on koettu vaikeaksi ja kalliiksi, ja sertifiointia vaativat yritykset ovat toimineet kukin omin päin, jolloin vaatimusten taakse ei ole saatu riittävästi markkinavoimaa.

Euroopan kaupan yhteistyöhanke sosiaalisen laadunvalvonnan toteuttamiseksi käynnistyi syksyllä 2004 Brysselissä toimivan Euroopan tuontikaupan järjestön Foreign Trade Associationin hallinnoimana. Yhteinen toimintamalli Business Social Compliance Initiative (BSCI) perustuu ILO:n kansainvälisiin työelämän perusoikeuksiin. Valmistajayritysten tarkastuksista vastaavat SA 8000 -sertifiointiin oikeutetut puolueettomat tarkastajat. Tarkastuksen tilaa ensisijaisesti valmistaja. BSCI-tarkastukset ovat työntekijöiden kannalta samansisältöisiä kuin SA 8000 -tarkastukset, mutta BSCI ei edellytä yritykseltä niin vaativaa johtamisjärjestelmää ja dokumentointia kuin SA 8000.

BSCI-tarkastusten tulokset kerätään yhteiseen tietopankkiin, josta jäsenet näkevät uusia tavarantoimittajia valitessaan, onko nämä jo tarkastettu. Näin vältetään päällekkäiseltä työltä ja turhilta kustannuksilta.

BSCI:hin kuului vuoden 2004 lopussa 33 tunnettua eurooppalaista kauppaketjua, yhtenä näistä Kesko, jonka edustaja kuuluu myös BSCI:n hallitukseen. Meneillään on jo tehtyjen tarkastusten ja sertifiointien siirtäminen BSCI:n tietokantaan, nykyisten tavarantoimittajien tilannekartoitus ja vähitellen uusien tarkastusten käynnistäminen. Koska sama tarkastus kelpaa nyt kaikille BSCI:n jäsenille, tavarantoimittajien kiinnostuksen tarkastuksiin arvioidaan olevan suurempi kuin kiinnostus SA 8000 -sertifiointiin. BSCI:n rinnalla Kesko innostaa kuitenkin toimittajiaan edelleen myös johtamisjärjestelmänsä kehittämiseen SA 8000 -sertifiointin edellyttämälle tasolle.

Keskon yhteiskuntavastuun raportissa kerrotaan tarkemmin sosiaalisen laadunvalvonnan tuloksista.

Lapsityön ehkäisyä UNICEFin kanssa

Työelämän sosiaalisia ongelmia voidaan vähentää myös yritysten ja kansalaisjärjestöjen yhteisillä käytännön projekteilla. Kesko on viiden vuoden ajan rahoittanut intialaisessa Bhiwandin kutomoteollisuuskaupungissa toteutettavaa lapsityön käyttöä ehkäisevää projektia, jonka kenttätyöstä on vastannut UNICEFin Mumbain aluetoimisto. Tulokset ovat olleet rohkaisevia. Koko- tai osa-aikaisen koulun on projektin puitteissa aloittanut noin 3 000 lasta. Lähes 1 000 aikuisikää lähestyvää tyttöä on saanut ammattikoulutusta ja noin 1 000 perheenäitiä kokoontuu säännöllisesti projektin perustamiin pienryhmiin.

Suomen UNICEFin kautta Kesko osallistuu Maailman tytöt kouluun -hankkeeseen, johon kerätyt varat käytetään tyttöjen koulunkäynnin edistämiseen Nepalissa. Myös Plussa-kortinhaltijat voivat lahjoittaa Plussa-pisteistään rahaa tähän hankkeeseen.

Kiinteistöt

Keskon kiinteistötoiminnan tavoitteena on tukea Keskon toimialojen liiketoimintaa. Kiinteistökesko vastaa konsernin kiinteistö pääoman hallinnasta, ohjauksesta ja tuoton valvonnasta sekä tuottaa kustannustehokkaasti kiinteistöalan palveluja. Keskon kukin toimialayhtiö vastaa omien kauppapaikkojensa verkostosuunnittelusta, hankinnasta, investointipäätöksistä sekä niiden riskistä vuokratkauden ajan.

Kiinteistökeskon asiakkaita ovat Keskon toimialayhtiöt ja muut yksiköt sekä ulkopuoliset tilojen käyttäjät. Se vuokraa kiinteistöt toimialayhtiöiden käyttöön. Kiinteistökesko toimii samoilla maantieteellisillä alueilla kuin toimialayhtiöt. Sen tavoitteena on olla johtava kaupan alan kiinteistöosaaja.

Kiinteistökeskon keskeisimmät tehtävät ovat kiinteistökohtaisen, markkinaehtoisuuteen perustuvan vuokran määrittäminen, hallintapäätöksen teko, odotettavissa olevan pitoajan kartoitus yhdessä toimialayhtiöiden kanssa, kiinteistöjen myynti, tilojen vuokraus ulkopuolisille sekä vuokrahallinto. Kiinteistöt ovat Kesko Oyj:n ja sen hallitsemien kiinteistöyhtiöiden taseessa ja vuokrasopimukset tehdään niiden nimissä.

Kiinteistökesko tuottaa palveluyksikkönä kiinteistöalan palveluja ja luo edellytyksiä toimialayhtiöille liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi. Kustannustehokkuus on kiinteistöalan palveluiden tuottamisen johtava periaate. Keskeisimmät palvelut ovat rakennuttaminen, kiinteistöjen ylläpidon järjestäminen, kaavakehitys sekä kiinteistöjuridiikka.

Kiinteistöomaisuuden hallinta

Keskon kiinteistöomaisuuden ja -vastuiden hallintaa ohjataan luokittelemalla kauppapaikat ja muut kiinteistöt seuraavasti:

- **Strategiset kohteet** ovat vähittäiskaupan suuryksiköitä. Ne Kesko haluaa omistaa.
- **Peruskohteet** ovat konsernin omistamia tiloja, jotka voidaan myydä, mutta vuokrata edelleen konsernin liiketoiminnan käyttöön.
- **Realisointikohteet** ovat tiloja, joille liiketoiminnalla ei ole enää käyttöä.
- **Kehityskohteet** ovat kiinteistöjä, joiden suunniteltu käyttö edellyttää kiinteistökehitystoimintaa.

Investoinnit

Kauppapaikka on Keskon strateginen kilpailutekijä, joka luo mahdollisuuksia myynnin kasvattamiselle ja liiketoiminnan kehittämiselle. Kesko investoi vain tiloihin, joita tarvitaan omaan liiketoimintaan.

Kauppapaikkainvestoinnit perustuvat toimialayhtiöiden liiketoiminta- ja verkostostrategioihin. Niiden tavoitteena on myynnin ja markkinaosuuden kasvattaminen, asiakaskäytävien ja toimintaympäristön muutosten ennakoiminen tai kiinteistöjen teknisen kunnon ylläpitäminen.

Keskon kansainvälistymisen myötä investoinnit Baltiaan ja Ruotsiin ovat merkittäviä. Suomessa investointien painopiste on muuttumassa uusperustamisesta kohti laajennus- ja muutosinvestointeja.

Elinkaariedulliset ja ekotehokkaat kiinteistötoiminnot

Keskon rakennuttamisen lähtökohtana on elinkaariedullisuus ja ekotehokkuus. Tällä tarkoitetaan kauppapaikan koko elinkaaren aikaisten kustannusten optimointia ja samalla ympäristökuormitusten vähentämistä. Tavoitteena on liiketilat, joiden elinkaarikustannukset ovat kaupan alan alhaisimmat.

Avainasemassa elinkaarikustannusten ja ekotehokkuuden hallinnassa on ns. kuori ja kasetti-konsepti, jossa rakennus jaetaan pitkäikäiseen kiinteistökuoreen ja nopeasti muuttuvaan liiketoimintakasettiin. Investoinnit pystytään näin kohdistamaan joko kiinteistöön tai liiketoimintaan, mikä helpottaa muutosten ohjausta.

Olemassa olevan kiinteistökannan ekotehokkuuden kehittämisessä keskitytään energiankulutuksen seurantaan ja -käytön tehostamiseen tavoitteena päästöjen ja kustannusten vähentäminen.

Kesko on saanut useita huomionosoituksia yhteiskuntavastuullisesta rakentamisesta. Viimeisin osoitus tästä on luonnonvalon hyödyntäminen Jyväskylän Seppälän K-citymarketissa.

Kiinteistöjen ylläpito

Periaatteena ylläpidossa on suunnitelmallisuus ja ennakoivuus. Korjaukset ajoitetaan samanaikaisiksi liiketoiminnan edellyttämien muutosten kanssa.

Keskon omistamien ja vuokraamien kiinteistöjen hoito ja ylläpito Suomessa on ulkoistettu. Siitä vastaa YIT Kiinteistötekniikka Oy Keskon asettamien vaatimusten mukaisesti.

Keskon omistama Kestra kiinteistöpalvelut Oy vastaa konsernin sähkönhankinnasta.

Jyväskylän Seppälän K-citymarketissa on käytetty luonnonvaloa hyväksi liiketilojen valaistuksessa. Ratkaisu on ekologinen ja säästää valaisuun tarvittavasta energiasta jopa kolmanneksen vuodessa. Kauppiat Jari Luukkonen sekä Anne Hyvärinen tarkastelevat katolla nauhaikkunarakenteita rakennuspäällikkö Timo Huuppolan (vas.) sekä arkkitehti Peter Ögårdin kanssa.

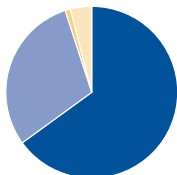
Omistuskohteet

	Pääomat, milj. euroa		Pinta-ala, m ²	
	2004	2003	2004	2003
Suomi	794	803	1 040 000	1 157 000
Ruotsi	27	11	14 000	0
Viro	47	50	106 000	104 000
Latvia	41	34	53 000	44 000
Liettua	0	0	0	0
Yhteensä	909	898	1 213 000	1 305 000

Vuokratiohteet

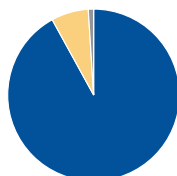
	Vuokravastuu, milj. euroa		Pinta-ala, m ²	
	2004	2003	2004	2003
Suomi	1 218	1 306	1 532 000	1 546 000
Ruotsi	35	42	71 000	75 000
Viro	28	33	48 000	39 000
Latvia	21	35	31 000	23 000
Liettua	28	39	121 000	121 000
Yhteensä	1 332	1 455	1 803 000	1 804 000

Omistuskohteiden jakauma 2004

- Strategiset kohteet 65 %
- Peruskohteet 30 %
- Realisointikohteet 1 %
- Kehityskohteet 4 %

Tilojen käyttö 2004

- Omassa ja K-kauppioiden käytössä 92 %
- Muille vuokrattuna 7 %
- Tyhjänä 1 %

Kiinteistöinvestoinnit ja -myynnit, milj. euroa

		2004	2003
		Suomi	Investoinnit
	Myynnit	31	8
Ruotsi	Investoinnit	17	11
	Myynnit	1	0
Viro	Investoinnit	1	2
	Myynnit	2	0
Latvia	Investoinnit	9	14
	Myynnit	0	2
Liettua	Investoinnit	0	0
	Myynnit	0	0

Toimialat ▶

Pirkka-vihannesvalikoima täydentyi vuonna 2004 naposteluporkkanalla. 250 gramman pussiin pakatut Pirkka-naposteluporkkanat ovat suupaloiksi sorvattuja, tuoreita ja makeita porkkanoita. Naposteluporkkanaa viljelee ja valmistaa Karotia Oy Matkussa. Karotia Oy:n laatujohtaja Heta Hyytiäinen (vas.), toimitusjohtaja Arto Hyytiäinen ja Ruokakeskon tutkimuskemisti Heini Haverinen tarkastavat iloisen väristä raaka-aine-erää.

TOIMIALAT

● Ruokakesko	37	● Keswell	47
● Rautakesko	41	● Kaukomarkkinat	50
● Maatalouskesko	44	● VV-Auto	52

Ruokakesko

Ruokakesko toimii päivittäistavaramarkkinoilla ja tarjoaa monipuolisia palveluja kuluttajille ja yritysasiakkaille Suomessa ja Baltiassa. Ruokakeskon keskeiset liiketoiminnot ovat K-ruokakauppojen ketjutoiminta Suomessa, Kespro Oy:n suurtilouskauppa yritysasiakkaille sekä päivittäistavaroiden vähittäiskauppa Baltiassa. Ruokakauppa on Keskon toimialoista suurin. Sen osuus Kesko-konsernin liikevaihdosta on yli puolet.

Markkina-asema ja kilpailuedut

K-ruokakaupat ovat Suomen päivittäistavara-kaupan markkinajohtajia. Myös tytäryhtiö Kespro on toimialallaan markkinajohtaja.

Ruokakeskon vahvuuksia

- K-ruokakauppakettit ovat Suomessa tunnetuimpia kaupan merkkejä
- K-ruokakauppojen tarjonta kattaa erilaiset asiakasryhmät
- K-ruokakaupat muodostavat Suomen kattavimman kaupaverkoston
- vahva yhteistyö K-kauppioiden kanssa Suomessa
- kyky hyödyntää vähittäis- ja suurtilouskaupan synergiaetuja sekä Suomessa että Baltiassa
- kansainvälinen ostoyhteistyö
- vahvat omat merkkituotteet Suomen markkinoilla
- asiantuntemus ympäristökaupan alalla

Suomi

Suomessa Ruokakesko toimii tiiviissä ketjuyhteistyössä K-ruokakauppioiden kanssa ja vastaa mm. ketjujen johtamisesta, kauppakonseptien kehittämisestä, hankinta- ja logistiikkapalveluista, verkostosta, ketjumarkkinoinnista ja kauppiasresursseista.

Kauppaketjut

K-citymarket on monipuolinen ja edullinen hypermarket-kokoluokan (pinta-ala noin 10 000 m²) kauppa. Laajat valikoimat käsittävät sekä päivittäis- että käyttötavaroita.

K-supermarket on ”tavallista parempi ruokakauppa”, jonka erityisvahvuutena ovat vahva ruokaosaaminen sekä laajat ja monipuoliset tuoretuotevalikoimat.

K-marketit ovat kaupunkilähiöiden ja kuntakeskuksien ruokakauppoja, jotka tarjoavat hyvän päivittäistavara-koiman kilpailukykyisin hinnoin.

K-extrat ovat lähikauppoja, joista asiakas saa päivittäin tarvitsemansa tuotteet ja joissa henkilökohtaisen palvelun rooli korostuu. Lisäksi monella maaseudulla sijaitsevalla K-extralla on nimensä mukaisesti lisäpalveluja kuten maatalous- ja rautamyyntiä, polttoainejakelua sekä veikkaus- ja asiamiespostipalveluja.

K-pikkolot ovat kaupunkikeskuksissa ja Neste-liikenneasemien yhteydessä toimivia lähikauppoja. Ne hyödyntävät pitkiä aukioloaikoja ja tarjoavat peruselintarvikkeiden lisäksi monipuolisia ruokavaihtoehtoja panostaen erityisesti valmisruokiin ja take away -tuotteisiin. K-pikkolot ja Neste-liikenneasemat muodostavat päivittäistavaroiden ja polttonesteiden vähittäismarkkinoilla toimivan ketjun, jonka toiminnasta vastaa Pikoil Oy. Pikoil on vuonna 2003 perustettu yritys, jonka

Ruokakesko Oy ja Fortumin tytäryhtiö Neste Markkinointi Oy omistavat puoliksi.

Yhteensä K-ruokakauppoja on Suomessa noin 1 100. Niiden markkinaosuus Suomessa vuonna 2004 oli arviolta 35,5 %.

Ruokakesko on testannut helmikuusta 2004 lähtien halpaa hintamyllyä eri puolilla Suomea. Cassa-kaupat ovat Ruokakeskon johtamia.

Ruokakeskon omat merkkituotteet ovat Suomen markkinoilla tunnettuja. Merkittävin on positiivisen laatu- ja hintamielikuvan omaava Pirkka, jonka tunnettuus on lähes 100 %. Pirkka-tuotteita on yli 1 300. Euro Shopper on K-ruokakauppojen halpa vaihtoehto. Euro Shopper -tuotteita on runsaat 300 ja sarjassa on peruselintarvikkeita ja kodintarvikkeita. Costa Rica on K-ruokakauppojen oma kahvimerkki. Rico-tuotesarjaan kuuluu tuontihedelmiä ja -vihanneksia.

Logistiikka Suomessa

Ruokakeskon logistiikka ohjaa pääosin K-kauppojen tavara- ja terminaaliverkostoa. Suomen päävarastot ja -terminaalit ovat Vantaalla, Turussa ja Tampereella. Vantaalla varastoidaan teolliset elintarvikkeet, pakasteet ja non food -tuotteet. Turussa varastoidaan viileää tilaa vaativat tuoretuotteet. Hedelmiä ja vihanneksia varastoidaan Vantaalla ja Tampereella.

Päävarastoja täydentävät alueelliset lähiterminaalit, joiden kautta ohjataan suurin osa lihateollisuuden tuotteista sekä pääosa K-market-, K-extra- ja K-pikkolo-ketjujen ja Kespro Oy:n tavaravirroista. Huolinta- ja kuljetuspalveluissa Ruokakesko käyttää pääosin Keskon tytäryhtiön Kesped Oy:n palveluita.

Merkki paremmasta

K – Merkki paremmasta –tunnuslause kiteyttää lupauksen hyvästä laadusta ja palvelusta. K-ruokakauppakettit kampanjoivat yhteisen tunnuslauseen alla. Markkinointiohjelmalla kerrotaan kuluttajille Suomen laajimman ruokakaupaverkoston palvelukokonaisuudesta ja valikoimasta.

Kespro Oy

Ruokakeskon tytäryhtiö Kespro Oy tuottaa asiakkailleen tukkukauppapalveluja. Sen asiakkaita ovat mm. hotellit, ravintolat, catering-yhtiöt, henkilöstöravintolat, liikennemyymälät, kioskit, leipomot, teollisuus ja jälleenmyyjät. Kespro on toimialallaan johtava yritys Suomessa.

Kesprolla on 17 noutotukkuja sekä seitsemän toimitusmyyntiyksikköä eri puolilla Suomea. Kespron omia Menu-merkkituotteita on lähes 400. Niiden myynnin kehitys on jo useana vuonna ylittänyt HoReCa-toimialan yleisen kehityksen.

Baltian toiminnot

Ruokakesko ja ruotsalaiseen ICA-konserniin kuuluva ICA Baltic AB omistavat tasaosuuksin Baltian ruokamarkkinoilla vuoden 2005 alussa toimintansa aloittaneen Rimi Baltic AB:n. Yhteisyrityksellä on Virossa, Latviassa ja Liettuassa yhteensä noin 160 hypermarket-, supermarket- ja halpamyymäläkonseptillä toimivaa ruokakauppaa ja sen tavoitteena on laajentaa kauppaverkostoa kaikissa Baltian maissa.

Yhteisyrityksen markkinaosuus Baltiassa on noin 15 %. Baltian ruokamarkkinoiden kokonaisarvo on tällä hetkellä vuositasona noin 5,2 miljardia euroa. Yrityksen tavoitteena on saavuttaa markkinajohtajuus Baltian maissa. Henkilöstön määrä on yhteensä noin 8 300.

Jatkossa kaikki yhteisyrityksen hypermarketit perustuvat Rimi-liiketyyppeihin. Nykyiset Citymarketit Virossa ja Latviassa uudistetaan Rimi-hypermarketkonseptin mukaisiksi. Supermarketien liiketyypinä on Rimi Supermarket -konsepti. Halpahintamyymälät pohjautuvat puolestaan Viron Säästumarkeit- ja Latvian SuperNetto-konsepteihin. Suunnitelmana on laajentaa SuperNetto-ketju myös Liettuun, jossa osapuolilla ei aiemmin ole ollut halpahintamyymälöitä. Yhtiön logistiikan keskusyksikkö on Latvian Riiassa ja paikalliset yksiköt Viron Tallinnassa ja Liettuun Vilnan lähistöllä.

Kansainvälinen ostoyhteistyö

Ruokakesko on mukana AMS (AMS Sourcing B.V) -yhteistyössä merkittävien eurooppalaisten päivittäistavaraketjujen kanssa. Yhtiö on myös WorldWide Retail Exchange -kauppapaikan osakas. WWRE on Internetissä toimiva business to business -markkinapaikka.

K-ryhmän ruokakaupat

	Lukumäärä		Myynti, (sis. alv) milj. euroa	
	2004	2003	2004	2003
K-citymarket	51	50	1 607	1 544
K-supermarket	153	146	1 351	1 363
K-market	331	344	1 036	1 088
K-extra	344	371	346	377
K-pikkolo	70	46	93	74
Muut K-ruokakaupat ja kauppa-autot	135	153	113	111
Suomi yhteensä	1 084	1 110	4 547	4 557
Citymarket, Viro	6	6	116	69
Säästumarket, Viro	47	44	161	146
Supernetto, Viro	1	1	19	13
Citymarket, Latvia	5	5	57	32
Supernetto, Latvia	25	11	43	9
Muut maat yhteensä	84	67	396	269
Ruokakaupat yhteensä	1 168	1 177	4 943	4 826

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät**Ruokakeskon tavoitteet**

K-ruokakauppojen markkinajohtajuuden vahvistaminen Suomessa

- kasvua yli alan kehityksen kaikilla markkinoilla
- kannattavuuden parantaminen

Baltiasta haetaan voimakasta kasvua

- Ruokakeskon ja ICA Baltic AB:n yhteisyrityksen tavoite on noin 25 %:n osuus päivittäistavaramarkkinoista

Kespro Oy:n tavoitteena on kasvattaa markkinaosuuttaan erityisesti HoReCa-sektorilla (hotellit, ravintolat, catering). Avainasemassa ovat tehokas toimitusmyynti ja nykyaikaiset

Ruokakesko

Liikevaihto vuonna 2004	milj. euroa	muutos, %
Lähikesko	802	-10,5
Supermarket	772	1,7
Citymarket	1 053	3,9
Kespro Oy	742	-3,8
Kesko Food AS, Viro	255	21,4
SIA Kesko Food, Latvia*	85	
Muut	67	-
./.. eliminoinnit	36	-
Yhteensä	3 812	1,2

* muutos yli 100 %

	2004	2003
Liikevoitto, milj. euroa	49,8	56,3
Poistot, milj. euroa	43,4	34,8
Investoinnit (brutto), milj. euroa	38,5	75,5
Sidotun pääoman tuotto, %	19	20

Sidotu pääoma 31.12., milj. euroa

Pysyvät vastaavat	202,7	214,8
Vaihto-omaisuus	206,5	187,1
Saamiset	300,8	352,5
./.. Koroton vieras pääoma	-466,1	-464,8
./.. Pakolliset varaukset		

Sidotu pääoma	243,9	289,8
Henkilökunta keskimäärin	7 768	7 042

K-citymarket-ketjun neuvontapäällikkö Miia Hartikka (vas.) päivittää hyllykuvaa Malmin K-citymarketissa Helsingissä juusto-osaston hoitajan Kaarina Muhosen kanssa. Tuotteet sijoitetaan paikoilleen hyllykuvan eli esillepano-ohjeen avulla. Näin tuotehyllyt ovat hallitun näköisiä ja saman konseptin mukaisia jokaisessa K-citymarketissa, jolloin asiakkaan on helppo löytää haluamansa tuotteet.

tilausvälineet, uusien tavararyhmien tarjonta sekä joustavat ja asiakaslähtöiset logistiikkaratkaisut.

Tunnusomaista kansainväliselle päivittäistavarakaupan kehitykselle on ollut voimakas ketjuuntuminen, fuusioituminen ja liittoutuminen mm. ostoyhteistyössä. Ostojen keskittäminen on tärkeää, kun toimitaan yhä suurempien ja harvakuisempien kansainvälisten tavarantoimittajien kanssa.

Valtaosassa Euroopan maita ruokamarkkinat kasvavat hitaasti. Suomessa kasvuennuste lähivuosille on noin 1-2 %.

Suomessa vähittäiskaupan rakennemuutos jatkuu. Suuryksiköiden merkitys kasvaa edelleen kilpailun ja muuttoliikkeen seurauksena. Alle 400 m² myymälöiden aukioloaikojen laajentaminen on edistänyt niiden myyntiä.

Mahdollisilla uusilla tuoteryhmillä on suuri merkitys kauppojen myynnin kasvulle. Ruokakeskon tavoitteena on viinien ja itsehoitolääkkeiden saaminen päivittäistavarakauppojen valikoimiin myös Suomessa. Myös aukioloaikojen vapautuminen ja ruoan arvonlisäveron alentaminen edistäisivät päivittäistavarakaupan toimintaedellytyksiä.

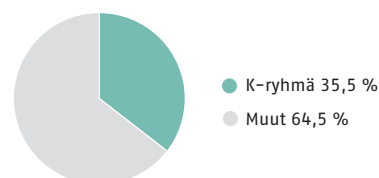
Keskeisiä ruokakaupan valintaan vaikuttavia kriteerejä kuluttajille ovat sijainti, tuotevalikoimat ja hinta-laatusuhde. Hinnan merkitys on kasvanut viime vuosina. Kuluttajat käyttävät eri tilanteissa eri tavalla. Ruokakesko vastaa näihin

kuluttajien muuttuviin tarpeisiin kehittämällä aktiivisesti tuote- ja palvelukonseptejaan.

K-ruokakaupat kehittävät aktiivisesti osaamistaan myös vastuullisuuden osalta. K-ympäristökauppoja on kaikissa K-ruokakauppaketjuissa kaikkialla Suomessa. Näissä kaupoissa valinta paremman ympäristön puolesta on tehty tavallista helpommaksi myös asiakkaalle: luomu- ja ympäristötuotteita on tarjolla runsaasti, henkilökunta on koulutettu vastaamaan asiakkaiden kysymyksiin ja kaupoissa on saatavilla ympäristöaiheista materiaalia.

Baltiassa päivittäistavaramarkkinat kasvavat voimakkaasti (noin 5 % vuodessa) samalla kun kulutuskysyntä siirtyy toreilta nykyaikaisiin myymälöihin. Ketjuuntuneen kaupan osuus kasvaa voimakkaasti, joskin sen osuus on vielä huomattavasti

Suomen päivittäistavaroiden vähittäiskauppa 2004 (Keskon oma arvio)

pienempi kuin esimerkiksi Suomessa. Myös kuluttajakäyttäytyminen on Baltiassa jatkuvassa muutoksessa, ja kuluttajat omaksuvat uusia ideoita erittäin nopeasti.

Ruokakeskon kasvu tulee jatkossa vahvistuvasta asemasta Suomen markkinoilla, kannattavuuden parantamisesta sekä laajentumisesta Baltiaan.

Vuosi 2004

Ruokakeskon liikevaihto oli 3 812 milj. euroa ja se kasvoi 1,2 %. Baltian toimintojen liikevaihto oli yhteensä 339,0 milj. euroa ja osuus liikevaihdosta 8,9 %. Ruokakeskon liikevoitto oli 49,8 milj. euroa. Edellisvuonna liikevoitto oli 56,3 milj. euroa, joka sisälsi Viking Coffee Oy:n liiketoimintakauppavoiton. Vertailukelpoinen liikevoitto oli samalla tasolla kuin edellisvuonna. Toiminnallista tulosta alensivat markkinointipanostukset, toiminnanohjausjärjestelmien rakentamis- ja käyttöönotto-kulut, K-pikkolo-ketjun laajentumis- ja Cassa-halpahintamyymäläkonseptin testauskustannukset sekä Baltian yhteisyrityksen suunnittelukustannukset. Ruokakeskon kokonaisinvestoinnit olivat 38,5 milj. euroa, josta kauppapaikkainvestoinnit 26,7 milj. euroa. Investoinneista suuntautui Baltian liiketoimintaan noin 34 %.

Päivittäistavarakauppa ry:n mukaan sen jäsenyritysten vähittäismyynti kasvoi tammi-joulukuussa 0,3 %. Suomen päivittäistavarakaupan kokonaismarkkinoiden arvioidaan kasvaneen vuonna 2004 noin 1,5 %. Ruokakesko arvioi K-ryhmän markkinaosuudeksi Suomen päivittäistavaroiden vähittäiskaupasta 35,5 % (35,8 % vuonna 2003). Kireän hintakilpailun, alkoholituotteiden hinnanlaskun ja kaupan omien merkituotteiden myyntiosuuden kasvun myötä päivittäistavaroiden hinnat ovat vuonna 2004 laskeneet 0,8 % (Tilastokeskus).

Ruokakesko jatkoi panostuksia K-ruokakauppaverkoston kehittämiseen. Vuonna 2004 avattiin mm. K-citymarket Jyväskylän Seppälässä sekä K-supermarketit Nivalassa, Kalajoella, Lappeenrannassa, Vaasassa ja Orivedellä. Liiketyyppimuutoksia tehtiin yhteensä 19.

Ruokakeskon Baltian päivittäistavarakauppa kasvoi selvästi kotimaata paremmin, yhteensä 38,3 %. Virossa liikevaihto

Plussa.comissa Ruoasta viiniin -haku. Viini-lehti ja K-ruoka-kaupat tarjoavat ainutlaatuisen palvelun, jonka avulla voidaan valita aterialle sopivimmat viinit. Palvelu on Plussa.comin asiakkaiden käytössä ilmaiseksi. Ruoasta viiniin -haku auttaa valitsemaan ateriaan sopivan viinin ruoan pääraaka-aineen, valmistustavan ja kastikkeen avulla. Viinihaussa voi lisäksi määritellä viinin alkuperämaan ja hintatason.

kasvoi 21,4 % ja Latviassa 139,8 %. Kasvua ovat vauhdittaneet molemmissa maissa loppuvuonna 2003 tapahtuneet Citymarketien avaukset. Vuonna 2004 SuperNetto-halpahintamyymäläketju Latviassa laajeni yhteensä 14 uudella kaupalla. Viron Säästumarket-ketjuun kuului vuoden lopussa 47 halpahintamyymälää ja Latvian SuperNettoja oli 25.

Suurtalous-, kioski-, huoltamo- ja ravintolakauppaa palvelevan Kespro Oy:n liikevaihto oli 741,7 milj. euroa (770,8 milj. euroa) ja se laski -3,8 %. Kespro Oy:n toimialalla Suomen kokonaismarkkinat laskivat mm. alkoholituotteiden hintojen laskun seurauksena.

Päivittäistavarakaupan kokonaismarkkinoiden arvioidaan kasvavan Suomessa vuonna 2005 noin 1 %. Baltiassa kokonaismarkkinoiden ennakoitaan kasvavan noin 5 %. Ruokakeskon liikevaihdon ja liikevoiton ennakoitaan kasvavan vuodesta 2004.

RUOKAKESKON KAUPPAKONSEPTIT

Suomi

Baltia (yhteisyritys Rimi Baltic AB)

Rautakesko

Rautakesko toteuttaa asiakkaidensa kanssa parempaa asumista Pohjoismaissa, Baltiassa ja Venäjällä. Se johtaa ja kehittää K-rauta- ja Rautia-ketjuja sekä Yrityspalvelua ja vastaa niiden markkinoinnista, hankinta- ja logistiikkapalveluista, verkostosta ja kauppiaresurseista. Rautakeskolla on vähittäiskauppaa Ruotsissa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa sekä tukkukauppaa Venäjällä.

Markkina-asema ja kilpailuedut

Rautakeskon vahvuudet

- K-raudan ja Rautian ketjukonseptit sekä Yrityspalvelun vahva markkina-asema
- suorat ostot koti- ja ulkomaisilta tavarantoimittajilta sekä uudistettu logistiikka
- kauppaverkoston suunnittelu- ja investointiosaaminen
- vahvat päätuotealueet:
 - rakennustarvikkeet
 - sisustus
 - talotekniikka ja sähkö
 - työvälineet, pienrauta, piha ja puutarha

Uponor Suomi Oy:n piiripäällikkö Juha Jokinen (toinen oik.) käy Keskon valikoimaneuvoja Toni Paanasen kanssa läpi Sako-mökkipakettia Karjaan Rautian myyjien Karl Ohlsin ja Pia Söderbergin kanssa. Uponor ja Rautakesko ovat yhteistyössä laatineet ja toteuttaneet laajan koulutuspaketin, jossa Rautian ja K-rautojen myymälöiden henkilökuntaa on koulutettu jätevesijärjestelmien asiantuntijoiksi.

Suomi

Suomessa Rautakeskolla on K-rauta- ja Rautia-vähittäiskaup-
pakettit sekä b-to-b-asiakkaita palveleva Yrityspalvelu. K-rauta on samalla kansainvälistymisessä käytetty konsepti, joka voidaan sopeuttaa eri kehitysvaiheissa oleville markkinoille. Se yhdistää sekä rakennustarvike- että DIY-kaupan (tee-se-itse) konseptin. Ammattiasiakkaille ketju on kehittänyt omat hinnoittelun ja laskituksen tietojärjestelmäratkaisunsa.

Suomen rakentamisen vähittäiskauppamarkkinat ovat noin 3,2 miljardia euroa. K-rauta- ja Rautia-kauppojen sekä Yrityspalvelun markkinaosuus on noin 35 %.

Suomessa on 43 K-rautaa. Ne panostavat laajaan tuotevalikoimaan, johon kuuluu rakennustarvikkeiden lisäksi mm. sisustamis- sekä pihan- ja puutarhanhoidon tuotteita. Palvelujen rooli korostuu tuotteiden rinnalla. Kolme neljästä asiakkaasta on yksityisasiakkaita.

Rautia-ketjuun kuuluu noin 100 liikettä Suomessa, joten se on maan kattavin rautakauppakettu. Rautian valikoima palvelee erityisesti rakentajia, remontoijia ja rakennusalan am-

mattilaisia. Keskeinen kilpailuetu on paikallinen markkinatuntemus. Moni Rautia-kauppa täydentää lisäksi tarjontaansa paikallisten tarpeiden mukaisesti esimerkiksi maatalouskaupalla.

Rautakeskon Yrityspalvelun asiakkaita ovat rakennusliikkeit, teollisuus ja muut ammattiasiakkaat. Yrityspalvelun asiakashyöty syntyy integroitumisesta asiakkaan hankintaprosesseihin: Yrityspalvelu suunnittelee, ohjaa ja toteuttaa asiakkaan hankintaan liittyviä tehtäviä, jolloin asiakasyritys voi keskittyä omaan ydinliiketoimintaansa. Yrityspalvelun vahvuutena on myös kiinteä yhteistyö K-rauta- ja Rautia-verkoston kanssa.

Ruotsi

Ruotsissa on tällä hetkellä 12 K-rauta. Yksityisasiakkaiden osuus asiakkaista on noin 85 %. K-rautojen kilpailuetuna Ruotsissakin on laaja, monipuolinen tuotevalikoima ja asiakkaille tarjottavat palvelukokonaisuudet. Rautakeskon markkinaosuus on noin 4 %.

Baltia

Virossa Rautakeskolla on neljä myymälää sekä maanlaajuinen tukkumyyntiverkosto. Yksityisasiakkaiden osuus asiakkaista on noin 50 %. Rautakesko on Viron rautakaupan markkinajohtaja noin 20 % markkinaosuudella.

Latviassa Rautakeskolla on yksi oma K-rauta Riiassa sekä koko maan kattava tukkumyyntiverkosto. Ensimmäinen K-rauta-partnerliike avattiin 2004 kesällä Guldigassa. Rautakeskon markkinaosuus on noin 5 %.

Liettuan suurin rautakauppayritys UAB Senuku Prekybos centras on rakennustarvike- ja DIY-kaupan markkinajohtaja noin 25 % markkinaosuudella. Rautakesko omistaa yhtiön osake-enemmistön. Senukailla on 13 omaa myymälää ja 77 partnershop-myymlää. Senukai on mukana sekä kuluttajajettä ammattiasiakaskaupassa.

Venäjä

Venäjällä Rautakeskolla on tukkukauppa ja -varasto Moskovassa.

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät

Rautakeskon tavoitteet

- Pohjoismaiden, Baltian ja Pietarin alueen markkinajohtaja
- kilpailijoita nopeampi kasvu
- kansainvälinen kasvu yritysostoin sekä oman ja partneriverkoston kasvattamisella

Rautakeskon tavoitteena on olla johtava rauta- ja sisustuskauppayhtiö toiminta-alueellaan. Kasvulla tavoitellaan kilpailukyvyä, asiakastyytyväisyyden ja kannattavuuden parantamista. Rautakaupan rakenne muuttuu Pohjoismaissa nykyistä tavaratalomaisemmaksi. Baltiassa ja Venäjällä kokonaismarkkinoiden kasvu on nopeaa. Myös kilpailijat kasvavat ja kansainvälistyvät. Rautakesko on 1,3 miljardin euron vähittäismyynnillään noin kymmenenneksi suurin DIY-rautakauppias Euroopassa.

Painopistealueita ovat:

- kustannusten alentaminen ketjutoimintaa tehostamalla ja uusilla toimintamalleilla
- kilpailukyvyä parantaminen ostovolyymia lisäämällä, suoria hankintayhteyksiä ja omaa maahantuontia kasvattamalla sekä uusia tuotealueita kehittämällä
- sähköisen kaupankäynnin kehittäminen

Rautakeskon kasvua tuetaan kansainvälisellä hankinnalla ja logistiikalla. Ostoprosessia tiivistetään toimintatapoja uu-

Rautakesko

Liikevaihto vuonna 2004	milj. euroa	muutos, %
Rautakesko Oy	735	8,3
K-rauta AB, Ruotsi	92	17,4
AS Rautakesko, Viro	51	13,3
A/S Rautakesko, Latvia	22	2,2
Senukai-konserni, Liettua* (13.3.2004 alkaen)	249	45,3
ZAO Kestroy, Venäjä	5	51,5
./. eliminoinnit	-4	-
Yhteensä	1 150	15,7

* vertailukelpoinen muutos 1.1.-31.12.2004 26,0 %

	2004	2003
Liikevoitto, milj. euroa	33,7	28,0
Poistot, milj. euroa	11,4	10,5
Investoinnit (brutto), milj. euroa	9,6	37,4
Sidotun pääoman tuotto, %	29	32

Sidottu pääoma 31.12., milj. euroa

Pysyvät vastaavat	44,8	49,8
Vaihto-omaisuus	122,5	96,5
Saamiset	115,6	98,4
./. Koroton vieras pääoma	-155,9	-141,3
./. Pakolliset varaukset	0,0	0,0
Sidottu pääoma	127,0	103,4
Henkilökunta keskimäärin	4 319	3 241

K-ryhmän rautakaupat

	Lukumäärä		Myynti, (sis. alv) milj. euroa	
	2004	2003	2004	2003
K-rauta*	43	43	530	487
Rautia*	102	102	421	397
K-asiakassopimuskaupat	38	44	57	60
Suomi yhteensä	183	189	1 008	944
K-rauta, Ruotsi	12	11	115	98
K-rautakesko, Viro	4	4	60	53
K-rauta, Latvia	1	1	26	27
Senukai, Liettua	13	10	295	203
Muut maat yhteensä	30	26	496	381
Rautakaupat yhteensä	213	215	1 504	1 325

* K-raudoista 2 ja Rautioista 44 oli samalla K-maatalouskauppoja.

Rautakeskelle perehdytysohjelma kauppoihin. K-instituutti ja Rautakesko rakensivat yhdessä verkkoperehdytysohjelman kaupan tarpeisiin. Se opastaa uuden työntekijän rautakaupan maailmaan järjestelmällisesti ja suunnitelmallisesti. Hyvin perehdytetty työntekijä oppii työssä tarvittavat taidot nopeammin ja virheiden määrä pienenee. Perehdytys antaa hyvän kuvan yrityskulttuurista ja sillä on suora vaikutus asiakastyytyvyyteen ja kaupan myyntiin.

distamalla. Toinen kasvua tukeva tekijä on keskitetty sähköinen tiedonhallinta.

Suomi

Suomessa K-rautaverkostoa kasvatetaan ja K-rauta- ja Rautia-ketjujen myymälöitä uudistetaan. Konsepteja kehitetään sekä yksityis- että ammattiasiakkaan tarpeiden mukaan. Se tarkoittaa panostusta mm. suunnittelu-, asennus- ja rahoituspalveluihin. Valikoimat laajenevat asumisen ja sisustamisen tuotteilla. Ammattiasiakkauden toimintatapoja (esim. täsmätoimitukset) kehitetään ja integroidaan vähittäiskauppojen toimintaan.

Suomessa yksityinen kuluttaminen jatkuu melko vilkkaana. Suomen rakentamisen kokonaiskasvu on ollut varsin hidasta, mutta yksityinen rakentaminen jatkuu toistaiseksi vilkkaana. Rakentamisessa kasvun painopiste on peruskorjaamisessa ja remontoinnissa. Myös piharakentaminen on kasvualue.

Ruotsi

Tavoitteena on Ruotsissa noin 25 K-raudan ketju, jolla saavutetaan noin 10 % markkinaosuus. Vuonna 2005 tavoitteena on avata 3 K-rautaa. Ruotsissa rakentamisen kasvu on ollut hidasta, mutta lähivuosille ennustetaan 4-5 % kasvua. Ruotsissa korjausrakentamisen markkinat ovat kaksinkertaiset uudisrakentamiseen verrattuna.

Sekä Suomessa että Ruotsissa yksityisasiakkaat arvostavat entistä enemmän suunnittelu- ja neuvontapalveluita. Myös ympäristökriteerien merkitys päätöksenteossa lisääntyy. Toisaalta myös hintatason ja -mielikuvan merkitys kasvaa.

Baltia

Rautakeskon tavoitteena on markkinajohtajuuden vahvistaminen Baltiassa. Baltian maissa asuin- ja korjausrakentamisen osuudet ovat yhtä suuret. Baltian rakentamisen kasvuvauhti jatkuu nopeana, noin 6-8 % vuosittain. Kasvua auttavat EU:n tuki mm. infrastruktuurille ja julkisille rakennushankkeille. Myös kuluttajien luottamus tulevaisuuteen on vahva.

Vuonna 2005 avataan 2 K-rautaa Latviaan. Lisäksi Liettuan Senukai laajentaa toimintaansa.

Venäjä

Pietarin alueen rakentamisen kokonaismarkkinat ovat noin 2-3 miljardia euroa.

Rautakesko teki heinäkuussa 2004 aiesopimuksen pietarilaisen Stroymaster-rautakauppaketjun omistavan yhtiön osakeenemmistön ostamisesta. Stroymaster on yksi Pietarin alueen merkittävimmistä rautakaupan DIY (Do-It-Yourself) -ketjuista. Stroymaster-ketjuun kuuluu tällä hetkellä 4 rautakauppaa Pietarin kaupungin alueella ja viides on rakenteilla. Osakekauppa on tarkoitus toteuttaa viimeistään 15.3.2005 mennessä.

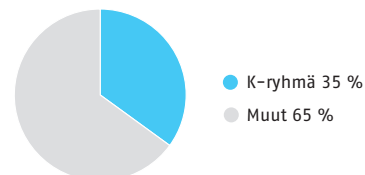
Vuosi 2004

Rautakeskon liikevaihto oli 1 150,4 milj. euroa ja se kasvoi 15,7 %. Kotimaassa liikevaihto oli 731,1 milj. euroa ja se kasvoi 8,5 %. Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto oli 418,2 milj. euroa, missä on kasvua 31,0 %. Rautakeskon liikevaihdosta noin 36,4 % tuli ulkomailta. Rautakeskon liikevoitto oli 33,7 milj. euroa (28,0 milj. euroa). Liikevoitto kasvoi erityisesti hyvän myynnin kehityksen ansiosta. Rautakeskon investoinnit olivat 9,6 milj. euroa, joista ulkomaisten investointien osuus oli 70,7 %.

Vantaalla avattiin huhtikuussa uusi K-rauta. K-rautojen myynti kasvoi 8,9 % ja Rautioiden 6,0 %. Parhaiten kehittyivät rakennustarvikkeiden, talopakettien ja sisustustarvikkeiden kauppa. K-rauta- ja Rautia-ketjujen Suomen kokonaismyynnin kehityksen arvioidaan ylittäneen kilpailijoiden kehityksen (RaSi ry). Rautakesko arvioi K-ryhmän markkinaosuudeksi Suomen rautatarvaiden kaupasta noin 35 % (35 % vuonna 2003). Rautakeskon Yrityspalvelun myynti kasvoi 5,2 %.

Vuonna 2005 Rautakeskon tavoitteena on avata Suomessa 2 uutta K-rautaa ja 2 Rautiaa. Tavoitteena on avata Ruotsiin 3 ja Latviaan 2 uutta K-rautaa. Rautakeskon liikevaihdon ennakoidaan vuonna 2005 kasvavan ja liikevoiton säilyvän edelleen hyvällä tasolla.

Suomen rautatarvaiden vähittäiskauppa 2004 (arvio)

RAUTAKESKON KAUPPAKONSEPTIT

Suomi

Ruotsi ja Baltia

Maatalouskesko

Maatalouskesko hankkii ja myy maatalouden tuotantotarvikkeita ja koneita sekä käy viljakauppaa. Maatalouskesko toimii Suomessa ja kaikissa Baltian maissa. Maatalouskeskon tytäryhtiö Konekesko Oy hankkii ja myy omalla myyntiverkostollaan raskaskoneita ja kuorma- autoja ammatti- ja hyötykäyttöön sekä jälleenmyyntiverkoston kautta moottoripyöriä, moottorikelkoja, venemoottoreita, veneitä ja veneilytarvikkeita kuluttajille.

Markkina-asema ja kilpailuedut

Maatalouskauppa

Maatalouskeskon vahvuudet

- tuotevalikoiman, palveluiden ja jälkimarkkinoinnin kattavuus
 - Suomessa lisäksi oman alueensa ja paikalliset olosuhteet tuntevat K-maatalouskauppiat
 - vahva asema ja kauppaverkoston kattavuus Baltiassa
- Suomessa Maatalouskesko ja noin 100 maatalouskauppaa muodostavat yhdessä K-maatalousketjun. Sen asiakkaita ovat maatalousyrittäjät. K-maatalous auttaa maatalousyrittäjiä tuottamaan tehokkaasti turvallisia ja puhtaita kuluttajien arvostamia elintarvikkeita. Suomessa K-ryhmän osuus maatalouskaupan markkinoista on noin 35 %.

Maatalouskeskon edustamia tunnetuimpia tuotemerkkejä ovat Deutz-Fahr-, Massey Ferguson- ja Same- traktorit, Claas-leikkupuimurit ja -rehukoneet sekä Tume- ja Elho-työkoneet.

Viljweb on Suomen johtava viljakaupan sähköinen markkinapaikka. Se tarjoaa viljelijöille apuvälineitä viljakaupan hallintaan mm. ajankohtaisen hinta- ja markkinatiedon avulla. Viljwebissä asiakas voi hoitaa koko viljakauppansa.

Vaihtokonekaupassa Internetin merkitys on suuri. Maatalouskeskon vaihtokone.com-palvelussa on noin 2 000 vaihtokoneen tarjonta: 60 tuoteryhmää moottorikelkoista rakennuskoneisiin. Vaihtokonekauppaan johtaneista asiakaskontakteista noin 30 % tapahtuu Internetin kautta.

Maatalous- ja konekauppaa Baltiassa harjoittavat Maatalouskeskon tytäryhtiöt Kesko Agro Eesti AS Virossa, SIA Kesko Agro Latvija Latviassa ja UAB Kesko Agro Lietuva Liettuassa. Maatalous- ja konekauppakeskukset sijaitsevat Viron Jürissa, Latvian Riiassa sekä Liettuan Vilnassa ja Kaunasissa. Lisäksi Kesko Agron verkostoon kuuluu Virossa ja Latviassa kummasakin kaksi ja Liettuassa yksi aluekeskus sekä koko Baltiassa yhteensä noin 50 varaosa- ja tarvikekaupan jälleenmyyjää.

Virossa Maatalouskeskon markkinaosuus maatalous- ja konekaupasta on noin 32 %, Latviassa noin 25 % ja Liettuassa noin 15 %. Kaikissa maissa konekaupan markkinaosuus on noin 13 %. Maatalouskesko on Baltian suurin maatalouskauppaa harjoittava yritys.

Maatalouskesko

Liikevaihto vuonna 2004	milj. euroa	muutos, %
Maatalouskesko Oy	501	-6,0
Konekesko Oy	173	7,5
Kesko Agro Eesti AS	52	31,7
SIA Kesko Agro Latvia	53	30,5
UAB Kesko Agro Lietuva	67	61,2
Muut	13	-
./. eliminoinnit	-42	-
Yhteensä	817	6,3

	2004	2003
Liikevoitto, milj. euroa	7,7	7,4
Poistot, milj. euroa	4,2	2,9
Investoinnit (brutto), milj. euroa	9,5	11,2
Sidotun pääoman tuotto, %	6	7

Sidottu pääoma 31.12., milj. euroa		
Pysyvät vastaavat	21,2	17,1
Vaihto-omaisuus	148,2	131,7
Saamiset	91,0	84,7
./. Koroton vieras pääoma	-113,6	-106,8
./. Pakolliset varaukset	-1,1	-0,9
Sidottu pääoma	145,7	125,9
Henkilöstö keskimäärin	1 011	940

K-ryhmän maatalouskaupat

	Lukumäärä		Myynti, (sis. alv) milj. euroa	
	2004	2003	2004	2003
K-maatalous*	100	101	688	567
Suomi yhteensä	100	101	688	567
Kesko Agro Eesti	5	5	60	44
Kesko Agro Latvija	5	4	61	46
Kesko Agro Lietuva	3	2	75	45
Muut maat yhteensä	13	11	196	135
Maatalouskaupat yhteensä	113	112	884	702

* K-maatalouskaupoista 2 oli samalla K-rauta-kauppoja ja 44 Rautia-kauppoja.

Kälviäisten perhe, emäntä Marja-Liisa, poika Santeri sekä isäntä Juha-Matti ovat tervehtimässä huoltoasentaja Jukka Hämäläistä, joka on tullut asentamaan heidän rakenteilla olevaan suurnavettaansa Westfalian lypsylaitteistoa. Kuulumisten vaihtoon löytyy aina aikaa, vaikka Jukka Hämäläinen onkin kiireinen ja kysytty ammattimies. Hän käy huoltamassa karjatalouskoneita ympäri Suomea.

Konekauppa

Konekeskon vahvuudet

- Suomessa koko maan kattava, tuotelinjakohtainen myynti- ja huoltoverkosto
- vahvat merkkituotteet ja kansainväliset, alan johtavat päämiehet

Suomessa Konekesko Oy markkinoi omalla myyntiorganisaatiollaan kuorma-autoja, maarakennuskoneita, trukkeja, varastokalusteita, teollisuus- ja ympäristökoneita urakoitsijoille, teollisuudelle ja muille ammattikäyttäjille. Yamaha-moottoripyöriä, -mopoja, -mönkijöitä ja -moottorikelkkoja markkinoidaan niihin erikoistuneen jälleenmyyntiverkoston kautta. Yamaha-perämoottoreita, Yamarin-veneitä ja muita veneilyalan tuotteita markkinoidaan niin ikään alan erikoisliikkeiden kautta. Yamarin-veneiden myynnistä yli 70 % suuntautuu muihin Pohjoismaihin. Konekesko organisoi kaikille edustamilleen tuotteille koko markkina-alueen kattavan huolto- ja varaosapalvelun.

Konekeskon edustamia tunnetuimpia tuotemerkkejä ovat MAN-kuorma-autot, Case-, Fiat-Kobelco- ja Kobelco-maarakennuskoneet, BT- ja Hyster-trukit, Manitou-kurottajat, Mecalux-varastokalusteet, Kubota-pientraktorit ja -ajoleikkurit, LM-Trac-kiinteistökoneet, Yamaha-moottoripyörät, -mopot, -mönkijät, -moottorikelkat ja -perämoottorit sekä Yamarin-veneet.

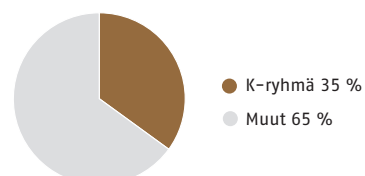
Varaosien sähköistä kauppakanavaa Varaosaweb-palvelua käyttävät K-maataloudet, K-raudat ja Rautiat sekä varaosien ja vapaa-ajan koneiden jälleenmyyjät ja huoltoverkosto. Tarjolla ovat kaikki Maatalouskeskon ja Konekeskon edustamat tuotemerkit ja varaosat eli yhteensä noin 1 100 000 nimikettä.

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät

Maatalouskeskon ja Konekeskon tavoitteet

- kasvaa johtavaksi maatalous- ja konekauppaketjuksi Suomessa ja Baltiassa
- hyvin käynnistyneiden verkkokaupparatkaisujen kehittäminen ja laajentaminen
- kasvun kautta tapahtuva taloudellisen tuloksen parantaminen

Suomen maataloustavaroiden vähittäiskauppa 2004 (arvio)

Maatalouskesko

Suomen maatalouskaupan kokonaismarkkinat ovat pysyneet noin 1,7 miljardin euron tasolla. Maatilojen tilakoko kasvaa ja lukumäärä laskee edelleen lähivuosina. Osa viljelijöistä kehittää voimakkaasti tuotantoaan, joten maataloustuotannon ja -investointien odotetaan säilyvän nykyisellä tasolla.

Baltian maatalouskaupan kokonaismarkkinat kasvavat noin 5-10 % vuosittain. Samoin investoinnit maatalouden perusinfrastruktuuriin, koneisiin ja laitteisiin jatkuvat tasaisina Baltian maiden EU-jäsenyyden myötä.

Konekesko

Raskaskoneiden kysyntä seuraa teollisuuden ja rakentamisen suhdanteita, joten koneinvestointien ei Suomessa ennakoida lähtevän merkittävään kasvuun. Baltiassa investoinnit jatkavat tasaista kasvua. Vapaa-ajan koneiden kauppa on kasvanut yleisen kulutuskysynnän tahdissa. Laajentunut tuotevalikoima erityisesti vapaa-ajan koneiden osalta parantaa Konekeskon kasvumahdollisuuksia.

Viljaweb on Suomen johtava viljakaupan sähköinen markkinapaikka. Se tarjoaa viljelijöille apuvälineitä viljakaupan hallintaan mm. ajankohtaisen hinta- ja markkinatiedon avulla. Viljawebissä asiakas voi hoitaa koko viljakauppansa.

Vuosi 2004

Maatalouskeskon liikevaihto oli 817,0 milj. euroa ja se kasvoi 6,3 %. Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto oli 165,7 milj. euroa ja osuus liikevaihdosta oli 20,3 %. Maatalouskesko-konsernin liikevoitto oli 7,7 milj. euroa (7,4 milj. euroa). Tulosta rasittivat tietojärjestelmien kehityskulut. Investoinnit olivat 9,5 milj. euroa, joista 49 % kohdistui ulkomaisiin hankkeisiin.

Maatalouskesko Oy:n liikevaihto oli 459,4 milj. euroa. EU:n investointitukien viivästyminen on hidastanut viljelijöiden tuotantorakennusinvestointeja Suomessa. Puintikausi pitkeytyi ja sato oli heikkolaatuinen sateiden takia.

K-maatalousyhtiöt Oy sulautui tytäryhtiöfuusiossa emoyhtiöönsä Maatalouskesko Oy:öön 1.7.2004. Maatalouskesko Oy:n toiminnanohjausjärjestelmän ensimmäinen vaihe otettiin käyttöön samoin heinäkuun alussa. Järjestelmän toinen vaihe otettiin käyttöön marraskuun alussa.

Konekesko Oy:n liikevaihto oli 173,2 milj. euroa, jossa on kasvua edellisen vuoden vastaavaan kauteen 7,5 %. Yhtiön kannattavuus on säilynyt edelleen hyvällä tasolla.

Baltian maatalous- ja konekaupan myynti on kehittynyt ennakoitua paremmin. Etenkin Liettuan liiketoiminta on kehittynyt hyvin. Liikevaihdon kehitys on ollut voimakkainta viljakaupassa. Baltian liiketoimintojen tuloskehitys on ollut ennakoidun mukainen.

Maatalouskaupan kokonaismarkkinoiden arvioidaan vuonna 2005 pysyvän Suomessa vuoden 2004 tasolla. Baltiassa markkinoiden ennakoidaan kasvavan 5-10 %. Maatalouskeskon liikevaihdon ja liikevoiton ennakoidaan kasvavan vuonna 2005.

MAATALOUSKESKON KAUPPAKONSEPTIT

Suomi

Baltia

Keswell

Keswell on erikoistunut käyttötavarakauppaan. Keswell kehittää liiketoimintamalleja ja kauppaverkostoa, ohjaa kauppaketjuja sekä huolehtii tavaroiden hankinnasta, logistiikasta ja ketjumarkkinoinnista. Sen kauppakonseptit ovat tunnettuja, vahvan aseman Suomessa hankkineita vähittäiskauppakonsepteja. Keswellin tytäryhtiö Anttila Oy on Suomen suurimpia käyttötavaroiden vähittäiskauppiaita.

Markkina-asema ja kilpailuedut

Keswellin vahvuuksia:

- tunnetut käyttötavarakaupan ketjukonseptit Suomessa
- koko Suomen kattava kauppapaikkaverkosto
- useita vahvoja tavara-aloja: kodintekniikka, urheiluvälineet, kengät, vaatteet, kodintuotteet, huonekalut, sisustustarvikkeet, musiikki ja elokuvatalenteet
- postimyyntin osaaminen verkkokaupan tukena
- kansainvälinen ostoyhteistyö, mm. Intersport International urheilukaupassa, EP: International kodintekniikkakaupassa

Myyntineuvottelija Teemu Ilkka esittelee Ulla-Maija Koppiselle palamatonta Salora-digi-tv:tä Musta Pörssi Jätissä Vantaalla. Keskolla on Salora-televisioihin yksinmyynti- ja markkinointioikeus Suomessa. Salora-digi-tv on ollut Mustalle Pörssille myyntimenestys.

Anttila

Anttila Oy on Keswellin suurin tytäryhtiö. Anttila keskittyy käyttötavarakauppaan neljällä konseptilla: Anttila-tavaratolat, Kodin Ykkönen, Anttila Postimyynti ja www.netanttila.com. Anttila-tavarataloja on 26 eri puolella Suomea. Sisustukseen erikoistuneita Kodin Ykkönen -tavarataloja on seitsemän. Anttilan etäkaupan konseptit ovat NetAnttila ja Anttila Postimyynti. NetAnttila on Suomen tunnetuin verkkokauppa. Anttilan Postimyynti toimii Suomessa, Virossa ja Latviassa.

Anttila Oy voitti 2004 Suomen laatupalkintokilpailun. Tuomariston mukaan voitto on osoitus liiketoimintaosaamisesta,

jonka avulla Anttila on saavuttanut erinomaiset tulokset ja kestäväen kilpailukyvyyn toimialallaan. Anttila Oy arvioitiin kilpailussa lähes 550 pisteen organisaatioksi, mikä on erinomainen taso.

Anttila otti ensimmäisenä suomalaisena vähittäiskaupan yrityksenä käyttöönsä ISO 14001-standardiin perustuvan ympäristöjärjestelmän. Järjestelmä on sertifioitu kaikkiin Anttila-tavarataloihin, Kodin Ykkönen -sisustustavarataloihin, Net-Anttilaan, Postimyyntiin ja Hämeenkyllän jakelukeskukseen. Anttila kuuluu jäsenenä kansainväliseen IGDS-tavarataloryhmään (Intercontinental Group of Department Stores).

Urheilukauppa

Keswellin urheilukaupan konseptit ovat Intersport ja Kesport. Intersport-ketjun kaupat sijaitsevat kaupunkien ydinkeskustoissa tai kauppakeskuksissa. Ne osallistuvat valtakunnalliseen markkinointiin. Kesport-kaupat ovat puolestaan pienempien taajamien johtavia urheilukauppoja ja keskittyvät paikalliseen markkinointiin.

Keswell kehittää urheilukaupan liiketyyppejä yhteistyössä kansainvälisen Intersport Internationalin kanssa. Keswell Oy:n tytäryhtiö Interwell Oy on urheilualan vähittäiskauppayhtiö, jolla on Intersport-ketjuun kuuluvia myymälöitä. Keswellissä Intersport- ja Kesport-kauppoja palveleva ketju-yksikkö on Urheilukesko. Intersport-ketju on urheilukaupan markkinajohtaja Suomessa.

Kodintekniikkakauppa

Musta Pörssi on Suomen tunnetuimpia kodintekniikkaketjuja. Siihen kuuluvat Musta Pörssi ja Musta Pörssi Jätti -liiketyypit. Musta Pörssi Jätit sijaitsevat kotimaan suurimmilla markkina-alueilla ja ne ovat kooltaan suurempia sekä tavaralajitelmiltaan ja -valikoimiltaan laajempia kuin perinteiset Musta Pörssi -liikkeet. Musta Pörssi on kansainvälisen ElectronicPartner: International osto-organisaation jäsen. Yhteistyöllä vahvistetaan Mustan Pörssin kilpailuasemia nopeasti muuttuvilla ja kansainvälistyvillä kotimaan markkinoilla.

Keswell Oy:n tytäryhtiö Jättipörssi Oy on kodintekniikka-alan vähittäiskauppayhtiö, jolla on Musta Pörssi -ketjuun kuuluvia myymälöitä. Keswellissä Musta Pörssi -kauppoja palveleva ketju-yksikkö on Musta Pörssi Kesko, jonka kodintekniikka-yksikkö tuo maahan ja markkinoi asiakkailleen tuotteita mm. Salora, Daewoo, Ahma, Fuji, Art Mito ja Eltax -tuotemerkeillä.

Academica Oy tarjoaa informaatioteknologian tuotteiden kokonaispalvelua yritysasiakkaille ja on alansa edelläkävijä Suomessa. Academica Oy jatkaa panostustaan business to business -verkkokauppaan.

Kenkäkauppa

K-kenkä ja Andiamo ovat K-ryhmän kenkäkauppaketjuja. Kenkäexpertit ovat pienten paikkakuntien kenkäkauppoja.

Andiamo panostaa trendejä seuraaviin kuluttajiin ja K-kenkä klassista tyylikkyyttä ja mukavuutta arvostaviin kuluttajiin. Keswell Oy:n omistama Motorfeet Oy on kenkäalan vähittäiskauppayhtiö, jolla on omia myymälöitä K-kenkä- ja Andiamo-ketjuissa. Keswellissä K-kenkiä ja Andiamoja palveleva ketju-yksikkö on Kenkäkesko.

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät

Keswellin tavoitteet

- markkinaosuuden kasvattaminen ja kannattavuuden parantaminen
- kasvun hakeminen erityisesti kodin sisustamis-, urheilu- ja kodintekniikkakaupasta sekä sähköisestä kaupasta
- asiakastyytyväisyyden ja kilpailukyvyyn parantaminen ketjukonsepteja kehittämällä
- edelläkävijyys sähköisessä, kuluttajille suunnatussa käytötavarakaupassa

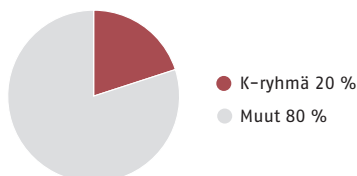
Tunnuksomaista käyttötavarakaupan kehitykselle on voimakas ketjuuntuminen sekä kansainvälisten ketjujen määrän ja markkinaosuuden kasvu Suomessa. Käyttötavarakaupan keskittyminen kasvukeskuksiin jatkuu. Hypermarketketjut laajenevat edelleen ja niiden osuus käyttötavarakaupasta kasvaa.

Konseptit uudistuvat nopeasti. Ne ovat entistä tarkemmin kohdennettuja ja tiukasti ohjattuja. Perinteiset ketjut joutuvat tehostamaan toimintaansa säilyttääkseen kilpailukykyänsä. Toteutetulla ketju-uudistuksella Keswell Oy on parantanut ketjujensa kilpailukykyä nopeasti muuttuvassa kilpailutilanteessa. Painopisteenä ovat asiakaslähtöiset ketjukonseptit, yhtenäiset tavaravalikoimat ja tehokkaat liiketoimintaprosessit.

Kulutuskäyttäytyminen monipuolistuu ja asiakasuskollisuus heikkenee. Kuluttajat ovat aiempaa vaativampia ja hakevat elämyksiä pelkkien tuotteiden sijasta. Merkkien ja brändien merkitys säilyy korkeana. Sesongit ja mallistot vaihtuvat entistä nopeammin. Eettinen kuluttaminen lisääntyy. Sillä, missä ja miten tavarat on tuotettu, on yhä enemmän merkitystä myös käyttötavarakaupassa. Erilaiset aineettomat palvelut kasvattavat osuuttaan kulutuksesta. Sähköinen kauppa jatkaa edelleen kasvuaan.

Keswell Oy sopi lokakuussa 2004 Indoor Group Oy:n osakekannan ostosta Sponsor Fund I Ky:ltä ja yhtiön muilta osakkeenomistajilta. Kauppa tehtiin tammikuussa 2005 Keswell Oy:n saatua ostolle Suomen, Ruotsin, Viron ja Latvian kilpailuviranomaisilta hyväksynnän sekä kaupan muiden voimaan-tuloehtojen täytyttyä. Suomessa on vireillä valitus Kilpailuviraston hyväksyvistä päätöksistä yrityskaupalle.

Suomen käyttötavaroiden vähittäiskauppa 2004 (arvio)

Anttila Oy voitti Suomen laatupalkinnon 2004 suurten yritysten ja liiketoimintayksikköjen sarjassa. Anttila Oy on ensimmäinen palkinnon voittanut vähittäiskaupan yritys. Kuvassa Anttila Oy:n laatupäällikkö Virpi Mikkonen.

Kauppa vahvistaa K-ryhmän sisustusalan tarjontaa. Indoor Group Oy on huonekalukaupan markkinajohtaja Suomessa Asko- ja Sotka-ketjuillaan. Askolla on kotimaassa 29 liikettä pääosin suurimmilla paikkakunnilla. Ruotsissa on 2 liikettä suur-Tukholman alueella. Lisäksi Askolla on liikkeet Virossa ja Latviassa. Sotkalla on kotimaassa 52 liikettä, Virossa 3 liikettä ja Latviassa 1 liike. Indoor Groupilla on keskusvarasto Suomessa ja logistiikkakeskus Tallinnassa. Kotimaassa Askoliikkeistä 8 ja Sotka-liikkeistä 32 on franchise-yrittäjien hallinnassa. Indoor Groupin liikevaihto vuonna 2004 oli 178 milj. euroa ja kannattavuus oli hyvä. Henkilökunnan määrä oli vuoden lopussa 732 henkeä.

Vuosi 2004

Keswellin liikevaihto oli 792,8 milj. euroa ja se kasvoi 9,2 %. Ulkomaan toimintojen liikevaihto oli 22,4 milj. euroa ja osuus liikevaihdosta 2,8 %. Keswellin liikevoitto oli 16,8 milj. euroa. Liikevoitto parani edellisvuodesta 13,3 milj. euroa lähinnä Anttila Oy:n voimakkaan tulosparannuksen ansiosta. Kokonaisinvestoinnit olivat 4,6 milj. euroa.

Anttila-konsernin liikevaihto oli 499,4 milj. euroa ja se kasvoi 8,9 %. Anttila-tavaratalojen myynti kasvoi 8,1 % ja Kodin Ykkönen -sisustustavaratalojen 8,6 %. Anttilan etäkauppa (Postimyynti ja NetAnttila) kasvoi 11,7 % ja oli 87,4 milj. euroa. Anttila-konsernin liikevoitto oli 16,4 milj. euroa ja se parani 11,4 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Urheilukeskon liikevaihto oli 130,4 milj. euroa ja se kasvoi 11,3 %. Intersport-ketjun vähittäismyynti kasvoi 11,1 %.

Musta Pörssi Keskon liikevaihto oli 133,7 milj. euroa ja se kasvoi 10,6 %. Musta Pörssi -ketjun vähittäismyynti kasvoi 10,0 %.

Kenkäkeskon liikevaihto nousi 0,6 % ja oli 24,6 milj. euroa. K-kenkä-ketjun vähittäismyynti kasvoi 3,9 %.

Käyttötavarakaupan kokonaismarkkinoiden arvioidaan vuonna 2005 kasvavan Suomessa 2-3 %. Keswellin liikevaihdon ja liikevoiton arvioidaan paranevan selvästi Indoor Group Oy:n hankinnan ansiosta.

Keswell

Liikevaihto vuonna 2004	milj. euroa	muutos, %
Anttila-konserni	499	8,9
Urheilukesko	130	11,3
Musta Pörssi Kesko	134	10,6
Kenkäkesko	25	0,6
Muut	5	-
Yhteensä	793	9,2
	2004	2003
Liikevoitto, milj. euroa	16,8	3,5
Poistot, milj. euroa	11,1	11,6
Investoinnit (brutto), milj. euroa	4,6	5,3
Sidotun pääoman tuotto, %	11	2
Sidottu pääoma 31.12., milj. euroa		
Pysyvät vastaavat	46,1	53,6
Vaihto-omaisuus	113,3	123,4
Saamiset	100,5	97,3
./i. Koroton vieras pääoma	-118,4	-111,7
./i. Pakolliset varaukset	0,0	0,0
Sidotu pääoma	141,5	162,6
Henkilöstö keskimäärin	2 583	2 496

K-ryhmän käyttötavarakaupat (Suomi)

	Lukumäärä		Myynti, (sis. alv) milj. euroa	
	2004	2003	2004	2003
Anttila-tavaratalo	26	26	368	340
Kodin Ykkönen -sisustustavaratalo	7	7	150	138
Anttila etäkauppa (NetAnttila ja Postimyynti)*			87	78
Intersport	58	58	218	196
Kesport	35	30	25	22
Musta Pörssi	59	58	177	161
K-kenkä	29	30	24	23
Andiamo	22	24	23	24
Kenkäexpertti	52	55	16	16
Muu käyttötavarakauppa	15	16	5	5
Käyttötavarakaupat yhteensä	303	304	1 093	1 003

* mukaan lukien Viron ja Latvian postimyynti

KESWELLIN KAUPPAKONSEPTIT

ANTTILA

ANTTILA
postimyynti

Kodin
YKKÖNEN

K-KENKÄ

ANDIAMO

KENKÄ
EXPERTTI

MUSTA
PÖRSSI

SOTKA

NETANTTILA.COM

INTERSPORT

kesport

ACADEMICA

ASKO

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat on johtava suomalainen, kansainvälisesti toimiva kauppatalo, jolla on yli 20 tytäryhtiötä tai edustustoa ulkomailla. Kaukomarkkinat on erikoistunut kansainväliseen tekniseen kauppaan, merkkituotteiden maahantuontiin ja tukkukauppaan sekä korkealaatuisen optiikan maahantuontiin, valmistukseen ja markkinointiin.

Markkina-asema ja kilpailuedut

Kaukomarkkinoiden vahvuuksia:

- Suomen johtava teknisen kaupan ammattilainen usealla alalla
- kansainvälisessä kaupassa strategiana on keskittyä erityisosaamista ja paikallistuntemusta vaativille markkina-alueille, joilla valmistajien kynnys oman myyntiyhtiön perustamiseen on korkea
- merkittävää toiminta on Suomen ohella kaikissa Pohjoismaissa, Baltiassa, Puolassa, Venäjällä ja Kiinassa

Kansainvälinen tekninen kauppa

Kansainvälinen tekninen kauppa on Kaukomarkkinoiden suurin liiketoiminta-alue ja vahvimpia osaamisalueita. Kaukomarkkinat on viime vuosina kasvanut Suomen johtavaksi teknisen kaupan ammattilaiseksi usealla eri alalla. Teknisen kaupan keskeisiä tuotealueita ovat elintarvike-, metsä-, elektroniikka-, muovi-, rakennustarvike- sekä pakkausteollisuuden koneet, raaka-aineet ja tarvikkeet.

Panasonic on yksi maailman suurimmista ammattivideolaittevalmistajista. Panasonic toimittaa vaativaan TV-ohjelmatuotantoon ja esityskäyttöön alan viimeisintä huipputekniikkaa. Suomessa Yleisradio ja Ruutunelonen luottavat Panasonicin ammattilaitteisiin. Vuoden 2004 aikana Panasonic on tuonut markkinoille ensimmäisenä maailmassa uuden sukupolven PC/SD-muistikortille tallentavan nopeatoimisen DVCPRO-utustuotantojärjestelmän, jossa ei ole huoltoa vaativia liikkuvia osia.

Telko Oy markkinoi suomalaiselle teollisuudelle raaka-aineita, tarvikkeita, koneita ja laitteita sekä tarvittavia huolto-, varaosa- ja asennuspalveluja. Myös Telko on laajentanut toimintaansa muihin Pohjoismaihin ja Baltiaan. Leipuriin Tunku on Suomen markkinoilla johtava leipurien raaka-aine-, kone- ja laitetuottaja. Lisäksi se on saavuttanut vakaan aseman Baltiassa, Puolassa ja Venäjällä. Kauko-Elektroniikka toimittaa teollisuudelle tuotantoautomaatiokoneita, mittaus- ja testauslaitteita, komponentteja sekä mm. videovalvontajärjestelmiä.

Merkitavarat ja Tähti Optikko

Kaukomarkkinat tuo Suomen kuluttajille Panasonicin kuluuselektroniikkaa ja adidaksen urheilu- ja vapaa-ajan tuotteita. Adidas-tuotteiden myynnistä vastaa Adidas Suomi Oy, josta Kaukomarkkinat omistaa puolet. Adidas Suomi Oy vastaa myös Baltian myynnistä.

Tähti Optikko-ketju on optisen alan merkkituoteketju. Kolmannes liikkeistä on Kaukomarkkinoiden omia, kaksi kol-

Kaukomarkkinat

Liikevaihto vuonna 2004	milj. euroa	muutos, %
Kaukomarkkinat-konserni	317	11,2

	2004	2003
Liikevoitto, milj. euroa	8,4	6,0
Poistot, milj. euroa	5,4	5,9
Investoinnit (brutto), milj. euroa	3,7	3,6
Sidotun pääoman tuotto, %	9	7

Sidotu pääoma 31.12., milj. euroa

Pysyvät vastaavat	47,7	50,6
Vaihto-omaisuus	36,4	34,4
Saamiset	48,0	41,7
./. Koroton vieras pääoma	-35,1	-33,7
./. Pakolliset varaukset	-0,4	-0,4
Sidotu pääoma	96,6	92,6
Henkilöstö keskimäärin	773	796

K-ryhmän optikkoliikkeet (Suomi)

	Lukumäärä		Myynti, (sis. alv) milj. euroa	
	2004	2003	2004	2003
Tähti Optikko	125	128	44	42

Aluepäällikkö Petri Mäenpää (vas.) ja tuotepäällikkö Esa Haili (oik.) Kaukomarkkinoiden voiteluaineosastolta neuvottelevat hankinnoista M-realin Kirkniemen paperitehtaalla tehdaspalvelun vetäjän Erkki Jääskeläisen kanssa. Edessä PK3:sen ylläpidon esimies Vesa Laurila. Kaukomarkkinat on toimittanut voiteluaineita suomalaiselle teollisuudelle ja raskaalle liikkuvalla kalustolle jo vuodesta 1959.

mannesta yhteistyökumppaneiden liikkeitä. Ketju kattaa koko maan ja siihen kuuluu noin 125 optikkoliikettä.

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät Kaukomarkkinoiden tavoitteet

- olla toimialoillaan johtava tavarantoimittaja ja palvelu tasapuolisesti kaikkia asiakkaita
- kasvaa kannattavasti ja säilyttää edelläkävijyyttä erikoistumisalueillaan

Venäjän tilanne parantaa kansainvälisen kaupan näkymiä. Jatkuessaan Venäjän positiivinen talouskehitys luo mahdollisuuksia kaupan merkittävälle kasvulle. Kiinan jäsenyys Maailman Kauppajärjestössä (WTO) parantaa toimintaedellytyksiä maassa, jossa Kaukomarkkinat on toiminut jo yli 50 vuotta.

Teknisessä kaupassa johtavan aseman saavuttaminen kaikissa Pohjoismaissa edellyttää yritysostojen jatkamista kasvun nopeuttamiseksi.

Vuosi 2004

Kaukomarkkinat-konsernin kokonaismyynti, johon sisältyy liikevaihdon lisäksi agenttikauppojen arvo, oli 464,4 milj. euroa. Se kasvoi 19,2 %. Liikevaihto oli 317,0 milj. euroa ja se kasvoi 11,1 %. Konsernin liikevoitto oli 8,4 milj. euroa (6,0 milj. euroa). Investoinnit olivat 3,7 milj. euroa.

Liikevaihto kasvoi eniten teknisen kaupan yksiköistä Kiinan kaupassa ja Telkossa. Liikevoitto parani useissa tulosityk-

siköissä kasvaneiden myyntituottojen ja kustannusten tehokkaan valvonnan ansiosta. Kaukomarkkinat osti elokuussa Näkörata Oy:n, jolla on Espoossa kolme Tähti Optikko-liikettä ja joulukuussa Helsingissä toimivan Optikko Vuolanko Oy:n.

Joulukuussa Kaukomarkkinat osti liettualaisen elintarvikkealan erikoistukkukaupan NMT Prekyba UAB:n. Yrityksen liikevaihto on 6,6 milj. euroa.

Kaukomarkkinoiden vuoden 2005 liikevaihdon ja liikevoiton ennakoidaan säilyvän hyvällä tasolla.

KAUKOMARKKINOIDEN OPTIIKKAKETJU

VV-Auto

VV-Auto tuo maahan ja markkinoi Volkswagen- ja Audi-henkilöautoja sekä Volkswagen-hyötyautoja. Tytäryhtiö Auto-Span Oy vastaa Seat-henkilöautojen maahantuonnista ja markkinoinnista. VV-Auto tuo autoihin tarvittavat alkuperäisvaraosat ja lisävarusteet sekä kouluttaa huolto- ja korjaamoverkoston henkilökuntaa omassa koulutuskeskuksessaan.

Myyntistä kuluttajille vastaa jälleenmyyjien verkosto, yhteensä 59 myyntipistettä. Autojen huolto- ja korjaamotoimintaa harjoittaa lisäksi 20 huoltopistettä. VV-Autolla on kaksi omaa Volkswagen-Audi-vähittäismyyntiä ja -huolto harjoittavaa tytäryhtiötä: Helsingin VV-Auto Oy Helsingin Herttoniemessä, joka aloitti toimintansa heinäkuussa, ja Turun VV-Auto Oy Turussa.

Markkina-asema ja kilpailuedut

VV-Auton vahvuudet

- edustaa vahvoja eurooppalaisia tuotemerkkejä
- laaja merkki- ja monipuolinen mallivalikoima
- johtava asema dieselhenkilöautojen markkinoilla
- vahva ja osaava jälleenmyyntiverkosto

Volkswagen-mallisto kuuluu sekä henkilö- että hyötyautojen kärkimerkkien joukkoon Suomessa. Vuonna 2004 mallivalikoima laajeni entisestään mm. uuden Volkswagen Caddy tultua markkinoille. Audi-myynti on kehittynyt suotuisasti koko kuluvan vuosikymmenen ajan. Vuonna 2004 markkinoille tulivat uusi Audi A6 Sedan ja 5-ovinen Audi A3 Sportback sekä uudistunut Audi A4 -mallisto. Seat esitteli uuden Seat Altean.

Jälleenmyyntiverkostossa on jatkettu kansainvälisten konseptien ja standardien mukaisten ratkaisujen toteuttamista. Uusissa erillisissä Volkswagen- ja Audi-keskuksissa henkilöstö on kuhunkin automerkkiin erikoistunut ja pystyy näin palvelemaan asiakkaita entistä asiantuntevammin ja yksilöllisemmin.

Volkswagen- ja Audi-liikkeissä on toteutettu VV-Auton ja Autoalan Keskusliiton yhteinen ympäristöohjelma. VV-Auto-konsernin automallisto täyttää jo nyt muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta vuonna 2006 voimaan tulevat EU4-päästövaatimukset.

Toimintaympäristö ja tulevaisuuden näkymät

VV-Auton tavoitteet

- kukin merkki omassa kilpailuryhmässään johtavien merkki-joukossa
 - kansainvälisten konseptien soveltaminen Suomen markkinoille
 - merkkikohtaisella myyntiverkostolla asiantuntevampaa palvelua ja lisääntyvää asiakastytyväisyyttä
- Sekä henkilö- että pakettiautojen kokonaismarkkinoiden arvioidaan lähitulevaisuudessa hieman supistuvan.

Lähitulevaisuuden haasteita Suomen autokaupalle ovat liikenteestä poistettavien autojen romutusdirektiivin vaatimusten käytännön toteuttaminen.

Vuosi 2004

VV-Auto-konsernin liikevaihto oli 632,0 milj. euroa, ja se kasvoi 13,3 %. Liikevoitto oli 26,1 milj. euroa (22,3 milj. euroa). Investoinnit olivat 15,0 milj. euroa.

Henkilöautojen ensirekisteröinnit Suomessa jäivät 142 642 autoon, mikä on 3,2 % vähemmän kuin vuonna 2003. Pakettiautojen ensirekisteröinnit sen sijaan kasvoivat 23,7 % 15 769 autoon.

Vuonna 2004 Volkswagen-henkilöautoja rekisteröitiin 15 072 ja markkinaosuus oli 10,6 %. Volkswagen-pakettiautoja rekisteröitiin 2 636 ja markkinaosuus oli 16,7 %. Audi-rekisteröinnit kasvoivat 18,7 % edellisvuodesta 4 295 autoon ja markkinaosuus nousi 3,0 %:iin. Uusia Seat-henkilöautoja rekisteröitiin viime vuonna 1 601 ja markkinaosuus oli 1,1 %.

VV-Auto-konsernin liikevaihdon ennakoidaan kasvavan mm. oimien jälleenmyyntiliikkeiden ansiosta. Vuoden 2005 liikevoiton ennakoidaan säilyvän hyvällä tasolla.

Volkswagen Passat TDI valittiin vuoden 2004 Ekoautoksi Suomessa.

1,9-litraisella pumppusuutinmoottorilla varustettu Passat päihitti muut ehdokkaat ennen kaikkea alhaisen polttoaineenkulutuksensa ansiosta. Vuoden 2004 Ekoauton nimesi asiantuntijaraati, johon kuuluvat Motivan, Teknillisen korkeakoulun Suomen luonnonsuojeluliiton, ajoneuvohallintokeskuksen, VTT Prosessien ja Tuulilasi-lehden edustajat.

Turun VV-Auton automekaanikot Ari Pasto (vas.) ja Markku Jokila saavat tekninen kouluttaja Jukka Tirkkoselta neuvoja VAS 5051 -korjaamotesterin käyttöön. Testerillä luetaan mm. auton vikamuisti ja tehdään diagnoosi autoon tarvittavista korjauksista. Testiautona Tirkkosella on Audi A4 1.9 TDI.

VV-Auto

Liikevaihto vuonna 2004	milj. euroa	muutos, %
VV-Auto-konserni	632	13,3
	2004	2003
Liikevoitto, milj. euroa	26,1	22,3
Poistot, milj. euroa	4,1	3,4
Investoinnit (brutto), milj. euroa	15,0	8,3
Sidotun pääoman tuotto, %	31	32
Sidottu pääoma 31.12., milj. euroa		
Pysyvät vastaavat	24,8	22,5
Vaihto-omaisuus	90,6	99,5
Saamiset	24,7	17,6
./i. Koroton vieras pääoma	-49,9	-41,8
./i. Pakolliset varaukset	-9,2	-8,4
Sidottu pääoma	81,0	89,3
Henkilöstö keskimäärin	264	127

K-ryhmän autokaupat (Suomi)

	Lukumäärä		Myynti, (sis. alv) milj. euroa	
	2004	2003	2004	2003
Helsingin VV-Auto ja Turun VV-Auto*	2	1	129	8

* VV-Auto Oy:llä on kaksi autojen vähittäiskauppaa harjoittavaa tytäryhtiötä. Helsingin VV-Auto aloitti toimintansa 1.7.2004 ja Turun yksikkö 1.11.2003.

Hallinto ja omistajat ►

Keskon johto kokoontuu vuosittain yhteisille strategiapäiville. Kuvassa osanottajat elokuussa 2004 Haikossa Suomessa.

HALLINTO JA OMISTAJAT

Riskienhallinta	55	Hallitus	70
Hallintoperiaatteet – Corporate Governance Statement	57	Johtoryhmä	72
Osakkeet ja osakkeenomistajat	63	Johto ja organisaatio	74

Riskienhallinta

Liiketoimintariskien hallinta

Keskossa ylläpidetään ja kehitetään Keskon ja K-kauppaketjujen yhteistä johtamisjärjestelmää, joka perustuu laatu- ja prosessijohtamiseen. Osa tätä johtamisjärjestelmää on Riskikartta-menetelmä, jonka avulla Keskon toimialayhtiöt ja yksiköt arvioivat toimintaansa liittyviä riskejä ja tarvittavien kontrollimenetelmien riittävyyttä. Nämä riskiarvioinnit tukevat strategiatyötä ja päätöksentekoa.

Riskiarviointien tavoitteena on riittävien toimenpiteiden varmistaminen riskien hallitsemiseksi. Riskikartta-menetelmä otettiin Keskossa käyttöön vuonna 2002 ja sen soveltamista

laajennetaan ja kehitetään vuosittain. Konsernin sisäinen tarkastus arvioi toimialojen ja yksiköiden riskimääritysten pohjalta koko konsernin liiketoimintariskien hallintaa ja raportoi siitä Keskon Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Riskianalyysissä tunnistetut keskeiset liiketoimintariskit liittyvät konsernin perustoiminnan kilpailukykyyn sekä meillä oleviin merkittäviin kehittämishankkeisiin, mm. ketjutoimintamallin, kansainvälistymisen ja toiminnanohjausjärjestelmien vaikutuksiin sekä näistä aiheutuviin organisaation ohjauksen, tiedonhallinnan ja osaamisen haasteisiin.

Keskon toimialojen, yksiköiden ja K-ryhmän kauppaketjujen käytössä oleva Riskikartta kattaa ne riskialueet, jotka on arvioitu toiminnan ja strategisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta merkittävimiksi. Kullekin riski-alueelle on määritetty tarkemmat riskitekijät.

Rahoitusriskien hallinta

Konsernin pitkäaikainen rahoitus on järjestetty emoyhtiön kautta ja tytäryhtiöiden rahoitus hoidetaan pääsääntöisesti konsernin sisäisillä lainoilla. Yhtiöissä, joissa on merkittävää ulkopuolista omistusta, Kesko Oyj on antanut takauksia rahoitusvastuista vain konsernin omistusosuuden suhteessa. Kesko-konsernin rahoitusriskien hallinnasta vastaa Kesko Oyj:n rahoitusyksikkö. Konserniyhtiöiden rahavirrat netotetaan sisäisen pankin ja konsernitilien avulla. Rahoitusyksikkö vastaa likviditeettiylijäämän sijoittamisesta.

Korkoriski

Korkorisikin hallitsemiseksi konsernin lainanotto ja sijoitukset on hajautettu kiinteä- ja vaihtuvakorkoisiin instrumentteihin käyttäen apuna johdannaissovimuksia. Tavoitteena on suojautua korkotason muutosten aiheuttamilta negatiivisilta vaikutuksilta. Rahalaitoslainojen korkosidonnaisuusaika oli tilikauden aikana keskimäärin 3,1 vuotta ja likvidien varojen (kassavarat sekä yritys- ja sijoitustodistukset) 1 kuukausi. Lainojen korkosidonnaisuusajan sallitaan vaihdella puolentoista (1,5) ja neljän (4) vuoden välillä.

Valuuttariski

Konsernin valuuttariskit ovat ulkomaan tytäryhtiöihin liittyviä translaatoriskejä sekä transaktioriskejä, jotka syntyvät kaupallisista ostoveloista. Päivittäistavara-kaupalle luonteenomaisen tuotteiden nopean kiertokulun myötä eivät ostoihin liittyvät valuuttariskit pääse kasvamaan merkittäviksi. Riskien suojausasteesta päättävät asianomaiset tytäryhtiöt ja kaupalliset yksiköt. Transaktioriskin muodostavat pääosin Yhdysvaltain dollari sekä Ruotsin kruunu, Iso-Britannian punta ja Tanskan kruunu. Näistä syntyvien erien suojaamiseen käytetään valuuttatermiineitä ja -optioita. Liiketoimintayksiköt toteuttavat suojauksensa konsernin rahoitusyksikön kanssa, joka puolestaan suojaa riskipositiot markkinakaupoin vahvistettujen valuuttakohtaisten limiittien puitteissa.

Keskon ulkomaiset tytäryhtiöt sijaitsevat euroalueen ulkopuolella. Ulkomaisten tytäryhtiöiden valuuttamääräiset omat pääomat ja oman pääoman ehtoiset lainat olivat 31.12.2004 vasta-arvoltaan 94,1 miljoonaa euroa (edellisvuonna 74,6 milj. euroa). Merkittävät valuuttapositiot ovat Latvian latissa, Viron ja Ruotsin kruunuissa sekä Liettuan litissä. Ulkomaisiin tytäryhtiöihin liittyvä taseriski on pääosin suojattu valuuttamääräisellä lainanotolla ja muilla rahoitusinstrumenteilla.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskin hallinnan tavoitteena on riittävien likvidien varojen ja luottolimiittien ylläpitäminen, jotta konsernin liiketoiminnan rahoituksen jokahetkinen riittävyys on turvattu. Likvidit varat muodostavat kassasalkun, jonka koon tulee keskimäärin olla vähintään 30 miljoonaa euroa ja korkosidonnaisuusajan korkeintaan kaksi (2) kuukautta. Mikäli likvidit varat ylittävät 30 miljoonaa euroa, on niille määritelty erillinen sijoituspolitiikka.

Konsernin likvidien varojen ja sijoitusten määrä oli vuoden 2004 lopussa 143,5 miljoonaa euroa. Pitkäaikaisia sitovia luottolimiittejä oli tilinpäätöshetkellä nostettavissa 155 miljoonan euron vasta-arvosta.

Luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin sisältyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitettaan. Valuutta- ja korkojohdannaissovimuksia tehdään vain hyvän luottokelpoisuuden omaavien koti- ja ulkomaisten pankkien kanssa. Likvidejä varoja sijoitetaan vahvistettujen limiittien rajoissa kohteisiin, joiden luottokelpoisuus on hyvä. Sijoituskohteet sekä niille määritellyt limiitit tarkistetaan vuosittain.

Luottoluokitukset

Kesko Oyj ei toistaiseksi ole hankkinut luottokelpoisuusluokitusta, koska sitä ei ole yhtiön nykyisessä rahoitustilanteessa pidetty tarpeellisena.

Hallintoperiaatteet

- Corporate Governance Statement

Vuoden 2004 henkilötiedot esitellään sivuilla 61-62. Kesko Oyj:n hallitus esitellään sivuilla 70-71, konsernin johtoryhmä sivuilla 72-73 ja johto sivulla 74.

Konsernirakenne

Kesko-konserniin kuuluvat emoyhtiö Kesko Oyj ja sen tytäryhtiöt. Kesko-konsernin merkittävimpien alakonsernien emoyhtiöitä ovat Ruokakesko Oy, Rautakesko Oy, Maatalouskesko Oy, Keswell Oy, Kaukomarkkinat Oy ja VV-Auto Oy.

Sovellettavat säännökset

Kesko Oyj on suomalainen osakeyhtiö, jonka päätöksenteossa ja hallinnossa noudatetaan Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia muita säädöksiä sekä Kesko Oyj:n yhtiöjärjestystä.

Lisäksi Kesko Oyj noudattaa Helsingin Pörssin sisäpiiriohjetta ja jäljempänä mainituin poikkeuksin Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton 1.7.2004 voimaantullutta suositusta listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä ("Corporate Governance -suositus").

Corporate Governance -suosituksen voimaantulosäännöksen mukaan ne asiat, jotka edellyttävät yhtiökokouksen päätöstä suositusten noudattamiseksi, voidaan tehdä vuoden 2005 varsinaisessa yhtiökokouksessa. Tällaisia päätöksiä ovat mm. yhtiöjärjestyksessä määritellyt hallituksen jäsenten toimikauden muuttaminen tai hallituksen jäsenten valinta.

Jäljempänä selostetaan asiakohdittain suosituksessa edellytetyt asiat ja poikkeamat suositusten noudattamisesta. Kesko Oyj:n hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä poikkeaa suosituksesta kahdessa kohdassa, joiden muuttaminen voi tapahtua vain yhtiökokouksen päätöksin.

Yhtiökokous

Kesko Oyj:n ylintä päätösvaltaa käyttävät yhtiön osakkeenomistajat yhtiökokouksessa, jonka kutsuu koolle yhtiön hallitus. Yhtiökokoukset jaetaan varsinaisiin ja ylimääräisiin yhtiökokouksiin.

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain viimeistään kesäkuun loppuun mennessä ja siinä käsitellään yhtiöjärjestyksen mukaan varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat sekä mahdolliset muut ehdotukset yhtiökokoukselle. Kesko Oyj:n varsinainen yhtiökokous on yleensä pidetty maaliskuuhuhtikuun aikana.

Ylimääräinen yhtiökokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä yhtiökokoukselle tehtyä ehdotusta.

Tavallisesti yhtiökokous käsittelee yhtiön hallituksen kokoukselle esittämiä asioita. Suomen osakeyhtiölain mukaisesti myös osakkeenomistaja voi kirjallisesti pyytää yhtiön hallitukselta, että osakkeenomistajan esittämä asia käsitellään seuraavassa yhtiökokouksessa. Jos osakkeenomistaja tai osakkeenomistajat, joilla on vähintään 10 % yhtiön kaikista osakkeista tai yhtiön tilintarkastaja vaatii tietyn asian käsittelemään yhtiökokouksessa, hallituksen on kutsuttava viipymättä yhtiökokous koolle käsittelemään vaadittua asiaa.

Merkittävimpiä yhtiökokouksen päätösvaltaan kuuluvia asioita ovat:

- yhtiöjärjestyksen muuttaminen,
- osakepääoman korottaminen tai alentaminen,
- hallituksen jäsenten lukumäärästä päättäminen,
- kaikkien hallituksen jäsenten valinta ja palkkioista päättäminen,
- tilinpäätöksen hyväksyminen ja
- voitonjako.

Etukäteistiedottaminen

Osakkeenomistajat kutsutaan yhtiökokoukseen vähintään kahdessa Suomen valtakunnallisessa sanomalehdessä julkaistavalla yhtiökokouksekutsulla, jossa mainitaan kokouksessa käsiteltävät asiat. Lisäksi kokoukset ja Kesko Oyj:n hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle julkistetaan pörssitiedotteena sekä asetetaan nähtäväksi yhtiön Internet-kotisivuilla.

Kesko Oyj:n hallitukseen ehdolla olevat henkilöt julkistetaan yhtiökokouksekutsun yhteydessä tai kutsun julkaisemisen jälkeen muulla tavoin ennen yhtiökokousta, jos henkilö on kirjallisesti suostunut tehtävään ja häntä kannattavat osakkeenomistajat, joilla on vähintään 10 % yhtiön kaikkien osakkeiden tuottamista äänistä. Lisäksi hallituksen valmisteleva ehdotus yhtiön tilintarkastajaksi julkaistaan vastaavien tavoin ennen yhtiökokousta.

Osallistuminen

Yhtiökokoukseen ilmoittaudutaan ennakkoon yhtiökokouksutuksessa kerrottuna määräaikaan. Osakkeenomistaja voi osallistua yhtiökokoukseen itse tai valtuuttamansa asiamiehen välityksellä. Osakkeenomistaja tai asiamies voivat käyttää yhtiökokouksessa yhtä avustajaa. Yhtiökokouksesta laaditaan pöytäkirja, joka asetetaan osakkeenomistajien nähtäville kahden viikon kuluttua yhtiökokouksesta. Lisäksi yhtiökokouksen päätökset julkistetaan viipymättä yhtiökokouksen jälkeen pörssitiedotteella.

Yhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan läsnäolo yhtiökokouksessa

Yhtiön tavoitteena on, että kaikki Kesko Oyj:n hallituksen jäsenet ovat läsnä varsinaisessa yhtiökokouksessa. Erityisesti yhtiön tavoitteena on, että hallituksen jäseneksi ensimmäistä kertaa ehdolla olevat henkilöt ovat läsnä valinnan tekevässä yhtiökokouksessa, ellei poissaololle ole erityisen painavaa syytä.

Päätöksenteko

Yhtiöllä on A- ja B-osakesarjat, jotka eroavat osakkeiden tuottaman äänimäärän suhteen. A-osake tuottaa yhtiökokouksessa kymmenen (10) ääntä ja B-osake yhden (1) äänen. Äänestettävissä yhtiökokouksen päätökseksi tulee tavallisesti se esitys, jota on kannattanut enemmän kuin puolet annetuista äänistä tai äänten mennessä tasan puheenjohtajan kannattama esitys. Suomen osakeyhtiölain mukaan on kuitenkin useita asioita, mm. yhtiöjärjestyksen muutos ja päätös suunnatusta osakeannista, jolloin päätöksen syntyminen edellyttää lain vaatiman korotetun määräenemmistön suhteessa osakkeiden lukumäärään ja osakkeiden tuottamiin ääniin.

Kesko Oyj:n yhtiöjärjestyksessä ei ole lunastusmääräyksiä eikä äänileikkureita. Yhtiöllä ei ole tiedossa osakassopimuksia äänivallan käytöstä yhtiössä eikä sopimuksia yhtiön osakkeiden luovuttamisen rajoittamisesta.

Hallintoneuvosto

Yhtiöllä ei ole hallintoneuvostoa.

Hallitus

Kokoonpano ja toimikausi

Kesko Oyj:n hallitukseen kuuluu yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään viisi (5) ja enintään kahdeksan (8) jäsentä. Yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenen toimikausi on kolme (3) vuotta siten, että toimikausi alkaa vaalin suorittaneen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy kolmanneksi (3.) seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokous valitsee kaikki hallituksen jäsenet. Yhtiöjärjestyksessä ei ole asetettu hallituksen jäsenille yläikärajaa, rajoitettu jäsenten toimikausien lukumäärää eikä muullakaan tavalla ole rajoitettu yhtiökokouksen päätösvaltaa hallituksen jäsenten valinnassa. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan hallitus valitsee keskuudestaan.

Poikkeaminen Corporate Governance -suosituksesta

Kesko Oyj:n hallituksen jäsenten toimikausi poikkeaa Corporate Governance -suosituksen kohdan 12 mukaisesta yhden vuoden toimikaudesta. Hallituksen jäsenten toimikausi on määritelty Kesko Oyj:n yhtiöjärjestyksessä ja yhtiöjärjestyksen muutoksesta voi päättää vain Kesko Oyj:n yhtiökokous. Corporate Governance -suosituksen voimaantulosäännöksen mukaisesti suosituksen noudattamisen edellyttämät yhtiökokouspäätökset voidaan tehdä vuoden 2005 varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Tehtävät

Kesko Oyj:n hallitus huolehtii yhtiön hallinnon, toiminnan ja kirjanpidon sekä varainhoidon valvonnan asianmukaisesta

järjestämisestä. Hallitus on viimeksi 29.4.2004 vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen hallituksen tehtävistä, käsiteltävistä asioista, kokouskäytännöstä ja päätöksentekomenettelystä. Työjärjestyksen mukaan hallitus käsittelee ja päättää aina konsernin kannalta taloudellisesti, liiketoiminnallisesti tai periaatteellisesti merkittävät asiat.

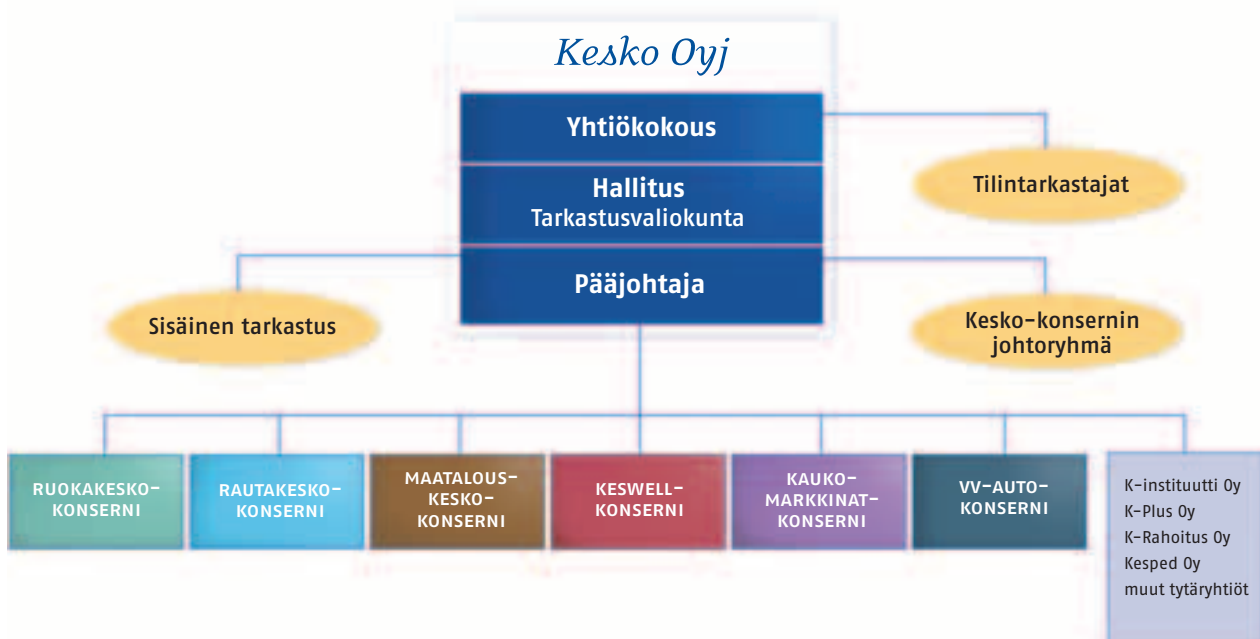
Työjärjestyksen mukaisesti Kesko Oyj:n hallituksen tehtävänä on mm:

- päättää konsernistrategiasta ja vahvistaa toimialastrategiat,
- päättää konsernirakenteesta ja -organisaatiosta,
- käsitellä ja hyväksyä osavuositarkastukset, konsernitilinpäätös ja toimintakertomus,
- vahvistaa konsernin toimintasuunnitelma, budjetti ja investointisuunnitelma,
- päättää strategisesta tai taloudellisesti merkittävistä yksittäisistä investoinneista, yritysostoista, -myynneistä tai -järjestelyistä sekä vastuusitoumuksista,
- vahvistaa konsernin riskienhallinta- ja raportointimenettely,
- vahvistaa konsernin vakuutuspolitiikka,
- hyväksyä konsernin rahoituspolitiikka,
- päättää konsernin johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmästä,
- laatia osinkopolitiikka ja vastata osakasarvon kehittymisestä,
- nimittää yhtiön toimitusjohtaja ja päättää hänen palkkauksestaan,
- nimittää yhtiön toimitusjohtajan sijainen,
- päättää Ruokakesko Oy:n, Rautakesko Oy:n, Maatalouskesko Oy:n ja Keswell Oy:n toimitusjohtajien nimityksistä,
- vahvistaa Keskon arvot,
- käsitellä yhteiskuntavastuun raportti,
- vastata muista hallitukselle osakeyhtiölaissa tai muualla säädettyistä tehtävistä.

Päätöksenteko

Kesko Oyj:n hallitus on aina velvollinen toimimaan yhtiön edun mukaisesti ja siten, että toiminta ei ole omiaan tuottamaan osakkeenomistajalle tai muulle taholle epäoikeutettua etua

Konsernin Corporate Governance -rakenne

yhtiön tai toisen osakkeenomistajan kustannuksella. Hallituksen jäsen on esteellinen osallistumaan hallituksen jäsenen ja yhtiön välisen asian käsittelyyn. Hallituksen kokousten koollekutsumisesta ja kokoustyöskentelystä vastaa hallituksen puheenjohtaja. Äänestystilanteessa hallituksen päätökseksi tulee enemmistön mielipide ja tasatilanteissa päätökseksi tulee se mielipide, jota puheenjohtaja on kannattanut. Henkilövaalissa äänten mennessä tasan ratkaistaan valinta arvalla.

Riippumattomuusarviointi

Kesko Oyj:n nykyinen hallitus on suorittanut 29.4.2004 Corporate Governance -suosituksen kohdan 18 mukaisesti hallituksen jäsenen riippumattomuusarvioinnin suhteessa yhtiöön (ks. sivu 61 tiedot tilanteesta 31.12.2004).

Kokouskäytäntö ja itsearviointi

Kesko Oyj:n hallitus kokoontuu noin 10 kertaa vuodessa. Hallitus ei ole jakanut jäsenilleen erityisiä liiketoiminnan seurannan painopistealueita. Kokouksen esittelijänä toimii Keskon pääjohtaja tai hänen toimeksiannostaan muu Kesko-konsernin johtajistoon kuuluva henkilö. Hallituksen työjärjestyksen mukaan pääjohtaja vastaa siitä, että hallitus saa käyttöönsä riittävät tiedot konsernin toiminnan ja taloudellisen tilanteen arvioimista varten sekä valvoo hallituksen päätösten täytäntöönpanoa ja raportoi hallitukselle täytäntöönpanossa havaitsemistaan puutteista tai ongelmista. Hallituksen sihteerinä toimii Kesko-konsernin lakiasioista vastaava johtaja. Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojaan tekemällä itsearviointin kerran vuodessa.

Hallituksen palkkiot ja muut etuisuudet

Varsinainen yhtiökokous päättää Kesko Oyj:n hallituksen palkkiot sekä kulujen korvauserusteet vuosittain. Hallituksen jäsenten palkkiot maksetaan rahakorvauksina.

Valiokunnat

Tarkastusvaliokunta

Kesko Oyj:n hallitus perusti 29.4.2004 tarkastusvaliokunnan, johon kuuluu kolme (3) jäsentä. Tarkastusvaliokunta valmistelee hallitukselle Kesko-konsernin taloudellisen tilanteen seurantaan, raportoinnin valvontaan ja tarkastukseen sekä riskienhallintaan liittyviä asioita. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätösvaltaa, vaan hallitus tekee päätökset asioista valiokunnan valmistelun pohjalta. Hallitus on vahvistanut valiokunnalle kirjallisen työjärjestyksen, joka sisältää valiokunnan keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on konsernin taloudellisen tilan ja rahoitustilanteen seuranta sekä taloudellisen raportoinnin valvonta. Valiokunta arvioi myös sisäisen tarkastustoiminnan ja riskienhallinnan riittävyttä sekä käsittelee sisäisen tarkastuksen suunnitelmat ja raportit. Valiokunta myös valmistelee tilintarkastajien valintaa. Lisäksi valiokunnan tulee arvioida Kesko-konsernin ulkoisen tilintarkastuksen laatua ja riippumattomuutta ja yhtiön käyttämiä muita tilintarkastusyhteisön asiantuntijapalveluita.

Muut valiokunnat

Kesko Oyj:n hallitus ei ole perustanut tarkastusvaliokunnan lisäksi muita valiokuntia.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Kesko Oyj:llä on toimitusjohtaja, josta käytetään nimitystä pääjohtaja. Pääjohtajan tehtävänä on johtaa yhtiön toimintaa yhtiön hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti sekä informoida hallitusta yhtiön liiketoiminnan ja taloudellisen tilanteen kehityksestä. Hän vastaa lisäksi yhtiön juoksevan hallinnon järjestämisestä ja valvoo, että yhtiön varainhoito on järjestetty luotettavasti.

Ensisijaisesti Kesko Oyj:n hallituksen kokousten esittelijänä toimii pääjohtaja. Hän vastaa päätösehdotusten laatimisesta. Pääjohtaja voi soveliaaksi katsomissaan asioissa antaa esittelyä tai päätösehdotuksen laatimisen myös konsernijohtoon kuuluvan henkilön tehtäväksi. Pääjohtajan ja hänen sijaisensa valitsee hallitus, joka päättää myös pääjohtajan palkasta, palkkiosta ja palvelussuhteen muista ehdoista. Pääjohtajan ja hänen sijaisensa palvelussuhteen ehdoista on sovittu kirjallisesti. Pääjohtajalla ja hänen sijaisellaan ei ole varsinaista toimikautta. Eroamisikä on vanhuuseläkeikä, 60 vuotta.

Konsernijohtoryhmä

Kesko-konsernissa on konsernijohtoryhmä, jonka puheenjohtajana on Keskon pääjohtaja ja jäseninä suurimpien toimialayhtiöiden toimitusjohtajat sekä konsernin taloudesta ja rahoituksesta, hallinnosta sekä viestinnästä vastaavat johtajat.

Konsernijohtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa. Konsernijohtoryhmä on Keskon pääjohtajan asettama neuvoo-antava elin, jonka tehtävänä on konsernilaajuisten kehityshankkeiden sekä konsernitason periaatteiden ja menettelytapojen käsittely. Lisäksi johtoryhmää informoidaan mm. konsernin ja toimialayhtiöiden liiketoimintasuunnitelmista, tuloskehityksestä ja Kesko Oyj:n hallituksessa käsiteltävistä asioista, joiden valmisteluun se myös osallistuu. Konsernijohtoryhmä kokoontuu 8-10 kertaa vuodessa.

Konsernijohtoryhmän jäsenistä Keskon pääjohtajan sekä alakonsernien toimitusjohtajien palkkaeduista päättää Kesko Oyj:n hallitus. Kaikkien konsernijohtoryhmän jäsenten tulospalkkion perusteet ja enimmäismäärät sekä annettavien optio-oikeuksien määrät päättää Kesko Oyj:n hallitus. Lisäksi hallitus hyväksyy pääjohtajalle ja alakonsernien toimitusjohtajille maksettavan tulospalkkion määrän.

Tytäryhtiöhallinto

Merkittävimpien tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet valitaan Kesko-konsernin johtoon kuuluvista henkilöistä. Ruokakesko Oy:n, Rautakesko Oy:n, Maatalouskesko Oy:n ja Keswell Oy:n hallitusten puheenjohtajana toimii Keskon pääjohtaja. Tytäryhtiöiden hallitusten tärkeimpiä tehtäviä ovat yhtiön strategian, toimintasuunnitelman ja budjetin laatiminen sekä investoinneista, yritysostoista ja vastuusitoumuksista päättäminen Kesko Oyj:n hallituksen määrittelemien ohjeiden rajoissa.

Johdon tulospalkkiojärjestelmä

Kesko Oyj:n hallitus on hyväksynyt konsernin ylimmän johdon tulospalkkiojärjestelmän perusteet. Tulospalkkion enimmäismäärät vaihtelevat tehtävän tulosvaikutuksen perusteella 2-6 kuukauden palkkaa vastaaviin määriin asti. Tulospalkkiojärjestelmässä kriteereinä ovat konsernitason ja oman vastuualueen tulosvaatimukset, asiakas- ja/tai henkilöstömittarit sekä arvio-osuus. Tulospalkkiojärjestelmän piirissä on noin 50 Kesko-konsernin johtajaa.

Tilintarkastus

Lakisääteisen tilintarkastuksen pääasiallisena tehtävänä on todentaa, että tilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilikaudelta. Kesko Oyj:n tilikausi on kalenterivuosi.

Tilintarkastaja on velvollinen tarkastamaan yhtiön tilikauden kirjanpidon ja tilinpäätöksen oikeellisuuden sekä antamaan tekemästään tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen yhtiökokoukselle. Lisäksi Suomen lain mukaan tilintarkastaja tarkastaa myös yhtiön hallinnon lainmukaisuutta. Tilintarkastaja raportoi havainnoistaan säännöllisesti hallituksen tarkastusvaliokunnalle ja normaalisti kerran vuodessa yhtiön hallitukselle.

Tilintarkastaja

Yhtiöjärjestyksen mukaan Kesko Oyj:ssä on vähintään yksi (1) ja enintään kolme (3) varsinaisen yhtiökokouksen valitsemaa tilintarkastajaa. Tilintarkastajan toimikausi on yhtiön tilikausi ja tilintarkastajan tehtävä päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Tilintarkastajien on oltava Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä. Kesko-konsernin yhtiöiden tilintarkastajina toimivat pääosin PricewaterhouseCoopers-ketjuun kuuluvat yhteisöt tai niiden palveluksessa olevat tilintarkastajat.

Konsernin taloudellinen raportointi

Taloudellisten tavoitteiden toteutumista seurataan koko konsernin kattavalla taloudellisella raportoinnilla. Raportteihin sisältyvät toteutuneet tiedot, suunnitelmat ja ajantasaiset ennusteet kuluvalle vuodelle. Taloudellisen lisäarvon kertymistä seurataan kuukausittain sisäisessä raportoinnissa. Konsernin myyntiluvut julkistetaan kuukausittain pörssitiedotteella.

Sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja riskienhallinta

Keskossa on käytössä Kesko Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnan vahvistamat riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan periaatteet, jotka pohjautuvat kansainvälisesti laajasti hyväksytyihin hyvän valvonnan periaatteisiin.

Keskon johtamisjärjestelmän osana toimii vuonna 2002 käyttöön otettu Riskikartta-menettely, jonka avulla Keskon toimialayhtiöt ja yksiköt arvioivat liiketoimintaansa liittyviä riskejä ja tarvittavien ohjausmenetelmien riittävyyttä. Näiden strategiatyötä ja päätöksentekoa tukevien riskiarviointien tarkoituksena on riittävien toimenpiteiden varmistaminen riskien hallitsemiseksi.

Riskikartta kattaa ne riskialueet, jotka on arvioitu toiminnan ja strategisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta merkittävimmiksi. Konsernin sisäinen tarkastus arvioi toimialojen ja yksiköiden riskimääritysten pohjalta konsernin liiketoimintariskien hallintaa ja raportoi siitä Kesko Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Keskon sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteet ja keskeiset menettelytavat on määritetty Kesko Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnan vahvistamassa toimintaohjeessa. Sisäinen tarkastus vastaa konsernin riippumattomasta arviointi- ja varmistustoiminnosta, joka kattaa kaikki konsernin toimialat, yksiköt, yhtiöt, prosessit, toiminnot ja tehtävät. Sisäinen tarkastus toimii Keskon pääjohtajan alaisena osastona ja raportoi Kesko Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnalle. Osasto noudattaa toiminnassaan alan ammatillista ja eettistä ohjetta sekä laatujohtamisen keskeisiä periaatteita. Lisäarvoa luodaan

osallistamalla johto arviointiprosessiin ryhmäarvioinnin keinoin. Sisäinen tarkastus myös konsultoi, fasilitoi ja valmentaa organisaatiota riskienhallinnassa ja valvonnassa.

Liiketoiminnasta aiheutuviin omaisuus-, keskeytys- ja vastuuvahinkoriskeihin on varauduttu asianmukaisin vakuutuksin. Keskon rahoitusriskien hallinnan periaatteet selostetaan ”Riskienhallinta” -osiossa sivulla 56.

Sisäpiiri

Kesko Oyj:n pysyvään sisäpiiriin luetaan arvopaperimarkkina-lain mukaan Kesko Oyj:n hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa, tilintarkastajat, mukaan lukien tilintarkastusyhteisön yhtiöstä päävastuullinen tarkastaja. Lisäksi Kesko Oyj:n pysyviä sisäpiiriläisiä ovat hallituksen määrittelemissä tehtävissä kulloinkin toimivat henkilöt, jotka saavat tehtävässään tietoonsa säännöllisesti sisäpiiritietoa. Kuukausittain päivitettävä luettelo Kesko Oyj:n keskeisimmistä pysyvään sisäpiiriin jäsenistä sekä heidän osake- ja optio-oikeusomistuksistaan on Keskon Internet-sivuilla.

Sisäpiirihallinto

Kesko Oyj:n hallitus vahvisti 1.3.2000 Kesko Oyj:n sisäpiiriohjeiston, joka sisältää ohjeet pysyville ja hankekohtaisille sisäpiiriläisille, sekä määritteli yhtiön sisäpiirihallinnon organisaation ja menettelytavat. Pysyville sisäpiiriläisille tarkoitettu ohje on sittemmin korvattu Kesko Oyj:n hallituksen 29.4.2004 vahvistamalla uudistetulla ohjeella. Uudistettu ohje tuli voimaan 1.5.2004. Yhtiön sisäpiiriohjeet on jaettu kaikille sisäpiiriläisille. Yhtiöllä on käytössä kirjalliset menettelytavat sisäpiirihankkeiden hallinnoinnista ja salassapidosta. Ohje pysyville sisäpiiriläisille vastaa sisällöltään Helsingin Pörssin 28.10.1999 vahvistamaa sisäpiiriohjetta, joka perustuu Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliiton yhdessä laatimaan suositukseen.

Sisäpiiriohjeen noudattamista valvoo konsernilakiasiat mm. lähettämällä säännöllisin väliajoin sisäpiiriläisille tarkistettavaksi otteen sisäpiirirekisteriin merkityistä tiedoista ja seuraamalla sisäpiiriläisten kaupankäyntirajoitusten noudattamista. Kesko Oyj:n pysyvät sisäpiiriläiset eivät saa hankkia tai luovuttaa yhtiön liikkeeseen laskemia arvopapereita 21 vuorokauden aikana ennen osavuositarkastuksen julkistamista ja 28 vuorokauden aikana ennen tilinpäätöksen julkistamista. Nämä julkistamispäivät ilmoitetaan vuosittain etukäteen pörssitiedotteella.

Kesko Oyj:n sisäpiirirekisteriä ylläpitää Suomen Arvopaperikeskus Oy (APK). Sisäpiiriläisten ajantasaiset omistustiedot ovat nähtävillä APK:n toimitiloissa Helsingissä osoitteessa Unioninkatu 32 B, 6. krs. Lisäksi yhtiö ylläpitää Internet-sivuillaan luetteloa keskeisimmistä pysyvään sisäpiiriin jäsenistä ja heidän omistustiedoistaan.

Osakkeet, osakepääoma sekä suurimmat osakkeenomistajat ja tehdyt liputusilmoitukset viimeiseltä 12 kuukaudelta

Yhtiö kertoo perustiedot osakkeistaan ja osakepääomastaan Internet-sivuillaan ja vuosikertomuksessa. Internet-sivujen Sijoittajat-osiossa on lisäksi kuukausittain päivitettävä luettelo suurimmista osakkeenomistajista sekä luettelo liputusilmoituksista.

IR-periaatteet

Kesko tuottaa sijoittajasuhdestrategiansa mukaisesti markkinoille jatkuvasti oikeaa ja ajan tasalla olevaa tietoa Kesko Oyj:n

osakkeiden hinnanmuodostuksen perustaksi. Tavoitteena on parantaa Keskon toiminnan tunnettuutta, lisätä sijoitusinformaation avoimuutta ja siten Keskon kiinnostavuutta sijoituskohteena.

Kesko noudattaa sijoittajaviestinnässään tasapuolisuuden periaatetta ja julkaisee kaiken sijoittajatiedon Internet-sivuiltaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kesko julkaisee painetun vuosikertomuksen suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Tilinpäätöstiedote ja kolme osavuosikatsausta ilmestyvät osana sidosryhmälehti Kaupantekijää (TradeMaker), joka postitetaan mm. kaikille osakkeenomistajille. Lisäksi yhtiössä ylläpidetään listaa vuosikertomuksen ja Kaupantekijä-lehden postittamista varten muille kuin osakkeenomistajille. Postituslistalle voi ilmoittautua Internet-sivujen aineistopalvelussa tai painotuotteissa olevilla kupongeilla. Keskon pörssi- ja lehdistötiedotteita voi tilata sähköpostitse Internet-sivujen aineistopalvelusta.

Kesko järjestää analyytikoille ja medialle tiedotustilaisuuksia tulosjulkistusten ja merkittävien uutisointien yhteydessä sekä taustatietotilaisuuksia analyytikoille (Capital Market Day) eri teemoista 1-2 kertaa vuodessa.

Kesko noudattaa kahden viikon hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkistamista. Muina aikoina analyytikoiden ja sijoittajien kyselyihin vastataan puhelimitse, sähköpostilla ja järjestämällä sijoittajatapaamisia.

Viestintäpolitiikka

Kesko-konsernin viestinnän tehtävänä on edistää emoyhtiön ja tytäryhtiöiden liiketoimintaa välittämällä oma-aloitteisesti sidosryhmille oikeaa tietoa konsernin tavoitteista ja toiminnasta. Konsernin viestinnästä vastaavat pääjohtaja ja viestintäjohtaja sekä konsernin johtoryhmän jäsenet vastuualueillaan. Tytäryhtiöiden viestinnästä vastaavat yhtiöiden toimitusjohtajat tai tarvittaessa hallituksen puheenjohtajat. Alueellisen sidosryhmätoiminnan ja viestinnän toteutuksesta vastaa aluejohtaja. Pääjohtajan alaisuudessa toimivan viestintäjohtajan johtama Konserniviestintä tuottaa konsernin tiedotusmateriaalin ja vastaa pörssitiedottamisesta.

Sijoittajaviestinnän taloudellisesta sisällöstä vastaa Konserniviestintä. Koko konsernin yrityskuvan kehittämistä koordinoi konsernin johtoryhmä.

Viestintäperiaatteet

Kesko-konsernin viestinnän tulee olla oma-aloitteista, aktiivista ja liiketoimintaa tukevaa. Tiedottamisen yleisiä periaatteita ovat avoimuus, ajankohtaisuus ja totuudenmukaisuus. Yhtiön toiminnan kannalta luottamuksellisia tai keskeneräisiä liiketoimia ei kommentoida. Kilpailijoiden asioita ei myöskään kommentoida. Kesko-konsernin kokonaisuudesta tiedottavat pääjohtaja tai viestintäjohtaja tai konsernin johtoryhmän jäsenet. Tytäryhtiön toimitusjohtaja ja yksikön johtaja vastaa oman yksikkönsä sekä ulkoisesta että sisäisestä viestinnästä.

Corporate Governancen päivitys

Säännöllisesti päivitettävä Keskon Corporate Governance -osio on nähtävillä yhtiön Internet-sivuilla. Kesko Oyj:n Internet-sivut julkaistaan suomeksi ja englanniksi sekä valtaosin myös ruotsiksi.

Corporate Governance - tiedot tilanteessa 31.12.2004

Hallitus

Kesko Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsi 31.3.2003 yhtiön hallitukseen kahdeksan (8) jäsentä, joiden yhtiöjärjestyksen mukainen toimikausi alkoi 31.3.2003 ja päättyy vuoden 2006 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiökokouksessa vuonna 2003 valitun hallituksen jäsenistä Pentti Kalliala, Heikki Takamäki ja Jukka Toivakka toimivat vuonna 2004 kaikki K-kauppiaina, joilla oli normaalit liikesuhteet Kesko-konserniin. Matti Honkala oli Kesko Oyj:n toimitusjohtaja ja Kesko-konsernin pääjohtaja. Kesko Oyj ei ole antanut takauksia tai muita vastuusitoumuksia hallituksen jäsenten puolesta. Hallituksen jäsenet esitellään ja heidän koulutuksensa, työkokemuksensa ja tärkeimmät luottamustoimensa sekä heille maksetut palkkiot on kerrottu osiossa ”Hallitus” sivuilla 70-71.

Vuonna 2004 Kesko Oyj:n hallitus kokoontui 10 kertaa. Hallituksen jäsenten osallistumista hallitustyöskentelyyn kuvaava keskimääräinen osallistumisprosentti oli noin 98 %. (Osallistumisprosentti on laskettu vertaamalla vuoden aikana pidettyjen kokousten lukumäärää ja niihin osallistuneiden hallituksen jäsenten lukumäärää siihen oletukseen, että kokouksista ei olisi ollut ainuttakaan poissaoloa.)

Vuoden 2004 varsinaisen yhtiökokouksen päättämät kuukausi- ja kokouspalkkiot Kesko Oyj:n hallituksen jäsenille ja hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsenille, yhtiön palveluksessa olevia henkilöitä lukuun ottamatta, olivat vuodelle 2004:

- puheenjohtajan kuukausipalkkio 3 800 euroa/kk
- varapuheenjohtajan kuukausipalkkio 2 400 euroa/kk
- jäsenen kuukausipalkkio 2 000 euroa/kk, ja
- kokouspalkkio 420 euroa/kokous/henkilö

Lisäksi Kesko Oyj:n hallituksen jäsenet ovat oikeutettuja päivärahaan ja matkakustannusten korvaukseen Kesko Oyj:n yleisen matkustussäännön mukaisesti. Keskon pääjohtajalle ei maksettu kuukausi- eikä kokouspalkkioita Kesko Oyj:n hallituksen jäsenen tehtävästä.

Hallituksen tarkastusvaliokunnan jäsenille maksetaan valiokuntatyöskentelystä varsinaisen yhtiökokouksen vahvistama kokouspalkkio 420 euroa/kokous ja matkakustannukset korvataan Kesko Oyj:n matkustussäännön mukaisesti.

Kesko Oyj:n hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2004 kuukausi- ja kokouspalkkioita yhteensä 225 060,00 euroa, josta tarkastusvaliokunnan palkkiot olivat 5 040,00 euroa. Jäsenittäin eritellyt palkkiot on esitelty osiossa ”Hallitus” sivuilla 70-71.

Kesko Oyj:n hallituksen jäsenille ei ole annettu palkkiona hallitustyöskentelystä optio-oikeuksia tai yhtiön omia osakkeita. Hallituksen jäsenenä toimivalle pääjohtajalle on annettu optio-oikeuksia osana Kesko-konsernin johdon palkitsemisjärjestelmää.

Riippumattomuusarviointi

Kesko Oyj:n hallitus on suorittanut Corporate Governance-suosituksen kohdan 18 mukaisesti hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin suhteessa yhtiöön. Arvioinnin perusteella todettiin yhtiöstä riippumattomia olevan hallituksen varapuheenjohtaja Matti Kavetvuo sekä jäsenet Eero Kasanen, Maarit Näkyvä ja Keijo Suila. Yhtiöstä riippuvaisia olivat hallituksen puheenjohtaja Heikki Takamäki sekä hallituksen jä-

senet Pentti Kalliala, Jukka Toivakka ja Matti Honkala. Pentti Kalliala, Heikki Takamäki ja Jukka Toivakka olivat K-kauppiaita, joilla oli ketjusopimus Kesko-konsernin yhtiön kanssa ja Matti Honkala oli Kesko Oyj:n toimitusjohtaja ja Kesko-konsernin pääjohtaja.

Kaikki Kesko Oyj:n hallituksen jäsenet olivat riippumattomia Corporate Governance -suosituksessa tarkoitettua merkittävistä osakkeenomistajista.

Poikkeaminen Corporate Governance -suosituksesta

Kesko Oyj:n hallituksen jäsenistä puolet oli riippumattomia yhtiöstä. Corporate Governance -suosituksen kohdassa 17 edellytetään, että hallituksen jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä. Corporate Governance -suosituksen voimaantulosäännöksen mukaisesti suosituksen noudattamisen edellyttämät yhtiökokouspäätökset voidaan tehdä vuoden 2005 varsinaisessa yhtiökokouksessa.

Tarkastusvaliokunta

Kesko Oyj:n hallituksen tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja oli Matti Kavetvuo ja jäseninä Eero Kasanen ja Maarit Näkyvä. Hallituksen suorittaman riippumattomuusarvioinnin perusteella he olivat riippumattomia yhtiöstä ja sen merkittävästä osakkeenomistajasta.

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Pääjohtajana toimivan Kesko Oyj:n toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen henkilötiedot ja työkokemus sekä tärkeimmät luottamustoimet esitetään osiossa ”Johtoryhmä” sivulla 72.

Kesko Oyj:n hallitus nimitti 10.9.2004 Kesko Oyj:n toimitusjohtajaksi ja Kesko-konsernin pääjohtajaksi Rautakesko Oy:n ja Maatalouskesko Oy:n toimitusjohtajan, KTM, VT Matti Halmesmäen (s. 1952) 1. maaliskuuta 2005 alkaen.

Palkat, tulospalkkiot ja luontoisedut

Pääjohtaja Matti Honkalalle maksettiin vuonna 2004 palkkaa, tulospalkkiota ja luontoisetuja yhteensä 606 224,00 euroa, josta säännöllisen rahapalkan osuus oli 452 120,00 euroa, vuodelta 2003 maksetun tulospalkkion osuus 137 484,00 euroa ja luontoisetujen osuus 16 620,00 euroa.

Pääjohtajan sijaiselle Kalervo Haapaniemelle maksettiin vuonna 2004 palkkaa, tulospalkkiota ja luontoisetuja Ruokakesko Oy:n toimitusjohtajan tehtävästä yhteensä 346 946,00 euroa, josta säännöllisen rahapalkan osuus oli 288 260,00 euroa, vuodelta 2003 maksetun tulospalkkion osuus 44 000,00 euroa ja luontoisetujen osuus 14 686,00 euroa.

Pääjohtajan tulospalkkion määrä vuodelta 2003 vastasi 3,8 kuukauden säännöllistä kuukausiansiota ja pääjohtajan sijaisen tulospalkkion määrä 1,9 kuukauden säännöllistä kuukausiansiota. Vuoden 2004 tulospalkkioista Kesko Oyj:n hallitus päättää vuoden 2005 keväällä.

Optio-oikeudet

Pääjohtaja Honkalalle ja hänen sijaiselleen on osana johdon palkitsemisjärjestelmää annettu vuoden 2000 B- ja C-optio-oikeuksia sekä vuoden 2003 D- ja E-optio-oikeuksia. Heidän omistuksensa on esitetty osiossa ”Johtoryhmä” sivulla 72.

Vuoden 2004 lopussa pääjohtaja Matti Honkalalla oli 25 000 B-optio-oikeutta, 42 000 D-optio-oikeutta ja 42 000 E-optio-oikeutta. Pääjohtajan sijaisella Kalervo Haapaniemellä oli 21 000 D-optio-oikeutta ja 21 000 E-optio-oikeutta.

Yhtiössä ei ole käytössä kannustusjärjestelmää, jossa yhtiö antaa johdolle palkkiona yhtiön omia osakkeita.

Eläkeikä ja -etuudet

Pääjohtajan vanhuuseläkeikä ja samalla eroamisikä on 60 vuotta sekä täysimääräinen eläke 66 prosenttia eläkepalkasta.

Pääjohtajan sijaisen vanhuuseläkeikä ja samalla eroamisikä on 60 vuotta ja eläke 60 prosenttia eläkepalkasta.

Pääjohtajan ja pääjohtajan sijaisen palvelussuhteessa noudatettava irtisanomisaika on 6 kuukautta ja yhtiön irtisanomisaikana palvelussuhteen irtisanomisaikana palkan lisäksi heille maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Konsernijohtoryhmä

Konsernijohtoryhmän jäsenten eläkkeellesiirtymisikä vaihtelee 60 vuodesta 65 vuoteen ja heidän eläkkeensä vaihtelee 60 prosentista 66 prosenttiin laskettuna eläkepalkasta. Heidän palvelussuhteessa noudatettava irtisanomisaika on 6 kuukautta ja heille irtisanomisaikana palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 6-18 kuukauden palkkaa. Konsernijohtoryhmän jäsenet, heidän koulutus- ja työkokemustietonsa sekä osake- ja optio-oikeusomistuksensa esitellään osiossa ”Johtoryhmä” sivuilla 72-73.

Konsernijohtoryhmän puheenjohtajana toimi vuonna 2004 Keskon pääjohtaja Matti Honkala ja jäseninä olivat pääjohtajan sijainen ja Ruokakesko Oy:n toimitusjohtaja Kalervo Haapaniemi, Rautakesko Oy:n ja Maatalouskesko Oy:n toimitusjohtaja Matti Halmesmäki, Keswell Oy:n toimitusjohtaja Matti Laamanen sekä Kesko Oyj:n viestintäjohtaja Erkki Heikkinen, talous- ja rahoitusjohtaja Juhani Järvi ja hallintojohtaja Riitta Laitasalo.

Konsernijohtoryhmän jäsenille, pois lukien pääjohtaja ja pääjohtajan sijainen, maksettiin vuonna 2004 rahapalkkaa 917 280,96 euroa, luontoisetuja 63 236,77 euroa ja tulospalkkiota 203 295,00 euroa.

Kaikille konsernijohtoryhmän jäsenille on osana johdon palkitsemisjärjestelmää annettu vuoden 2000 B- ja C-optio-oikeuksia sekä vuoden 2003 D- ja E-optio-oikeuksia. Heidän optio-oikeusomistuksensa on esitetty osiossa ”Johtoryhmä” sivuilla 72-73.

Tilintarkastus

Kesko Oyj:n vuoden 2004 varsinainen yhtiökokous valitsi yhtiölle yhden tilintarkastajan, joka on KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Yhteisön päävastuullisena tilintarkastajana toimii ekonomi, KHT Pekka Nikula.

PricewaterhouseCoopers-ketjuun kuuluville yhteisöille Suomessa ja ulkomailla maksettiin vuonna 2004 palkkioita Kesko-konsernin yhtiöiden tilintarkastuksesta yhteensä 889 160 euroa ja konsultoinnista yhteensä 435 310 euroa. Osassa konserniyhtiöitä tilintarkastustoimintaa harjoittavat muut kuin PricewaterhouseCoopers-ketjuun kuuluvat tilintarkastajat. Yhteensä kaikille tilintarkastajille maksetut palkkiot tilintarkastustoiminnasta vuodelta 2004 olivat 941 045 euroa.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osinkopolitiikka

Kesko Oyj jakaa osinkoa osakekohtaisesta tuloksesta vähintään kolmanneksen tai puolet, jos omavaraisuusaste ylittää 50 prosenttia.

Osinkoehdotus vuodelta 2004

Kesko Oyj:n hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuoden 2004 tuloksesta jaettaisiin osinkoa 95 168 792 euroa eli 1,00 euroa/osake, mikä on 79,4 % osakekohtaisesta tuloksesta. Viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana osinkoa on jaettu keskimäärin 139,6 % osakekohtaisesta tuloksesta.

Osakesarjat ja osakepääoma

Kesko Oyj:n osakekanta on jaettu A- ja B-osakesarjoihin. Yhtiön osakepääoma 31.12.2004 oli 187 681 084 euroa. Osakepääoman vähimmäismäärä on 100 000 000 euroa ja enimmäismäärä 400 000 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai vähentää yhtiöjärjestyksestä muuttamatta.

A-osakkeiden lukumäärä on vähintään yksi (1) ja enintään kaksisataaviisikymmentä miljoonaa (250 000 000) kappaletta sekä B-osakkeiden lukumäärä vähintään (1) ja enintään kaksisataaviisikymmentä miljoonaa (250 000 000) kappaletta siten, että osakkeita on yhteensä vähintään kaksi (2) ja enintään neljäsataa miljoonaa (400 000 000) kappaletta.

Osakkeiden yhteismäärä 31.12.2004 oli 93 840 542 kpl, josta A-osakkeita oli 31 737 007 kpl (33,8 %) ja B-osakkeita 62 103 535 kpl (66,2 %).

Jokainen A-osake tuottaa 10 ääntä ja jokainen B-osake 1 äänen. Osakkeet tuottavat yhtäläiset osinko-oikeudet. A-osakkeiden tuottamien äänten osuus 31.12.2004 oli 83,6 % ja B-osakkeiden tuottamien äänten osuus 16,4 % kaikista osakkeiden tuottamista äänistä.

Osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä, jota ylläpitää Suomen Arvopaperikeskus Oy.

Oikeus saada yhtiöstä jaettavia varoja sekä merkintäoikeus osakepääomaa korotettaessa on vain sillä:

- joka on täsmäytyspäivänä merkitty osakkeenomistajaksi osakasluetteloon
- jonka oikeus suorituksen saamiseen on täsmäytyspäivänä kirjattu osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan arvo-osuustilille ja merkitty osakasluetteloon, ja
- jos osake on hallintarekisteröity, sillä, jonka arvo-osuustilille osake on täsmäytyspäivänä kirjattu ja jonka osakkeiden hoitaja on täsmäytyspäivänä merkitty osakasluetteloon osakkeiden hoitajaksi.

Hallituksen valtuudet

Hallituksella ei ollut vuonna 2004 valtuuksia osakepääoman korottamiseen eikä omien osakkeiden hankkimiseen tai luovuttamiseen. Kesko Oyj:n tytäryhtiö Jättipörssi Oy myi 11.2.2004 pörssikaupalla omistuksessaan olleet 34 400 Kesko Oyj:n A-osaketta. Näiden osakkeiden vasta-arvo oli yhteensä 68 800 euroa ja ne edustivat alle 0,04 % kaikista osakkeista ja alle 0,1 % kaikista äänistä. Kaupan jälkeen Kesko Oyj:llä tai sen tytäryhtiöillä ei ole ollut hallussaan yhtiön osakkeita.

Osakkeenomistajat

Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämän Kesko Oyj:n osakasluettelon mukaan osakkeenomistajia oli vuoden 2004 lopussa 29 801 (vuoden 2003 lopussa 28 761). Hallintarekisteröityjen osakkeiden kokonaislukumäärä oli 21 763 088 ja osuus osakepääomasta 23,2 %. Näiden osakkeiden tuottama äänimäärä oli 21 864 428 eli 5,8 % koko äänimäärästä. Kuukausittain päivitettävä luettelo Kesko Oyj:n suurimmista osakkeenomistajista on nähtävillä osoitteessa www.kesko.fi/sijoittajat.

Vuoden 2000 optio-ohjelma

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 10.4.2000 ylimmän ja keskihajon optio-ohjelman osana johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Optio-oikeuksia tarjottiin merkittäväksi vastikkeetta kahta lajia, B-optio-oikeuksia ja C-optio-oikeuksia. B-optio-oikeuksia (KESBVEW100, ISIN-koodi: FI0009601835) laskettiin liikkeelle 3 825 000 ja C-optio-oikeuksia (KESBVEW200, ISIN-koodi: FI0009601843) 2 015 000 eli yhteensä 5 840 000.

Jokainen B- ja C-optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Kesko Oyj:n B-osakkeen. Osakkeet ovat merkittävässä B-optio-oikeuksilla 1.11.2002 ja C-optio-oikeuksilla 1.11.2003 lähtien 31.3.2006 asti.

Merkittäessä osakkeita B-optio-oikeuksien perusteella osakkeen alkuperäinen merkintähinta oli Kesko Oyj:n B-osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi Helsingin Pörssissä maaliskuussa 2000 lisätynä 15 prosentilla (15,97 euroa). Merkittäessä osakkeita C-optio-oikeuksien perusteella osakkeen alkuperäinen merkintähinta oli vastaava keskikurssi maaliskuussa 2001 lisätynä 15 prosentilla (12,71 euroa). Optio-ohjelman ehtojen mukaan osakkeen merkintähintaa alennetaan edellä mainitun merkintähinnan määräytymisjakson päätty-

Perustietoja osakkeista 31.12.2004

A-osake

- tunnus: KESAV (OMX)
- ISIN-koodi: FI0009007900
- äänimäärä/osake: 10 ääntä
- verotusarvo/osake: (2004) 12,88 euroa
- osakemäärä: 31 737 007 kpl
- markkina-arvo 600 milj. euroa

B-osake

- tunnus: KESBV (OMX)
- ISIN-koodi: FI0009000202
- äänimäärä/osake: 1 ääni
- verotusarvo/osake: (2004) 12,53 euroa
- osakemäärä: 62 103 535 kpl
- markkina-arvo: 1 115 milj. euroa

Molempien osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo: 2 euroa.

Molempien osakesarjojen pörssierä: 100 osaketta.

Osakepääoma yhteensä: 187 681 084 euroa.

Osakkeiden lukumäärä yhteensä: 93 840 542 kpl.

Kaikkien osakkeiden tuottama äänimäärä yhteensä: 379 473 605.

misen jälkeen ennen osakemerkintää jaettavien osinkojen osakekohtaisella määrällä.

Vuoden 2004 lopussa vuoden 2003 lisäosingon jaon jälkeen B-osakkeen merkintähinta B-optio-oikeuksilla on 8,87 euroa ja C-optio-oikeuksilla 7,11 euroa. B- ja C-optio-oikeuksilla merkityt osakkeet oikeuttavat osinkoon siltä tilikaudelta, jonka kuluessa ne on merkitty ja maksettu.

Optio-ohjelman piiriin tuli julkistamisvaiheessa lähes 600 henkilöä.

Optio-ohjelman nojalla voidaan merkitä yhteensä 5 840 000 uutta B-osaketta ja yhtiön osakepääoma voi nousta merkintöjen seurauksena enintään 11 680 000 eurolla. Optio-ohjelman perusteella merkittävien osakkeiden osuus on 5,91 % osakepääomasta ja 1,52 % kaikista äänistä, jos kaikki liikkeeseen lasketut optio-oikeudet oletetaan käytetyiksi merkintään.

Optio-oikeuksilla tehdyt osakemerkinnät

Vuoden 2000 B-optio-oikeudet listattiin Helsingin Pörssiin 1.11.2002 ja vuoden 2000 C-optio-oikeudet 3.11.2003.

Vuoden 2004 aikana osakepääomaa korotettiin neljä kertaa vuoden 2000 B- ja C-optio-oikeuksilla tehtyjä osakemerkintöjä vastaavasti: helmikuussa 48 600 eurolla, toukokuussa 1 072 380 eurolla, elokuussa 156 200 eurolla ja joulukuussa 4 022 904 eurolla eli yhteensä 5 300 084 eurolla. Osakkeita merkittiin vastaavasti 24 300, 536 190, 78 100 ja 2 011 452 kappaletta eli

yhteensä 2 650 042 kappaletta. Korotukset merkittiin kaupparekisteriin 6.2., 4.5., 4.8. ja 31.12.2004.

Joulukuun lopussa 2004 merkittiin vuoden 2000 B- ja C-optio-oikeuksilla 1 328 250 uutta B-osaketta, jotka rekisteröitiin helmikuussa 2005. Kyseiset osakkeet oikeuttavat osinkoon vuodelta 2004. Muut osakkeisiin liittyvät oikeudet alkavat merkintää vastaavan osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

Vuoden 2003 optio-ohjelma

Varsinainen yhtiökokous päätti 31.3.2003 antaa vastikkeetta yhteensä 1 800 000 optio-oikeutta Kesko-konsernin johtoon kuuluville henkilöille ja Kesko Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poikettiin, koska optio-oikeudet ovat osa johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää.

Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Kesko Oyj:n B-osakkeen. Optio-oikeudet merkitään tunnuksilla 2003D, 2003E ja 2003F siten, että kussakin merkityssä erässä on 600 000 optio-oikeutta.

Osakkeiden merkintä-ajat ovat optio-oikeudella:

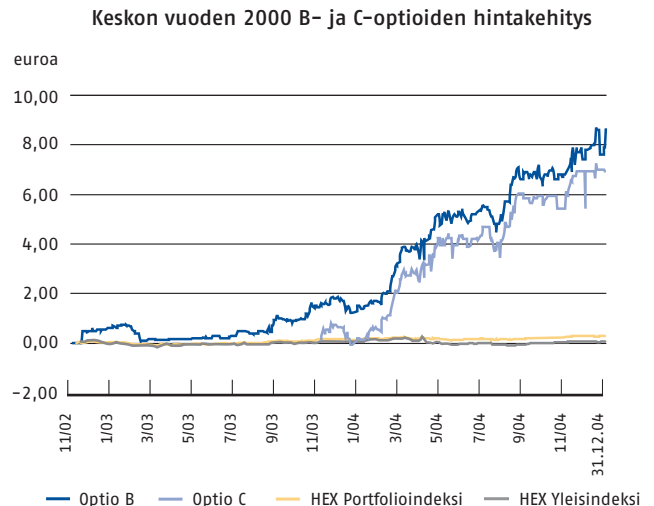
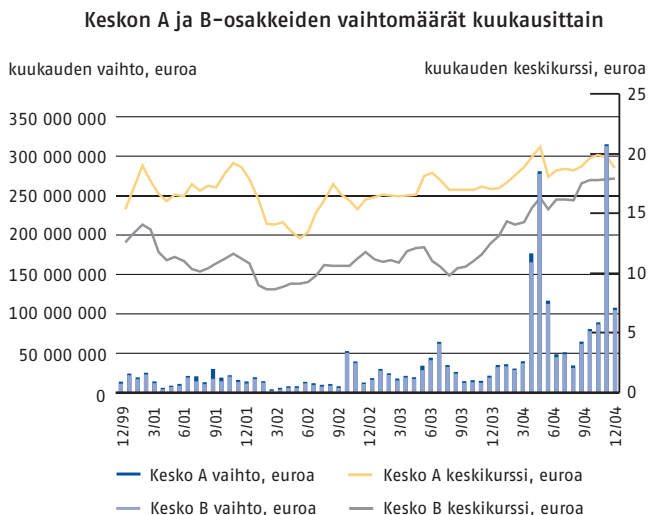
- 2003D 1.4.2005-30.4.2008,
- 2003E 1.4.2006-30.4.2009 ja
- 2003F 1.4.2007-30.4.2010.

Osakkeen alkuperäinen merkintähinta optio-oikeudella 2003D oli Kesko Oyj:n B-osakkeen vaihdolla painotettu keski-kurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.4.-30.4.2003 (9,63 euroa) ja optio-oikeudella 2003E ajanjaksolla 1.4.-30.4.2004 (15,19 euroa). Osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2003F on Kesko Oyj:n B-osakkeen vaihdolla painotettu keski-kurssi Helsingin Pörssissä ajanjaksolla 1.4.-30.4.2005. Optio-oikeuksilla merkittävien osakkeiden merkintähintoja alennetaan merkintähinnan määräytymisjakson alkamisen jälkeen ja ennen osakemerkintää päätettävien osinkojen määrällä kunkin osingonjaon täsmäytyspäivänä.

B-osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2003D oli vuoden 2004 lopussa 6,63 euroa ja merkintäaika alkaa 1.4.2005. B-osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2003E oli 14,19 euroa ja merkintäaika alkaa 1.4.2006. Optio-oikeuden 2003F merkintähintaa ei ole vielä määritetty.

Optio-ohjelman piirissä on noin 50 henkilöä.

Tämän optio-ohjelman nojalla voidaan merkitä yhteensä 1 800 000 uutta B-osaketta ja yhtiön osakepääoma voi nousta

merkintöjen seurauksena enintään 3 600 000 eurolla. Vuoden 2003 optio-ohjelman perusteella merkittävien osakkeiden osuus on 1,82 % osakepääomasta ja 0,47 % kaikista äänistä, jos kaikki liikkeeseen lasketut optio-oikeudet oletetaan käytetyiksi merkintään. Osakkeiden oikeus osinkoon ja muut osakkeenomistajan oikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

Liikkeeseen laskettujen optio-oikeuksien osuudet osakepääomasta ja äänistä

Jos kaikilla liikkeeseen lasketuilla 7 640 000 vuoden 2000 ja vuoden 2003 optio-oikeuksilla oletetaan merkittävän osakkeita, on optio-oikeuksilla merkittyjen osakkeiden osuus 7,74 % osakepääomasta ja 1,99 % kaikista äänistä.

Yhtiöllä ei ole muita liikkeeseen laskettuja optio-oikeuksia taikka vaihtovelkakirja- tai optiolainoja.

Johdon osake- ja optio-oikeusomistus

Kesko Oyj:n 31.3.2003 kautensa aloittaneen hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen sekä edellä mainittujen määräysvallassa olevat yhteisöt omistivat vuoden 2004 lopussa 379 980 Kesko Oyj:n A-osaketta ja 172 320 Kesko Oyj:n B-osaketta, mikä edustaa yhteensä 552 300 kpl eli 0,59 % yhtiön koko osakekannasta ja 1,05 % äänistä.

Kesko Oyj:n toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen omistivat vuoden 2004 lopussa 151 000 Kesko Oyj:n optio-oikeutta, mikä edustaa 0,15 % yhtiön koko osakekannasta ja 0,04 % äänistä, kun kaikilla mainituilla optio-oikeuksilla oletetaan merkityn osakkeita. Toimitusjohtajaa lukuun ottamatta muut hallituksen jäsenet eivät omistaneet optio-oikeuksia vuoden 2004 lopussa.

Johdon osake- ja optio-oikeusomistus vuoden 2004 alussa ja lopussa on eritelty tarkemmin sivuilla 70-73.

Kaupankäynti Keskon osakkeilla vuonna 2004

Kesko Oyj:n osakkeet on listattu OMX Helsingin Pörssissä. Vuoden 2004 keskeiset osakkeiden kaupankäyntitiedot on esitetty tämän aukeaman taulukossa ja graafeissa. Kaupankäynti B-osakkeella ja optio-oikeuksilla vilkastui merkittävästi vuonna 2004 edellisestä vuodesta.

Lisääntyneen vaihdon ohella myös B-osakkeen kurssikehitys oli hyvä; kurssi nousi 29,3 % vuoden 2003 lopusta ja ylitti sekä yleisindeksin että portfolioindeksin kehityksen. Helsingin Pörssin yleisindeksi nousi 3,3 % ja portfolioindeksi 14,6 %.

Vuonna 2004 B- ja C-optio-oikeuksilla merkittyjen, vuoden 2000 optio-ohjelman ehtojen mukaisen osinkoeron vuoksi erillislisätettujen Kesko B uudet -osakkeiden vaihto oli vähäistä. Nämä osakkeet yhdistettiin vanhoihin B-osakkeisiin vuodenvaihteessa 2004-2005.

Vuoden lopussa A-osakkeiden markkina-arvo oli 599,8 miljoonaa euroa ja B-osakkeiden 1 114,8 miljoonaa euroa, jossa oli kasvua vuoden aikana 289,6 miljoonaa euroa. Osakekannan markkina-arvo oli yhteensä 1 714,6 miljoonaa euroa.

Liputusilmoitukset

Kesko Oyj sai 16.2.2004 ilmoituksen, jonka mukaan K-kauppiasliitto ry:n, sen toimialayhdistysten sekä Vähittäiskaupan ammattikasvatussäätiön yhteenlaskettu osuus Kesko Oyj:n äänimäärästä oli 13.2.2004 noussut 10,08 %:iin ja osakepääomasta 4,47 %:iin.

Kesko Oyj:n tiedossa ei ole osakkeen omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä sopimuksia.

Viimeisimmät osakepääoman muutokset

Vuosi	Rekisteröintiaika	Peruste, merkintä/ vaihtosuhte ja hinta	Muutos	Uusi osakepääoma
2002	21.5.2002	0 1:1 à 10,01 €	1 814 000 €	182 240 800 €
2003	19.12.2003	0 1:1 à 11,87 € B-optio 0 1:1 à 10,11 € C-optio	140 200 €	182 381 000 €
2004	6.2.2004	0 1:1 à 10,11 € C-optio	48 600 €	182 429 600 €
2004	4.5.2004	0 1:1 à 9,87 € B-optio 0 1:1 à 8,11 € C-optio	1 072 380 €	183 501 980 €
2004	4.8.2004	0 1:1 à 9,87 € B-optio 0 1:1 à 8,11 € C-optio	156 200 €	183 658 180 €
2004	31.12.2004	0 1:1 à 9,87 € B-optio 0 1:1 à 8,87 € B-optio 0 1:1 à 7,11 € C-optio	4 022 904 €	187 681 084 €
2005	15.2.2005	0 1:1 à 8,87 € B-optio 0 1:1 à 7,11 € C-optio	2 656 500 €	190 337 584 €

0 = merkintä optio-oikeuksilla

Keskon A- ja B-osakkeiden sekä B- ja C-optio-oikeuksien pörssikurssi ja vaihto vuonna 2004 Helsingin Pörssissä

Osake	Pörssi- kurssi, € 31.12.2003	Pörssi- kurssi, € 31.12.2004	Muutos, %	Alin kurssi, €	Ylin kurssi, €	Vaihto- määrä, 1 000 kpl	Vaihto- arvo, milj.€	Suht. vaihto, %
Kesko A	18,20	18,90	4,4	15,70	21,50	1 209	23,1	3,8
Kesko B	13,88	17,95	29,3	13,58	18,27	82 966	1 368,4	133,6
Kesko B-optio	2,32	9,45	307,3	2,18	9,50	5 690	24,8	147,2
Kesko C-optio	3,75	10,50	180,0	3,70	10,80	2 927	17,6	145,3

20 suurinta osakkeenomistajaa osakelukumäärän perusteella 31.12.2004

	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus osakkeista,%	Osuus äänimäärästä, %
1 Keskon Eläkekassa	3 438 885	3,66	9,06
2 K-Kauppiasliitto ry	2 911 139	3,10	7,57
3 Vähittäiskaupan Takaus Oy	2 628 533	2,80	6,93
4 Valluga-Sijoitus Oy	1 340 439	1,43	3,53
5 Oy The English Tearoom Ab	1 008 400	1,07	0,27
6 Kuntien Eläkevakuutus	914 600	0,97	0,24
7 Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö	862 275	0,92	1,83
8 Valtion Eläkerahasto	680 000	0,72	0,18
9 Erikoissijoitusrahasto Avenir	513 200	0,55	0,14
10 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	464 500	0,49	0,12
11 Fortumin Eläkesäätiö	353 400	0,38	0,09
12 Mattson Rafael	350 000	0,37	0,09
13 Eläkesäätiö Polaris Pensionsstiftelse	340 000	0,36	0,09
14 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	334 155	0,36	0,09
15 Hannu Aaltonen Oy	332 280	0,35	0,39
16 Ruokacity Myyrmäki Oy	322 060	0,34	0,85
17 Sigrid Juseliuksen säätiö	308 110	0,33	0,08
18 K-Ruokakauppiasyhdistys ry	302 040	0,32	0,66
19 Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	299 340	0,32	0,08
20 Ruokajätti Kalevi Sivonen Oy	297 880	0,32	0,64
20 suurinta yhteensä	18 001 236	19,16	32,93

20 suurinta osakkeenomistajaa äänimäärän perusteella 31.12.2004

	Äänimäärä	Osuus äänimäärästä, %	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus osakkeista,%
1 Keskon Eläkekassa	34 388 850	9,06	3 438 885	3,66
2 K-Kauppiasliitto ry	28 743 740	7,57	2 911 139	3,10
3 Vähittäiskaupan Takaus Oy	26 285 330	6,93	2 628 533	2,80
4 Valluga-Sijoitus Oy	13 404 390	3,53	1 340 439	1,43
5 Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö	6 926 943	1,83	862 275	0,92
6 Ruokacity Myyrmäki Oy	3 220 600	0,85	322 060	0,34
7 K-Ruokakauppiasyhdistys ry	2 508 660	0,66	302 040	0,32
8 Ruokajätti Kalevi Sivonen Oy	2 438 800	0,64	297 880	0,32
9 Heimo Välinen Oy	2 118 000	0,56	211 800	0,23
10 A. Toivakka Oy	1 934 500	0,51	211 450	0,23
11 Mauri ja Nina Penttinen Oy	1 931 600	0,51	198 020	0,21
12 Vesa Laakso Oy	1 611 000	0,42	161 100	0,17
13 Pokela Oy Iso Omena	1 500 000	0,40	150 000	0,16
14 Hannu Aaltonen Oy	1 492 200	0,39	332 280	0,35
15 Sundman & Co - Holding Oy Ab	1 108 020	0,29	110 802	0,12
16 Oy The English Tearoom Ab	1 008 400	0,27	1 008 400	1,07
17 CM Yliveto Oy	1 000 000	0,26	100 000	0,11
18 Heikki Takamäki Oy	952 000	0,25	133 000	0,14
19 Tavaratalo Länsitori Simo Lignell Oy	921 200	0,24	92 120	0,10
20 Veikko Still Oy	919 850	0,24	91 985	0,10
20 suurinta yhteensä	134 414 083	35,41	14 904 208	15,88

Osakeomistus omistajaryhmittäin 31.12.2004

Kaikki osakkeet	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus kaikista osakkeista, %
Yksityiset yritykset	25 813 176	27,51
Julkiset yritykset	20 300	0,02
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	4 562 995	4,86
Julkisyhteisöt*	7 561 944	8,06
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	5 699 379	6,07
Kotitaloudet	28 298 709	30,16
Ulkomaiset (sisältää hallintarekisteröidyt)	21 884 039	23,32
Yhteensä	93 840 542	100,00

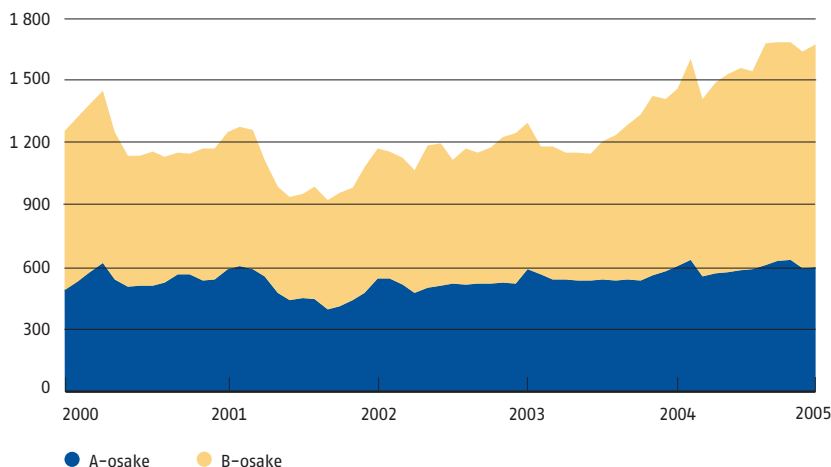
A-osakkeet	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus A-osakkeista, %	Osuus kaikista osakkeista, %
Yksityiset yritykset	18 619 466	58,67	19,84
Julkiset yritykset	2 900	0,01	0,00
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1 340 439	4,22	1,43
Julkisyhteisöt*	3 444 445	10,85	3,67
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	1 156 842	3,65	1,23
Kotitaloudet	7 158 732	22,56	7,63
Ulkomaiset (sisältää hallintarekisteröidyt)	14 183	0,04	0,02
Yhteensä	31 737 007	100,00	33,82

B-osakkeet	Osakkeiden määrä, kpl	Osuus B-osakkeista, %	Osuus kaikista osakkeista, %
Yksityiset yritykset	7 193 710	11,58	7,67
Julkiset yritykset	17 400	0,03	0,02
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	3 222 556	5,19	3,43
Julkisyhteisöt*	4 117 499	6,63	4,39
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt**	4 542 537	7,31	4,84
Kotitaloudet	21 139 977	34,04	22,53
Ulkomaiset (sisältää hallintarekisteröidyt)	21 869 856	35,22	23,31
Yhteensä	62 103 535	100,00	66,18

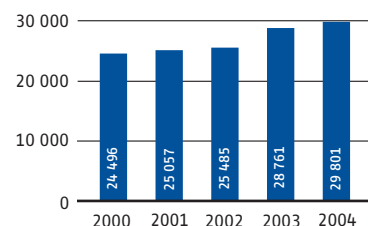
* Julkisyhteisöt = esim. kunnat, Ahvenanmaan maakuntahallinto, työeläkelaitokset ja sosiaaliturvarahastot.

** Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt = mm. apurahoja jakavat säätiöt, edunvalvontajärjestöt ja erilaiset yleishyödylliset yhdistykset

Keskon osakekannan markkina-arvo, milj. €

Osakkeenomistajien määrä, 31.12.

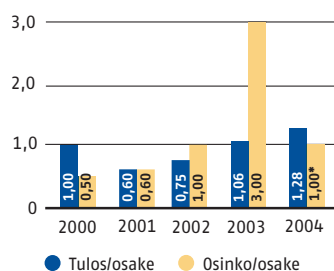
Osakeomistus suuruusluokittain 31.12.2004

Osakkeita	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus kaikista osakkeenomistajista, %		
		Osakkeita yhteensä	Osuus osakkeista, %	
1 – 100	6 125	20,55	380 530	0,41
101 – 500	10 831	36,34	3 108 375	3,31
501 – 1 000	5 088	17,07	3 995 606	4,26
1 001 – 5 000	5 902	19,80	13 360 600	14,24
5 001 – 50 000	1 712	5,74	21 825 620	23,26
50 001 –	143	0,48	51 169 811	54,53
Yhteensä	29 801	100,00	93 840 542	100,00

Osakkeita	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus A-osakkeiden omistajista, %		
		A-osakkeet yhteensä	Osuus A-osakkeista, %	
1 – 100	797	15,76	43 313	0,14
101 – 500	1 009	19,96	277 864	0,88
501 – 1 000	708	14,00	578 989	1,82
1 001 – 5 000	1 649	32,62	4 179 630	13,17
5 001 – 50 000	842	16,65	11 249 774	35,45
50 001 –	51	1,01	15 407 437	48,55
Yhteensä	5 056	100,00	31 737 007	100,00

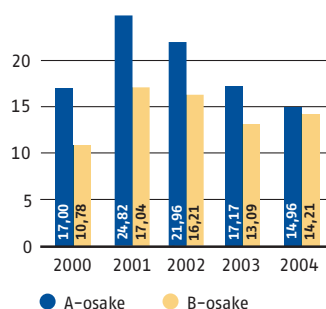
Osakkeita	Osakkaiden määrä, kpl	Osuus B-osakkeiden omistajista, %		
		B-osakkeet yhteensä	Osuus B-osakkeista, %	
1 – 100	5 980	22,29	370 846	0,60
101 – 500	10 596	39,50	3 034 821	4,89
501 – 1 000	4 664	17,38	3 636 329	5,86
1 001 – 5 000	4 595	17,13	9 891 443	15,93
5 001 – 50 000	911	3,40	11 146 264	17,95
50 001 –	82	0,31	34 023 832	54,79
Yhteensä	26 828	100,00	62 103 535	100,00

Tulos/osake ja osinko/osake, €

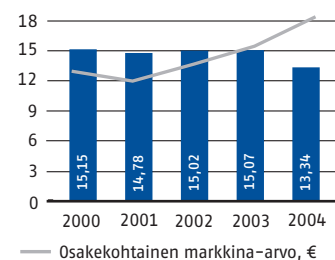

* ehdotus yhtiökokoukselle

Osakkeiden hinta/voitto, P/E, 31.12., oikaistu

Oma pääoma/osake, €, 31.12., oikaistu

Osakepääoma ja osakkeet

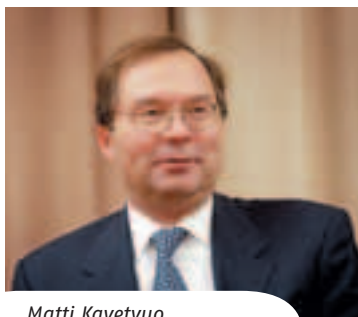
	2000	2001	2002	2003	2004
Osakepääoma, milj. €	180	180	182	182	188
Osakkeiden lukumäärä 31.12., (1 000 kpl)	90 213,4	90 213,4	91 120,4	91 190,5	93 840,5
Osakkeiden oikaistu lukumäärä 31.12., (1 000 kpl)	90 213,4	90 213,4	91 120,4	91 190,5	93 840,5
Keskimääräinen oikaistu lukumäärä vuoden aikana, (1 000 kpl)	90 213,4	90 213,4	90 807,3	91 435,8	93 134,9
joista A-osakkeita, %	35	35	35	35	34
joista B-osakkeita, %	65	65	65	65	66
Osakekannan markkina-arvo, milj. €, A-osake	538	476	520	578	600
Osakekannan markkina-arvo, milj. €, B-osake	629	602	718	825	1 115
Osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.	24 496	25 057	25 485	28 761	29 801
Pörssivaihto, milj. €					
A-osake	33	20	15	22	23
B-osake	177	139	249	349	1 368
Pörssivaihto, milj. kpl					
A-osake	2	1	1	1	1
B-osake	15	14	23	31	83
Suhteellinen vaihto, %					
A-osake	6,2	3,9	3,0	4,0	3,8
B-osake	26,1	24,3	38,6	51,7	133,6
Pörssivaihdon kehitys, %					
A-osake	241	-37,5	-23,3	32,4	-3,5
B-osake	-25,1	-6,7	60,3	34,0	158,5
Osakkeen kurssi 31.12., €					
A-osake	16,95	15,00	16,40	18,20	18,90
B-osake	10,75	10,30	12,10	13,88	17,95
Osakkeen keskipurssi, €					
A-osake	16,85	16,57	16,26	17,46	19,12
B-osake	11,59	9,79	10,92	11,38	16,49
Vuoden ylin kurssi, €					
A-osake	19,90	20,00	17,70	18,55	21,50
B-osake	14,99	11,80	12,28	14,66	18,27
Vuoden alin kurssi, €					
A-osake	13,50	11,50	14,40	16,00	15,70
B-osake	9,61	8,10	9,75	9,35	13,58
Tulos/osake, laimennusvaikutuksella oikaistu, €	1,00	0,60	0,75	1,05	1,26
Tulos/osake, laimentamaton, €	1,00	0,60	0,75	1,06	1,28
Oma pääoma/osake, oikaistu, €	15,15	14,78	15,02	15,07	13,34
Osinko/osake, €	1,00	0,60	1,00	3,00	1,00*
Osinko tuloksesta, %	99,7	98,7	134,4	285,7	79,4*
Liiketoiminnan rahavirta/osake, oikaistu, €	1,42	2,29	1,60	1,80	2,06
Hinta/voitto-suhde (P/E), A-osake, oikaistu	17,00	24,82	21,96	17,17	14,96
Hinta/voitto-suhde (P/E), B-osake, oikaistu	10,78	17,04	16,21	13,09	14,21
Efektiivinen osinkotuotto, %, A-osake	5,9	4,0	6,1	11,0	5,3*
Efektiivinen osinkotuotto, %, B-osake	9,3	5,8	8,3	14,4	5,6*
A-osakkeen tuotto, %	18,3	8,6	9,9	11,4	12,3
B-osakkeen tuotto, %					
Viideltä viimeksi kuluneelta tilikaudelta	9,8	6,1	2,8	8,9	14,7
Kymmeneltä viimeksi kuluneelta tilikaudelta	8,2	11,0	12,8	10,7	13,0

* ehdotus yhtiökokoukselle

Hallitus 31.12.2004

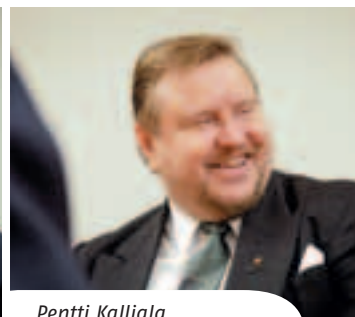
Heikki Takamäki

Matti Kavetvuo

Matti Honkala

Pentti Kalliala

PUHEENJOHTAJA

Heikki Takamäki, s. 1947, kauppaneuvos.

Kotipaikka: Tampere, Suomi.

Päätoimi: diplomikauppias, K-rauta Rauta-Otra Nekala.

Keskeinen työkokemus: Kesport-Intersport-kauppias 1995-1999. Vuodesta 1979 K-rauta-kauppias.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 1.1.2001.

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: -

Palkkiot vuonna 2004: 49 380 €.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 94 470 A-osaketta ja 42 120 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

31.12.2004: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 104 470 A-osaketta ja 42 120 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

VARAPUHEENJOHTAJA

(tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja)

Matti Kavetvuo, s. 1944, diplomi-insinööri, ekonomi.

Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Päätoimi: -, vuorineuvos.

Keskeinen työkokemus: Instrumentarium Oyj: toimitusjohtaja 1979-1984, Orion-yhtymä Oyj: toimitusjohtaja 1985-1991, Valio Oy: toimitusjohtaja 1992-1999, Pohjola-Yhtymä Vakuutus Oyj: toimitusjohtaja 2000-2001.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 31.3.2003.

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Metso Oyj: hallituksen puheenjohtaja, Orion Oyj: hallituksen puheenjohtaja, Suominen Yhtymä Oyj: hallituksen puheenjohtaja, Alma Media Oyj: hallituksen jäsen, KCI Konecranes Oyj: hallituksen jäsen, Marimekko Oyj: hallituksen jäsen, Perlos Oyj: hallituksen jäsen.

Palkkiot vuonna 2004: 34 260 €.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: 2 000 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

31.12.2004: 2 000 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

Matti Honkala, s. 1945, ekonomi.

Kotipaikka: Kauniainen, Suomi.

Päätoimi: Kesko Oyj:n toimitusjohtaja ja Kesko-konsernin pääjohtaja, vuorineuvos.

Keskeinen työkokemus: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1966: keskusvaraston johtaja 1978-1980, aluejohtaja Uusi-

maa 1980-1982, aluejohtaja Lahti 1982-1985, kenttäjohtaja 1986-1989, hallintojohtaja 1989-1997, varapääjohtaja 1997-1998, pääjohtaja vuodesta 1998.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 1.1.1986.

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Palvelutyönantajat ry: hallituksen puheenjohtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK: hallituksen varapuheenjohtaja, UNICE (Council of Presidents): hallituksen jäsen, Suomen Messut Osuuskunta: hallituksen jäsen, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma: hallintoneuvoston puheenjohtaja, Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo: hallintoneuvoston puheenjohtaja, Luottokunta: hallintoneuvoston puheenjohtaja, Keskukskauppakamari: hallituksen varapuheenjohtaja, Finpro: hallintoneuvoston puheenjohtaja, Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) Suomen osasto: hallituksen puheenjohtaja, UGAL: hallituksen jäsen, ETLA: kannatusyhdistyksen hallituksen jäsen, EVA: valtuuskunnan varapuheenjohtaja.

Palkkiot vuonna 2004: ei palkkiota hallituksen jäsenyydestä. Palkkatiedot on esitetty Hallintoperiaatteet-osiossa sivulla 62.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: 2 000 B-osaketta sekä 100 000 B-, 50 000 C- ja 42 000 D-optio-oikeutta. 31.12.2004: 2 000 B-osaketta sekä 25 000 B-, 42 000 D- ja 42 000 E-optio-oikeutta.

Pentti Kalliala, s. 1948.

Kotipaikka: Raisio, Suomi.

Päätoimi: kauppias K-supermarket Raisio Center.

Keskeinen työkokemus: K-ruokakauppias 1980-1992.

Vuodesta 1992 K-supermarket-kauppias.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 31.3.2003.

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: K-kauppiasliitto: puheenjohtaja, Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö: hallituksen puheenjohtaja, SV-kauppiaskanava Oy: hallituksen puheenjohtaja, Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy: hallituksen puheenjohtaja, Kaupan työnantajaliitto: hallituksen varajäsen, Palvelutyönantajat ry: hallintoneuvoston jäsen.

Palkkiot vuonna 2004: 27 780 €.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 74 060 A-osaketta ja 86 200 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

31.12.2004: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 84 060 A-osaketta ja 106 200 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

Eero Kasanen

Maarit Näkyvä

Keijo Suila

Jukka Toivakka

Eero Kasanen, s. 1952, (tarkastusvaliokunnan jäsen) kauppatieteiden tohtori, Doctor of Business Administration. Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Päätoimi: Helsingin kauppakorkeakoulun rehtori.

Keskeinen työkokemus: Professorina Helsingin kauppakorkeakoulussa vuodesta 1989. Vuodesta 1996 Helsingin kauppakorkeakoulun rehtori.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 1.1.2001.

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Elcoteq Network Oyj: hallituksen jäsen, Suomen Posti Oyj: hallituksen puheenjohtaja, Keskinäinen vakuutusyhtiö Kaleva: hallituksen jäsen, Helsingin kauppakorkeakoulun Holding Oy: hallituksen puheenjohtaja, Osuuspankkiryhmän tutkussäätiö: hallituksen jäsen, Suomen Kansallisteatteri: hallituksen jäsen, Emil Aalosen Säätiö: hallituksen jäsen.

Palkkiot vuonna 2004: 28 620 €.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia. 31.12.2004: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia.

Maarit Näkyvä, s. 1953, (tarkastusvaliokunnan jäsen) kauppatieteiden maisteri.

Kotipaikka: Kirkkonummi, Suomi.

Päätoimi: Sampo Oyj:n varatoimitusjohtaja, yksityispankki ja henkilöasiakkaat.

Keskeinen työkokemus: Suomen Yhdyspankki Oy: yksikönjohtaja 1990-1995, Merita Pankki Oy: yksikönjohtaja 1995-1996, Merita Rahastoyhtiö Oy: toimitusjohtaja 1996-1997, Leonia Pankki Oyj: johtokunnan jäsen 1998-2000. Vuodesta 2001 Sampo Oyj:n varatoimitusjohtaja.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 1.1.2001.

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Sampo Pankki Oyj: hallituksen varapuheenjohtaja.

Palkkiot vuonna 2004: 29 460 €.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia. 31.12.2004: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia.

Keijo Suila, s. 1945, ekonomi.

Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Päätoimi: Finnair Oyj:n pääjohtaja, vuorineuvos.

Keskeinen työkokemus: Huhtamäki Oyj: Leaf Europe: toimitusjohtaja 1985-1988, Leaf-ryhmä: toimitusjohtaja 1988-1998, Huhtamäki Oy: varatoimitusjohtaja 1992-1998. Vuodesta 1999 Finnair Oyj:n pääjohtaja.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 1.1.2001.

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Elisa Oyj: hallituksen puheenjohtaja, Suomen Kulttuurirahasto: hallintoneuvoston jäsen, Suomen Messut Osuuskunta: hallintoneuvoston varapuheenjohtaja, Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo: hallintoneuvoston jäsen, Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliitto: hallituksen jäsen.

Palkkiot vuonna 2004: 27 780 €.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia. 31.12.2004: Ei osakeomistuksia. Ei optio-oikeuksia.

Jukka Toivakka, s. 1962, kauppatieteiden maisteri.

Kotipaikka: Mikkeli, Suomi.

Päätoimi: kauppias, K-citymarket Mikkeli.

Keskeinen työkokemus: Kesko Oy: rahoitusneuvoja 1986-1987, Volvo-Auto Oy Ab: talouspäällikkö 1987-1990, CM-tavaratalo Maksimatti: kauppias 1991-1994. Vuodesta 1994 K-city-market-kauppias.

Hallituksen jäsenyyden alkamisaika: 1.1.2001.

Keskeisimmät samanaikaiset luottamustehtävät: Vakuutusyhtiö Pohjolan valvoja.

Palkkiot vuonna 2004: 27 780 €.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 191 450 A-osaketta ja 20 000 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia. 31.12.2004: Omissa ja yhtiönsä nimissä yhteensä 191 450 A-osaketta ja 20 000 B-osaketta. Ei optio-oikeuksia.

Hallituksen jäsenten toimikausi kestää yhtiöjärjestyksen mukaan vuoden 2003 varsinaisesta yhtiökokouksesta (31.3.2003) vuoden 2006 varsinaisen yhtiökokouksen päättämiseen asti.

Johtoryhmä 31.12.2004

Matti Honkala

Kalervo Haapaniemi

Matti Halmesmäki

Erkki Heikkinen

Matti Honkala, s. 1945, vuorineuvos, ekonomi.

Kesko Oyj:n toimitusjohtaja ja Kesko-konsernin pääjohtaja. Kotipaikka: Kauniainen, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: Palvelutyönantajat ry: hallituksen puheenjohtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK: hallituksen varapuheenjohtaja, UNICE (Council of Presidents): hallituksen jäsen, Suomen Messut Osuuskunta: hallituksen jäsen, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma: hallintoneuvoston puheenjohtaja, Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo: hallintoneuvoston puheenjohtaja, Luottokunta: hallintoneuvoston puheenjohtaja, Keskuskauppakamari: hallituksen varapuheenjohtaja, Finpro: hallintoneuvoston puheenjohtaja, Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) Suomen osasto: hallituksen puheenjohtaja, UGAL: hallituksen jäsen, ETLA: kannatusyhdistyksen hallituksen jäsen, EVA: valtuuskunnan varapuheenjohtaja.

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1966: keskusvaraston johtaja 1978-1980, aluejohtaja Uusimaa 1980-1982, aluejohtaja Lahti 1982-1985, kenttäjohtaja 1986-1989, hallintojohtaja 1989-1997, varapääjohtaja 1997-1998, pääjohtaja vuodesta 1998. Vuosina 1986-1998 hallituksen jäsen ja vuosina 1998-2000 puheenjohtaja, vuodesta 2001 hallituksen jäsen.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: 2 000 B-osaketta sekä 100 000 B-, 50 000 C- ja 42 000 D-optio-oikeutta. 31.12.2004: 2 000 B-osaketta sekä 25 000 B-, 42 000 D- ja 42 000 E-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä 60 vuotta. Täysimääräinen eläke on 66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus: 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Nimitetty johtoryhmään: 1.1.2001.

Kalervo Haapaniemi, s. 1947, kauppaneuvos, kauppatieteiden maisteri.

Ruokakesko Oy:n toimitusjohtaja, pääjohtajan varamies. Kotipaikka: Espoo, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: Kaupan Keskusliitto: hallituksen varapuheenjohtaja, Luottokunta: hallituksen jäsen, Publicis International Oy: hallituksen jäsen, Mainostajien Liitto ry: hallituksen varapuheenjohtaja.

Työhistoria: Suomen Spar Oy toimitusjohtaja 1993-1996, Tuko Oy johtokunnan jäsen 1993-1997, Tuko Oy toimitusjohtaja 1996, Tuko Oy varatoimitusjohtaja 1996-1997. Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1997: päivittäistavararyhmän tulosryhmäjohtaja 1997-1998. Vuosina 1998-2000 hallituksen jäsen vastuualueena päivittäistavarakauppa, 1998-2000 varapääjohtaja. Vuodesta 2001 Ruokakesko Oy:n toimitusjohtaja ja pääjohtajan varamies.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: 50 000 B-, 25 000 C- ja 21 000 D-optio-oikeutta. 31.12.2004: 21 000 D- ja 21 000 E-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä 60 vuotta. Täysimääräinen eläke on 60 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus: 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Nimitetty johtoryhmään: 1.1.2001.

Matti Halmesmäki, s. 1952, kauppatieteiden maisteri, varatuomari.

Rautakesko Oy:n sekä Maatalouskesko Oy:n toimitusjohtaja. Kesko Oyj:n toimitusjohtaja ja Kesko-konsernin pääjohtaja 1.3.2005 alkaen.

Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: -

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1980: talousosaston johtaja 1985-1989, talousjohtaja 1989-1993, maatalous- ja rautaryhmän johtaja 1993-1995, erikoistavararyhmän johtaja 1995-1996, Tuko Oy toimitusjohtaja 1996-1997, erikoistavarakaupan johtaja 1997-2000. Vuosina 1989-2000 Kesko Oyj:n hallituksen jäsen. Vuodesta 2001 Rautakesko Oy:n ja Maatalouskesko Oy:n toimitusjohtaja.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: 50 000 B- ja 21 000 D-optio-oikeutta. 31.12.2004: 21 000 D- ja 21 000 E-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä 60 vuotta. Täysimääräinen eläke on 66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus: 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 18 kuukauden palkkaa.

Nimitetty johtoryhmään: 1.1.2001.

Juhani Järvi

Matti Laamanen

Riitta Laitasalo

Erkki Heikkinen, s. 1949, filosofian maisteri.

Viestintäjohtaja.

Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: Vähittäiskaupan Ammattikasvatussäätiö: hallituksen jäsen, Suomalaisen Työn Liitto: hallituksen jäsen.

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1975: aluejohtaja Kajaani 1983-1986, aluejohtaja Lahti 1986-1989, aluejohtaja Helsinki 1989-1994. Viestintäjohtaja vuodesta 1994.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: 100 B-osaketta sekä 25 600 B-, 25 000 C- ja 21 000 D-optio-oikeutta. 31.12.2004: 100 B-osaketta sekä 20 000 B-, 21 000 D- ja 21 000 E-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä 60 vuotta.

Täysimääräinen eläke on 66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus: 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa.

Nimitetty johtoryhmään: 1.1.2001.

Juhani Järvi, s. 1952, kauppatieteiden maisteri.

Talous- ja rahoitusjohtaja, CFO.

Kotipaikka: Helsinki, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: Sato-Yhtymä Oyj: hallituksen jäsen.

Työhistoria: Oy Wärtsilä Ab/Metra Oy Ab: Wärtsilä, konsernin talousjohtaja 1989-1990, Metra, suunnittelujohtaja 1990-1991, Sanitec Ltd., talous- ja hallintojohtaja 1991-1993, Wartsila Diesel North America, Inc., USA, talous- ja hallintojohtaja 1994-1997. Patria Industries Oyj: talousjohtaja 1997-1998. Kesko Oyj:n palveluksessa vuodesta 1998: hallituksen jäsen, hallintojohtaja 1998-1999, johtaja, vastuualueenaan talous ja hallinto 1999-2000. Vuodesta 2001 talous- ja rahoitusjohtaja, CFO.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: 50 000 B-, 25 000 C- ja 21 000 D-optio-oikeutta. 31.12.2004: 50 000 B-, 21 000 D- ja 21 000 E-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä 65 vuotta. Täysimääräinen eläke on 60 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus: 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa.

Nimitetty johtoryhmään: 1.1.2001.

Matti Laamanen, s. 1948, taloustieteiden maisteri, oikeustieteen maisteri.

Keswell Oy:n toimitusjohtaja.

Kotipaikka: Kerava, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: -

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1976: Musta Pörssi -yhtiöt toimitusjohtaja 1984-1986, Kesko kotielektrooniikka johtaja 1987-1991, aluejohtaja Jyväskylä 1991-1993, K-kauppiasliitto toimitusjohtaja 1993-1997, Kauppiaitten Kustannus Oy toimitusjohtaja 1995-2000, Kesko Oy mediajohtaja 1997-1998, verkkokauppajohtaja 1999-2000. Vuodesta 2001 Keswell Oy:n toimitusjohtaja.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: 1 000 B-osaketta sekä 28 400 B-, 25 000 C- ja 21 000 D-optio-oikeutta. 31.12.2004: 1 000 B-osaketta sekä 21 000 D- ja 21 000 E-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä 60 vuotta.

Täysimääräinen eläke on 66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus: 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 12 kuukauden palkkaa.

Nimitetty johtoryhmään: 1.1.2001.

Riitta Laitasalo, s. 1955, kauppatieteiden maisteri.

Hallintojohtaja.

Kotipaikka: Espoo, Suomi.

Muut keskeiset tehtävät: Kaupan Työnantajaliitto ry: hallituksen jäsen.

Työhistoria: Kesko Oy:n palveluksessa vuodesta 1979: henkilöstöjohtaja 1995-1997, talous- ja rahoitusryhmän tulosryhmäjohtaja 1997-1998, talous- ja hallintoryhmän tulosryhmäjohtaja 1998-1999. Vuodesta 2000 hallintojohtaja.

Keskon osake- ja optio-oikeusomistus: 1.1.2004: 30 600 B-, 25 000 C- ja 21 000 D-optio-oikeutta. 31.12.2004: 30 600 B-, 21 000 D- ja 21 000 E-optio-oikeutta.

Eläkeikä ja -edut: Vanhuuseläkeikä 60 vuotta.

Täysimääräinen eläke on 66 % eläkepalkasta.

Irtisanomisaika ja erokorvaus: 6 kuukautta. Irtisanomisajan palkan lisäksi maksettava erokorvaus vastaa 6 kuukauden palkkaa.

Nimitetty johtoryhmään: 1.1.2001.

Tarkemmat tiedot Kesko Oyj:n johdon optio-oikeuksista kerrotaan tämän vuosikertomuksen osakeosiossa sivuilla 63-69.

Johto ja organisaatio 1.1.2005

Kesko Oyj:n hallitus ja johtoryhmä on esitelty sivuilla 70–73.

● Ruokakesko Oy

Tj: Kalervo Haapaniemi, s. 1947, KTM
Tavararyhmäjohtamis- ja logistiikkaprosessit:
varatj: Harri Sivula, s. 1962, HTM
Asiakkuusprosessit:
johtaja Jaakko-Pekka Vehmas, s. 1961, KTM
Kauppapaikka- ja K-ketjukauppiasprosessit:
johtaja Jukka Sipilä, s. 1956, KTM
Liiketoiminnan tukiprosessit:
johtaja Aatos Kivelä, s. 1955, OTK, KTM
K-market- ja K-extra-ketjut:
johtaja Eija Jantunen, s. 1962, KTM
K-supermarket-ketju:
johtaja Ari Virnes, s. 1961, KTM
K-citymarket-ketju:
johtaja Kari Kivikoski, s. 1959, KTM

TYTÄRYHTIÖT

Cassa Oy
Tj: Mika Rautiainen, s. 1962, KTM
Citymarket Oy
Tj: Kari Kivikoski, s. 1959, KTM
Kespro Oy
Tj: Minna Laakkonen, s. 1961, restonomi, B.Sc.

YHTEISYRITYKSET

Pikoil Oy
Tj: Juha Uponen, s. 1958,
yo-merkonomi, insinööri
Rimi Baltic AB
Tj: Antonio Soares, s. 1949, insinööri

● Rautakesko Oy

Tj: Matti Halmesmäki, s. 1952, varatuomari, KTM
(Kesko Oyj:n tj ja Kesko-konsernin pääjohtaja 1.3.2005 alkaen)
K-rauta-ketju ja Yrityspalvelu:
johtaja Jari Lind, s. 1958, insinööri
Rautia-ketju:
johtaja Jorma Mykrä, s. 1946, maatal. tekn.
Kansainväliset toiminnot:
johtaja Mikael Fors, s. 1965, KTM
Kenttä: johtaja Jouko Björkman, s. 1961, OTK
Talous ja hallinto:
johtaja Matti Mettälä, s. 1963, varatuomari
Kansainväliset projektit:
johtaja Matti Vatanen, s. 1949, KTM

TYTÄRYHTIÖT

AS Rautakesko
Tj: Raul Kadaru, s. 1961, ekonomi
A/S Rautakesko
Tj: Guntis Sokolovskis, s. 1969, BBA
UAB Senuku prekybos centras
Tj: Arturas Rakauskas, s. 1972
K-rauta AB
Tj: Mikael Forss, s. 1965, KTM
ZAO Kestroy
Tj: Ilkka Sinkkonen, s. 1964, RI

● Maatalouskesko Oy

Tj: Matti Halmesmäki, s. 1952, varatuomari, KTM
(Kesko Oyj:n tj ja Kesko-konsernin pääjohtaja 1.3.2005 alkaen)
Varatj: Kimmo Vilppula, s. 1952, yo-merkonomi

Maatalouden tuoteyksiköt:
johtaja Juha Nuutila, s. 1962, MMM
K-maatalousketju:
johtaja Antti Ollila, s. 1965, MMM

TYTÄRYHTIÖT

Konekesko Oy
Tj: Pekka Lahti, s. 1955, agronomi
UAB Kesko Agro Lietuva
Tj: Paulius Kibiša, s. 1964,
lääketieteen tohtori, MBA
Kesko Agro Eesti A/S
Tj: Tõnu Kelder, s. 1963, ekonomisti
SIA Kesko Agro Latvija
Tj: Peteris Stupans, s. 1961, B.Sc.

● Keswell Oy

Tj: Matti Laamanen, s. 1948, OTM, TTM
Urheilukesko: johtaja Jussi Mikkola, s. 1955, KTM
Musta Pörssi Kesko:
johtaja Martti Toivanen, s. 1961, KTM
Kenkäkesko: johtaja Leena Havikari,
s. 1958, yo-merkonomi
Ketjupalvelut: johtaja Pasi Mäkinen, s. 1959, KTM

TYTÄRYHTIÖT

Academica Oy
Tj: Jaakko Ryttilä, s. 1959, OTM
Anttila Oy
Tj: Matti Leminen, s. 1951, ekonomi
Interwell Oy
Tj: Juha Nurminen, s. 1963, yo-merkonomi
Jättipörssi Oy
Tj: Arto Rasi, s. 1962, yo-merkonomi
Motorfeet Oy
Tj: Kati Tera, s. 1970, ekonomi

● Kaukomarkkinat Oy

Tj: Hannu Närhi, s. 1944, KTM
Telko-ryhmä: varatj Ralf Klärlich, s. 1951, insinööri
Kauko East-West -ryhmä:
johtaja Jussi Neuvo, s. 1951, DI
Kauko Elektroniikka ja Tähti Optikko -ketju:
johtaja Jari-Pekka Lehmukskoski, s. 1956, KTM
Hallinto ja talous:
johtaja Sakari Laine, s. 1949, ekonomi

● VV-Auto Oy

Tj: Erkki Sillantaka, s. 1946, agronomi
Audi: johtaja Esko Kiesi, s. 1950, DI
Volkswagen-henkilöautot:
johtaja Lauri Haapala, s. 1944, luokanopettaja
Volkswagen-hyötyautot: johtaja Carl-Gustaf
Sergejeff, s. 1945, diplomiekonomi
Jälkimarkkinointi: johtaja Jarmo
Toivanen, s. 1957, KTM
Kenttätoiminnot: johtaja Ilkka Nissi, s. 1954, DI
Talous: johtaja Heikki Leskinen, s. 1957, KTM

TYTÄRYHTIÖT

Auto-Span Oy
Tj: Veikko Ålander, s. 1949
Helsingin VV-Auto Oy
Tj: Markku Lönnqvist, s. 1945, insinööri
Turun VV-Auto Oy
Tj: Pirkko Keskinen, s. 1946, diplomiekonomi

Muut tytäryhtiöt

Kesped Oy
Tj: Mika Salmijärvi, s. 1965, insinööri
K-Plus Oy
Tj: Niila Rajala, s. 1964, datanomi, MBA

Talous ja rahoitus

Talous- ja rahoitusjohtaja, CFO Juhani Järvi,
s. 1952, KTM
Talous
Talousjohtaja Arja Talma, s. 1962, KTM, eMBA
Rahoitus
Rahoitusjohtaja Heikki Ala-Seppälä, s. 1957, KTM
Lakiasiat
Lakiasiaintohtaja Anne Leppälä-Nilsson,
s. 1953, varatuomari, ekonomisti
Tietohallinto-ohjaus
Tietohallintojohtaja Eero Vesterinen,
s. 1950, fil. kand.
Kiinteistökesko
Kiinteistöjohtaja Terho Kalliokoski, s. 1961, KTM
Strateginen kehitys
Strategisen kehityksen johtaja
Lasse Mitronen, s. 1958, KTT
Johtaja Tapio Erme, s. 1956, varatuomari, MBA

TYTÄRYHTIÖT

K-Rahoitus Oy
Tj: Jouni Järvinen, s. 1958, agrologi
Hämeenkyllän Kauppa Oy
Tj: Jukka Anttila, s. 1961, KTM
Sincera Oy
Tj: Heikki Ala-Seppälä, s. 1957, KTM

Hallinto

Hallintojohtaja Riitta Laitasalo, s. 1955, KTM
Henkilöstöresurssit
Henkilöstöjohtaja Kyösti Pärssinen, s. 1947, KTM

TYTÄRYHTIÖT

K-instituutti Oy
Tj: Kari Heiskanen, s. 1958, varatuomari

Konserniviestintä ja yhteiskuntasuhteet

Viestintäjohtaja Erkki Heikkinen, s. 1949,
FM, hum. kand.

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen johtaja Asko Ihalainen,
s. 1946, varatuomari

Aluejohtajat

Etelä-Suomi
Aluejohtaja Timo Huurtola, s. 1955, merkonomi
Itä-Suomi
Aluejohtaja Pertti Rusanen, s. 1952,
yo-merkonomi
Lounais-Suomi
Aluejohtaja Olli Setänen, s. 1956, KTM
Länsi-Suomi
Aluejohtaja Jaakko Jussila, s. 1950, TTM
Pohjois-Suomi
Aluejohtaja Jari K. Saarinen, s. 1962, KTM

Tilinpäätös ▶

Vantaan Myyrmäen Anttilan tavaratalojohtaja Simo Auvisen mielestä asiakaspalaute pitää huomioida tavaratalon toimintoja kehitettäessä.

TILINPÄÄTÖS

Hallituksen toimintakertomus	76	Keskeiset kvartaalitunnusluvut	99
Tuloslaskelma	83	Konserni numeroina	100
Tase	84	Tunnuslukujen laskentakaavat	101
Rahoituslaskelma	86	Tilintarkastuskertomus	102
Liitetiedot	87	Kesko ja IFRS-tilinpäätös	103

Hallituksen toimintakertomus

Konsernin liikevaihto vuonna 2004 oli 7 517 milj. euroa, mikä on 6,3 % enemmän kuin edellisenä vuonna (7 070 milj. euroa). Konsernin voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 172,9 milj. euroa (161,6 milj. euroa). Ilman kertaluonteisia eriä liikevoitto parani 33,7 milj. euroa. Tulos osaketta kohden oli 1,26 euroa (1,05 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 13,34 euroa (15,07 euroa). Hallituksen esitys yhtiökokoukselle vuoden 2004 osingoksi on 1,00 euroa/osake.

Markkinakatsaus

Suomen talous kasvoi vuonna 2004 noin 3 %. Talouden arvioidaan vuonna 2005 jatkavan noin 3 % kasvuaan. Yksityisen kulutuksen kasvuksi ennustetaan 2,6 % ja investointien arvioidaan piristävän 3,7 % kasvuun. Vuoden 2004 keskimääräinen inflaatio oli poikkeuksellisen alhainen 0,2 %. Tänä vuonna kuluttajahintojen nousun ennustetaan olevan vuositasolla 1,5 %. (ETLA)

Elinkeinoelämän tutkimuslaitos (ETLA) ennustaa Suomen vähittäis- ja tukkukaupan myynnin määrän kasvavan vuonna 2005 noin 3 %.

Tilastokeskuksen tammikuun kuluttajabarometrin mukaan kuluttajat luottavat edelleen Suomen talouden ja oman taloutensa myönteiseen kehitykseen.

Baltian maiden talouskasvu jatkuu edelleen vahvana. Viron talouden ennustetaan vuonna 2005 kasvavan 5-6 % ja Latvian sekä Liettuan talouksien noin 6-7 %. Yksityisen kulutuksen arvioidaan kaikissa Baltian maissa kasvavan 4-5 %. Virossa ennustetaan kuluttajahintojen nousevan noin 3 %, Latviassa noin 4 % ja Liettuassa noin 2,5 %. (Nordea)

Ruotsissa maan talouden ennustetaan kasvavan kuluvana vuonna 3,2 % ja yksityisen kulutuksen arvioidaan kasvavan 2,7 %. Kuluttajahintojen nousuvauhdin ennakoidaan jäävän alle 2 % (Konjunkturi-institutet). Rakennusinvestointien ennustetaan kokonaisuudessaan jatkavan hidasta kasvuaan kuluvana vuonna (Sveriges Bygginstrumenter).

Liikevaihto ja tulos

Liikevaihto vuonna 2004

Konsernin liikevaihto vuonna 2004 oli 7 517 milj. euroa, mikä on 6,3 % enemmän kuin edellisenä vuonna (7 070 milj. euroa). Konsernin liikevaihto kasvoi erityisesti kotimaan rauta-, käyttötavara- ja autokaupan sekä Baltian kaupan ansiosta. Konsernin liikevaihto kasvoi kotimaassa 2,9 % ja ulkomailla 31,9 %.

Viennin ja ulkomaisen toiminnan osuus liikevaihdosta oli 14,6 % (11,7 %). Rautakeskon Liettuasta ostama tytäryhtiö UAB Senuku prekybos centras (Senukai) sisältyy lukuihin 13,3.2003 alkaen ja sen vaikutus Rautakeskon kasvuun oli 6,2 %-yksikköä.

Tulos vuonna 2004

Konsernin voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 172,9 milj. euroa (161,6 milj. euroa). Se on 2,3 % liikevaihdosta (2,3 %). Liikevoitto oli 175,6 milj. euroa (157,6 milj. euroa). Tulostaan parsivat eniten Keswell ja Rautakesko.

Liikevoittoa kasvattavat käyttöomaisuuden ja liiketoimintojen myyntivoitot ja -tappiot sekä arvonalennuspoistot net-

tomääräisesti 5,2 milj. euroa (20,8 milj. euroa). Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli siten 33,7 milj. euroa edellisvuodesta parempi.

Konsernin rahoitustuotot ja -kulut olivat -2,7 milj. euroa (4,0 milj. euroa). Lasku johtuu pääosin toteutetusta pääomarakenteen muutoksesta sekä osinkotuottojen pienenemisestä Keskon myytyä pörssiosakkeita vuoden 2003 jälkipuoliskolla.

Suomen yhteisöverokanta aleni 26 %:iin vuoden 2005 alussa. Laskennalliset verovelat ja -saamiset on laskettu 26 %:n yhteisöverokannan mukaan vuonna 2005 ja sen jälkeen realisoituvalla osin. Verokantamuutos alentaa laskennallisia veroja 6,1 milj. euroa. Muutoksen vaikutus on kirjattu toisen vuosineljänneksen tuloslaskelmaan ja taseeseen.

Tulos osaketta kohden (optio-oikeuksien laimennusvaikutuksella oikaistuna) oli 1,26 euroa (1,05 euroa). Oma pääoma osaketta kohden oli 13,34 euroa (15,07 euroa).

Yhteisten toimintojen liikevoittoon sisältyy konsernin sisäisenä palveluyksikkönä toimivan kiinteistötoimintojen lii-

LIIVEVAIHTO TOIMIALOITTAIN

	2004 milj. €	2003 milj. €	Muutos, %
Ruokakesko Suomi	3 468	3 517	-1,4
Ruokakesko muut maat*	344	249	38,0
Ruokakesko yhteensä	3 812	3 766	1,2
Rautakesko Suomi	731	674	8,5
Rautakesko muut maat*	419	321	30,7
Rautakesko yhteensä	1 150	995	15,7
Maatalouskesko Suomi	623	624	-0,1
Maatalouskesko muut maat*	194	144	34,4
Maatalouskesko yhteensä	817	768	6,3
Keswell Suomi	770	703	9,6
Keswell muut maat*	23	23	-1,2
Keswell yhteensä	793	726	9,2
WV-Auto Suomi	619	545	13,6
WV-Auto muut maat*	13	13	1,1
WV-Auto yhteensä	632	558	13,3
Kaukomarkkinat Suomi	215	205	4,6
Kaukomarkkinat muut maat*	102	80	28,0
Kaukomarkkinat yhteensä	317	285	11,1
Muut yksiköt - eliminoinnit	-4	-28	-
Suomi yhteensä	6 422	6 240	2,9
Muut maat yhteensä*	1 095	830	31,9
Konserni yhteensä	7 517	7 070	6,3

* Vienti ja liikevaihto muissa maissa kuin Suomessa

kevoitto 54,4 milj. euroa (51,1 milj. euroa), johon sisältyy kertaluonteisia myyntivoittoja ja -tappioita 3,6 milj. euroa (12,0 milj. euroa). Yhteisten toimintojen liikevoittoon sisältyvät myös muiden yhteisten toimintojen nettokustannukset tai tuotot sekä konsernierä, mm. konsernijohdon kulut ja konserniaktiivien poistoja.

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat yhteensä 170,1 milj. euroa (259,0 milj. euroa) eli 2,3 % (3,7 %) liikevaihdosta. Kauppapaikkoihin ja yritysostoihin investoitiin 124,9 milj. euroa. Konsernin muut investoinnit olivat 45,2 milj. euroa. Investoinnit ulkomaan liiketoimintaan olivat 25,9 % kokonaisinvestoinneista.

Rahoitus

Liiketoiminnan rahavirta oli 192,1 milj. euroa (164,5 milj. euroa) ja investointien rahavirta yhteensä -103,3 milj. euroa (-120,5 milj. euroa). Omavaraisuusaste oli kauden lopussa 45,5 % (51,7 %). Korollinen nettovelka oli 372,4 milj. euroa (229,0 milj. euroa). Likvidit varat olivat 143,5 milj. euroa (85,6 milj. euroa).

Kesko Oyj laski 10.6.2004 liikkeelle Yhdysvalloissa 120 milj. USD:n arvosta suunnattuja velkakirjalainoja (US Private Placement). Järjestely käsittää kolme kertalyhenteistä lainaerää: 10 vuotta (60 milj. USD), 12 vuotta (36 milj. USD) ja 15 vuotta (24 milj. USD). Kesko on suojannut lainan valuutan- ja koronvaihtosopimuksin, joiden tuloksena lainan pääoma on yhteensä 100,4 milj. euroa ja kiinteä pääomapainotettu keskiporkko 5,4 %. Toteutetulla lainajärjestelyllä hankittujen varojen käyttötarkoitus on konsernin yleisrahoitus, mukaan lukien lyhytaikaisten lainojen poismaksu.

LIIVEVOITTO TOIMIALOITTAIN

	2004 milj. €	2003 milj. €	Muutos, milj. €
Ruokakesko	49,8	56,3	-6,5
Rautakesko	33,7	28,0	5,6
Maatalouskesko	7,7	7,4	0,3
Keswell	16,8	3,5	13,3
VV-Auto	26,1	22,3	3,8
Kaukomarkkinat	8,4	6,0	2,4
Yhteiset toiminnot	33,1	34,1	-1,2
Konsernin liikevoitto	175,6	157,6	18,0
Osakkuusyhtiöt	0,2	0,3	-0,1
Rahoitusnetto	-2,9	3,7	-6,6
Voitto ennen veroja	172,9	161,6	11,3

Henkilökunta

Kesko-konsernin henkilökuntamäärä yhteisyrityksineen oli vuonna 2004 keskimäärin kokoaikaisiksi työntekijöiksi muutettuna 17 528 (15 219) henkeä. Määrä lisääntyi edellisvuoteen verrattuna 2 309 hengellä. Kotimaassa keskimääräinen henkilömäärän lisäys oli 448 henkeä ja Suomen ulkopuolella 1 861 henkeä. Ruokakesko Oy:n yhteisyrityksen Pikoil Oy:n osuus lisäyksestä on 253 henkilöä.

Vuoden 2004 lopussa henkilömäärä oli kaikkiaan 22 146 henkeä (19 411), joista kotimaassa työskenteli 13 602 (12 596) ja Suomen ulkopuolella 8 544 (6 815) henkeä. Henkilömäärän lisäys vuoden 2003 loppuun verrattuna oli Suomessa 1 006, josta Pikoil Oy:n osuus oli 465 henkilöä, ja Suomen ulkopuolella 1 729 henkeä. Toimialoittain henkilökunta jakaantui seuraavasti:

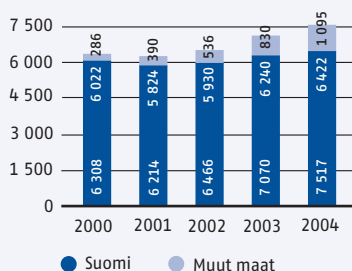
HENKILÖKUNTA KESKIMÄÄRIN

	2004	2003	Muutos
Ruokakesko	7 768	7 042	726
Rautakesko	4 319	3 241	1 078
Maatalouskesko	1 011	940	71
Keswell	2 583	2 496	87
VV-Auto	264	127	137
Kaukomarkkinat	773	796	-23
Muut	557	577	-20
Konserniyhtiöt yhteensä	17 275	15 219	2 056
Ruokakeskon yhteisyritykset (50 %)	253		253
Kesko-konserni yhteensä	17 528	15 219	2 309

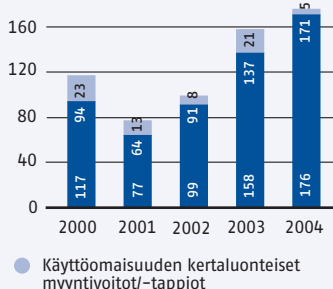
Keskon henkilöstömäärä lisääntyi eniten Baltiassa, jossa Ruokakesko, Rautakesko ja Maatalouskesko laajensivat toimintaansa. Suurin henkilömäärän lisäys tapahtui Liettuassa, jossa Rautakesko osti vuoden 2003 maaliskuussa enemmistön Senukai-rautakauppaketjusta. Senukai työllisti vuoden lopussa yhteensä 3 808 henkilöä. Sen henkilömäärä on vuoteen 2003 verrattuna kasvanut keskimäärin 1 053 hengellä mm. uusien myymälöiden avaamisen myötä.

Suomessa Ruokakeskon henkilömäärä lisääntyi mm. Cassahalpahintamyymälöiden testaamisen takia. Keswell Oy:n henkilömäärän kasvu johtuu pääasiassa Interwellin ja Jättipörssin myymälämäärien kasvusta. VV-Auton henkilömäärä on kasvanut kahden oman vähittäiskauppaa harjoittavan tytäryhtiön myötä.

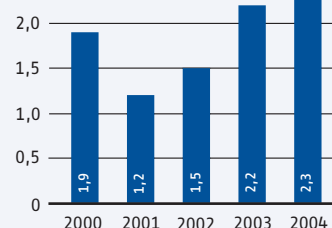
Konsernin liikevaihto, milj. €

Konsernin liikevoitto, milj. €

Konsernin liikevoitto liikevaihdosta, %

Toimialojen kehitys

Ruokakesko

Ruokakeskon liikevaihto oli 3 812 milj. euroa ja se kasvoi 1,2 %. Baltian toimintojen liikevaihto oli yhteensä 339,0 milj. euroa ja osuus liikevaihdosta 8,9 %. Ruokakeskon liikevoitto oli 49,8 milj. euroa. Edellisvuonna liikevoitto oli 56,3 milj. euroa, joka sisälsi Viking Coffee Oy:n liiketoimintakauppavoiton. Vertailukelpoinen liikevoitto oli samalla tasolla kuin edellisvuonna. Toiminnallista tulosta alensivat markkinointipanostukset, toiminnanohjausjärjestelmien rakentamis- ja käyttöönotto-kulut, K-pikkolo-ketjun laajentumis- ja Cassa-halpahintamyymäläkonseptin testauskustannukset sekä Baltian yhteisyrityksen suunnittelukustannukset. Ruokakeskon kokonaisinvestoinnit olivat 38,5 milj. euroa, josta kauppapaikkainvestoinnit 26,7 milj. euroa. Investoinneista suuntautui Baltian liiketoimintaan noin 34 %.

Ruokakeskon viimeisen vuosineljänneksen tulos jäi odotettua heikommaksi erityisesti marras-joulukuun huonon vähittäismyynnin kehityksen ja uusien konseptien kehittämiskulujen takia.

Päivittäistavarakauppa ry:n mukaan sen jäsenyritysten vähittäismyynti kasvoi tammi-joulukuussa 0,3 %. Suomen päivittäistavarakaupan kokonaismarkkinoiden arvioidaan kasvaneen vuonna 2004 noin 1,5 %. Ruokakesko arvioi K-ryhmän markkinaosuudeksi Suomen päivittäistavaroiden vähittäiskaupasta 35,5 % (35,8 % vuonna 2003). Kireän hintakilpailun, alkoholituotteiden hinnanlaskun ja kaupan omien merkkituotteiden myyntiosuuden kasvun myötä päivittäistavaroiden hinnat ovat vuonna 2004 laskeneet 0,8 % (Tilastokeskus).

Suomen K-ruokakauppojen vähittäismyynti kasvoi yhteensä 0,3 % ja oli 4 561 milj. euroa (sis. alv). Ketjujen ja yksittäisten K-ruokakauppojen vähittäismyynnin kehityksessä on kuitenkin suuria eroja paikallisista ja alueellisista markkina- ja kilpailutilanteista johtuen. Euromääräisesti eniten kasvoi K-citymarket-ketjun myynti, noin 62 milj. euroa, mikä merkitsee 4,0 % kasvua. Siitä päivittäistavaroiden myynnin kasvu oli 6,2 %. Lähikauppaketjujen myyntilukuihin vaikuttavat mm. tehdyt ketjumuutokset.

Ruokakesko jatkoi panostuksia K-ruokakauppaverkoston kehittämiseen. Vuonna 2004 avattiin mm. K-citymarket Jyväskylän Seppälässä sekä K-supermarketit Nivalassa, Kalajoella, Lappeenrannassa, Vaasassa ja Orivedellä Liiketyypimuutoksia tehtiin yhteensä 19. Vuoden lopussa K-ruokakauppoja oli yhteensä 1 084.

Ruokakeskon omien merkkituotteiden (Pirkka, Euro Shopper, Costa Rica) myynti kasvoi 18,5 %.

Ruokakesko Oy:n ja Fortumin tytäryhtiön Neste Markkinointi Oy:n lähi- ja liikennekauppamarkkinoilla toimivalla yhteisyrityksellä Pikoil Oy:llä oli vuoden lopussa yhteensä 137 kauppapaikkaa. Näistä K-pikkolo-lähi- ja liikennekauppoja oli 70. Vuoden 2005 alussa kauppapaikkojen määrä kasvoi 21:llä, kun Neste Markkinointi Oy siirsi Eurostrada Oy:ltä ostamiensa liikenneasemien hoidon Pikoil Oy:lle. Jatkossa kaikki ketjun ruokakaupat (mm. Quick Shop) toimivat K-pikkolo-tunnuksen alla ja liikenneasemat jatkavat öljytuotteiden osalta Neste-tunnuksen alla.

Ruokakesko aloitti helmikuussa 2004 halpahintamyymälöiden testaamisen Suomessa. Tällä hetkellä toimii yhteensä 12 Cassa-kauppaa. Tavoitteena on parantaa K-ryhmän kilpailukyvyä edellytyksiä testaamalla uutta konseptia eri puolella maata.

Ruokakeskon Baltian päivittäistavarakauppa kasvoi selvästi kotimaata paremmin, yhteensä 38,3 %. Virossa liikevaihto kasvoi 21,4 % ja Latviassa 139,8 %. Kasvua ovat vauhdittaneet molemmissa maissa loppuvuonna 2003 tapahtuneet Citymarketien avaukset. Vuonna 2004 SuperNetto-halpahintamyymäläketju Latviassa laajeni yhteensä 14 uudella kaupalla. Viron Säästumarket-ketjuun kuului vuoden lopussa 47 halpahintamyymälää ja Latvian SuperNettoja oli 25.

Suurtalous-, kioski-, huoltamo- ja ravintolakauppaa palvelevan Kespro Oy:n liikevaihto oli 741,7 milj. euroa (770,8 milj. euroa) ja se laski -3,8 %. Kespro Oy:n toimialalla Suomen kokonaismarkkinat laskivat mm. alkoholituotteiden hintojen laskun seurauksena.

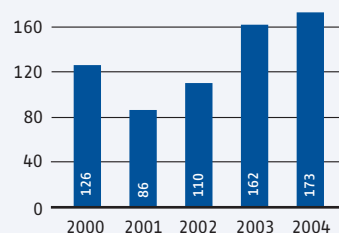
Päivittäistavarakaupan kokonaismarkkinoiden arvioidaan kasvavan Suomessa vuonna 2005 noin 1 %. Baltiassa kokonaismarkkinoiden ennakoidaan kasvavan noin 5 %. Ruokakeskon liikevaihdon ja liikevoiton ennakoidaan kasvavan vuodesta 2004.

Rautakesko

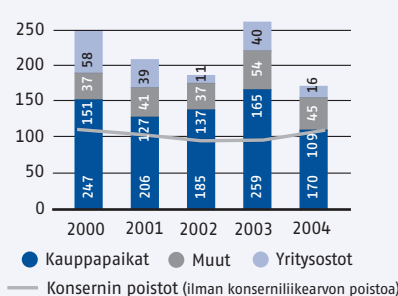
Rautakeskon liikevaihto oli 1 150,4 milj. euroa ja se kasvoi 15,7 %. Kotimaassa liikevaihto oli 731,1 milj. euroa ja se kasvoi 8,5 %. Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto oli 418,2 milj. euroa, missä on kasvua 31,0 %. Rautakeskon liikevaihdosta noin 36,4 % tuli ulkomailta. Rautakeskon liikevoitto oli 33,7 milj. euroa (28,0 milj. euroa). Liikevoitto kasvoi erityisesti hyvän myynnin kehityksen ansiosta. Rautakeskon investoinnit olivat 9,6 milj. euroa, joista ulkomaisten investointien osuus oli 70,7 %.

Vuoden 2004 lopussa Suomen K-rautaketjuun kuului 43 kauppaa ja Rautia-ketjuun 102 kauppaa. Vantaalla avattiin huhtikuussa uusi K-rauta. K-rautojen myynti kasvoi 8,9 % ja

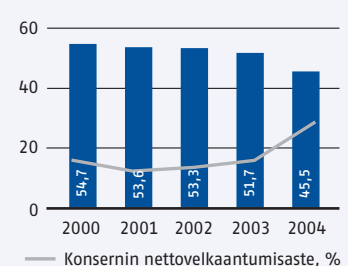
Konsernin voitto ennen satunnaisia eriä, milj. €

Konsernin investoinnit, milj. €

Konsernin omavaraisuus- ja nettovelkaantumisaste, %

Rautioiden 6,0 %. Parhaiten kehittyivät rakennustarvikkeiden, talopakettien ja sisustustarvikkeiden kauppa. K-rauta- ja Rautia-ketjujen Suomen kokonaisympyrän kehityksen arvioidaan ylittäneen kilpailijoiden kehityksen (RaSi ry). Rautakesko arvioi K-ryhmän markkinaosuudeksi Suomen rautatarvikkeiden kaupasta noin 35 % (35 % vuonna 2003). Rautakeskon Yrityspalvelun myynti kasvoi 5,2 %.

Rautakeskolla on Ruotsissa 12 K-rautaa. Maaliskuussa avattiin myymälä Sundsvallissa ja syyskuussa Tukholman Täbyssä. Virossa on 4 myymälää ja Latviassa 1. Liettuassa UAB Senoku Prekybos Centrasilla (Senukai), josta Rautakesko omistaa enemmistön, on 13 Senukai-myymälää sekä 77 partnershop-myymälää. Senukain liikevaihto on mukana Rautakeskon luvuissa 13.3.2003 alkaen.

Vuonna 2005 rakentamisen kasvun ennakoitaan olevan Suomessa ja Ruotsissa noin 4 %. Pientalojen rakentamisen odotetaan Suomessa hieman hidastuvan, mutta korjausrakentaminen jatkuu vilkkaana. Toimitilarakentamisen odotetaan lähtevän kasvuun vuonna 2005. Baltiassa rakentamisen kasvuksi ennakoitaan noin 6–8 % (ETLA, VTT).

Vuonna 2005 Rautakeskon tavoitteena on avata Suomessa 2 uutta K-rautaa ja 2 Rautiaa. Tavoitteena on avata Ruotsiin 3 ja Latviaan 2 uutta K-rautaa. Rautakeskon liikevaihdon ennakoitaan vuonna 2005 kasvavan ja liikevoiton säilyvän edelleen hyvällä tasolla.

Maatalouskesko

Maatalouskeskon liikevaihto oli 817,0 milj. euroa ja se kasvoi 6,3 %. Ulkomaisten tytäryhtiöiden liikevaihto oli 165,7 milj. euroa ja osuus liikevaihdosta oli 20,3 %. Maatalouskesko-konsernin liikevoitto oli 7,7 milj. euroa (7,4 milj. euroa). Tulosta rasittivat tietojärjestelmien kehityskulut. Investoinnit olivat 9,5 milj. euroa, joista 49 % kohdistui ulkomaisiin hankkeisiin.

Maatalouskesko Oy:n liikevaihto oli 459,4 milj. euroa. EU:n investointitukien viivästyminen on hidastanut viljelijöiden tuotantorakennusinvestointeja Suomessa. Puintikausi pitkeytyi ja sato oli heikkolaatuinen sateiden takia.

K-maatalousyhtiöt Oy sulautui tytäryhtiöfuusiossa emoyhtiönsä Maatalouskesko Oy:öön 1.7.2004. Maatalouskesko Oy:n toiminnanohjausjärjestelmän ensimmäinen vaihe otettiin käyttöön samoin heinäkuun alussa. Järjestelmän toinen vaihe otettiin käyttöön marraskuun alussa.

Konekesko Oy:n liikevaihto oli 173,2 milj. euroa, jossa on kasvua edellisen vuoden vastaavaan kauteen 7,5 %. Yhtiön kannattavuus on säilynyt edelleen hyvällä tasolla. Teollisuuden investointien matala taso on vaikuttanut varastotekniikan

tuotteiden myyntiin. Uusi MAN-kuorma-autokeskus avattiin kesäkuussa Espooseen.

Baltian maatalous- ja konekaupan myynti on kehittynyt ennakoitua paremmin. Etenkin Liettuassa liiketoiminta on kehittynyt hyvin. Liikevaihdon kehitys on ollut voimakkainta viljakaupassa. Baltian liiketoimintojen tuloskehitys on ollut ennakoitun mukainen.

Baltian maat liittyivät EU:n jäseniksi toukokuussa 2004. EU-tukien viivästyminen on siirtänyt maatalouden investointipäätöksiä. Liettuassa Kaunasin uusi maatalous- ja konekaupan keskus avattiin heinäkuussa.

Maatalouskaupan kokonaisympyrän arvioidaan vuonna 2005 pysyvän Suomessa vuoden 2004 tasolla. Baltiassa markkinoiden ennakoitaan kasvavan 5–10 %. Maatalouskeskon liikevaihdon ja liikevoiton ennakoitaan kasvavan vuonna 2005.

Keswell

Keswellin liikevaihto oli 792,8 milj. euroa ja se kasvoi 9,2 %. Ulkomaan toimintojen liikevaihto oli 22,4 milj. euroa ja osuus liikevaihdosta 2,8 %. Keswellin liikevoitto oli 16,8 milj. euroa. Liikevoitto parani edellisvuodesta 13,3 milj. euroa lähinnä Anttila Oy:n voimakkaan tulosparannuksen ansiosta. Kokonaisympyrän investoinnit olivat 4,6 milj. euroa.

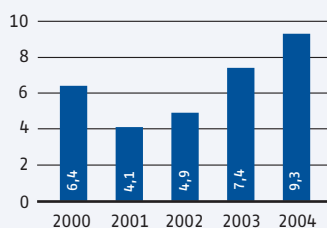
Anttila-konsernin liikevaihto oli 499,4 milj. euroa ja se kasvoi 8,9 %. Anttila-tavaratalojen myynti kasvoi 8,1 % ja Kodin Ykkönen -sisustustavaratalojen 8,6 %. Anttilan etäkauppa (Postimyynti ja NetAnttila) kasvoi 11,7 % ja oli 87,4 milj. euroa. Anttilan tuotealueista parhaiten kehittyivät kodintekniikan, digikameroiden, jalkineiden ja kosmetiikan myynti. Anttila-konsernin liikevoitto oli 16,4 milj. euroa ja se parani 11,4 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Urheilukeskon liikevaihto oli 130,4 milj. euroa ja se kasvoi 11,3 %. Intersport-ketjun vähittäismyynti kasvoi 11,1 %. Parhaiten kehittyi talviurheilu- ja kuntoiluvälineiden sekä juoksukenkien myynti. Kesport-kauppojen myynti kasvoi 15,4 %. Koko urheilukaupan vähittäismyynti nousi edellisvuodesta arviolta 6 %.

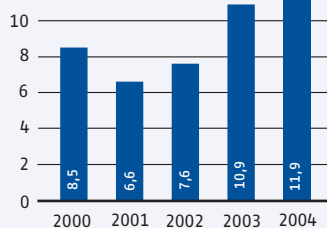
Musta Pörssi Keskon liikevaihto oli 133,7 milj. euroa ja se kasvoi 10,6 %. Musta Pörssi -ketjun vähittäismyynti kasvoi 10,0 %. Kasvu johtui hyvin kehittyneestä digitaali- ja tietotekniikkatuotteiden sekä kodinkoneiden myynnistä. Koko kodintekniikka-alan vähittäismyynti kasvoi arviolta 7 % edellisvuodesta.

Kenkäkeskon liikevaihto nousi 0,6 % ja oli 24,6 milj. euroa. K-kenkä-ketjun vähittäismyynti kasvoi 3,9 %. Andiamo-ketjun vähittäismyynti laski 1,6 % kauppojen lukumäärän vähenemi-

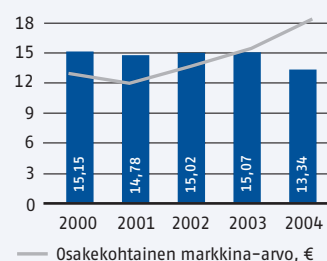
Konsernin oman
pääoman tuotto, %

Konsernin sijoitetun
pääoman tuotto, %

Oma pääoma/osake, €,
31.12., oikaistu

sen takia. Kenkäexpertti-liikkeiden myynti kasvoi 1,9 %. Koko kenkäkauppa-alan vähittäismyynti Suomessa nousi arviolta 2 %.

Käyttötavara-kaupan kokonaismarkkinoiden arvioidaan vuonna 2005 kasvavan Suomessa 2-3 %. Keswellin liikevaihdon ja liikevoiton arvioidaan paranevan selvästi Indoor Group Oy:n hankinnan ansiosta.

VV-Auto

VV-Auto-konsernin liikevaihto oli 632,0 milj. euroa, ja se kasvoi 13,3 %. Liikevoitto oli 26,1 milj. euroa (22,3 milj. euroa). Investoinnit olivat 15,0 milj. euroa.

Suomen uusien henkilöautojen kokonaismarkkinoiden kasvu pysähtyi vuonna 2004. Henkilöautojen ensirekisteröinnit jäivät 142 642 autoon, mikä on 3,2 % vähemmän kuin vuonna 2003. Pakettiautojen ensirekisteröinnit sen sijaan kasvoivat 23,7 % 15 769 autoon.

Vuonna 2004 Volkswagen-henkilöautoja rekisteröitiin 15 072 ja markkinaosuus oli 10,6 %. Volkswagen-pakettiautoja rekisteröitiin 2 636 ja markkinaosuus oli 16,7 %. Audi teki uudistuneella mallistollaan kaikkien aikojen ennätysvuoden Suomessa. Audi-rekisteröinnit kasvoivat 18,7 % edellisvuodesta 4 295 autoon ja markkinaosuus nousi 3,0 %:iin. Uusia Seat-henkilöautoja rekisteröitiin viime vuonna 1 601 ja markkinaosuus oli 1,1 %.

Helsingin Herttoniemessä toimiva Helsingin VV-Auto Oy aloitti vähittäiskauppatoiminnan 1.7.2004. Lisäksi VV-Auto omistaa enemmistön Turussa vähittäiskauppaa harjoittavan Turun VV-Auto Oy:n osakkeista.

Henkilöautojen kokonaismarkkinoiden arvioidaan hieman supistuvan vuonna 2005. VV-Auto-konsernin liikevaihdon ennakoidaan kasvavan mm. omien jälleenmyyntiliikkeiden ansiosta. Vuoden 2005 liikevoiton ennakoidaan säilyvän hyvällä tasolla.

Kaukomarkkinat

Kaukomarkkinat-konsernin kokonaismyynti, johon sisältyy liikevaihdon lisäksi agenttikauppojen arvo, oli 464,4 milj. euroa. Se kasvoi 19,2 %. Liikevaihto oli 317,0 milj. euroa ja se kasvoi 11,1 %. Konsernin liikevoitto oli 8,4 milj. euroa (6,0 milj. euroa). Investoinnit olivat 3,7 milj. euroa.

Liikevaihto kasvoi eniten teknisen kaupan yksiköistä Kiinan kaupassa ja Telkossa. Myös Kulutuselektroniikan myynti kasvoi alan kasvua enemmän. Liikevoitto parani useissa tuotosyksiköissä kasvaneiden myyntitulojen ja kustannusten tehokkaan valvonnan ansiosta. Eniten liikevoitto kasvoi Kiinan kaupassa.

Kaukomarkkinat osti elokuussa Näkörata Oy:n, jolla on Espoossa kolme Tähti Optikko -liikettä ja joulukuussa Helsingissä toimivan Optikko Vuolanko Oy:n. Yhteensä Tähti Optikko -ketjuun kuuluu 125 myymälää, joista 30 on Kaukomarkkinoiden omia.

Joulukuussa Kaukomarkkinat osti liettualaisen elintarvikkealan erikoistukkukaupan NMT Prekyba UAB:n. Yrityksen liikevaihto on 6,6 milj. euroa.

Kaukomarkkinoiden vuoden 2005 liikevaihdon ja liikevoiton ennakoidaan säilyvän hyvällä tasolla.

Yhtiökokousten päätökset

Kesko Oyj:n varsinainen yhtiökokous 29.3.2004 vahvisti vuoden 2003 tuloslaskelman ja taseen, konsernituloslaskelman ja -taseen sekä myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous päätti myös jakaa osinkoa hallituksen esityksen mukaisesti 2,00 euroa osakkeelta eli yhteensä 182 429 600,00 euroa. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 1.4.2004 ja osingon maksupäivä 8.4.2004.

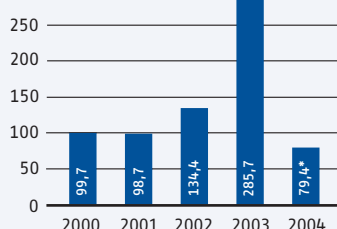
Varsinainen yhtiökokous päätti pitää hallituksen jäsenten palkkiot ennallaan. Lisäksi yhtiökokous päätti, että mahdollisesti perustettavien hallituksen valiokuntien jäsenille maksetaan valiokunnan kokouksista samansuuruisen kokouspalkkio kuin hallituksen kokouksesta. Palkkiota ei kuitenkaan makseta yhtiön palveluksessa olevalle jäsenelle eli pääjohtaja Matti Honkalalle. Yhtiön nykyisen hallituksen kaikkien kahdeksan jäsenen yhtiöjärjestyksen mukainen toimikausi on kolme vuotta. Toimikausi alkoi 31.3.2003 ja päättyy vuoden 2006 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Varsinainen yhtiökokous valitsi yhtiölle yhden tilintarkastajan, joka on KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy. Yhteisön päävastuullisena tilintarkastajana toimii ekonomi, KHT Pekka Nikula.

Kesko Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous 9.11.2004 päätti yhtiön hallituksen tekemän ehdotuksen mukaisesti jakaa 31.12.2003 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella lisäosinkoa 1,00 euroa A-osakkeelta ja ns. vanhalta B-osakkeelta eli yhteensä 91 214 800,00 euroa. Lisäosinkoa ei maksettu vuoden 2004 aikana yhtiön vuoden 2000 optio-ohjelman mukaisilla B- tai C-optio-oikeuksilla merkityille Kesko Oyj:n uusille B-osakkeille, jotka oli noteerattu Helsingin Pörssin päälliställä lajina Kesko B-uudet. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 12.11.2004 ja osingon maksupäivä 19.11.2004.

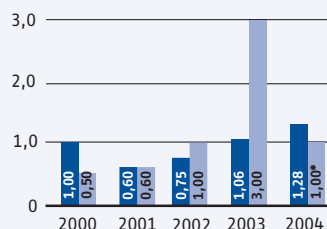
Varsinaisen yhtiökokouksen päätöksistä on kerrottu 29.3.2004 pörsstitiedotteella ja 3 kuukauden osavuosikatsauksessa. Ylimääräisen yhtiökokouksen päätöksistä on kerrottu 9.11.2004 pörsstitiedotteella.

Osinko/tulos, %

* ehdotus yhtiökokoukselle

Tulos/osake ja osinko/osake, €

* ehdotus yhtiökokoukselle

Konsernin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä

Kesko-konsernin täysin omistamien merkittävimpien alakonsernien emoyhtiöiden hallitukset valittiin 26.3.2004 yhtiöiden yhtiökokouksissa. Hallitusten kokoonpanot julkaistiin pörs-sitiedotteella 26.3.2004.

Kesko Oyj:n hallitus perusti 29.4.2004 tarkastusvaliokunnan, jonka puheenjohtajaksi valittiin Matti Kavetvuo ja jäseniksi Eero Kasanen ja Maarit Näkyvä. Tarkastusvaliokunta valmistelee hallitukselle Kesko-konsernin taloudellisen tilanteen seurantaan, raportoinnin valvontaan ja tarkastukseen sekä riskienhallintaan liittyviä asioita.

Tarkastusvaliokunnan perustamisella Kesko Oyj:n hallitus tehostaa hallituksen vastuulle kuuluvien asioiden valmistelua. Hallitus on arvioinut Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton 1.7.2004 voimaantulleen Corporate Governance -suosituksen mukaisesti hallituksen jäsenten riippumattomuuden. Arvioinnin mukaan tarkastusvaliokunnan kaikki jäsenet ovat yhtiöstä riippumattomia henkilöitä.

Kesko Oyj noudattaa 1.7.2004 voimaantullutta suositusta listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä ("Corporate Governance -suositus"). Suosituksen voimaantulosäännöksen mukaan ne asiat, jotka edellyttävät yhtiökokouksen päätöstä suosituksen noudattamiseksi, voidaan tehdä vuoden 2005 varsinaisessa yhtiökokouksessa. Tällaisia päätöksiä ovat mm. yhtiöjärjestyksessä määritellyt hallituksen jäsenten toimikauden muuttaminen tai hallituksen jäsenten valinta. Keskon Corporate governance statement löytyy osoitteesta www.kesko.fi/sijoittajat.

Osake ja osakemarkkinat

Kesko Oyj:n osakepääoma oli vuoden 2004 lopussa 187 681 084 euroa. Kaikista osakkeista 31 737 007 eli 33,8 % oli A-osakkeita ja 62 103 535 eli 66,2 % B-osakkeita.

Vuoden 2004 aikana osakepääomaa korotettiin neljä kertaa vuoden 2000 B- ja C-optio-oikeuksilla tehtyjä osakemerkintöjä vastaavasti: helmikuussa 48 600 eurolla, toukokuussa 1 072 380 eurolla, elokuussa 156 200 eurolla ja joulukuussa 4 022 904 eurolla eli yhteensä 5 300 084 eurolla. Osakkeita merkittiin vastaavasti 24 300, 536 190, 78 100 ja 2 011 452 kappaletta eli yhteensä 2 650 042 kappaletta. Korotukset merkittiin kaupparekisteriin 6.2., 4.5., 4.8. ja 31.12.2004.

Keskon A-osakkeen pörssikurssi oli vuoden 2003 lopussa 18,20 euroa ja vuoden 2004 lopussa 18,90 euroa, missä oli nousua 3,8 %. B-osakkeen kurssi oli vuoden 2003 lopussa 13,88 euroa ja vastaavasti vuoden 2004 lopussa 17,95 euroa. Siinä oli nousua 29,3 %. Helsingin Pörssin yleisindeksi nousi 3,3 % ja portfolioindeksi 14,6 %.

Vuoden lopussa A-osakkeiden markkina-arvo oli 599,8 milj. euroa ja B-osakkeiden 1 114,8 milj. euroa, jossa oli kasvua vuoden aikana 289,6 milj. euroa. Näiden yhteinen markkina-arvo oli 1 714,6 milj. euroa. Helsingin Pörssissä A-osakkeita vaihdettiin vuonna 2004 1,2 milj. kpl ja vaihtoarvo oli 23,1 milj. euroa. B-osakkeita vaihdettiin 82,9 milj. kpl ja vaihtoarvo oli 1 367,3 milj. euroa. Kesko B uudet -osakkeilla tehtiin vuonna 2004 kahdeksan kauppaa, joissa vaihdettiin 69 900 osaketta ja vaihtoarvo oli 1,1 milj. euroa.

Listattujen vuoden 2000 B-optio-oikeuksien pörssikurssi vuoden 2003 lopussa oli 2,32 euroa ja vuoden 2004 lopussa 9,45 euroa. Vuoden 2000 C-optio-oikeuksien kurssit olivat vastaavasti 3,75 euroa ja 10,50 euroa. B-optio-oikeuksia vaih-

dettiin vuoden aikana 5,7 milj. kappaletta vaihtoarvon oltua yhteensä 24,8 milj. euroa. C-optio-oikeuksia vaihdettiin 2,9 milj. kappaletta 17,6 milj. euron arvosta.

Liputusilmoitukset

Kesko Oyj sai 16.2.2004 ilmoituksen, jonka mukaan K-kauppaliitto ry:n, sen toimialayhdistysten sekä Vähittäiskaupan ammattikasvatussäätiön osuus Kesko Oyj:n äänimäärästä nousi 13.2.2004 yhteensä 10,08 %:iin. Vuoden 2003 lopussa näiden tahojen yhteenlaskettu osuus Kesko Oyj:n äänimäärästä oli 9,76 %.

IAS/IFRS-säännösten käyttöönotto

Kesko laatii ensimmäisen täydellisen IFRS-tilinpäätöksensä vuodelta 2005. Avaava IFRS-tase siirtymähetkelle 1.1.2004 on laadittu huhtikuussa 2004 voimassa olleita säännöksiä noudattaen. IFRS:n vaikutuksista Keskon taseeseen ja omaan pääomaan 1.1.2004 kerrottiin kolmen kuukauden osavuositarkastuksessa.

Kesko julkaisee ennen vuoden 2005 ensimmäistä osavuositarkastusta erillisen pörs-sitiedotteen, joka sisältää IFRS:n mukaiset tilinpäätösperiaatteet sekä vertailuluvut ja täsmäytyslaskelmat suomalaisen tilinpäätöskäytäntöön vuodelta 2004.

Keskeisiä tapahtumia vuonna 2004 ja alkuvuonna 2005

Ruokakesko keskitti Citymarket Oy:n kirjanpidon talouden palvelukeskukseensa Tampereelle ja Lahden yksikköön. Uudelleenjärjestelyllä tehostettiin Citymarket Oy:n kirjanpidon hoitoa ja saavutetaan kustannussäästöjä. Järjestelyn vuoksi Ruokakesko käynnisti 16.1.2004 yt-neuvottelut Lahden ja Turun yksiköissä. Yt-neuvottelut päättyivät 8.3.2004. Lahden yksiköstä jouduttiin irtisanomaan 11 ja Turusta 9 henkilöä. Turun yksikön toiminta loppui kokonaan, ja Lahteen jäi tavaratalokirjanpitoa hoitamaan 18 työntekijää.

Helsingin käräjäoikeus hylkäsi 26.3.2004 antamallaan päätöksillä kokonaisuudessaan kahdeksan entisen K-citymarket-kauppiaan kanteet Kesko Oyj:tä vastaan. Vuonna 2001 vireille tulleissa ja maaliskuussa 2004 hylätyissä kanteissa vaadittiin Keskolta korvauksia ensisijaisesti noin 13,8 milj. euroa sopimusten vastaisiksi väitettyjen irtisanomisten perusteella. Käräjäoikeus velvoitti kantajat suorittamaan Keskon oikeudenkäyntikulut. Käräjäoikeuden päätös ei ole lainvoimainen. Entiset kauppiat ovat valittaneet päätöksestä Helsingin hovioikeudelle, jossa asian käsittely jatkuu.

Suomen Kilpailuvirasto myönsi 16.4.2004 Kesko Oyj:n tytär-yhtiölle Ruokakesko Oy:lle poikkeuslupan, jonka perusteella se voi päättää ylimmät myyntihinnat Pirkka-tuotteille ja osalle K-ruokakauppaketjuissa myytävistä muista tuotteista. Lupa oli voimassa vuoden 2004 loppuun saakka. Enimmäishinnat voitiin määrätä kunkin K-ruokakauppaketjun ketjuvalikoimaan kuuluville tuotteille, joiden osuus ketjun kunkin kokoluokan kauppajen keskimääräisestä, vuosittain jälkikäteen lasketusta myynnistä ei ylittänyt 35 % sekä kaikille Pirkka-tuotteille. Myönnetty lupa oli jatkoa niille K-ruokakauppaketjuja koskeville poikkeusluville, jotka Kilpailuvirasto myönsi vuonna 2001 ja joiden voimassaoloa se joulukuussa 2003 jatkoi 30.4.2004 saakka. Kilpailuviraston vuonna 2001 myöntämät Rautakesko Oy:n, Maatalouskesko Oy:n ja Keswell Oy:n ketjuja koskevat poikkeusluvut ovat voimassa 31.12.2005 saakka.

VV-Auto osti kesäkuussa Stockmannilta Helsingin Herttoniemen Volkswagen- ja Audi-vähittäiskaupan liiketoiminnot.

VV-Auton tytäryhtiö Helsingin VV-Auto Oy aloitti toimintansa 1.7.2004. Herttoniemen Volkswagen- ja Audi-toimipaikka on merkkin suurin myyntipiste Suomessa.

Maatalouskesko avasi 15.7.2004 uuden maatalous- ja konekaupan keskuksen lähelle Liettuan toiseksi suurinta kaupunkia Kaunasia. Uusi keskus on Liettuan suurin maatalouskaupan myynti- ja huoltokeskus.

Rautakesko teki heinäkuussa aiesopimuksen pietarilaisen Stroymaster-rautakauppaketjun omistavan yhtiön osake-enemistön ostamisesta. Stroymaster on yksi Pietarin alueen merkittävimmistä rautakaupan DIY (Do-It-Yourself) -ketjuista. Stroymaster-ketjuun kuuluu tällä hetkellä 4 rautakauppaa Pietarin kaupungin alueella ja viides on rakenteilla. Osakekauppa on tarkoitus toteuttaa viimeistään 15.3.2005 mennessä.

Kesko Oyj sai Suomen Kilpailuvirastolta esitysluonnoksen, joka koskee Kesko Oyj:n osalta päivittäistavaroiden enimmäishinnoittelua K-päivittäistavaraoppiasyhdistyksen kuuluneissa horisontaalisissa K-market- ja K-lähikauppa-ketjuissa vuosina 1997-2000 ja K-extra-ketjussa vuosina 1999-2000. Kesko on antanut Kilpailuvirastolle pyydetyn vastineen. Asiasta on kerrottu pörssitiedotteella 9.8.2004. Asian käsittely on kesken.

Kesko valittiin 2.9.2004 toisena peräkkäisenä vuotena Dow Jonesin eurooppalaiseen kestävä kehityksen indeksiin (STOXX Sustainability Index). Tänä vuonna Keskon yhteiskuntavastuun eteen tekemä työ arvioitiin toimialansa (kulutustuotteet ja -palvelut) parhaaksi.

Kesko Oyj:n hallitus nimitti 10.9.2004 kokouksessaan Kesko Oyj:n toimitusjohtajaksi ja Kesko-konsernin pääjohtajaksi Rautakesko Oy:n ja Maatalouskesko Oy:n toimitusjohtajan, KTM, VT Matti Halmesmäen (s. 1952) 1.3.2005 alkaen. Keskon nykyinen pääjohtaja Matti Honkala jää eläkkeelle 28.2.2005.

Keskon yhteiskuntavastuun raportti vuodelta 2003 arvioitiin maailmanlaajuisessa vertailussa parhaaksi kaupan alan yrityksistä. Keskon kokonaissijoitus kaikkien yritysten joukossa oli 14. Keskon raportti oli ainoa suomalainen raportti ”Top 50 -ryhmässä”. Kesko Oyj palkittiin lokakuussa myös Suomen parhaana ympäristö- ja yhteiskuntavastuun kokonaisraporttija.

Anttila Oy voitti 28.10.2004 Suomen laatupalkintokilpailun. Tuomariston mukaan voitto on osoitus liiketoimintaosaamisesta, jonka avulla Anttila on saavuttanut erinomaiset tulokset ja kestävä kilpailukyvyyn toimialallaan. Anttila Oy arvioitiin kilpailussa lähes 550 pisteen organisaatioksi.

Keswell Oy sopi lokakuussa Indoor Group Oy:n osakekannan ostosta. Kaupan myötä Indoor Group Oy:n ketjukonseptit sekä omat Asko- ja Sotka-huonekalukaupat Suomessa, Ruotsissa,

Virossa ja Latviassa siirtyvät Keswell Oy:n omistukseen. Lopullinen kauppa tehtiin 21.1.2005. Indoor Group Oy on huonekalukaupan markkinajohtaja Suomessa Asko- ja Sotka-ketjuillaan. Henkilökunnan määrä oli vuoden lopussa 732.

Ruokakesko Oy ja ruotsalaiseen ICA-konserniin kuuluvan ICA Baltic AB:n tasaosuuksin omistama yhteisyritys Rimi Baltic AB aloitti toimintansa vuoden 2005 alussa. Osapuolet siirsivät yhteisyritykseen yhtiöiden päivittäistavatoiminnot Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Rimi Baltic AB toimii hypermarket-, supermarket- ja halpahintamyymäläkonsepteilla. Henkilöstön määrä on yhteensä noin 8 300. Yhteisyrityksestä kerrottiin pörssitiedotteella 3.1.2005.

Kesko myi 25.1.2005 Vantaan Hakkilassa sijaitsevan ruoka-kaupan keskusvarastokiinteistön, Kaukomarkkinoiden päätoimitalon Espoon Kilosta sekä 16 ruokakaupakiinteistöä eri puolilta Suomea Nordisk Renting Oy:lle. Kokonaiskauppahinta oli 95,7 milj. euroa ja Kesko-konsernin myyntivoitto 44,7 milj. euroa. Tilat vuokrattiin takaisin pitkällä vuokrasopimuksella. Vuokravastuuta, joka on yhteensä 95,8 milj. euroa, ei luokitella rahoitusleasingiksi.

Tulevaisuuden näkymät

Kesko-konsernin toimialoista erityisesti rauta- ja käyttötavarakaupan ennakoitaan kasvavan Suomessa vuoden 2005 ensimmäisellä vuosipuoliskolla markkinoiden kasvua nopeammin ja muiden toimialojen markkinoiden kehitystä vastaavasti markkinakatsauksessa esitetyllä tavalla.

Konsernin kokonaisliikevaihdon ennakoitaan ylittävän ensimmäisellä vuosipuoliskolla viime vuoden tason, vaikka aktiivinen hintakilpailu hidastaa Ruokakeskon vähittäiskaupan euromääräistä myyntiä kotimaassa. Toiminnan laajentamisesta ja yritysjärjestelyistä johtuen konsernin myynti kasvaa edelleen muissa maissa Suomea voimakkaammin.

Kesko-konsernin kannattavuus säilyy hyvänä, vaikka vuoden 2005 ensimmäisen vuosineljänneksen tuloksen ennen kertaluonteisia erä ennakoitaan jäävän edellisvuoden vastavaa kautta pienemmäksi päivittäistavara-kaupan kireän kilpailutilanteen ja eri toimialojen kehittämis- ja laajentamiskustannusten takia. Kokonaisuutena ensimmäisen vuosineljänneksen liikevoitto muodostuu kuitenkin merkittävästi edellisvuotista paremmaksi tammikuussa 2005 tehdystä kiinteistökaupasta syntyneen myyntivoiton (44,7 milj. euroa) ansiosta.

Yllä esitetyt arviot liiketoiminnan kehityksestä perustuvat vertailukelpoiseen laskentakäytäntöön. IFRS-säännösten mukaan raportoitavien lukujen ennakoitaan muodostuvan suomalaisen laskentakäytännön mukaisia lukuja paremmiksi.

Voitonjakoesitys

Konsernin voitonjakokelpoiset varat ovat
Emoyhtiön voitonjakokelpoiset varat ovat
joista tilikauden voitto on

713 461 682,42 euroa
649 464 258,70 euroa,
129 018 299,30 euroa

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:
Osakkaille jaetaan osinkoa 1,00 euroa osakkeelta
Hallituksen käyttöön varataan yleishyödyllisiin tarkoituksiin lahjoituksina jaettavaksi

95 168 792,00 euroa
300 000,00 euroa

Omaan pääomaan jätetään

553 995 466,70 euroa

Helsingissä 9. helmikuuta 2005

Kesko Oyj
Hallitus

Tuloslaskelma

	Viite	KONSERNI				KESKO OYJ			
		2004		2003		2004		2003	
		milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%
Liikevaihto	1	7 516,6	100,0	7 070,2	100,0	13,2	100,0	12,4	100,0
Liiketoiminnan muut tuotot	2	484,9	6,5	482,1	6,8	309,4	2 343,9	332,2	2 682,5
Materiaalit ja palvelut	3	-6 513,8	86,7	-6 168,6	87,2	0,0	0,0	-0,1	0,9
Henkilöstökulut	4, 5	-437,6	5,8	-390,5	5,5	-14,8	112,1	-12,9	104,3
Poistot ja arvonalentumiset	6, 13, 14, 15	-124,6	1,7	-110,0	1,6	-29,1	220,5	-28,4	229,5
Liiketoiminnan muut kulut	7	-751,4	10,0	-726,3	10,3	-255,2	1 933,3	-273,5	2 208,6
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista		1,4	0,0	0,6	0,0	-	-	-	-
Liikevoitto		175,6	2,3	157,6	2,2	23,6	178,8	29,6	239,3
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	8	0,2	0,0	0,3	0,0	-	-	-	-
Rahoitustuotot ja -kulut	8	-2,8	0,0	3,7	0,1	17,0	128,8	49,9	403,3
Voitto ennen satunnaisia eriä		172,9	2,3	161,6	2,3	40,6	307,6	79,6	642,6
Satunnaiset erät	9	-	-	-	-	133,8	1 013,6	94,3	761,4
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		172,9	2,3	161,6	2,3	174,4	1 321,2	173,9	1 404,0
Tilinpäätössiirrot	10	-	-	-	-	9,5	72,0	4,3	34,6
Voitto ennen veroja		172,9	2,3	161,6	2,3	183,9	1 393,2	178,1	1 438,6
Tuloverot	12	-46,6	-0,6	-57,6	0,8	-54,9	415,9	-55,5	448,2
Vähemmistöosuus		-8,6	-0,1	-7,9	0,1	-	-	-	-
Tilikauden voitto		117,7	1,6	96,1	1,4	129,0	977,3	122,6	990,4

Tase

TASE 31.12.

KONSERNI

KESKO OYJ

Viite	2004		2003		2004		2003	
	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%
VASTAAVAA								
Pysyvät vastaavat								
Aineettomat hyödykkeet	13							
Konserniliikearvo	80,1		92,3		-		-	
Muut pitkävaikutteiset menot	117,1		115,2		15,1		22,7	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	4,5		15,8		2,0		6,5	
	201,6	7,1	223,2	8,1	17,1	0,9	29,2	1,5
Aineelliset hyödykkeet	14							
Maa- ja vesialueet	205,7		195,8		124,8		122,5	
Rakennukset ja rakennelmat	629,6		610,6		391,6		387,7	
Koneet ja kalusto	161,5		164,2		10,2		12,2	
Muut aineelliset hyödykkeet	10,8		10,0		7,8		7,1	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	19,5		32,8		13,2		22,9	
	1 027,0	35,9	1 013,5	36,8	547,6	28,2	552,5	28,5
Sijoitukset	15							
Osuudet saman konsernin yrityksissä	-		-		685,0		672,8	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	-		-		0,7		0,7	
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä	40,0		41,8		29,6		30,0	
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä	1,9		1,6		-		-	
Muut osakkeet ja osuudet	22,2		25,0		18,2		18,6	
Muut saamiset	-		-		-		-	
	64,0	2,2	68,4	2,5	733,5	37,8	722,1	37,3
Vaihtuvat vastaavat								
Vaihto-omaisuus								
Valmiit tuotteet/tavarat	722,1	25,3	677,3	24,6	-		-	
Saamiset								
Pitkäaikainen	16							
Myyntisaamiset	0,1		0,1		-		-	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	-		-		329,4		291,3	
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä	8,1		9,3		8,0		9,1	
Lainasaamiset	44,6		39,2		-		-	
Muut saamiset	-		-		-		0,0	
	52,7	1,8	48,5	1,8	337,4	17,4	300,5	15,5
Lyhytaikainen	16							
Myyntisaamiset	519,1		503,5		1,7		3,8	
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	-		-		185,5		267,6	
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä	2,7		4,2		1,1		1,9	
Lainasaamiset	37,2		38,1		0,9		5,1	
Muut saamiset	12,6		24,5		1,2		2,9	
Siirtosaamiset	75,5		70,6		10,9		19,0	
	647,2	22,6	640,8	23,2	201,3	10,4	300,3	15,5
Rahoitusarvopaperit								
Muut arvopaperit	86,6	3,0	22,9	0,8	86,6	4,5	22,9	1,2
Rahat ja pankkisaamiset	56,9	2,0	62,8	2,3	16,0	0,8	7,7	0,4
Vastaavaa	2 858,1	100,0	2 757,3	100,0	1 939,6	100,0	1 935,1	100,0

TASE 31.12.

KONSERNI

KESKO OYJ

	Viite	2004				2003			
		milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%
VASTATTAVAA									
Oma pääoma									
	17								
Osakepääoma		187,7		182,4		187,7		182,4	
Osakeanti		11,3		0,2		11,3		0,2	
Ylikurssirahasto		167,9		150,6		167,5		150,6	
Arvonkorotusrahas		1,1		1,3		0,3		0,6	
Muut rahastot		245,7		245,5		243,4		243,4	
Edellisten tilikausien voitto		520,9		698,3		277,0		428,3	
Tilikauden voitto		117,7		96,1		129,0		122,6	
		1 252,3	43,8	1 374,5	49,8	1 016,3	52,4	1 128,1	58,3
Vähemmistöosuus		39,5	1,4	40,5	1,5	-		-	
Tilinpäätössiirtojen kertymä									
Poistoero	13, 14, 15	-		-		192,4		201,9	
Vapaaehtoiset varaukset	18	-		-		-		-	
Muut varaukset		-		-		-		-	
		-		-		192,4	9,9	201,9	10,4
Pakolliset varaukset									
Muut pakolliset varaukset	11, 19	25,1	0,9	24,2	0,9	13,3	0,7	11,9	0,6
Vieras pääoma									
Laskennallinen verovelka	20, 23	48,7	1,7	61,6	2,2	-		-	
Pitkäaikainen									
	21, 23								
Joukkovelkakirjalainat		100,4		-		100,4		-	
Optiolainat		0,0		0,2		-		-	
Lainat rahoituslaitoksilta		137,2		64,0		93,1		18,3	
Eläkelainat		33,6		38,5		-		-	
Velat omistusyhteisyrityksille		1,9		-		-		-	
Muut velat		14,9		0,8		-		-	
		288,0	10,1	103,4	3,8	193,5	10,0	18,3	0,9
Lyhytaikainen									
	22, 23								
Lainat rahoituslaitoksilta		11,2		19,9		3,2		3,2	
Eläkelainat		4,9		4,9		-		-	
Saadut ennakot		20,3		20,0		0,0		0,0	
Ostovelat		627,5		607,0		2,0		4,9	
Velat saman konsernin yrityksille		-		-		416,8		478,7	
Velat omistusyhteisyrityksille		31,5		19,1		29,2		14,0	
Muut velat		292,0		297,2		45,4		42,1	
Siirtovelat		217,1		184,9		27,5		31,9	
		1 204,6	42,1	1 153,1	41,8	524,1	27,0	574,9	29,7
Vastattavaa		2 858,1	100,0	2 757,3	100,0	1 939,6	100,0	1 935,1	100,0

Rahoituslaskelma

	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2004 milj. €	2003 milj. €	2004 milj. €	2003 milj. €
Liiketoiminnan rahavirta				
Liikevoitto	175,6	157,6	23,6	29,6
Oikaisut liikevoittoon:				
Suunnitelman mukaiset poistot	123,7	96,5	29,1	28,4
Muut oikaisut	-0,5	6,1	-4,3	-17,9
Käyttöpääoman muutokset				
Lyhytaikaiset liikesaamiset, lisäys/vähennys (-/+)	-47,3	-56,2	-6,5	11,3
Vaihto-omaisuus, lisäys/vähennys (-/+)	-79,1	-88,5	-	-
Koroton lyhytaikainen velka, lisäys/vähennys (+/-)	78,6	93,4	3,9	-7,5
	-47,8	-51,3	-2,6	3,8
Maksetut korot ja maksut	-16,7	-16,6	-20,4	-21,7
Saadut korot	11,3	14,1	19,4	23,5
Saadut osingot	2,6	7,4	13,5	34,3
Maksetut verot	-56,1	-49,4	-45,6	-35,7
Liiketoiminnan rahavirta	192,1	164,5	12,6	44,4
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-155,3	-217,8	-48,1	-81,9
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	59,2	35,1	40,8	26,0
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,0	0,0	0,0	0,0
Luovutustulot muista sijoituksista	3,5	68,7	0,5	7,8
Myönnettyt lainat	-0,3	-	-	-
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,0	15,0	0,0	8,6
Ostetut tytäryhtiöt	-16,6	-28,1	-15,3	-25,3
Myydyt tytäryhtiöt	3,7	7,2	3,7	7,2
Ostetut osakkuusyhtiöt	-0,1	-2,1	-0,1	-0,8
Myydyt osakkuusyhtiöt	2,6	1,5	1,9	1,3
Sulautumisessa siirtynyt käyttöomaisuus	-	-	0,0	13,2
Investointien rahavirta	-103,3	-120,5	-16,6	-44,0
Rahoituksen rahavirta				
Lyhytaikaisten lainojen nostot	17,5	0,0	0,0	14,4
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,0	-24,0	-46,5	-
Pitkäaikaisten lainojen nostot	195,7	0,0	175,1	4,2
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0,0	-38,2	-	-
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	2,1	16,6	91,8	145,1
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-)/vähennys (+)	-4,2	4,5	-36,9	-284,3
Maksetut osingot	-273,6	-91,1	-273,6	-91,1
Saadut ja maksetut konserniavustukset	-	-	133,8	94,3
Oman pääoman lisäys	33,3	1,0	33,3	1,0
Muut	-1,7	0,0	-1,0	-0,2
Rahoituksen rahavirta	-30,9	-131,2	76,0	-116,6
Rahavarojen muutos	57,9	-87,6	72,0	-116,2
Rahavarat 1.1.	85,6	173,2	30,6	146,8
Rahavarat 31.12.	143,5	85,6	102,6	30,6

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on sisällytetty Kesko Oyj:n lisäksi kaikki tytäryhtiöt, mukaan lukien kaikki kiinteistöyhtiöt.

Kesko Oyj:n ja konsernin tilinpäätöksen jäljennös on saatavissa Kesko Oyj:stä, Satamakatu 3, 00016 KESKO.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Sisäinen osakkeenomistus

Konsernin sisäiset omistussuhteet on eliminoitu hankintamenomenetelmän mukaan. Tytäryhtiöiden hankintamenon ja vastaavan oman pääoman ero on konsernitaseessa kohdistettu osittain käyttöomaisuuteen ja osittain esitetty konserniliiketoimintona ja poistetaan suunnitelman mukaisin poistoin. Konsernissa liiketoimintatapahtumien poistetaan 5-15 vuodessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat samoin kuin sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu tytäryhtiöiden oikaisemattomien erillistilinpäätösten tilikauden tuloksesta ja muista oman pääoman eristä vähemmistöosuuksien mukaisesti.

Muuntoerot

Ulkomaisten konserniyhtiöiden tuloslaskelmat on muutettu tilikauden keskikurssiin ja taseet on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntoerot on kirjattu edellisten tilikausien voittoon.

Osakkuusyhtykset

Osakkuusyhtykset, joissa omistusosuus on 20-50 %, on yhdistetty pääomaosuusmenetelmällä. Konsernin omistusosuuden mukainen osuus kiinteistöosakkuusyhtiöiden ja liiketoimintaa harjoittavien osakkuusyhtiöiden tilikauden tuloksista on esitetty omana eränään ennen liikevoittoa. Osuus Vähittäiskaupan Takaus Oy:n ja Valluga-sijoitus Oy:n tuloksista on esitetty omana eränään liikevoiton jälkeen.

Konsernirakenteessa tapahtuneet muutokset

Tilikauden aikana ostettiin Näkörata Oy, Optikko Vuolankko Oy ja SIA Antti nimisten yhtiöiden osakekannat sekä perustettiin Helsingin VV-Auto Oy ja Härkätien maatalous- ja rautakauppa Oy. Lisäksi on perustettu neljä kiinteistöosakeyhtiötä ja hankittu osakekanta tai osake-enemmistö seitsemästä kiinteistöosakeyhtiöstä. Neljän kiinteistöosakeyhtiön osakekannat tai osake-enemmistö on myyty. Femex Baltic AS, Gerit Baltic AS, Kaukoma AG, Metex Food Co. Ltd ja Senopoint Oy sekä yksi kiinteistöosakeyhtiö on purettu. K-maatalousyhtiöt Oy on sulautunut Maatalouskesko Oy:öön ja LT Polska Sp.z o.o. on sulautunut Kauko-

Metex Sp.z o.o. nimiseen yhtiöön. K-Rahoitus Oy on perustanut Latviaan sivuliikkeen, K-Rahoitus Oy filiaali Latvija "K-Finance".

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla.

Poistoajat

Suunnitelman mukaiset käyttöomaisuuden poistot on laskettu tasapoistona käyttöomaisuusesineiden taloudellisen pitoajan perusteella alkuperäisestä hankintahinnasta.

Poistoaikoina on käytetty	
Rakennukset ja rakennelmat	15-33 vuotta
Rakennusten ainesosat	8 vuotta
Koneet ja kalusto	8 vuotta
tai koneet ja kalusto vuoden 1999	
hankinnoista alkaen	25 %:n menojäännöspoisto
Kuljetuskalusto	5 vuotta
Tietotekniset kalustot	3-5 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet ja	
muut pitkävaikutteiset menot	5-14 vuotta

Vuokrattavien autojen poistot on laskettu käyttöiän ja todennäköisen luovutushinnan perusteella. Maa-alueista ei ole tehty poistoja.

Kaukomarkkinat-konsernista ja Anttila Oy:stä syntynyt konserniliiketoiminta poistetaan viidessätoista vuodessa tasapoistoin.

Muut liiketoimintatapahtumat poistetaan 5-10 vuodessa. Poistoaika on määritetty liiketoiminnan vakiintuneisuuden ja alan kehitysnäkökymien perusteella. Käyttöomaisuuserille kohdennetut konserniaktiivit kirjataan kuluksi samojen periaatteiden mukaan kuin kyseisten erien hankintamenot. Emoyhtiön suunnitelman mukaiset poistot ja poistoeron muutos yhteensä vastaavat EVL-poistoja.

Poistoeron muutos on käsitelty emoyhtiössä tilinpäätössiirtotilillä. Konsernissa poistoerot on jaettu laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on esitetty painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Rahoitusomaisuusarvopaperit on arvostettu hankintamenoa tai sitä alemmahan markkinahintaan.

Valuuttamääräiset erät

Valuuttamääräiset erät on muutettu Suomen rahan määräiseksi tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin keskikurssin mu-

kaan. Jos saaminen tai velka on sidottu kiinteään kurssiin, sitä on käytetty muuntamisessa.

Kurssierot on kirjattu tilinpäätökseen tulosvaikutteisesti.

Johdannaisopimukset

Korkojohdannaisopimukset

Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat kirjataan tilikauden aikana korkotuotoiksi tai -kuluiksi sulkemispäivän mukaan. Tilinpäätöksessä avoimet korkotermit, -futuurit, -optiot ja swap-sopimukset arvostetaan markkinahintoihin. Realisoitumattomia arvonnousuja ei tulouteta. Mahdolliset arvostustappiot kirjataan korkokuluiksi.

Valuuttajohdannaisopimukset

Terminisopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin keskikurssiin. Termiinien kurssierot kirjataan ostoja suojaavien valuuttatermiinien osalta tuloslaskelmassa ostojen oikaisueriin ja rahoituksellisia eriä suojaavien termiinien osalta rahoituseriin.

Avoimet optiosopimukset arvostetaan tilinpäätöksessä markkina-arvoon. Optiosopimusten arvostuserät samoin kuin erääntyneiden optioiden preemiot ja tulokset sisältyvät tuloslaskelmassa kurssieroihin.

Osakejohdannaisopimukset

Avoimet osakejohdannaisopimukset arvostetaan varovaisuusperiaatteen mukaisesti markkinahintaan siten, että positio-kohtaisesti tilinpäätöspäivän realisoitumattomat arvostustappiot kirjataan kuluksi, mutta realisoitumattomia arvonnousuja ei tulouteta.

Hyödykejohdannaiset

Konserni käyttää sähköjohdannaisia konsernin ja sen kauppiaiden energiakustannusten tasaamiseen. Sähkön hintariskiä tarkastellaan kolmen vuoden aikajänteellä. Tilikauden aikana toimitetun sähkön hintaa suojaavien johdannaisien osalta

arvonmuutokset sisältyvät ostojen oikaisueriin, tulevaisuuden ostoja suojaavien sopimusten realisoitumattomia voittoja ja tappioita ei ole kirjattu tuloslaskelmaan.

Eläkevakuutusmaksut

Vuotuiset vakuutusmaksut kirjataan tuloslaskelmaan henkilöstökuluihin. Kesko Oyj:n henkilökunnan ja eräiden tytäryhtiöiden henkilökunnan eläkevakuutukset on järjestetty Keskon Eläkekassan kautta, jonka lisäetuja myöntävä A-osasto on suljettu 9.5.1998.

Muiden kotimaisten tytäryhtiöiden henkilökunnan eläkevakuutukset on järjestetty eläkevakuutusyhtiöiden kautta. Ulkomaisissa tytäryhtiöissä eläketurva on järjestetty paikallisen lainsäädännön mukaan. Konsernissa eläkeiäksi on sovittu 60 tai 62 vuotta tehtävään liittyvänä eläkeikänä osalle johtajana tai muuna esimiehenä toimivista henkilöistä.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty eriä, joihin on sopimuksin tai muutoin sitouduttu, mutta jotka eivät ole vielä realisoituneet. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan. Konsernin harjoittaman liiketoiminnan käytöstä poistuneiden tyhjien vuokratilojen vuokravastuu samoin kuin vastaavien tilojen ulkopuolisille vuokrauksesta aiheutuvat tappiot on käsitelty pakollisena varauksena.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
milj. euroa	2004	2003	2004	2003
1. Liikevaihto				
Toimialoittain				
Ruokakesko	3 812	3 766	-	-
Rautakesko	1 150	995	-	-
Maatalouskesko	817	768	-	-
Keswell	793	726	-	-
VV-Auto	632	558	-	-
Kaukomarkkinat	317	285	-	-
Muut - eliminoinnit	-4	-28	13	12
Yhteensä	7 517	7 070	13	12
Ulkomaan toiminta				
Ruokakesko	344	249	-	-
Rautakesko	419	321	-	-
Maatalouskesko	194	144	-	-
Keswell	23	23	-	-
VV-Auto	13	13	-	-
Kaukomarkkinat	102	80	-	-
Muut - eliminoinnit	0	0	-	-
Yhteensä	1 095	830	-	-
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
Palvelukorvaukset	395,1	381,3	-	-
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntivoitot	10,5	20,8	8,5	19,7
Vuokratuotot	35,2	34,9	300,6	291,1
Muut	44,1	45,1	0,3	21,4
Yhteensä	484,9	482,1	309,4	332,2
3. Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	6 447,8	6 159,9	0,0	0,1
Varaston muutos	-44,4	-89,6	-	-
Ulkopuoliset palvelut	110,4	98,3	0,0	0,0
Yhteensä	6 513,8	6 168,6	0,0	0,1
4. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot				
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin, toimialoittain				
Ruokakesko	7 768	7 042	-	-
Ruokakeskon yhteisyritykset	253			
Rautakesko	4 319	3 241	-	-
Maatalouskesko	1 011	940	-	-
Keswell	2 583	2 496	-	-
VV-Auto	264	127	-	-
Kaukomarkkinat	773	796	-	-
Muut	557	577	197	195
Yhteensä	17 528	15 219	197	195
5. Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	354,5	315,8	10,8	9,7
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	47,2	43,2	1,8	1,5
Muut henkilösivukulut	35,9	31,5	2,2	1,7
Yhteensä	437,6	390,5	14,8	12,9
Johdon palkat ja palkkiot				
Toimitusjohtajien palkat (luontaisetuiheen)	5,8	5,4	0,6	0,6
Hallitusten palkat	0,3	0,2	0,2	0,2
Yhteensä	6,1	5,6	0,8	0,8

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2004	2003	2004	2003
milj. euroa				
6. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	110,5	96,5	29,1	28,4
Arvonalentumiset, pysyvät vastaavat	0,8	0,3	-	-
Konserniliikkeen poisto	13,3	13,2	-	-
Yhteensä	124,6	110,0	29,1	28,4
7. Liiketoiminnan muut kulut				
Vuokratulot	239,5	224,0	203,3	198,3
Markkinointikulut	201,5	206,4	1,9	1,9
Kiinteistöjen ja kauppapaikkojen hoito	94,7	98,6	31,8	38,3
Tietoliikennekulut	90,2	84,4	9,7	8,7
Kiinteistöjen ja osakkeiden myyntitappiot	3,8	3,4	2,4	1,9
Muut liikekulut	121,7	109,5	6,1	24,4
Yhteensä	751,4	726,3	255,2	273,5
8. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	0,2	0,3	-	-
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	14,4	45,9
Omistusyhteisyrittäjiltä	-	-	1,5	1,5
Muilta	3,6	7,4	3,0	0,9
Osinkotuotot yhteensä	3,6	7,4	18,9	48,3
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista				
Muilta	-	0,4	-	0,4
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	19,2	18,9
Muilta	31,3	25,0	19,3	13,0
Korkotuotot yhteensä	31,3	25,4	38,5	32,3
Korko- ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-	-	-13,4	-14,5
Muille	-37,7	-29,1	-27,0	-16,2
Korkokulut yhteensä	-37,7	-29,1	-40,4	-30,7
Yhteensä	-2,6	4,0	17,0	49,9
9. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät				
Saadut konserniavustukset	-	-	144,3	103,6
Annetut konserniavustukset	-	-	-10,5	-9,3
Yhteensä	-	-	133,8	94,3
10. Tilinpäätössiirrot				
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-	-	9,5	4,3
Yhteensä	-	-	9,5	4,3
11. Pakollisten varausten muutokset				
Tyhjiä tilojen vastaiset vuokramenot	0,8	1,7	0,8	1,8
Takaustappiot	0,0	0,0	-	-
Takuuvaraukset	1,1	1,6	-	-
Lisäeläkevastuut	0,0	0,0	-	-
Lopetettujen liiketoimintojen vastaiset menot	0,0	0,0	-	-
Muut muutokset	-1,0	1,7	0,6	0,6
Yhteensä	0,9	5,0	1,4	2,4
12. Tuloverot				
Tuloverot satunnaisista eristä	-	-	-38,8	-27,3
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-59,4	-53,1	-16,1	-28,2
Laskennallisen veroveljan muutos	12,8	-4,4	-	-
Yhteensä	-46,6	-57,5	-54,9	-55,5

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
milj. euroa	2004	2003	2004	2003
13. Aineettomat hyödykkeet				
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	153,3	134,4	-	-
Lisäykset	1,1	19,9	-	-
Vähennykset	-0,1	-1,0	-	-
Hankintameno 31.12.	154,4	153,3	-	-
Kertyneet poistot 1.1.	61,0	48,9	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,1	-1,1	-	-
Tilikauden poisto	13,3	13,2	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	74,3	61,0	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	80,1	92,3	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	198,5	159,7	48,6	44,7
Lisäykset	19,2	39,6	1,2	3,4
Vähennykset	-16,4	-23,0	-14,1	-3,1
Siirrot erien välillä	17,2	22,2	5,1	3,6
Hankintameno 31.12.	218,4	198,5	40,8	48,6
Kertyneet poistot 1.1.	83,3	84,7	26,0	22,5
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-7,4	-21,8	-5,4	-1,4
Tilikauden poisto	25,4	20,4	5,1	4,9
Kertyneet poistot 31.12.	101,3	83,3	25,7	26,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	117,1	115,2	15,1	22,6
Ennakkomaksut				
Hankintameno 1.1.	15,8	27,5	6,5	6,6
Lisäykset	5,2	9,9	0,2	3,0
Vähennykset	-	-	-	-
Siirrot erien välillä	-16,5	-21,6	-4,7	-3,1
Hankintameno 31.12.	4,5	15,8	2,0	6,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	4,5	15,8	2,0	6,5
14. Aineelliset hyödykkeet				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	194,8	164,2	122,4	111,9
Lisäykset	17,6	33,0	6,9	12,7
Vähennykset	-10,1	-3,2	-6,1	-2,3
Siirrot erien välillä	2,2	0,8	1,5	0,1
Hankintameno 31.12.	204,6	194,8	124,7	122,4
Arvonkorotukset	1,0	1,0	0,1	0,1
Kirjanpitoarvo 31.12.	205,7	195,8	124,8	122,5
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	872,8	780,1	558,4	522,6
Lisäykset	48,3	94,6	24,1	40,7
Vähennykset	-32,9	-15,1	-25,2	-10,1
Siirrot erien välillä	23,6	13,2	15,6	5,2
Hankintameno 31.12.	911,8	872,8	572,9	558,4
Kertyneet poistot 1.1.	276,9	253,1	170,7	158,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-10,6	-2,6	-8,5	-5,0
Tilikauden poisto	30,6	26,4	19,1	17,4
Kertyneet poistot 31.12.	296,9	276,9	181,3	170,7
Arvonkorotukset	14,7	14,7	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	629,6	610,6	391,6	387,7
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	378,1	341,3	28,1	24,6
Lisäykset	64,2	70,2	2,0	3,1
Vähennykset	-36,6	-38,7	-3,6	-0,2
Siirrot erien välillä	2,0	5,2	0,9	0,6
Hankintameno 31.12.	407,7	378,0	27,4	28,1

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2004	2003	2004	2003
milj. euroa				
Kertyneet poistot 1.1.	213,8	186,8	15,9	12,4
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-20,6	-21,6	-2,5	-0,1
Tilikauden poisto	53,0	48,6	3,8	3,6
Kertyneet poistot 31.12.	246,1	213,8	17,2	15,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	161,5	164,2	10,2	12,2
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	15,9	11,7	10,9	8,3
Lisäykset	1,8	4,3	1,1	2,0
Vähennykset	-1,0	-0,2	-0,5	-0,2
Siirrot erien välillä	0,8	0,1	0,9	0,8
Hankintameno 31.12.	17,6	15,9	12,4	10,9
Kertyneet poistot 1.1.	5,9	4,7	3,8	3,2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-0,6	0,1	-0,2	-0,1
Tilikauden poisto	1,5	1,1	1,0	0,7
Kertyneet poistot 31.12.	6,8	5,9	4,6	3,8
Kirjanpitoarvo 31.12.	10,8	10,0	7,8	7,1
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	32,8	20,7	22,9	11,0
Lisäykset	16,2	32,0	9,5	19,2
Vähennykset	0,0	0,0	-0,1	-
Siirrot erien välillä	-29,4	-19,9	-19,1	-7,3
Hankintameno 31.12.	19,6	32,8	13,2	22,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	19,6	32,8	13,2	22,9
Pysyvien vastaavien arvonorotukset				
Maa- ja vesialueet	1,0	1,0	0,1	0,1
Rakennukset ja rakennelmat	14,7	14,7	-	-
Osakkeet ja osuudet	0,2	0,5	0,2	0,5
	16,0	16,2	0,3	0,6

Arvonorotuksia on tehty konsernissa maa-alueisiin, rakennuksiin ja osakkeisiin, joiden arvon on arvioitu nouseen pysyvästi hankintamenoa oleellisesti suuremmaksi. Arvonorotuksiin sisältyvää verovelkaa ei ole kirjattu, koska verovelan realisoituminen ei ole lähitulevaisuudessa todennäköistä.

15. Sijoitukset

Osuudet konserniyrityksissä				
Hankintameno 1.1.	-	-	740,1	747,7
Lisäykset	-	-	15,7	26,7
Vähennykset	-	-	15,7	26,7
Siirrot erien välillä	-	-	-	2,4
Hankintameno 31.12.	-	-	752,3	740,1
Kertyneet poistot 1.1.	-	-	67,3	67,3
Arvonlennukset	-	-	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	67,3	67,3
Arvonorotukset	-	-	-	0,0
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	685,0	672,8
Osuudet omistusyhteisyrityksissä				
Hankintameno 1.1.	41,5	40,5	29,7	31,8
Lisäykset	0,1	2,9	0,1	1,7
Osuus tilikauden tuloksesta	2,2	2,6	-	-
Vähennykset	-2,6	-1,5	-0,3	-1,4
Siirrot erien välillä	-1,4	-3,0	-	-2,4
Hankintameno 31.12.	39,9	41,5	29,5	29,7
Kertyneet poistot 1.1.	-	-	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	-	-
Arvonorotukset	0,1	0,3	0,1	0,3
Kirjanpitoarvo 31.12.	39,9	41,8	29,6	30,0

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2004	2003	2004	2003
milj. euroa				
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	25,9	96,7	18,4	18,3
Lisäykset	0,0	0,0	0,0	8,9
Vähennykset	-2,0	-70,8	-0,4	-8,8
Siirrot erien välillä	0,0	0	-	-
Hankintameno 31.12.	23,9	25,9	18,0	18,4
Kertyneet poistot 1.1.	1,1	4,2	-	1,1
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,0	-3,4	-	-1,1
Arvonlennukset	0,8	0,3	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	1,9	1,1	-	0,0
Arvonkorotukset	0,2	0,2	0,2	0,2
Kirjanpitoarvo 31.12.	22,2	25,0	18,2	18,6

	konsernin omistusosuus-%	emoyhtiön omistusosuus-%
Konserniyritykset		
Hämeenkyllän Kauppa Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
K-instituutti Oy, Helsinki	90,0	90,0
K-Plus Oy, Helsinki	100,0	100,0
K-Rahoitus Oy, Helsinki	100,0	100,0
Kaukomarkkinat Oy, Espoo (kons.)	100,0	100,0
Kesped Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
Kestra Kiinteistöpalvelut Oy, Helsinki	100,0	100,0
Keswell Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
Maatalouskesko Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
Rautakesko Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
Ruokakesko Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
Sincera Oy, Helsinki	100,0	100,0
VV-Auto Oy, Helsinki (kons.)	100,0	100,0
Osakkuusyrietykset		
Tietokesko Oy, Helsinki	20,0	20,0
Valluga-sijoitus Oy, Helsinki	39,0	39,0
Vähittäiskaupan Takaus Oy, Helsinki	34,4	34,4
Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy, Helsinki	30,0	30,0

Täydellinen erittely konserniyhtiöistä sisältyy yhtiön viralliseen tasekirjaan.

Kesko Oyj:n tytäryhtiön Jättipörssi Oy:n omistuksessa olleet 34 400 Kesko Oyj:n A-osaketta on tilikauden aikana myyty.

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2004	2003	2004	2003
milj. euroa				
16. Saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Sijoitukset				
Pääomalainat	-	-	0,7	0,7
Pitkäaikainen Lainasaamiset	-	-	329,4	291,3
Lyhytaikainen Myyntisaamiset	-	-	8,8	3,6
Lainasaamiset	-	-	174,6	261,5
Siirtosaamiset	-	-	2,0	2,5
Lyhytaikainen yhteensä	-	-	185,4	267,6
Yhteensä	-	-	515,5	559,6

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2004	2003	2004	2003
milj. euroa				
Saamiset omistusyhteisyrityksiltä				
Sijoitukset				
Pääomalainat	1,9	1,6	-	-
Pitkäaikainen				
Lainasaamiset	8,1	9,3	8,0	9,1
Lyhytaikainen				
Myyntisaamiset	1,7	2,4	0,0	0,1
Lainasaamiset	1,0	1,8	1,1	1,8
Siirtosaamiset	0,0	0,0	-	0,0
Lyhytaikainen yhteensä	2,7	4,2	1,1	1,9
Yhteensä	12,7	15,1	9,1	11,0
Siirtosaamiset				
Markkinointituotot	4,3	4,5	-	-
Alennukset	19,8	15,4	-	-
Henkilöstökulut	3,9	1,7	-	-
Verot ja yhtiöveron hyvitykset	9,1	17,4	5,5	15,2
Muut	38,4	31,6	5,4	3,8
Yhteensä	75,5	70,6	10,9	19,0
17. Oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	182,4	182,2	182,4	182,2
Merkinnät optio-oikeuksilla	5,3	0,2	5,3	0,2
Osakepääoma 31.12.	187,7	182,4	187,7	182,4
Osakeanti, optio-oikeuksien käyttö 1.1.	0,2	0,0	0,2	0,0
Lisäys	33,3	1,0	33,3	1,0
Siirto osakepääomaan	-5,3	-0,2	-5,3	-0,2
Siirto ylikurssirahastoon	-16,9	-0,6	-16,9	-0,6
Osakeanti, optio-oikeuksien käyttö 31.12.	11,3	0,2	11,3	0,2
Ylikurssirahasto 1.1.	150,6	150,0	150,6	150,0
Merkinnät optio-oikeuksilla	16,9	0,6	16,9	0,6
Omien osakkeiden myynti	0,4	-	-	-
Ylikurssirahasto 31.12.	167,9	150,6	167,5	150,6
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1,3	1,9	0,6	1,1
Arvonkorotusrahaston muutos	-0,2	-0,6	-0,3	-0,5
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1,1	1,3	0,3	0,6
Muut rahastot 1.1.	245,5	249,4	243,4	243,4
Muiden rahastojen muutos	0,2	-3,9	-	-
Muut rahastot 31.12.	245,7	245,5	243,4	243,4
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	794,5	785,3	550,9	519,7
Osingonjako	-273,6	-91,1	-273,6	-91,1
Siirto lahjoitusvaroihin	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Osakkuusyhtiöoikaisu	0,9	2,1	-	-
Muuntoerot	-0,4	-1,5	-	-
Siirto muista rahastoista	-0,2	3,9	-	-
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	520,9	698,4	277,0	428,3
Tilikauden voitto	117,7	96,1	129,0	122,6
Oma pääoma yhteensä	1 252,3	1 374,5	1 016,3	1 128,1

Osakepääoman korotus

Vuoden 2004 aikana osakepääomaa korotettiin neljä kertaa vuoden 2000 B- ja C-optio-oikeuksilla tehtyjä osakemerkintöjä vastaavasti: helmikuussa 48 600 eurolla, toukokuussa 1 072 380 eurolla, elokuussa 156 200 eurolla ja joulukuussa 4 022 904 eurolla eli yhteensä 5 300 084 eurolla. Osakkeita merkittiin vastaavasti 24 300, 536 190, 78 100 ja 2 011 452 kappaletta eli yhteensä 2 650 042 kappaletta. Korotukset merkittiin kaupparekisteriin 6.2., 4.5., 4.8. ja 31.12.2004.

Joulukuun lopussa 2004 merkittiin vuoden 2000 B- ja C-optio-oikeuksien perusteella 1 328 250 uutta B-osaketta, jotka rekisteröidään helmikuussa 2005. Kyseiset osakkeet oikeuttavat osinkoon vuodelta 2004. Muut osakkeisiin liittyvät oikeudet alkavat merkintää vastaavan osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2004	2003	2004	2003
milj. euroa				
Laskelma voitonjakokelpoisista varoista				
Muut rahastot	245,4	245,1	243,5	243,4
Edellisten tilikausien voitto	520,9	698,3	277,0	428,3
Tilikauden voitto	117,7	96,1	129,0	122,6
Kertyneestä poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan merkitty osuus	-165,1	-166,4	-	-
Konserniviennit	-5,4	-5,4	-	-
Muut erät	-	-0,3	-	-
Yhteensä	713,5	867,4	649,5	794,3

Emoyhtiön osakepääoman jakautuminen	kpl	vasta-arvo, euroa	milj. euroa
A-osakkeet	31 737 007	2	63,5
B-osakkeet	62 103 535	2	124,2
Yhteensä	93 840 542		187,7

Osakkeiden äänimäärät	ääniä
A-osake	10
B-osake	1

Vuosien 2000 ja 2003 optio-ohjelmat

Varsinainen yhtiökokous hyväksyi 10.4.2000 ylimmän ja keskijohdon optio-ohjelman osana johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Optio-oikeuksia tarjottiin merkittäväksi vastikkeetta kahta lajia, B-optio-oikeuksia ja C-optio-oikeuksia. B-optio-oikeuksia (KESBVEW100) laskettiin liikkeelle 3 825 000 kappaletta ja C-optio-oikeuksia (KESBVEW200) 2 015 000 kappaletta eli yhteensä 5 840 000 kappaletta. Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Kesko Oyj:n B-osakkeen.

Varsinainen yhtiökokous päätti 31.3.2003 antaa vastikkeetta yhteensä 1 800 000 optio-oikeutta Kesko-konsernin johtoon kuuluville henkilöille ja Kesko Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poikettiin, koska optio-oikeudet ovat osa johdon kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään yhden uuden Kesko Oyj:n B-osakkeen. Optio-oikeudet on merkitty tunnuksilla 2003D, 2003E ja 2003F ja niitä on 600 000 kappaletta kutakin optio-oikeutta.

Liikkeeseen laskettujen optio-oikeuksien osuudet osakepääomasta ja äänistä

Jos kaikilla liikkeeseen lasketuilla 7 640 000 vuoden 2000 ja vuoden 2003 optio-oikeuksilla oletetaan merkityn osakkeita, on optio-oikeuksilla merkittyjen osakkeiden osuus 7,74 % osakepääomasta ja 1,99 % kaikista äänistä.

Yhtiöllä ei ole muita liikkeeseen laskettuja optio-oikeuksia taikka vaihtovelkakirja- tai optiolainoja.

Hallituksen valtuudet

Hallituksella ei ole voimassaolevia uusmerkintää, vaihtovelkakirja- tai optio-oikeuksien liikkeeseenlaskua koskevia valtuutuksia.

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2004	2003	2004	2003
milj. euroa				
18. Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero	-	-	192,4	201,9
Yhteensä	-	-	192,4	201,9
19. Pakolliset varaukset				
Tyhjien toimitilojen vastaiset vuokramenot	12,0	11,2	12,0	11,1
Takaustappiot	0,1	0,1	-	-
Takuuvaraukset	10,4	9,3	-	-
Lisäeläkevastuut	0,4	0,4	-	-
Muut pakolliset varaukset	2,2	3,2	1,3	0,8
Yhteensä	25,1	24,2	13,3	11,9

TASEEN LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
milj. euroa	2004	2003	2004	2003
20. Laskennalliset verovelat ja -saamiset				
Laskennalliset verosaamiset jaksotuseroista	-14,0	-12,0	-	-
Laskennalliset verovelat				
tilinpäätössiirroista	60,7	71,4	-	-
jaksotuseroista	2,0	2,2	-	-
Laskennalliset verovelat, netto	48,7	61,6	-	-
21. Pitkäaikainen vieras pääoma				
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Joukkovelkakirjalainat	100,4	-	100,4	-
Lainat rahoituslaitoksilta	91,3	20,5	75,0	-
Eläkelainat	13,8	13,9	-	-
Yhteensä	205,5	34,4	175,4	-
Optiolaina (Tuko Oy) 1994–2001	0,0	0,2	-	-
Hämeenkylin Kauppa Oy:n (ent. Tuko Oy) liikkeellä oleva pääomalinamuotoinen optiolaina. Lainaan liittynyt osakkeiden merkintäaika on päättynyt vuonna 2001.				
22. Lyhytaikainen vieras pääoma				
Velat saman konsernin yrityksille				
Saadut ennakot	-	-	0,0	-
Ostovelat	-	-	0,2	0,3
Muut velat	-	-	413,7	475,6
Siirtovelat	-	-	2,9	2,8
Yhteensä	-	-	416,8	478,7
Velat omistusyhteisyrityksille				
Saadut ennakot	0,0	0,5	-	-
Ostovelat	2,3	3,6	0,2	0,2
Muut velat	29,0	14,3	29,0	13,8
Siirtovelat	0,2	0,7	-	-
Yhteensä	31,5	19,1	29,2	14,0
Siirtovelat				
Markkinointi	4,4	5,1	-	-
Palvelukorvaukset	9,0	9,1	-	-
Alennukset	52,8	27,5	-	-
Henkilöstökulut	74,1	61,6	2,9	2,4
Verot	27,8	35,4	20,0	25,9
Muut	49,0	46,2	4,6	3,6
Yhteensä	217,1	184,9	27,5	31,9
23. Korottomat velat				
Laskennallinen verovelka	48,7	61,6	-	-
Pitkäaikainen vieras pääoma	0,1	0,0	-	-
Lyhytaikainen vieras pääoma	976,6	941,8	36,8	41,1
Yhteensä	1 025,4	1 003,4	36,8	41,1

Kesko Oyj laski 10.6.2004 liikkeelle Yhdysvalloissa 120 milj. USD:n arvosta suunnattuja velkakirjalainoja (US Private Placement). Järjestely käsittää kolme kertalyhenteistä lainaerää: 10 vuotta (60 milj. USD), 12 vuotta (36 milj. USD) ja 15 vuotta (24 milj. USD). Kesko on suojannut lainan valuutan- ja koronvaihtosopimuksin, joiden tuloksena lainan pääoma on yhteensä 100,4 milj. euroa ja kiinteä pääomapainotettu keskikorko 5,4 %.

MUUT LIITETIEDOT	KONSERNI		KESKO OYJ	
	2004	2003	2004	2003
milj. euroa				
24. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut				
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä				
Lainat rahoituslaitoksilta	8,0	1,1	-	-
Annetut kiinnitykset	9,3	0,7	-	-
Ostovelat	4,1	4,9	-	-
Muut lyhytaikaiset velat	2,8	0,8	0,2	0,1
Yhteensä	6,9	5,7	0,2	0,1
Annetut kiinnitykset	16,8	16,8	16,8	16,8
Muut kiinnitykset	0,8	2,0	0,8	2,0
Velat yhteensä	14,9	6,8	0,2	0,1
Annetut kiinnitykset yhteensä	26,9	19,5	17,6	18,8
Velat, joiden vakuudeksi on annettu osakkeita				
Muut lyhytaikaiset velat	1,1	0,9	1,1	0,9
Pantatut osakkeet	16,0	16,0	16,0	16,0
Velat yhteensä	1,1	0,9	1,1	0,9
Pantatut osakkeet yhteensä	16,0	16,0	16,0	16,0
Kiinteistökiinnitykset				
Omasta puolesta	27	21	18	19
Irtaimistokiinnitykset				
Omasta puolesta	-	-	-	-
Pantit				
Omasta puolesta	71	42	17	17
Takaukset				
Omasta puolesta	62	61	-	-
Konserniyritysten puolesta	-	-	122	133
Osakkusyriytysten puolesta	0	1	-	-
Osakkeenomistajien puolesta	1	1	1	1
Muiden puolesta	5	2	2	2
Muut vastuut ja vastuusitoumukset				
Omasta puolesta	68	94	49	50
Muiden puolesta	14	12	-	-
Leasingvastuut				
Vuoden sisällä erääntyvät	17	19	0	0
Myöhemmin erääntyvät	49	41	1	1

MUUT LIITETIEDOT	KONSERNI				KESKO OYJ				
	milj. euroa	2004	käypä arvo	2003	käypä arvo	2004	käypä arvo	2003	käypä arvo
Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut									
Kohde-etuuskien arvot 31.12.									
Korkojohdannaiset									
Termini- ja futuurisopimukset	0	0,0	6	-0,1	0	0,0	6	-0,1	
Koronvaihtosopimukset	216	-15,5	21	-0,1	216	-15,5	21	-0,1	
Valuuttajohdannaiset									
Termini- ja futuurisopimukset	237	-11,9	125	0,7	257	-10,9	147	1,8	
Optiosopimukset									
Ostetut	5	0,0	-	-	5	0,0	-	-	
Asetetut	-	-			7	-0,1	-	-	
Hyödykejohdannaiset									
Sähköjohdannaiset	21	-1,4	7	-0,3	35	0,0	14	0,0	

Kiinteistöjen myyntiin liittyvät varaukset

Tukon päivittäistavara-kauppaan kuuluneiden kiinteistöjen myyntiin 7.2.1997 liittyä hinnantarkistusmekanismeja vuonna 2007. Niiden ei arvioida vaikuttavan olennaisesti konsernin taloudelliseen asemaan.

Vireillä olevat merkittävimmät oikeudenkäynnit

Tuomioistuimissa ovat vireillä kanteet, joissa

1. Kahdeksan entistä K-citymarket-kauppiasta vaati Helsingin kärjäoikeudessa Kesko Oyj:n velvoittamista korvaamaan väittämistään sopimusten vastaisista irtisanomisista ensisijaisesti yhteensä 13,7 milj. euroa. Toissijaisesti he vaativat, mikäli irtisanomiset olisi todettu tehdyiksi sopimusten mukaisesti, irtisanomisajan kohtuullistamista 24 kuukaudeksi sopimusten mukaisen 6 kuukauden irtisanomisajan sijasta ja erotuksen 18 kuukauden tuoton menetyksen korvaamista yhteensä n. 10,2 milj. euroa. Lisäksi kantajat vaativat perusteettomiksi väittämiensä tukkuhintojen korottamisesta aiheutuneista vahingoista n. 0,9 milj. euroa. Kaikkia korvauksia ja oikeudenkäyntikuluja vaadittiin laillisine korkoineen.

Helsingin kärjäoikeus hylkäsi kanteet kokonaisuudessaan 26.3.2004. Kärjäoikeus velvoitti kantajat suorittamaan Keskon oikeudenkäyntikulut. Kärjäoikeuden päätös ei ole kuitenkaan lainvoimainen. Kantajat ovat valittaneet kärjäoikeuden ratkaisusta Helsingin hovioikeuteen, jossa asian käsittely jatkuu.

2. Neljä entistä Andiamo-kauppiasta vaatii Helsingin kärjäoikeudessa Kesko Oyj:n velvoittamista korvaamaan väittämistään sopimusten vastaisista irtisanomisista ensisijaisesti yhteensä n. 0,9 milj. euroa. Toissijaisesti he vaativat, mikäli irtisanomiset todetaan tehdyiksi sopimusten mukaisesti, irtisanomisajan kohtuullistamista 24 kuukaudeksi sopimusten mukaisen 6 kuukauden sijasta ja erotuksen 18 kuukauden tuoton menetyksen korvaamista yhteensä n. 0,6 milj. euroa. Lisäksi vaaditaan perittyjen markkinointimaksujen n. 0,09 milj. euron takaisinmaksua. Kaikkia korvauksia ja oikeudenkäyntikuluja vaaditaan laillisine korkoineen.
3. Yksi entinen K-market-kauppias vaatii Helsingin kärjäoikeudessa Kesko Oyj:n velvoittamista korvaamaan väittämistään sopimusten vastaisesta irtisanomisesta ensisijaisesti n. 0,2 milj. euroa. Toissijaisesti hän vaatii, mikäli irtisanominen todetaan tehdyksi sopimuksen mukaisesti, irtisanomisajan kohtuullistamista 24 kuukaudeksi sopimusten mukaisen 6 kuukauden sijasta ja erotuksen 18 kuukauden tuoton menetyksen korvaamista n. 0,1 milj. euroa. Lisäksi kantaja vaatii korvausta väittämistään perusteettomasta tavarakaupan ehtojen muuttamisesta aiheutuneesta menetyksestä n. 0,03 milj. euroa. Kaikkia korvauksia ja oikeudenkäyntikuluja vaaditaan laillisine korkoineen.

Kesko Oyj on kiistänyt kaikki edellä mainitut kanteet ja sitä vastaan esitetyt vaateet perusteettomina. Kanteiden käsittely jatkuu Helsingin kärjäoikeudessa ja Helsingin hovioikeudessa.

Välimiesoikeudessa on vireillä kanne, jossa

1. Kapiteeli Oy vaatii Helsingin Ruoholahden kauppakeskusta koskevassa vuokrasopimusriidassa Kesko Oyj:tä korvaamaan rakennushankkeelle aiheutuneet lisäkustannukset ja maksamatta olevat vuokranosat yhteensä n. 3,4 milj. euroa ja maksamaan helmikuusta 2003 alkaen jäljellä olevana 9 vuoden vuokra-aikana myöhemmin yksilöimänsä lisävuokran. Kaikkia korvauksia ja oikeudenkäyntikuluja vaaditaan laillisine korkoineen. Kesko Oyj on kiistänyt sitä vastaan esitetyt vaateet perusteettomina.

Kilpailuvirastossa on vireillä asia, jossa

1. Kilpailuvirasto on pyytänyt Kesko Oyj:ltä vastinetta esitysluonnokseen. Asia koskee Kesko Oyj:n osalta päivittäistavaroitten enimmäishinnoittelua K-päivittäistavara-kauppiasyhdistyksen kuuluneissa horisontaalisissa K-market- ja K-lähikauppa-ketjuissa vuosina 1997-2000 ja K-extra-ketjussa vuosina 1999-2000. Kesko Oyj on antanut asiassa vastineensa. Asian käsittely jatkuu Kilpailuvirastossa.

Keskeiset kvartaalitunnusluvut

KONSERNIN TUNNUSLUVUT VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

	1-3/ 2003	4-6/ 2003	7-9/ 2003	10-12/ 2003	1-3/ 2004	4-6/ 2004	7-9/ 2004	10-12/ 2004
Liikevaihto, milj. euroa	1 549	1 827	1 816	1 878	1 751	1 937	1 873	1 956
Liikevaihdon muutos, %	6,9	8,1	11,3	10,8	13,0	6,0	3,1	4,1
Liikevoitto, milj. euroa	20,0	44,1	48,0	45,5	21,6	56,8	55,0	42,1
Liikevoitto, %	1,3	2,4	2,6	2,4	1,2	2,9	2,9	2,1
Rahoitustuotot/kulut, milj. euroa	-0,0	6,3	-2,2	-0,0	-1,0	2,9	-1,6	-3,0
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. euroa	20,0	50,4	45,7	45,5	20,6	59,8	53,5	39,1
Voitto ennen satunnaisia eriä, %	1,3	2,8	2,5	2,4	1,2	3,1	2,9	2,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	5,8	12,4	11,9	12,4	6,2	14,6	13,7	12,7
Oman pääoman tuotto, %	3,5	10,0	8,0	9,0	4,3	15,8	11,7	7,2
Omavaraisuusaste, %	47,5	48,6	49,8	51,7	43,4	45,0	47,0	45,5
Investoinnit, milj. euroa	69,7	60,6	53,9	74,8	37,8	42,6	44,3	45,4
Tulos/osake, euroa	0,12	0,34	0,27	0,31	0,14	0,50	0,38	0,24
Oma pääoma/osake, euroa	14,13	14,49	14,76	15,07	13,21	13,70	14,08	13,34

TOIMIALOJEN LIIKEVAIHTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

	1-3/ 2003	4-6/ 2003	7-9/ 2003	10-12/ 2003	1-3/ 2004	4-6/ 2004	7-9/ 2004	10-12/ 2004
milj. euroa								
Ruokakesko	837	953	959	1 017	865	987	955	1 005
Rautakesko	181	280	281	253	247	317	311	275
Maatalouskesko	169	237	179	183	192	247	184	194
Keswell	153	151	180	242	177	164	194	258
VW-Auto	145	161	139	113	193	154	148	138
Kaukomarkkinat	70	62	77	76	77	74	84	82
Yhteiset toiminnot - eliminoinnit	-6	-17	1	-6	0	-6	-3	4
Konsernin liikevaihto	1 549	1 827	1 816	1 878	1 751	1 937	1 873	1 956

TOIMIALOJEN LIIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

	1-3/ 2003	4-6/ 2003	7-9/ 2003	10-12/ 2003	1-3/ 2004	4-6/ 2004	7-9/ 2004	10-12/ 2004
milj. euroa								
Ruokakesko	7,9	9,1	18,3	21,1	-0,8	17,0	19,5	14,1
Rautakesko	0,4	10,9	12,2	4,6	3,1	13,7	13,8	3,1
Maatalouskesko	0,6	9,3	1,3	-3,8	2,4	8,6	0,3	-3,5
Keswell	-10,3	-2,8	0,1	16,5	-2,7	-0,9	2,6	17,8
VW-Auto	5,8	6,3	5,3	4,9	8,7	7,4	5,1	4,9
Kaukomarkkinat	1,0	-0,4	3,8	1,7	2,5	2,0	3,9	0,0
Yhteiset toiminnot	14,6	11,7	7,0	0,5	8,4	9,0	9,8	5,7
Konsernin liikevoitto	20,0	44,1	48,0	45,5	21,6	56,8	55,0	42,1

Konserni numeroina

	2000	2001	2002	2003	2004
Tuloslaskelmatiedot					
Liikevaihto, milj. €	6 308	6 214	6 466	7 070	7 517
Liikevaihdon muutos-%	3,2	-1,5	4,1	9,3	6,3
Liiketoiminnan muut tuotot, milj. €	336	399	431	482	485
Materiaalit ja palvelut, milj. €	5 553	5 439	5 672	6 169	6 514
Henkilöstökulut, milj. €	316	333	348	390	437
Henkilöstökulut liikevaihdosta, %	5	5,3	5,4	5,5	5,8
Poistot ja arvonalentumiset, milj. €	119	115	108	110	125
Liiketoiminnan muut kulut, milj. €	540	651	673	726	751
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista, milj. €	1	2	2	1	1
Liikevoitto, milj. €	117	77	99	158	176
Liikevoitto liikevaihdosta, %	1,9	1,2	1,5	2,2	2,3
Rahoitustuotot ja -kulut, milj. €	9	9	11	4	-3
Voitto ennen satunnaisia eriä, milj. €	126	86	110	162	173
Voitto ennen satunnaisia eriä liikevaihdosta, %	2,0	1,4	1,7	2,3	2,3
Voitto ennen veroja, milj. €	126	86	110	162	173
Voitto ennen veroja liikevaihdosta, %	2,0	1,4	1,7	2,3	2,3
Tuloverot, milj. €	34	30	42	58	47
Vähemmistöosuus, milj. €	-1	-1	0	8	8
Tilikauden voitto, milj. €	91	55	68	96	118
Tilikauden voitto liikevaihdosta, %	1,4	0,9	1,0	1,4	1,6
Tasetiedot					
Aineettomat hyödykkeet, milj. €	149	182	188	223	201
Aineelliset hyödykkeet, milj. €	883	875	889	1 013	1 027
Sijoitukset, milj. €	153	151	145	68	64
Vaihto-omaisuus, milj. €	536	510	554	677	722
Saamiset, milj. €	772	722	678	690	700
Rahoitusarvopaperit, milj. €	30	49	131	23	87
Rahat ja pankkisaamiset, milj. €	47	78	43	63	57
Osakepääoma, milj. €	180	180	182	182	188
Oma pääoma yhteensä, milj. €	1 380	1 347	1 369	1 374	1 252
Vähemmistöosuus, milj. €	16	16	23	41	39
Pakolliset varaukset, milj. €	12	11	19	24	25
Vieras pääoma, milj. €	1 162	1 193	1 218	1 318	1 542
Taseen loppusumma, milj. €	2 570	2 567	2 629	2 757	2 858
Liiketoiminnan rahavirta, milj. €	129	209	146	165	192
Korollinen vieras pääoma, milj. €	305	300	366	315	516
Korollinen nettovelka, milj. €	227	173	193	229	372
Tunnusluvut					
Oman pääoman tuotto-%	6,4	4,1	4,9	7,4	9,3
Sijoitetun pääoman tuotto-%	8,5	6,6	7,6	10,9	11,9
Omavaraisuusaste, %	54,7	53,6	53,3	51,7	45,5
Nettovelkaantumisaste, %	16,3	12,7	13,9	16,2	28,8
Investoinnit, milj. €					
Investoinnit liikevaihdosta, %	3,9	3,3	2,9	3,7	2,3
Henkilökunta					
Henkilökunta keskimäärin tilikauden aikana	11 099	11 544	12 217	15 219	17 528
Henkilökunta, 31.12., ml. osa-aikaiset	13 361	14 988	15 212	19 411	22 146

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto-% (ROE)	=	$\frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} - \text{tuloverot}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	=	$\frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Sidotun pääoman tuotto-% (RONA)	=	$\frac{\text{liikevoitto}}{\text{sidottu pääoma (= taseen loppusumma - rahavarat - korottomat velat - pakolliset varaukset) keskimäärin}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Velkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{vieras pääoma} + \text{pakolliset varaukset}}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahoitusarvopaperit} - \text{rahat ja pankkisaamiset}}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$	x 100
Liiketoiminnan rahavirta	=	liikevoitto + poistot ja arvonalennukset ± nettokäyttöpääoman muutos ± rahoitustuotot ja -kulut - tuloverot	
Osakekannan markkina-arvo	=	tilinpäätöspäivän kurssi x osakkeiden lukumäärä	
Tulos/osake	=	$\frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} - \text{tuloverot} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{keskimääräinen osakeanneilla oikaistu osakkeiden lukumäärä}}$	
Tulos/osake, oikaistu	=	$\frac{\text{voitto ennen satunnaisia eriä} - \text{tuloverot} \pm \text{vähemmistöosuus}}{\text{keskimääräinen osakeanneilla oikaistu ja optio-oikeuksien laimennusvaikutuksella oikaistu osakkeiden lukumäärä}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{oikaistu osakkeiden lukumäärä}}$	
Osinko tuloksesta, %	=	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tulos/osake}}$	x 100
Hinta/voitto-suhde, (P/E)	=	$\frac{\text{tilinpäätöspäivän kurssi}}{\text{tulos/osake}}$	
Efektiiivinen osinkotuotto-%	=	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tilinpäätöspäivän kurssi}}$	x 100
Liiketoiminnan rahavirta/ osake	=	$\frac{\text{liiketoiminnan rahavirta}}{\text{osakkeiden keskimääräinen lukumäärä}}$	
A-osakkeen ja B-osakkeen tuotto	=	osakkeen kurssimuutos + osinkotuotot vuosituottona	

Tilintarkastuskertomus

Kesko Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Kesko Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.-31.12.2004. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 15. päivänä helmikuuta 2005

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Pekka Nikula
KHT

Kesko ja IFRS-tilinpäätös

Vuodesta 2005 alkaen EU:n alueella julkisesti noteerattujen yhtiöiden tulee laatia konsernitilinpäätöksensä kansainvälisen laskentakäytännön, IAS/IFRS-standardien, mukaisesti. Tätä koskeva IAS-asetus tuli voimaan syksyllä 2002. Tilinpäätösstandardien uudistamisen edetessä IAS-standardit (International Accounting Standards) korvataan uusilla IFRS-standardeilla (International Financial Reporting Standards).

IAS/IFRS-säännösten käyttöönotto

Keskossa aloitettiin valmistautuminen IFRS-tilinpäätökseen vuonna 2002. Vuoden 2003 aikana Keskossa selvitettiin IFRS:n mukaisen laskentakäytännön muutosten vaikutuksia sekä uudistettiin konsernin laskenta- ja raportointiohjeistusta. Organisaation kouluttaminen aloitettiin vuonna 2003 ja muu laskentavalmiuksien luominen on toteutettu niin, että vuoden 2005 konserniraportoinnin vertailutiedot pystytään tuottamaan vuodelta 2004 vuosineljänneksittäin.

Kesko laatii ensimmäisen IFRS-tilinpäätöksensä vuodelta 2005. Julkaistu konsernitilinpäätös vuodelta 2004 on laadittu nykyisen suomalaisen laskentakäytännön mukaisesti. Kesko on julkaissut siirtymähetkelle 1.1.2004 laaditun avaavan taseen sekä tietoja laskentaperiaatteiden muutosten vaikutuksista omaan pääomaan vuoden 2004 ensimmäisen osavuosi-katsauksen yhteydessä. Avaava IFRS-tase on laadittu huhtikuussa 2004 voimassa olleita säännöksiä noudattaen. Ennen vuoden 2005 ensimmäistä osavuosi-katsausta julkaistaan erillinen pörssitiedote, joka sisältää IFRS:n mukaiset tilinpäätös-periaatteet sekä vertailuluvut ja täsmäytyslaskelmat suomalaisen tilinpäätöskäytäntöön vuodelta 2004.

IFRS:N VAIKUTUKSET KESKON TASEESEEN 1.1.2004

	FAS milj. euroa, 1.1.2004	IFRS milj. euroa, 1.1.2004	milj. euroa, ero
Vastaavaa			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	223	164	-59
Aineelliset hyödykkeet	1 013	1 218	+205
Sijoitukset	68	222	+154
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	677	669	-8
Saamiset	690	702	+12
Rahoitusarvopaperit	23	28	+5
Rahat ja pankkisaamiset	63	65	+2
Yhteensä	2 757	3 068	+311
Vastattavaa			
Oma pääoma	1 375	1 478	+103
Vähemmistöosuus	40	-	-40
Pakolliset varaukset	24	24	-
Vieras pääoma			
Laskennallinen verovelka	62	104	+42
Muu vieras pääoma	1 256	1 462	+206
Yhteensä	2 757	3 068	+311

YHTEENVETO IFRS-STANDARDIEN VAIKUTUKSISTA

OMAA PÄÄOMAAN 1.1.2004

milj. euroa	1.1.2004
Oma pääoma FAS	1 375
IFRS-oikaisut:	
IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen (vähemmistöosuus)	35
IAS 12 Tuloverot	-41
IAS 17 Vuokrasopimukset	-37
IAS 19 Työsuhde-etuudet (eläkkeet)	142
IAS 31 Yhteis- ja osakkuusyhtymät	10
IAS 36 Omaisuuserien arvonalentuminen	-6
Oma pääoma IFRS	1 478

Vähemmistöosuus esitetään IFRS-taseessa IAS 1:n mukaisesti omassa pääomassa. Kaikista veronalaisista omaan pääomaan vaikuttavista IFRS-eroista on kirjattu IAS 12:n perusteella laskennalliset verot. Avaavan IFRS-taseen vieraaseen pääomaan sisältyy IFRS-eroihin liittyen 40 milj. euroa laskennallista verovelkaa IAS 12:n mukaisesti netotettuna.

Vuokrasopimukset ja myynti- ja takaisinvuokraussopimukset, jotka täyttävät IAS 17:n asettamat kriteerit, on kirjattu avaavaan IFRS-taseeseen standardin edellyttämällä tavalla. Avaavaan IFRS-taseeseen sisältyy 88 milj. euroa vuokrasopimuksin rahoitettuja rakennuksia ja rakennelmia ja 34 milj. euroa muuta vuokrasopimuksin rahoitettua aineellista käyttöomaisuutta. Lisäksi avaavaan IFRS-taseeseen sisältyy 22 milj. euroa saamia sopimuksista, joissa Kesko on vuokralle antajana.

Konsernin etuuspohjaiset eläkejärjestelyt on kirjattu avaavaan IFRS-taseeseen IAS 19:n mukaisesti ja kaikki kertyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu siirtymähetken taseeseen. Avaavaan IFRS-taseen sijoituksiin on kirjattu 167 milj. euroa, mikä vastaa määrää, jolla Keskon Eläkekassan varojen käypä arvo ylittää järjestelyistä aiheutuvat velvoitteet. Lisäksi avaavan IFRS-taseen pitkäaikaisiin velkoihin on kirjattu 25 milj. euroa velvoitetta tulevista työkyvyttömyyseläkkeistä niiden henkilöiden osalta, joiden eläketurva on hoidettu työeläkevakuutusyhtiössä.

IAS 36:n mukaan omaisuuserien kirjanpitoarvoa arvioidaan mahdollisten arvonalentumisten varalta. Mikäli on viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Aineellisesta käyttöomaisuudesta on tämän tuloksena kirjattu avaavaan IFRS-taseeseen 6 milj. euron arvonalentumistappio.

Kesko-konsernin IFRS-säännösten mukaisen tuloksen muodostumiseen vaikuttavat merkittävimmin liikearvopoistojen poisjääminen, eräiden vuokrasopimusten käsittely IAS 17:n mukaisesti rahoitusleasinginä, jolloin tulosta vuokratustannusten sijasta rasittavat poistot ja rahoituskustannukset sekä konsernin etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen käsittely IAS 19:n mukaisesti siltä osin, kuin konsernin henkilöstön eläketurva on järjestetty Keskon Eläkekassan kautta. IFRS-säännösten mukaan raportoitavien lukujen ennakoitaan muodostuvan suomalaisen laskentakäytännön mukaisia lukuja paremmiksi.

Lisätietoja ►

Visio 2015 -ryhmä esittelemässä työnsä tuloksia Keskon johdolle. Kuvassa vasemmalta projektipäällikkö Lasse Kalmi, kiinteistökehityspäällikkö Johanna Saarivuo, kauppapaikkaneuvoja Kaisu Piisilä, aluejohtaja Sampo Päällysaho, suunnittelupäällikkö Pia Ryttilahti ja tuoteryhmäpäällikkö Antti Meriläinen. Visio 2015 -projektista kerrotaan sivulla 12.

LISÄTIETOJA

Keskeiset pörssi- ja lehdistöiedotteet	105	Tietoja osakkeenomistajille	110
Sanasto	106	Tietoa Keskosta	
Yhteystiedot	108	sijoituskohteena	111

Keskeiset pörssi- ja lehdistötiedotteet

Säännöllisen tulostiedottamisen lisäksi Kesko on julkaissut kuukausittain pörssitiedotteena tiedot konsernin myynnistä ja K-ryhmän vähittäismyynnistä. Keskeisimmät muut Kesko Oyj:n ja sen toimialojen pörssi- ja lehdistötiedotteet vuonna 2004 on lueteltu alla. Kaikki tiedotteet löytyvät osoitteesta www.kesko.fi/media.

Tammikuu 2004

- LT 2.1. Ruokakesko päätti testata halpahintamyymälöitä Suomessa
 LT 7.1. K-citymarket-ketju alensi pysyvästi 500 tuotteen hintaa
 LT 23.1. Kesko voitti Suomen pörssiyritysten Internet-sivukilpailun
 LT 29.1. Kesko oli kolmas Suomen pörssi- ja taloustiedottaminen-kilpailussa

Helmikuu 2004

- PI 11.2. Kesko Oyj:n tytäryhtiö Jättipörssi Oy myi omistamansa 34 400 Kesko Oyj:n A-osaketta
 LT 12.2. Ensimmäiset Cassat avautuvat 19. helmikuuta

Maaliskuu 2004

- LT 5.3. Qweb-sertifikaatti K-ryhmän Plussa.com-verkkopalvelulle
 LT 8.3. Yt-neuvottelut Ruokakeskon talouden palvelukeskuksen Lahden ja Turun yksiköissä päättyivät
 LT 12.3. ja 24.3. Plussaa Europcarista ja vapaa-ajan matkoista
 PT 26.3. Keskon toimialayhtiöiden hallitukset valittiin
 PT 26.3. Helsingin käräjäoikeus hylkää entisten K-citymarket -kauppiain kanteet Keskoa vastaan

Huhtikuu 2004

- LT 5.4. Kiinteistökeskon rakennuttamisen organisaatiota vahvistetaan - kymmenen uutta työntekijää palkattu
 PT 16.4. Kilpailuvirasto myönsi uuden poikkeusluvan Ruokakeskon hinnoittelulle
 LT 26.4. Plussan ja Neste-asemien yhteistyö laajenee
 LT 28.4. Anttilan kaikki tavaratalot, Kodin Ykköset, NetAnttila ja Postimyynti on ympäristösertifioitu
 PT 29.4. Keskon hallitus perusti tarkastusvaliokunnan

Toukokuu 2004

- LT 5.5. Plussa-kortteja jo yli kolme miljoonaa
 LT 6.5. Kiina-ilmiö ei näy Keskon ostoissa - useimmat Suomen maakunnat tuottavat Keskolle enemmän tavaraa kuin Kiina
 LT 14.5. Ruokakesko toiminut Virossa kymmenen vuotta
 LT 26.5. Kesko palkitsi lahjakkaita nuoria urheilijoita ja taideopiskelijoita 41 stipendillä

Kesäkuu 2004

- LT 1.6. K-ryhmä työllistää Suomessa yli 4 600 kesätyöntekijää
 LT 1.6. VW-Auto osti Stockmannilta Herttoniemen Volkswagen- ja Audi-liiketoiminnot
 PT 8.6. Ruokakesko ja ICA yhdistävät ruokakauppatoimintonsa Baltiassa
 PT 11.6. Keskolle pitkäaikainen lainajärjestely Yhdysvalloista
 LT 28.6. Keskon Eläkekassa myi asuntokantansa WVO:lle ja Eläke-Fennialle
 LT 28.6. Maatalouskesko Oy ja K-maalousyhtiöt Oy sulautuvat heinäkuun alussa

Heinäkuu 2004

- LT 15.7. Liettuan suurin maatalous- ja konekaupan keskus avataan Kaunasin lähelle
 PT 30.7. Rautakesko on tehnyt aiesopimuksen venäläisen rautakauppaketjun ostamisesta

Elokuu 2004

- PT 9.8. Keskolle vastinepyyntö Kilpailuvirastolta enimmäishinnoittelusta vuosina 1997-2000

Syyskuu 2004

- PT 2.9. Kesko valittu toimialansa parhaaksi Dow Jonesin kestävän kehityksen indeksissä
 LT 8.9. K-supermarket-ketju alentaa 500 tuotteen hintaa
 LT 9.9. K-rauta-ketju laajenee Ruotsissa - K-rauta Täby avattiin
 PT 10.9. Kesko Oyj:n toimitusjohtajaksi Matti Halmesmäki
 PT 21.9. Kesko Oyj:n hallitus ehdotti 1,00 euron lisäosinkoa

Lokakuu 2004

- LT 19.10. Kesko palkittiin Suomen parhaana ympäristö- ja yhteiskuntavastuun raporttoijana
 LT 28.10. Anttila Oy voitti Suomen laatupalkinnon
 PT 29.10. Kesko ostaa Indoor Group Oy:n

Marraskuu 2004

- LT 2.11. Keskon yhteiskuntavastuun raportti jälleen maailman paras kaupan alalla
 PT 9.11. Kesko Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous päätti jakaa 1,00 euron lisäosingon
 LT 9.11. Keskon Takamäki muistuttaa Pekkarisen työryhmää asiakkaan valinnanvallasta
 LT 15.11. Kesko mukaan sosiaalisen laadunvalvonnan eurooppalaiseen yhteistyöhön
 PT 16.11. Ruokakeskon ja ICA:n Baltian yhteisyritys sai EU:n kilpailuviranomaisten hyväksynnän
 LT 24.11. Ruokakesko uudistaa K-market-konseptiaan

Joulukuu 2004

- PT 7.12. Suomen kilpailuvirasto on hyväksynyt Indoor Group Oy:n siirtymisen Keskolle
 PT 21.12. Suomen Kilpailuviraston päätöksestä hyväksyä Indoor Group Oy:n siirtyminen Keskolle on valitettu

PT = pörssitiedote, PI = pörssi-ilmoitus, LT = lehdistötiedote

Sanasto

Tähän sanastoon on koottu joitakin keskeisiä kaupan ja talousalan termejä.

Efekttiivinen osinkotuotto on osakkeen markkina-arvolle laskettu vuotuinen osinkotuotto.

Global Reporting Initiative (GRI) on kansainvälinen riippumaton organisaatio, joka on kehittänyt yhteiskuntavastuun kolmi-pilarisen raportointiohjeiston. Organisaatiossa toimivat yhteistyössä YK:n ympäristöjärjestö (UNEP), Coalition of Environmentally Responsible Economies (CERES) sekä lukuisa joukko asiantuntijaorganisaatioita. Ohjeisto käsittää yrityksen ympäristönäkökohtien lisäksi sosiaalisen ja taloudellisen suorituskyvyn mittaamisen sekä niistä raportoimisen.

Hinta/voitto-suhde (P/E) on osakkeen markkina-arvon suhde osakekohtaiseen tulokseen.

Hypermarket on monen alan tavaroita myyvä pääosin itsepalveluperiaatteella toimiva vähittäismyymälä, jonka myyntipinta-ala on yli 2 500 m². Hypermarketeissa elintarvikkeiden osuus on vähemmän kuin puolet kokonaispinta-alasta, mutta myynnin painopiste on päivittäistavaroissa.

Hypermarketkeskus toimii tavallisesti yhdessä tasossa. Hypermarketin osuus liiketilan kokonaismäärästä on yli 50 %.

Johtamismalli on Keskossa johtamisen toimintamalli, jonka avulla suunnitellaan ja johdetaan konsernin toimintaa asetettujen päämäärien saavuttamiseksi.

Jälkemarkkinointi on etenkin auto- ja konekaupan termi, jolla tarkoitetaan myynnin jälkeiseen ylläpitoon liittyvää toimintaa kuten huoltoa, korjauksia, varaosa-, lisävaruste ja -tarvikkeita.

Jälleenmyyjä on esimerkiksi autokaupassa yritys, joka myy ja huoltaa maahantuojan valtuuttamana merkkituotteita. Jälleenmyyjä täyttää valmistajan ja maahantuojan asettamat laatustandardit.

Kauppakeskus on usean kauppayrityksen keskus, jolla on yhteinen johto ja markkinointi. Keskuksessa on yksi tai useampia ankkuriyrityksiä. Yksittäinen liike ei ole yli 50 % liiketilan kokonaismäärästä. Kauppakeskuksessa on vähintään 10 liikettä ja useimmiten liikkeet avautuvat yhteiseen sisätilaan.

Kauppakohtainen valikoima on K-ryhmässä se osa valikoimaa, jolla kauppa sopeuttaa kokonaisvalikoimansa vastaamaan paikallista markkinatilannetta.

Kauppatalo on yritys, joka tarjoaa päämiehilleen myyntipalveluja ja kansainvälistä kauppaa eri muodoissa. Kauppatalona voidaan pitää yritystä, joka harjoittaa tuontikaupan lisäksi vientiä tai kauppaa kolmansien maiden välillä muiden valmistamilla tuotteilla.

Ketjukonsepti on kokonaisvaltainen kuvaus ja ohjeistus vähittäiskaupan liiketoiminnan toteuttamisesta ketjun kaikissa kaupoissa yhtenevällä tavalla.

Ketjun johtokunta on kauppaketjun kauppiaiden keskuudestaan valitsema toimielin, joka voi tehdä esityksiä ja antaa lausuntoja ketjuyksikölle ketjuyhteistyötä koskevista asioista.

Ketjun suunnitteluryhmät ovat ketjun toiminnan eri osa-alueiden suunnittelua toteuttavia työryhmiä. Niihin kuuluu ketjun kauppiaita, heidän henkilökuntaansa sekä ketjuyksikön edustajia.

Ketjuyksikkö on K-ryhmässä kauppaketjun toiminnasta sekä ketjukonseptin kehittämisestä ja ohjauksesta vastaava Keskon yksikkö. Se käyttää päätösvaltaa ketjua koskevista asioista.

Ketjuvalikoima on K-ryhmässä se osa valikoimaa, joka on sama kaikissa ketjuun kuuluvissa kaupoissa. Valikoimasta päättää ketjuyksikkö.

K-kauppiasliitto on K-kauppioiden yhteistoiminta- ja edunvalvontajärjestö. Sen perustehtävänä on K-kauppiasyrittäjyyden kehittäminen ja vahvistaminen. Kaikki noin 1 380 K-kauppiasta ovat K-kauppiasliiton jäseniä.

K-kauppias on itsenäinen ketjuyrittäjä, joka hyvän palvelun, osaamisen ja paikallistuntemuksen kautta tuo lisävoimaa ketjutoimintaan. K-kauppiasyrittäjä vastaa kauppansa asiakastyytyvyydestä, henkilökunnasta ja liiketoiminnan tuloksellisuudesta.

Kyläkauppa on haja-asutusalueella sijaitseva päivittäistavaramyymälä, jonka myyntipinta-ala on alle 400 m². Suomessa asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitseva kauppa on ollut vapaa aukiololain rajoituksista vuodesta 1990.

Käyttötavarakauppa kattaa vaate-, kenkä- urheilu-, kodintekniikka-, kodintuote- ja sisustustarvikkeita.

Laatujohtaminen on johtamistyössä käytettyjen toimintaperiaatteiden, johtamiskäytäntöjen ja johtamisjärjestelmien kokonaisuus, joka ohjaa toimintaa asiakkaan tarpeisiin ja odotuksiin perustuen. Laatujohtaminen on jatkuvaa toiminnan ja palveluiden suunnittelua ja parantamista, ja sen tunnuspiirteisiin kuuluvat mm. asiakassuuntautuneisuus, henkilöstön kehittäminen ja osallistuminen, jatkuva oppiminen, innovointi ja parantaminen, kumppanuuksien kehittäminen sekä yhteiskunnallinen vastuu.

Lajitelma (sortimentti) on eri tarkoituksiin myytävien tavararyhmien (esim. elintarvikkeet, vaatetus, jalkineet, kosmetiikka-tuotteet, kirjat ja kodinkoneet) määrä. Lajitelma voi olla laaja, kuten tavarataloissa, tai suppea, kuten erikoismyymälässä.

Liiketoiminnan rahavirta on varsinaisesta liiketoiminnasta kertyneet rahavarat.

Logistiikka on prosessi, jossa tiedonhallinnan avulla ohjataan tavaravirtaa ja siihen liittyviä palveluja koko toimitusketjussa. Logistiikan avulla toiminnan laatu ja kustannustehokkuus voidaan optimoida.

Luomutuote on EU:n luomusäätöjen mukaan tuote, jonka maatalousperäisistä raaka-aineista vähintään 95 % on luonnonmukaisesti tuotettu.

Lähikauppa on tavallisesti pieni, kuluttajia lähellä oleva ja helposti myös jalan saavutettavissa oleva asuinalueella sijaitseva päivittäistavaramyymälä. Se on yleensä alle 400 m²:n valintamyymälä. Suomessa aukiolo on vapaa myös asemakaava-alueilla.

Myyntipinta-ala käsittää myymälässä sen pinta-alan, jossa myyntitoimintaa harjoitetaan, kuten tavara-alueet, käytävät, palvelutiskit, kassa-alueen ja tuulikaapit.

Nettovelkaantumisasaste on korollisen vieraan pääoman suhde omaan pääomaan.

Oma merkkituote on kaupan sopimusvalmistajalla teettämä tuote, jota markkinoidaan osana laajempaa tuoteperhettä samalla tuotemerkillä. Yritys itse vastaa oman merkkituotteen markkinoinnista oman verkostonsa kautta.

Omaavonta on toiminnanharjoittajan oma valvontajärjestelmä, jonka tarkoituksena on estää elintarvikehygienisten epäkohtien syntyminen. Hygienialain mukainen omaavonta perustuu ns. HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points) periaatteille. Tuotteisiin liittyvät vaarat arvioidaan, vaarojen hallintaan tarvittavat kriittiset valvontapistet tunnistetaan ja niitä valvotaan. Esimerkkejä valvottavista kohteista ovat laitteiden koneiden ja laitteiden hygieniä, raaka-aineiden ja tuotteiden laatu, valmistusprosessin toimivuus, sekä kuljetus- ja varastointiolosuhteet.

Omaavaruusaste on oman pääoman osuus koko pääomasta.

Pienmyymälä ja **kioski** on myyntipinta-alaltaan alle 100 m²:n päivittäistavaramyymälä.

Päivittäistavara on pohjoismainen termi, jolla tarkoitetaan elintarvikkeiden ohella sellaisia tuotteita, joita ihmiset ovat tottuneet hankkimaan elintarvikeostosten yhteydessä. Päivittäistavaraan luetaan siten ruoka, juomat, tupakkatuotteet, teknologian tuotteet, kodin paperit, lehdet sekä kosmetiikka.

Päivittäistavarakauppa on yleisimmän edellä mainittujen päivittäistavarojen koko lajitelmaa myyvä, pääasiassa itsepalveluperiaatteella toimiva markketyyppinen elintarvikemyymälä. Ruoan osuus päivittäistavaramyymälöiden kokonaismyynnistä on noin 80 %.

Reilu kauppa on kansainvälinen kaupan muoto, jota kuvaa yhtenäisesti tyylitelty papukaija-logo. Merkki kertoo, että kauppa käydään suoraan kolmannen maailman pientuottajien

kanssa välikäsiä välttämättä. Tuottajat saavat tuotteistaan takuuhinnan, joka on yleensä selvästi korkeampi kuin maailmanmarkkinahinta. Heille taataan myös pitkät sopimukset ja mahdollisuus ennakkorahoitukseen.

Retail Park on erikoiskauppojen keskus. Se sijaitsee tyypillisesti keskusta-alueen ulkopuolella.

Sertifiointi on riippumattoman kolmannen osapuolen suorittama tarkastus, jossa todetaan toimintajärjestelmän kriteerien (esim. ISO-standardi) mukaisuus.

Social Accountability International (SAI) on yleishyödyllinen järjestö, jonka tavoitteena on työolojen parantaminen kansainvälisten minimivaatimusten tasolle. Järjestö on yhteistyössä eri kansalais- ja ammattijärjestöjen, yritysten, yliopistojen ja sertifiointilaitosten kanssa kehittänyt työelämän minimivaatimusten toteutumista varmistavan SA 8000 -standardin.

Strategia on kokonaissuunnitelma, joka sisältää organisaation vision ja päämäärät sekä keinot, joilla organisaatio saavuttaa nämä.

Supermarket on pääosin itsepalveluperiaatteella toimiva ruoan myyntiin keskittyvä päivittäistavaramyymälä, jonka myyntipinta-ala on vähintään 400 m² ja jossa elintarvikkeiden osuus on yli puolet myyntipinta-alasta.

Tavaratalo on monen alan tavaroita myyvä vähittäismyymälä, jonka myyntipinta-ala on vähintään 2 500 m². Tavaratalossa minkään tavararyhmän osuus myyntipinta-alasta ei ylitä puolta kokonaismyyntipinta-alasta.

Toiminnanohjausjärjestelmä (ERP - Enterprise Resource Planning system) on liiketoiminnan suunnittelua ja ohjausta palveleva tietojärjestelmä. Se on yrityksen tärkeimpiä prosesseja palvelevien tietojärjestelmien kokonaisuus (kaupan alalla mm. tavararyhmähallintaa, ostologistiikka ym. palveleva tietojärjestelmä) - esim. SAP R3.

Tukkukauppa on valmistajilta suurissa erissä tapahtuvaa hankintaa ja myyntiä vähittäiskauppaa harjoittaville yrityksille.

Tuloskortti on johtamis- ja ohjausjärjestelmä, joka konkretisoi yrityksen vision ja siihen liittyvät päämäärät, tavoitteet ja mittarit ja kytkee ne operatiiviseen toimintaan. Tarkastelu tapahtuu yleensä neljästä eri näkökulmasta: talous, asiakas, prosessit sekä henkilöstö ja osaaminen.

Uusperustanta tarkoittaa uusien kauppapaikkojen ja kauppa-kiinteistöjen perustamista.

Valikoima on samaan käyttötarkoitukseen myytävien tuotteiden määrä, esimerkiksi leipävalikoima. Erikoisliikkeissä valikoima on syvä.

Velkaantumisasaste on vieraan pääoman osuus koko pääomasta.

Vähittäiskauppa on kuluttaja-asiakkaille suuntautuvaa kauppa.

Yhteystiedot

Kesko Oyj

www.kesko.fi

Konsernijohto

Satamakatu 3, Helsinki
00016 Kesko

Konsernin hallitus ja johtoryhmä:

ks. sivut 70-73

Valtakunnallinen puhelinnumero: 010 5311

(ma-pe 7.30-18.00)

Fax: (09) 657 465

Sähköposti: etunimi.sukunimi@kesko.fi

Aluekeskukset

Etelä-Suomi

Jokiniementie 31, PL 152, 01301 Vantaa
Puhelin 010 5311, fax 01053 28517

Itä-Suomi

Päivärannantie 18, PL 46, 70701 Kuopio
Puhelin 010 5311, fax 01053 29020

Lounais-Suomi

Rydönnotko 1, PL 116, 20101 Turku
Puhelin 010 5311, fax 01053 21309

Länsi-Suomi

Jokipohjantie 28, PL 330, 33101 Tampere
Puhelin 010 5311, fax 01053 25448

Pohjois-Suomi

Äimäkuja 2, PL 16, 90401 Oulu
Puhelin 010 5311, fax 01053 30572

● Ruokakesko Oy

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 53030, fax 01053 23486

TYTÄRYHTIÖT

Citymarket Oy

Satamakatu 3, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax 01053 23492
www.citymarket.fi

Kespro Oy

Sähkötie 1, Vantaa, PL 15, 00016 Kesko
Puhelin 010 53040, fax (09) 851 4452
www.kespro.com

Cassa Oy

Sähkötie 1, 01510 Vantaa
Puhelin 01053 030, fax 01053 23997

YHTEISYRITYKSET

Pikoil Oy

Piispansilta 9, 02230 Espoo
Puhelin 02074 22000, fax 02074 22099
www.pikoil.fi

Rimi Baltic AB

A. Deglava iela 161
LV-1021 Riika, Latvia
Puhelin +371 7045550, fax +371 704555
Sähköposti: info@rimibaltic.com

● Rautakesko Oy

Vanha Porvoontie 229, PL 75, 01301 Vantaa
Puhelin 010 53032, fax (09) 857 4783
www.rautakesko.com

TYTÄRYHTIÖT

AS Rautakesko

Tähetorni 100a, EE-11625 Tallinna, Viro
Puhelin +372 6 257 501, fax +372 6 257 563
Sähköposti: info@rautakesko.ee
www.k-rauta.com

A/S Rautakesko

Rencenu iela 21, LV-1073 Riika, Latvia
Puhelin +371 7 810 090, fax +371 7 810 178
Sähköposti: rautakesko@rautakesko.lv
www.k-rauta.com

UAB Senuku prekybos centras

Pramones pr. 6, LT-51500
Kaunas-31, Liettua
Puhelin +370 37 304 804,
fax +370 37 304 803
Sähköposti: kanc@senukai.lt
www.senukai.lt

K-rauta AB

Bagarbyvägen 61,
SE-19134 Sollentuna, Ruotsi
Puhelin +46 8 625 6900,
fax +46 8 625 6998
Sähköposti: info@k-rauta.se
www.k-rauta.com

ZA0 Kestroy

Ul Ryabinovaya 43 A,
RU-121471 Moskova, Venäjä
Puhelin +7095 447 1836,
fax +7095 913 9048
Sähköposti: sales@kestroy.ru
www.kestroy.com

● Maatalouskesko Oy

Tikkurilantie 10, PL 54,
01380 (01301) Vantaa
Puhelin 010 53033, fax 09 857 4729
www.k-maatalous.fi

K-ryhmän koetila

Hahkialantie 57, 14700 Hauho
Puhelin 010 53033, fax 01053 38130
www.k-koetila.fi

TYTÄRYHTIÖT

Konekesko Oy

Vanha Porvoontie 245, PL 145, 01301 Vantaa
Puhelin 010 53034, fax 01053 20505
www.konekesko.com

Kesko Agro Eesti AS

Põrguvälja tee 3 a, Pildiküla, Rae vald,
EE-75301 Harju mk, Viro
Puhelin +372 6059 100, fax +372 6059 101
www.keskoagro.com

SIA Kesko Agro Latvija

Vienibas Gatve 93, LV-1058 Riika, Latvia
Puhelin +371 7 805 420,
fax +371 7 805 421
www.keskoagro.com

UAB Kesko Agro Lietuva

Savanoriu pr. 191, LT-02300 Vilna, Liettua
Puhelin +370 5 247 7400,
fax +370 5 247 7420
www.keskoagro.com

● Keswell Oy

Valimotie 17, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 53031, fax 01053 39108

TYTÄRYHTIÖT

Academica Oy

Yliopistonkatu 5, Helsinki, PL 22,
00016 Kesko
Puhelin 01053 46600, fax 01053 46611
www.academica.fi

Anttila Oy

Valimotie 17, Helsinki, PL 1060, 00016 Kesko
Puhelin 010 5343, fax 01053 40109
www.anttila.fi

Interwell Oy

Valimotie 17, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 01053 40950, fax (09) 176 780

Jättipörssi Oy

Valimotie 9, 01510 Vantaa
Puhelin (09) 7597 1844, fax (09) 7597 1829

Motorfeet Oy

Valimotie 17, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 01053 39237, fax (09) 224 6730

● Kaukomarkkinat Oy

Kutojantie 4, PL 40, 02631 Espoo
Puhelin (09) 5211, fax (09) 521 6641
www.kaukomarkkinat.fi

● VV-Auto Oy/Auto-Span Oy

Hitsaajankatu 7 B, PL 80, 00811 Helsinki
Puhelin (09) 75 831, fax (09) 758 3267
www.audi.fi, www.seat.fi,
www.volkswagen.fi

Muut tytäryhtiöt

Kesped Oy

Jokiniementie 31, PL 47, 01301 Vantaa
Puhelin 010 53050, fax 01053 27021
www.kesped.fi

K-Plus Oy

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 53020, fax (09) 698 6952
www.plussa.com

Talous ja rahoitus

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax (09) 657 465

Talous

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax (09) 624 679

Rahoitus

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax (09) 666 131

Lakiasiat

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax (09) 672 900

Tietohallinto-ohjaus

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax 01053 23460

Kiinteistökesko

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax 01053 23481

Strateginen kehitys

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax (09) 674 378

TYTÄRYHTIÖT

K-Rahoitus Oy

Tikkurilantie 10, PL 54, 01301 Vantaa
Puhelin 010 5311, fax 01053 20556

Hämeenkyllän Kauppa Oy

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax 01053 23416

Sincera Oy

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax (09) 666 131

Hallinto

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax (09) 657 465

Henkilöstöresurssit

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax 01053 23479

Eläkevakuutus ja työterveys

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax (09) 179 630

Toimistopalvelut

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax (09) 655 473

Konserniturvallisuus

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax 01053 23418

TYTÄRYHTIÖT

K-instituutti Oy

Siikajärventie 88-90, 02860 Espoo
Puhelin 010 5311, fax (09) 863 8571
www.k-instituutti.fi

Konserniviestintä

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 010 5311, fax (09) 174 398
Sähköposti: viestinta@kesko.fi

Sisäinen tarkastus

Satamakatu 3, Helsinki, 00016 Kesko
Puhelin 01053 22046, fax 01053 22126

Keskusvarasto

Keskusvarasto 1

(käyttötavarat), Tikkurilantie 5
PL 145, 01301 Vantaa
Puhelin 010 5311, fax 01053 27505

Keskusvarasto 2

(päivittäistavarat), Jokiniementie 31
PL 152, 01301 Vantaa
Puhelin 010 5311, fax 01053 28517

Hämeenkyllän varasto

(Anttila), Ainontie 5, 01630 Vantaa
puhelin 010 5343, fax 01053 39499

Palvelunumerot

Plussan asiakaspalvelu

ma-pe 8.00-21.00, la 8.00-18.00
kauppasunnuntaisin 12.00-21.00
0800-0-5588 (maksuton numero)

Ruokakeskon kuluttajapalvelu

ma-pe 9.00-13.00
0800-0-1000 (maksuton numero)

Tietoja osakkeenomistajille

Tulosjulkistusaikataulu ja keskeiset tapahtumat 2005

Vuoden 2004 tilinpäätöstiedote	9.2.2005
Vuoden 2004 vuosikertomus ja tilintarkastettu tilinpäätös	4.3.2005
Vuoden 2005 varsinainen yhtiökokous	30.3.2005
Vuoden 2005 3 kk:n osavuositarkastus	28.4.2005
Vuoden 2005 6 kk:n osavuositarkastus	28.7.2005
Vuoden 2005 9 kk:n osavuositarkastus	27.10.2005

Lisäksi julkistetaan konsernin myynti ja K-ryhmän vähittäismyynti kuukausittain.

Yhtiökokous

Kesko Oyj:n yhtiökokous pidetään 30.3.2005 klo 13.00 Helsingin Messukeskuksen kongressisiivessä, Rautatieläisenkatu 3.

Yhtiökokoukseen on oikeus osallistua osakkeenomistajalla, joka on 18.3.2005 (yhtiökokouksen täsmäytyspäivä) merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n ylläpitämään Kesko Oyj:n osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua kokoukseen, on ilmoittauduttava viimeistään 21.3.2005 klo 16.00 joko

- kirjallisesti osoitteella Kesko Oyj/Lakiasiat, 00016 Kesko,
- faksilla numeroon 01053 23421
- puhelimitse numeroon 01053 23211,
- sähköpostilla osoitteeseen taina.hohtari@kesko.fi tai
- Internet-sivujen kautta osoitteessa <http://www.kesko.fi/sijoittajat>.

Ilmoittautumisen on oltava perillä ennen ilmoittautumisaikojen päättymistä.

Yhtiökokouksesta, siihen osallistumisesta ja päätöksen- teosta kerrotaan tarkemmin ”Hallintoperiaatteet”-osiossa (Corporate Governance Statement) sivuilla 57-62.

Yhtiökokouksen päätökset julkistetaan viipymättä yhtiökokouksen jälkeen prössitiedotteella.

Osingonmaksu

Kesko Oyj:n hallitus on päättänyt ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2004 maksetaan osinkoa 1,00 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 4.4.2005 on merkittynä Suomen Arvopaperikeskus Oy:n ylläpitämään Kesko Oyj:n osakasluetteloon. Rekisteröintikäytäntö vaatii kolme pankkipäivää, joten osingon saajana on yhtiökokouspäivän 30.3.2005 päättyessä osakkeen omistava henkilö. Yhtiökokouspäivänä tehdyissä osakekaupoissa osingon saa siis osakkeiden ostaja.

Osingonmaksu alkaa hallituksen ehdotuksen mukaan 11.4.2005.

Taloudelliset julkaisut

Vuosikertomus ja osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Erillistä, painettua osavuositarkastusta ei julkaista, vaan se on osa Kaupantekijä-lehteä.

Kaupantekijä-lehti julkaistaan suomeksi ja englanniksi helmikuussa, toukokuussa, elokuussa ja marraskuussa.

Vuosikertomus ja osavuositarkastukset sekä kuukausittaiset myynti- ja muut keskeiset tiedotteet julkaistaan myös konsernin Internet-sivuilla osoitteessa www.kesko.fi/media.

Lisäksi Kesko Oyj julkaisee erillisen yhteiskuntavastuusta kertovan raportin suomeksi ja englanniksi.

Julkaisuja voi tilata osoitteesta

Kesko Oyj/konserniviesticenttiä
00016 Kesko
Puhelin: 01053 22404
Fax: (09) 174 398
Internet: www.kesko.fi/aineistot

Osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajien osoitteenmuutokset pyydämme ystävällisesti ilmoittamaan siihen pankkiin, pankkiiriliikkeeseen tai muuhun tilinhoitajayhteisöön, joka hoitaa osakkeenomistajan arvo-osuustiliä.

Tietoa Keskestä sijoituskohtena

Sijoittajasuhteet

Satamakatu 3, 00016 Kesko

Juhani Järvi

Johtaja, talous ja rahoitus,
CFO
Puhelin 01053 22209
Fax (09) 657 465
juhani.jarvi@kesko.fi

Jukka Pokki

Sijoittajasuhdepäällikkö
Puhelin 01053 22645
Fax (09) 174 398
GSM 050 65 632
jukka.pokki@kesko.fi

IR-periaatteet

Kesko tuottaa sijoittajasuhdestrategiansa mukaisesti markkinoille jatkuvasti oikeaa ja ajan tasalla olevaa tietoa Keskon osakkeen hinnanmuodostuksen perustaksi. Tavoitteena on parantaa Keskon toiminnan tunnettuutta, lisätä sijoitusinformaation avoimuutta ja siten Keskon kiinnostavuutta sijoituskohtena.

Internet ja painotuotteet

Kesko noudattaa sijoittajaviestinnässään tasapuolisuuden periaatetta ja julkaisee kaiken sijoittajatiedon ensisijaisesti Internet-sivuilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Kesko julkaisee painetun vuosikertomuksen suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Tilinpäätöstiedote ja kolme osavuosi-katsausta ilmestyvät osana sidosryhmälehti Kaupantekijää (TradeMaker), joka postitetaan mm. kaikille osakkeenomistajille. Lisäksi yhtiössä ylläpidetään listaa vuosikertomuksen ja Kaupantekijä-lehden postittamista varten muille kuin osakkeenomistajille. Postituslistalle voi ilmoittautua Internet-sivujen aineistopalvelussa tai painotuotteissa olevilla kupongeilla. Keskon pörssi- ja lehdistötiedotteita voi tilata sähköpostitse Internet-sivujen Aineistot-osiosta.

Tiedotustilaisuudet ja hiljainen jakso

Kesko järjestää analytikoille ja medialle tiedotustilaisuuksia tulosjulkistusten ja merkittävien uutisointien yhteydessä sekä taustatietotilaisuuksia (Capital Market Day) eri teemoista 1-2 kertaa vuodessa.

Kesko noudattaa kahden viikon hiljaista jaksoa ennen tulostiedotteidensa julkistamista. Muina aikoina analytikoitten ja sijoittajien kyselyihin vastataan puhelimitse, sähköpostilla ja järjestämällä sijoittajatapaamisia.

Keskoa analysoivat pankkiiriliikkeet

Aktia Säästöpankki Oyj, Helsinki

Puhelin 01024 76581
Fax 01024 76809
magnus.boman@aktia.fi

ABN AMRO Alfred Berg, Helsinki

Puhelin (09) 228 321
Fax (09) 2283 2283
tia.lehto@alfredberg.fi

D. Carnegie AB, Helsinki

Puhelin (09) 6187 1235
Fax (09) 6187 1219
kim.nummelin@carnegie.fi

Deutsche Bank, Helsinki

Puhelin (09) 2525 2552
Fax (09) 2525 2585
pontus.gronlund@db.com

Enskilda Securities AB, Helsinki

Puhelin (09) 6162 8714
Fax (09) 6162 8769
kari.paajanen@enskilda.fi

EQ Pankki Oy, Helsinki

Puhelin (09) 2312 3314
Fax (09) 2312 3335
kalle.karppinen@eqonline.fi

FIM Pankkiiriliike Oy, Helsinki

Puhelin (09) 6134 6234
Fax (09) 6134 6251
kim.gorschelnik@fim.com

Handelsbanken Securities, Helsinki

Puhelin 01044 42752
Fax 01044 42578
tom.skogman@handelsbanken.se

Kaupthing Bank Oyj, Helsinki

Puhelin (09) 4784 0241
Fax (09) 4784 0111
mika.metsala@kaupthing.fi

Mandatum Pankkiiriliike Oy, Helsinki

Puhelin 01023 64794
Fax (09) 651 093
noora.alestalo@mandatum.fi

Opstock Oy, Helsinki

Puhelin 01025 24408
Fax 01025 22703
jari.raisanen@opstock.fi

441 014
Painotuote

KESKO

Kaupan tekijä

Kesko Oyj, Satamakatu 3
00016 Kesko, Helsinki. Puhelin 010 5311
Y-tunnus 0109862-8
www.kesko.fi